

140 ปี
กรมศุลกากร
4 กรกฎาคม 2557

.....
ศุลกากรมาตรฐานโลก
เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
และปกป้องสังคม
.....

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ภาพพระราชนิพนธ์พระบรมราชานุญาติ ตามหนังสือที่ รล ๐๐๐๕.๔/๑๒๕๓๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗

พระบรมราชาโฆวาท

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน

เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน

ปีพุทธศักราช ๒๕๕๗

พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชนิพนธ์พระราชกระแสเตือน

เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๕๗

ข้าราชการไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใด ระดับไหน
มีหน้าที่อย่างไร ล้วนแต่มีส่วนสำคัญอยู่ในงานของแผ่นดินทั้งสิ้น.
ทุกคนจึงต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่โดยเต็มกำลังความสามารถ
ด้วยอุดมคติ ด้วยความเข้มแข็งเสียสละ และระมัดระวังให้
การทุกอย่างในหน้าที่เป็นไปอย่างถูกต้องเที่ยงตรง ด้วยความระลึกรู้
ตัวอยู่เสมอว่า การปฏิบัติตัวปฏิบัติงานของตน มีผลเกี่ยวเนื่อง
ถึงสุขทุกข์ของประชาชน ตลอดจนความเจริญขึ้นหรือเสื่อมลง
ของประเทศชาติ.

วังไกลกังวล

วันที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

คำนำ

หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้น เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากรมศุลกากร 4 กรกฎาคม 2557 ซึ่งเป็นวาระการครบรอบ 140 ปี (พ.ศ.2417 – 2557) ที่ถือเป็นปีทองของกรมศุลกากรในการก้าวเข้าสู่บทบาทใหม่ในการอำนวยความสะดวกด้านการค้า และการลงทุน เพื่อรองรับการเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรมศุลกากรมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการค้าระหว่างประเทศเป็นอย่างมาก อาทิ การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ลดระยะเวลาในการดำเนินการ การลดอัตราภาษีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตมาอยู่ในฐานข้อมูลเดียวกัน National Single Window (NSW) เพื่อความสะดวก รวดเร็ว รวมไปถึงการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบฯ ที่เกี่ยวข้องที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ ประกอบธุรกิจการค้า พัฒนาปรับโฉมไปสู่องค์กรที่ทันสมัยหลายด้าน เนื้อหาสาระในหนังสือจึงประกอบด้วยประวัติศาสตร์ความเป็นมาของกรมศุลกากร รายชื่ออธิบดีกรมศุลกากรจากอดีตจนถึงปัจจุบัน วิวัฒนาการด้านการให้บริการศุลกากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงทิศทางในอนาคตเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

คณะผู้จัดทำ ตั้งใจทำหนังสือเล่มนี้ให้สมบูรณ์ที่สุด เพื่อใช้เป็นหนังสืออ้างอิงและเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์กรมศุลกากร เพื่อรวบรวมผลการดำเนินงานของกรมศุลกากรในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา และที่จะทำต่อไปในอนาคต โดยตั้งใจมอบให้กับบุคลากรของกรมศุลกากรทุกคน เพื่อเป็นของขวัญที่ระลึกอันมีคุณค่าทั้งในปัจจุบันและอนาคต

หนังสือเล่มนี้ สามารถจัดทำขึ้นเป็นผลสำเร็จได้ด้วยความร่วมมืออย่างดียิ่งจากหลายฝ่าย คณะทำงานจัดทำหนังสือขอขอบคุณทุกหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนข้อมูล ตลอดจนขอบคุณ บริษัทห้างร้าน และบุคคลต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนในการจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ รวมทั้งขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีได้ระบุชื่อไว้ในนี้ด้วย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ได้รับและการต่อยอดพัฒนางานของกรมศุลกากร ทั้งในปัจจุบันและอนาคตต่อไป

คณะผู้จัดทำ

4 กรกฎาคม 2557

สารอำนวยการ

นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์

ปลัดกระทรวงการคลัง

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากรมศุลกากรครบรอบ 140 ปี

ผมขอแสดงความยินดีอย่างยิ่งเนื่องในโอกาส ครบรอบวันสถาปนาปีที่ 140 และก้าวย่างเข้าสู่ปีที่ 141 ของกรมศุลกากร ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีอายุยาวนานที่สุดในกระทรวงการคลัง

งานทางศุลกากร ถือเป็นงานสำคัญที่ส่งผลต่อภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศโดยตรง ยิ่งในสมัยปัจจุบันที่โลกของเรากลายเป็นโลกไร้พรมแดน บทบาทของกรมศุลกากรต่อการพัฒนาประเทศก็ยิ่งทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ในฐานะหน่วยงานหลักในการจัดเก็บภาษีอากรจากของที่นำเข้ามาในและส่งออกป็นนอกราชอาณาจักร เพื่อนำไปพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ กำกับ ดูแล ป้องกันปราบปรามการลักลอบหนีภาษีอากร และสร้างความเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการที่สุจริต ซึ่งภาษีอากรถือเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งของผู้ประกอบการ

สำหรับในวาระครบรอบปีที่ 140 ปี ของกรมศุลกากร ในปีนี้ ถือว่าเป็นอีกหนึ่งปีแห่งความท้าทาย ที่ชาวกกรมศุลกากรทุกท่าน จะต้องร่วมมือร่วมใจกันนำพาองค์กรให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง ทั้งในระดับบริหารและระดับปฏิบัติ ซึ่งที่ผ่านมา ผมเองก็รู้สึกชื่นชมเป็นอย่างยิ่งต่อการทำงานอย่างเข้มแข็งเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งการเตรียมความพร้อมเพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) งานปราบปรามเพื่อจรรโลงไว้ซึ่งความถูกต้องเป็นธรรม การมุ่งมั่นนำเทคโนโลยี หรือ IT เข้ามาพัฒนางานศุลกากรของไทย การพัฒนาระบบ National Single Window (NSW) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ ในการตรวจสอบใบอนุญาต และใบรับรองต่าง ๆ ทางอิเล็กทรอนิกส์ก่อนการตรวจปล่อยสินค้า รวมถึงงานอื่น ๆ ที่ได้ดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชาติ บ้านเมือง และผู้ใช้บริการ ด้วยนวัตกรรมที่ทันสมัย และโปร่งใสตรวจสอบได้

สุดท้ายนี้ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดดลบันดาลให้บุคลากรกรมศุลกากรทุกท่าน ประสบพบแต่สิ่งที่ดีงาม สำเร็จในทุก ๆ สิ่งตามใจหมาย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า กรมศุลกากร จะยังคงอยู่คู่สังคมไทย เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ และสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ที่ดียิ่งขึ้นสืบไป

(นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์)

ปลัดกระทรวงการคลัง

สารอำนวยการ

นายจักรกฤษณ์ พาราพันธกุล

รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายได้
เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากรมศุลกากรครบรอบ 140 ปี

กรมศุลกากร เป็นหน่วยงานที่มีความเก่าแก่ มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน และนับเป็นหน่วยราชการหนึ่งที่มีความสำคัญในการจัดเก็บภาษีเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศตั้งแต่อดีต โดยยังได้ผ่านความเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวมาโดยตลอด ตั้งแต่การค้าในยุคก่อน ซึ่งเน้นการหารายได้เข้ารัฐโดยใช้รูปแบบกำแพงภาษี จนถึงการค้าในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นการค้าแบบเปิดกว้างและเสรี เน้นการให้บริการและต้องการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศ กรมศุลกากร จึงต้องเพิ่มบทบาทหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกทางการค้า เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงภารกิจในการปกป้องสังคมควบคู่กันไปด้วย

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา กรมศุลกากร ได้พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ทันสมัย สะดวก และรวดเร็ว ด้วยระบบการผ่านพิธีการศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งมีการส่งเสริมในการนำเทคโนโลยีด้านการควบคุมทางศุลกากรมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพในการปฏิบัติงานให้บริการธุรกิจที่ได้รับนอกจากการพัฒนากระบวนการแล้ว กรมศุลกากร ยังให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร ตลอดจนการเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน และนานาชาติโดยตลอด และเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการนำพาประเทศให้พร้อมก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 กรมศุลกากร ยังได้เตรียมความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐานของด่านศุลกากร และกระบวนการทำงาน อาทิ การดำเนินการเรื่องระบบ National Single Window เพื่อเชื่อมสู่ระบบ ASEAN Single Window ในอนาคตอีกด้วย กรมศุลกากร ได้แสดงให้เห็นแล้วว่าสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุเป้าหมายอันจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติต่อไป

สุดท้ายนี้ ผมขอแสดงความยินดีในโอกาสครบรอบ 140 ปี ของกรมศุลกากร ในวันที่ 4 กรกฎาคม 2557 และขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย พระบารมีแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก โปรดดลบันดาลให้คณะผู้บริหาร และบุคลากรของกรมศุลกากร จงประสบความสุข ความเจริญ มีพลักกาย พลั่งใจ และพลังปัญญา ในการปฏิบัติงานราชการอันจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ และสังคมสืบต่อไป

(นายจักรกฤษณ์ พาราพันธกุล)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายได้

สารอธิบดีกรมศุลกากร

หนังสือที่ระลึก

เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนากรมศุลกากรครบรอบ 140 ปี

วันที่ 4 กรกฎาคม ของทุกปี นับเป็นวันสำคัญอีกวันหนึ่งของกรมศุลกากร เนื่องจากเป็นวันคล้ายวันสถาปนากรมศุลกากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2557 นี้ เป็นวาระครบรอบ 140 ปี ถือเป็นช่วงเวลาที่จะทอนให้เห็นถึงประวัติศาสตร์อันยาวนาน หากจะย้อนวันวานไปในอดีตจะเห็นได้ว่า กรมศุลกากรมีวิวัฒนาการและภารกิจเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย โดยเริ่มต้นจากการจัดเก็บภาษีจากสินค้าในสมัยสุโขทัยที่เรียกว่า “จกอบ” และต่อเนื่องมาถึงสมัยกรุงศรีอยุธยา จนกระทั่งถึงในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เปลี่ยนมาเป็น “ภาษีร้อยชักสาม” มีการตั้งโรงภาษีเรียกว่า “ศุลกสถาน” ให้เป็นสถานที่ในการปฏิบัติงาน ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ นับเป็นการก่อตั้งกรมศุลกากร ซึ่งเป็นหนึ่งหน่วยงานในกรมพระคลังมหาสมบัติ

ณ วันนี้ของกรมศุลกากร นอกเหนือจากภารกิจหลักในการจัดเก็บภาษีจากสินค้าที่นำเข้าและส่งออกแล้ว กรมศุลกากร ยังมีภารกิจในการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการดูแลสังคมควบคู่ไปอีกด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสถานการณ์การค้าระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา โดยมีวิสัยทัศน์ “ศุลกากรมาตรฐานโลก เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศและปกป้องสังคม” เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้กรมศุลกากรก้าวไปข้างหน้าอย่างมีทิศทางและมั่นคง

ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า “หนังสือที่ระลึกเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนากรมศุลกากรครบรอบ 140 ปี” เล่มนี้ อันเกิดจากการร่วมแรงร่วมใจของหน่วยงานต่าง ๆ ของกรมศุลกากร ในการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานที่สำคัญและความสำเร็จของกรมศุลกากรในรอบทศวรรษที่ผ่านมา จะช่วยให้ผู้อ่านได้ทราบถึงวิวัฒนาการ การดำเนินงานของกรมศุลกากรและเข้าใจถึงภารกิจของกรมศุลกากรตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และอยากให้ชาวศุลกากรทุกคนภาคภูมิใจในความเป็นศุลกากร โดยมีความมุ่งมั่นในการทำงานและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีกำลังกาย กำลังใจที่เข้มแข็ง เพื่อเป็นพลังสำคัญในการพัฒนากรมศุลกากรของเราให้ก้าวหน้าสืบไป

(นายราชมพ ศรีสุภอรรถ)

อธิบดีกรมศุลกากร

14

รายพระนามและรายนาม
อธิบดีกรมศิลปากร
จากอดีต - ปัจจุบัน

22

ประวัติกรมศิลปากร

36

ผังโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการ
กรมศิลปากร

38

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์

39

คณะผู้บริหารกรมศิลปากร
ในปัจจุบัน

50

เหลียวหลังแลหน้าพัฒนาการของกรมศิลปากร

52

ด้านกฎหมาย

58

ด้านพิกัต์อัตราศิลปากร

64

ด้านมาตรฐานพิธีการศิลปากร

68

ด้านแผนและการต่างประเทศ

76

ด้านการควบคุมทางศิลปากร

108

ด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร

114

ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

124

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

136

เรื่องน่าสนใจ

วิวัฒนาการเครื่องแบบพิเศษพนักงานศุลกากร

144

ศูนย์บริการศุลกากร (Customs Care Center)

147

แผนที่แสดงที่ตั้งด่านศุลกากร

153

การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านศุลกากร

156

โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือศุลกากรและประภาคาร

158

โรงเรียนศุลกากร

162

ชมรมสายสัมพันธ์ศุลกากร

166

โครงการพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลและการจ่ายเงินค่าจ้าง สวัสดิการ กรมศุลกากร

167

คลังข้อสอบของกรมศุลกากร

140 ปี
กรมศุลกากร

170

กิจกรรมเพื่อสังคม (CSR)

182

รางวัลที่กรมศุลกากรได้รับในรอบ 10 ปี ที่ผ่านมา

196

รายนามผู้สนับสนุนการจัดทำหนังสือ
เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนากรมศุลกากร
ครบรอบ 140 ปี

รายพระนามและรายนามอธิบดีกรมศุลกากร พ.ศ. 2422 - 2557

พ.ศ. 2422 - 2478

เจ้าพระยาภาสกรวงศ์ (พร บุนนาค)
พ.ศ. 2422 - 2434

พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมขุนพิทยลาภพฤฒิธาดา
พ.ศ. 2435

พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพร้อมพงศ์อิริราช
พ.ศ. 2436 - 2472

พระยาสุพรรณสมบัติ
(ทำการแทน) พ.ศ. 2460 - 2470

พระยาชัยสุรินทร์
(ทำการแทน) พ.ศ. 2471

พระยาเสวกรวายุภักต์ (กิมสวน รักตะบุตร)
(ทำการแทน พ.ศ. 2476) พ.ศ. 2477 - 2478

หม่อมเจ้าวิวัฒนไชย ไชยันต์
พ.ศ. 2478 - 2481

พลโทหลวงกาจสงคราม (เทียน เก่งระดมยิง)
พ.ศ. 2481 - 2485

นายจรูญ สีบแสง
พ.ศ. 2485 - 2486

ร้อยเอกพระพนมนครานุรักษ์ (ฮกไถ่ พิศาลบุตร)
พ.ศ. 2486 - 2487

หลวงบรรณกรโกวิท (เปาว์ จักกะพาก)
พ.ศ. 2488 - 2490

หลวงไพรัชชนกิจ
รักษาการในตำแหน่ง พ.ศ. 2489

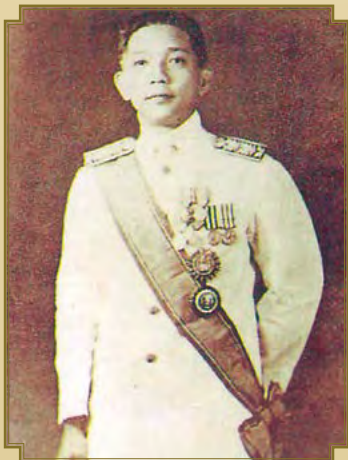
พ.ศ. 2489 - 2498

พลเรือตรี หลวงสังวรยุทธกิจ (สังวร สุวรรณชีพ)
รักษาการในตำแหน่ง พ.ศ. 2489 - 2490

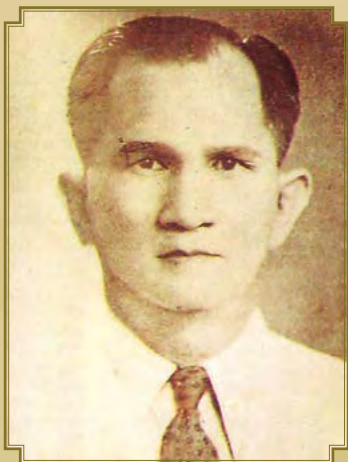
ขุนกาญจน์สูงการ
รักษาการในตำแหน่ง พ.ศ. 2490

หม่อมเจ้าวิมาทิตย์ ระพีพัฒน์
พ.ศ. 2490 - 2493

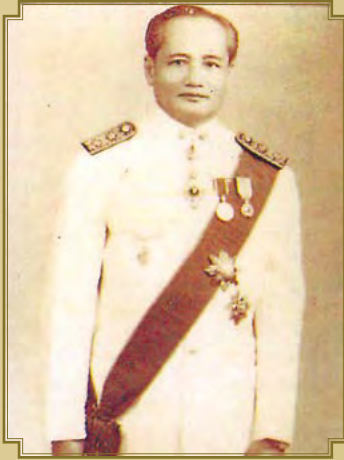
พลตรีสวัสดิ์ ศรีमानนท์ปริญญา
พ.ศ. 2493 - 2494

ขุนสุนทรมาตยวงศ์
รักษาการในตำแหน่ง พ.ศ. 2494

พลตำรวจเอก หลวงชาติตระการโกศล (เจียม ลิมปิจาติ)
พ.ศ. 2494 - 2498

พลตำรวจตรีอรรถสิทธิ์ สิทธิสุนทร
พ.ศ. 2498 - 2506

นายบุญมา วงศ์สวรรค์
พ.ศ. 2506 - 2508

หม่อมราชวงศ์ทองแท้ ทองแถม
พ.ศ. 2508 - 2515

นายสนั่น เกตุทัต
พ.ศ. 2515 - 2516

นายอำนาจ วีรวรรณ
พ.ศ. 2516 - 2518

นายชาญชัย ลี้ถาวร
พ.ศ. 2518 - 2520

พ.ศ. 2520 - 2540

นายนาค ไวยหงษ์
พ.ศ. 2520 - 2523

นายวิทย์ ตันตยกุล
พ.ศ. 2523 - 2525

นายไกรศรี จาติกวณิช
พ.ศ. 2525 - 2529

นายวิโรจน์ เลาะห์พันธุ์
พ.ศ. 2529 - 2533

นายอรัญ ธรรมโน
พ.ศ. 2533 - 2536

นายศุภชัย พิธิษฐวานิช
พ.ศ. 2536 - 2540

นายปรีดี บุญยัง
พ.ศ. 2540

นายสมใจนึก เองตระกูล
พ.ศ. 2540 - 2543

นายมานิต วิทยาเต็ม
พ.ศ. 2543 - 2545

นายชวลิต เศรษฐเมธีกุล
พ.ศ. 2545 - 2546

ดร. สติติย์ ล้อมพงศ์พันธุ์
พ.ศ. 2547 - 2550

นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ
พ.ศ. 2550 - 2551 และ 2552

พ.ศ. 2551 - 2557

นายอุทิศ ธรรมวาทีน
พ.ศ. 2551 - 2552

นายสมชัย สัจจพงษ์
พ.ศ. 2552 - 2553

นายประสงค์ พูนธเนศ
พ.ศ. 2553-2554

นายสมชาย พูลสวัสดิ์
พ.ศ. 2554 - 2555

นางเบญจา หลุยเจริญ
พ.ศ. 2555 - 2556

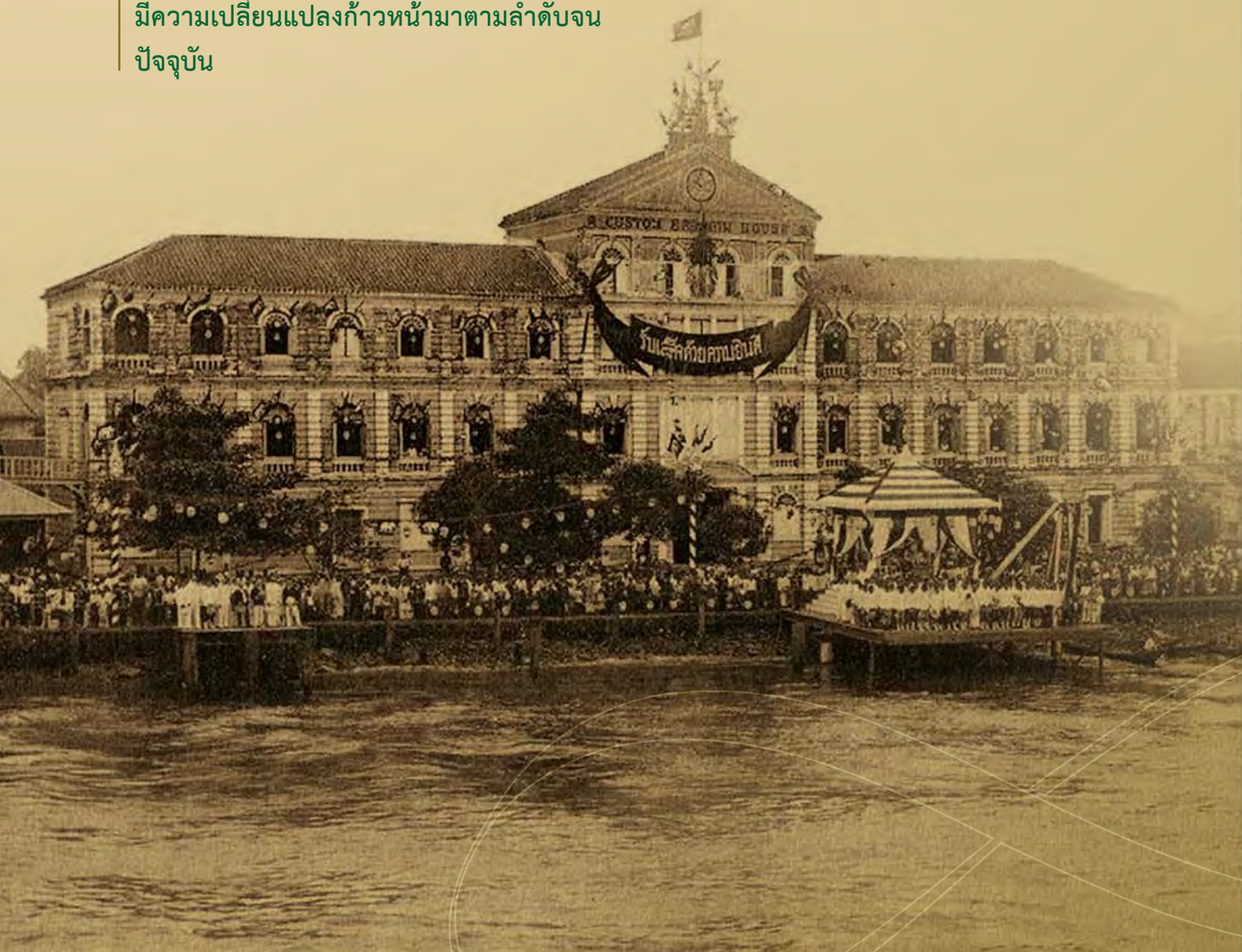
นายราเมศ ศรีศุภอรรถ
พ.ศ. 2556 - ปัจจุบัน

อาคารศาลกษัตริย์ในอดีต
พ.ศ. 2431 - 2497

ประวัติกกรมศุลกากรนั้นมีความเป็นมาโดยละเอียดในหนังสือ “ตำนานศุลกากร” ซึ่งพระยาอนุমানราชธน ผู้เคยรับราชการในกรมนี้ได้ศึกษาไว้แล้วอย่างดี

ในการเขียนประวัติกกรมศุลกากรในโอกาสมหกรรมจะครบรอบการก่อตั้ง 140 ปี ส่วนหนึ่งจึงเป็นความเดิมที่พระยาอนุমানราชธนได้ศึกษาไว้แล้วและก็มีบางส่วนที่เพิ่มเติมขึ้นซึ่งเป็นส่วนที่มีความเปลี่ยนแปลงก้าวหน้ามาตามลำดับจนปัจจุบัน

ประวัติกรมศุลกากร

การศุลกากรอย่างโบราณ

การจัดเก็บผลประโยชน์จากการค้าเพื่อเป็นรายได้แผ่นดินในลักษณะที่เป็นภาษีศุลกากรแต่โบราณของไทยนั้นไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่ามีวิธีการจัดเก็บอย่างไร และเป็นพิภคอัตราเท่าใด คงปรากฏแต่พอเป็นแนวศึกษาได้ว่า ในสมัยสุโขทัย มีคำสำหรับเรียกภาษีชนิดหนึ่งซึ่งเก็บจากการนำสัตว์สิ่งของมาจำหน่าย ว่า **จกอบ** และการเก็บภาษีนี้ในช่วงระยะเวลาหนึ่งกรุงสุโขทัยได้มีประกาศยกเว้นแก่ผู้เข้ามาค้าขาย แต่**จกอบ** ในสมัยสุโขทัยจะรวมถึงผลประโยชน์ที่เรียกเก็บจากสินค้าเข้าและออกไปยังต่างประเทศด้วยหรือไม่ไม่ทราบชัด

การจัดเก็บผลประโยชน์จากการค้าเช่นนี้ต่อมาในสมัยอยุธยามีหลักฐานว่าการเก็บจกอบหรือจกอบ ใช้รวมทั้งการค้าภายในและต่างประเทศ ทั้งนี้โดยพิจารณาจากสถานที่เก็บจกอบซึ่งเรียกว่า “ขนอน” มีทั้ง ขนอนบก ขนอนน้ำ ขนอนขึ้นนอก ขนอนขึ้นใน และขนอนตลาด เป็นต้น และยังได้พบว่ามีการจัดเก็บจกอบในอัตรา 10 ซัก 1 ซึ่งมีทั้งเก็บเป็นตัวเงินและเก็บเป็นสิ่งของ

ภาพเขียนการแลกเปลี่ยนค้าขาย
ระหว่างประเทศไทยกับ
ประเทศตะวันตก สมัยอยุธยา

และในสมัยอยุธยาเนื่องที่การค้ากับต่างประเทศเจริญก้าวหน้าขึ้นมาก ได้เกิดหน่วยงานที่ทำหน้าที่นี้โดยตรงเรียกว่า พระคลังสินค้า ทำการค้าแทนรัฐกับพ่อค้านานาชาติโดยระบบที่เรียกว่า การค้าผูกขาด กล่าวคือ พระคลังสินค้าจะเป็นผู้กำหนดประเภทของสินค้าที่จะเข้ามาซื้อขาย รวมทั้งมีอำนาจสิทธิขาดที่จะเลือกซื้อสินค้าเข้าทั้งปวงก่อน รวมทั้งการขายผลผลิตเพื่อออกไปต่างประเทศ พระคลังสินค้าก็มีอำนาจในการผูกขาดการขายสินค้าบางประเภทที่มีราคาและเป็นของหายากด้วย ซึ่งลักษณะเช่นนี้เป็นวิธีการจัดหารายได้แผ่นดินที่ได้ประโยชน์มากในสมัยอยุธยา

ในส่วนที่เป็นภาษีซึ่งเรียกเก็บจากการค้ากับต่างประเทศมีหลักฐานในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราชว่ามีการเก็บ 2 อย่าง คือ

1. จกอบเรือสินค้า หรือที่เรียกกันว่าค่าปากเรือ เก็บตามพิภคขนาดปากเรือ โดยกำหนดว่า เรือลำใดปากกว้างกว่า 6 ศอก แม้จะยาวไม่ถึง 6 วา เก็บค่าปากเรือลำละ 6 บาท
2. จกอบสินค้า เก็บจากสินค้าทั้งขาเข้าและขาออก จกอบสินค้านี้เองที่ในสมัยต่อมาก็คือภาษี ซึ่งการเก็บภาษีขาเข้าในสมัยอยุธยามีข้อกำหนดและข้อยกเว้นว่า ถ้าเป็นเมืองที่มีทางพระราชไมตรีและไปมาค้าขายไม่ขาดจะเก็บค่าปากเรือ

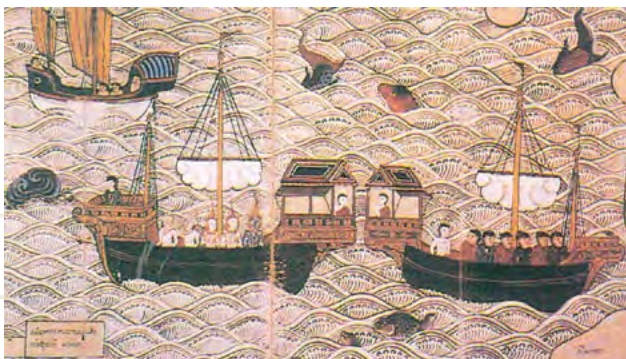
4 วาขึ้นไป วาละ 12 บาท และเก็บภาษีสินค้า 100 ชัก 3 และสำหรับเรือเมืองอื่นที่ไม่ได้ค้าขายประจำ หรือมีทางพระราชไมตรีต่อกันจะเก็บค่าปากเรือวาละ 20 บาท และเก็บภาษีสินค้า 100 ชัก 5 และหากเรือที่เข้ามาค้าขายมีสินค้าที่ทางการต้องการก็จะยกเว้นภาษีสินค้าเก็บแต่ค่าปากเรือ นอกจากนี้ก็ยังมีข้อยกเว้นพิเศษแก่พ่อค้าบางประเทศ เช่น พ่อค้าชาวฝรั่งเศสซึ่งในรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้พระราชทานยกเว้นการเก็บจังกอบหรือภาษีสินค้า ขนอนและฤชา ทั้งปวง ให้แต่เพียงยื่นบัญชีทางว่าวสินค้าแก่เจ้าพนักงานทั้งขาเข้าและขาออกเท่านั้น

จังกอบเรือสินค้าและจังกอบสินค้าซึ่งถือได้ว่าเป็นภาษีศุลกากรสมัยอยุธยาขึ้นสันนิษฐานว่า เจ้าหน้าที่จัดเก็บน่าจะได้นายขนอน อยู่ในบังคับบัญชาของเจ้าพระยาพระคลังซึ่งว่าการกรมท่า และในส่วนของการเก็บภาษีศุลกากรตามหัวเมืองก็อยู่ในหน้าที่ของเจ้าเมืองโดยในแต่ละหัวเมืองจะอยู่ในบังคับบัญชาของสมุหนายก สมุหพระกลาโหม และกรมท่า ตามแต่จะเป็นหัวเมืองในส่วนใด

ลักษณะการจัดเก็บผลประโยชน์จากการค้าดังกล่าวนี้ยังคงใช้ต่อมาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ โดยเฉพาะในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการเปลี่ยนวิธีการจัดเก็บภาษีอากรให้มีการประมูลผูกขาดกับทางราชการไปจัดเก็บภาษีที่เรียกกันว่า **ระบบเจ้าภาษีนายอากร** พระคลังสินค้าทำหน้าที่เป็นเจ้าจำนวนภาษี เรียกว่า **กรมเจ้าจำนวน** ขึ้นอยู่กับพระคลังมหาสมบัติ รับผิดชอบจัดการเรื่องภาษีอากร ในระบบการผูกขาดการเก็บภาษีเช่นนี้มีผลกระทบต่อสินค้าขาเข้าและขาออกเพราะเป็นการเก็บซ้ำ จึงกำหนดให้เก็บภาษีขาเข้าแต่เฉพาะภาษีปากเรือ และยกเลิกภาษีขาออก เพราะได้เรียกเก็บจากภาษีผูกขาดแล้ว และในส่วนของการค้ากับต่างชาติก็ยังคงเป็นหน้าที่ของพระคลังสินค้าอยู่เช่นเดิม

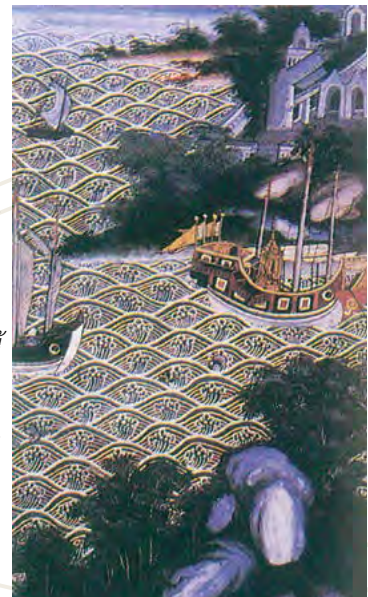
ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น ได้เกิดข้อเปลี่ยนแปลงทางการค้ากับต่างประเทศครั้งสำคัญ กล่าวคือ ผู้สำเร็จราชการอินเดียของอังกฤษได้ส่ง เฮนรี เบอร์นี เข้ามาเจริญพระราชไมตรี และเจรจาขอเปลี่ยนแปลงสัญญาทางการค้า โดยขอให้มีการจัดเก็บภาษีตามขนาดของปากเรือเพียงครั้งเดียว ทั้งนี้โดยแยกประเภทว่าถ้าเป็นเรือบรรทุกสินค้ามาขายให้เรียกเก็บวาละ 1,700 บาท ถ้าเป็นเรือเปล่าเก็บวาละ 1,500 บาท และขอให้ยกเว้นภาษีค่าธรรมเนียมแก่พ่อค้าชาวอังกฤษ แต่ยังคงให้พระคลังสินค้าควบคุมการซื้อขายสินค้าต้องห้ามได้ตามธรรมเนียมเดิม จนกระทั่งถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว อังกฤษก็ได้ส่ง เซอร์จอห์น เบาริง เป็นอัครราชทูตเข้ามาทำสนธิสัญญาทางการค้าเมื่อพุทธศักราช 2398 อีกครั้ง

ข้อความในสนธิสัญญาเบาริงที่เกี่ยวกับภาษีศุลกากรก็คือ การให้ยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมปากเรือ เปลี่ยนมาเป็นเก็บภาษีสินค้าขาเข้าโดยเรียกเก็บในอัตรา 100 ชัก 3 ซึ่งเรียกกันว่า **ภาษีขาเข้าร้อยละสาม** และตามข้อตกลงนี้มีผลกระทบกับการตกลงทำสัญญาทางการค้ากับชาติอื่นๆ ต่อมาเพราะต่างก็ร้องขอที่จะให้ใช้วิธีการเดียวกับที่ทำสัญญากับอังกฤษทั้งสิ้น การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ทำให้รัฐต้องขาดรายได้จากภาษีศุลกากรไปเป็นจำนวนมาก

ลักษณะเรือสำเภาที่ไว้เดินทางติดต่อค้าขายกับอาณาจักรที่ห่างไกลในสมัยนั้น โดยปกติ นายท้ายเรือหรือกัปตันมักเป็นคนจีน แต่ในภาพนี้ กัปตันเป็นชาวตะวันตก

จิตรกรรมฝาผนัง วัดทรงรัตนาราม รูปสำเภาจีนและบ้านแบบจีน แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของเศรษฐกิจการค้าสำเภาของรัฐที่ติดต่อกับจีน การค้าชนิดนี้สร้างรายได้เป็นจำนวนมากให้แก่ท้องพระคลัง โดยเฉพาะในรัชกาลที่ 2 และ 3

หลังจากไทยทำสัญญาเบาริง กับ อังกฤษและสัญญาในลักษณะเดียวกัน กับชาติตะวันตกอื่นๆ อีกหลายฉบับ ได้ มีเรือพาณิชย์เข้ามาค้าขายเพิ่มมากขึ้น แม้ว่าไทยจะต้องเสียเปรียบทางด้าน ภาษีอากร แต่ก็ได้รับประโยชน์จากการ ส่งสินค้าออกเป็นอันมาก

สำเภาจีน เป็นพาหนะสำคัญมาแต่กรุงสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี ตลอดมาจนถึงกรุงเทพฯ

สำหรับหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีอากรก็ยังแยกย้ายกันอยู่ตามกรมต่างๆ เช่น ภาษีขาเข้าร้อยชักสาม ขึ้นกับกรม กลาโหม ภาษีขาออกขึ้นกับกรมท่า ภาษีเบ็ดเสร็จ ซึ่งเป็นภาษีผูกขาดขึ้นต่อพระคลังสินค้า ส่วนท่าเรือในหัวเมืองขึ้นกับกรมมหาดไทย และกรมกลาโหม ฯลฯ เป็นต้น

เริ่มการศุลกากรอย่างใหม่

ด้วยข้อจำกัดเรื่องการเก็บภาษีขาเข้าขาออก และข้อกำหนดให้ยกเลิกการค้าผูกขาดโดยพระคลังสินค้าอันเป็นผลมาจากการทำสนธิสัญญาเบาริงเป็นต้นมา เมื่อรวมกับปัญหากระบวนการเก็บระบบเดิมทำให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ต้องทรงปฏิรูประบบการจัดเก็บภาษีอากรใหม่โดยทรงจัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ขึ้น และโปรดให้ตราพระราชบัญญัติหอรัษฎากร พ.ศ.1235 (พ.ศ.2416) พระราชบัญญัติสำหรับพระคลังมหาสมบัติ จ.ศ.1237 (พ.ศ.2418) เพื่อรวบรวมเงินรายได้และ วางระเบียบการรับส่งและการเบิกจ่ายเงินที่เคยกระจายอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ ให้มารวมอยู่ในที่เดียวกัน

หอรัษฎากรพิพัฒน์

ภาพเขียนของชาวตะวันตก “เรือสินค้าโบราณ”

หลังอาณาจักรอยุธยาถูกทำลายลงแล้ว สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงสถาปนา กรุงธนบุรีขึ้นเป็นราชธานี ภาพนี้เขียนขึ้นใน สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ เห็น พระปรารักษ์ วิศวธรณราชวราราม ตั้งเป็นศรี สว่างอยู่บนฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งมีเรือแพ ค้าขายขึ้นล่องอยู่ตลอดเวลา

ในตอนต้นสมัยรัตนโกสินทร์ ชาวเป็นสินค้า ต้องห้ามการส่งออก เนื่องจากเกรงว่าจะ เกิดขาดแคลนขึ้นในประเทศ และอาจเป็น กำลังแก่ชาติศัตรู แต่ต่อมาในรัชกาลที่ 3 ชาวได้เป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญมาจนถึง ปัจจุบัน

เรือกลไฟได้เข้ามามีบทบาทในการขนถ่าย สินค้าแทนเรือสำเภาตั้งแต่แผ่นดินพระบาท สมเด็จพระนั่งเกล้าฯ ซึ่งพระองค์ได้โปรดฯ ให้ สร้างสำเภาจำลองขึ้นที่วัดยานนาวา เพื่อให้ อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษามาจนทุกวันนี้

หอรัษฎากรพิพัฒน์ ซึ่งเป็นสำนักงานกลางในการรวบรวมรายได้ของแผ่นดินนี้ตั้งอยู่ในพระบรมมหาราชวัง

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ามหามาลา กรมพระบำราบปรปักษ์ อธิบดีทรงมีอำนาจสิทธิขาดในการจัดเก็บภาษีอากร และเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานและดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

ซึ่งอาจถือได้ว่า งานศุลกากรทำหน้าที่จัดเก็บภาษีสินค้าขาเข้าขาออกเป็นรายได้ของรัฐ ซึ่งหอรัษฎากรพิพัฒน์จะต้องควบคุมจัดการและดูแล กำเนิดของหอรัษฎากรพิพัฒน์จึงนับเป็นการก่อตั้งกรมศุลกากรด้วย แต่หลักฐานการเรียกชื่อหน่วยงานศุลกากรช่วงนี้เป็นต้นไปยังไม่ชัดเจน มีคำเรียกว่ากรมศุลกสถานก็มี กรมศุลกากรก็มี และเรียกผู้บัญชาการว่า ผู้บัญชาการภาษีขาเข้าขาออกบ้าง อธิบดีผู้บัญชาการกรมศุลกากรบ้าง ผู้บัญชาการกรมศุลกสถานบ้าง ดังนั้นเป็นต้น แต่อย่างไรก็ดีก็มีหลักฐานว่า ท่านเจ้าพระยาภาสกรวงศ์ (ชุมพร บุณนาค) เป็นผู้บัญญัติคิดว่า “ศุลกากร” ขึ้นให้ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Customs” และกรมศุลกากรจะขึ้นอยู่ในกระทรวงใด พระยาอนุমানราชธนผู้เพียรพยายามสอบค้นเพื่อเขียน “ตำนานศุลกากร” ก็สอบค้นไม่ได้ทราบแต่เพียงว่าใน จ.ศ.1248 (พ.ศ.2429) กระทรวงเกษตรราธิการได้บังคับบัญชาโรงภาษีสินค้าขาเข้าขาออก

อย่างไรก็ตาม เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตราพระราชบัญญัติยกฐานะกรมพระคลังมหาสมบัติขึ้นเป็นกระทรวงเมื่อรัตนโกสินทร์ศก 109 (พ.ศ.2433) นั้น ได้มีข้อกำหนดหน้าที่ของกระทรวงพระคลังมหาสมบัติมีหน้าที่จ่ายและรักษาเงินแผ่นดิน รวมทั้งราชพัสดุทั้งปวง ตลอดจนรักษาพระราชทรัพย์ของแผ่นดินทั้งหมด เก็บและรับผิดชอบเงินภาษีอากรและเงินขึ้นต่อแผ่นดินตลอดพระราชอาณาจักร แบ่งหน่วยงานออกเป็น 13 กรม มีหน้าที่จำแนกดังนี้

กรมเจ้ากระทรวงใหญ่ 5 กรม

1. กรมพระคลังกลาง สำหรับประมาณการรับจ่ายเงินแผ่นดินว่าภาษีอากร และบังคับบัญชาการในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติทั้งสิ้น
2. กรมสารบาญชี สำหรับรับจ่ายเงินแผ่นดิน และถือสารบาญชี และพระราชทรัพย์ทั้งสิ้น
3. กรมตรวจ สำหรับตรวจบัญชี ราคา รายงานการรับจ่ายเงินแผ่นดินและสรรพราชสมบัติภาษีอากรทั้งสิ้น
4. กรมเก็บ สำหรับรักษาพระราชทรัพย์
5. กรมพระคลังข้างที่ สำหรับจัดการเงินในพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

แผนกรมทำการแผ่นดิน 3 กรม คือ

1. กรมกษาปณสิทธิการ สำหรับทำเงินตราแผ่นดิน ทำเบี้ยทองแดง เผาเงิน
2. กรมพิมพ์บัตร สำหรับทำเงินกระดาษและตั้งตรา
3. กรมราชพัสดุ สำหรับจัดการซื้อขายของห้างหลวง และรับจ่ายของส่วย

แผนกรมเจ้าจำนวนเก็บเงินภาษีอากร 5 กรม คือ

1. กรมส่วย มีหน้าที่เร่งเงินค่าราชการเลข ผูกปี่จัน ถือบัญชีเร่งเงินค่าธรรมเนียมเก็บเงินส่วนพระคลังมหาสมบัติ
2. กรมสรรพากร มีหน้าที่เก็บเงินอากรที่เก็บจากให้ใบอนุญาตมีอากรสุรา อากรฝิ่น อากรบ่อนเบี้ย
3. กรมสรรพภาษี มีหน้าที่เก็บเงินภาษีขึ้นในที่เก็บจากการชักภาษี เช่น ภาษีเสา น้ำตาล เกลือ ฯลฯ
4. กรมอากรที่ดิน มีหน้าที่เก็บเงินอากรที่ดิน มีอากรสมพัตสร อากรค่านา ค่าน้ำ ฯลฯ
5. กรมศุลกากร มีหน้าที่เก็บเงินภาษีอากรขาเข้าขาออก ซึ่งเก็บจากผู้บรรทุกสินค้าออกไปต่างประเทศและที่บรรทุกเข้ามาขายในประเทศ

สำหรับกรมศุลกากรในช่วงเวลาตามที่มีการแบ่งหน่วยราชการในปีพุทธศักราช 2433 นี้ มีหลักฐานรายนามอธิบดีและเจ้าพนักงานในตำแหน่งต่างๆ ของกรมดังนี้

กรมศุลกากร	พระยาภาสกรวงศ์	ปลัดกรม	หลวงพินิจวิเทศภัณฑ์
สารวัตรใหญ่	หลวงราชายสาธก	ที่ปรึกษา	นายดีวิลเลียม
เจ้ากรม	พระผดุงศุลกกฤตย์	ผู้จัดการฝ่ายไทย	เจ้สัวลวน
		เจ้าพนักงานรับเงิน	โฮวี่ฮอง

และที่ทำการกรมศุลกากรในช่วงนี้ได้ย้ายจากที่ทำการเดิมที่เรียกกันว่า “โรงภาษี” ปากคลองผดุงกรุงเกษม ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานให้เป็นสิทธิแก่พระเจ้าลูกเธอพระองค์เจ้าอิศริยาภรณ์ เพื่อทำตึกให้ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้เช่า มายังที่ทำการกรมศุลกากรในที่ของพระยาอาทรบุรีรักษ์ ซึ่งตกเป็นของหลวง เรียกว่า **ที่ทำการภาษีร้อยชักสาม และที่บัญชาการภาษีขาเข้าขาออก** และต่อมาได้สร้างอาคารที่ทำการใหม่ในที่เดิมเรียก**ศุลกสถาน** นายช่างชาวอิตาเลียนชื่อมิสเตอร์ กราสซี เป็นผู้ออกแบบรับเหมาก่อสร้างอาคารศุลกสถานแห่งใหม่นี้คงเป็นอาคารที่งดงามทันสมัยมากในสมัยนั้น เพราะได้มีหลักฐานคำกล่าวชมไว้ในหนังสือ Bangkok Times Guide Book ตีพิมพ์เมื่อ ค.ศ.1890 (พ.ศ.2433) ความว่า

“เป็นสถานที่งดงามแห่งหนึ่งในบรรดาสถานที่ซึ่งสร้างขึ้นในกรุงเทพฯ ภายในระยะสิบปีที่ผ่านมา และตั้งอยู่ริมน้ำในที่สง่าผ่าเผย เนื้อที่ซึ่งใช้เป็นท่าเรือ กุ้งค้ำสินค้าซึ่งทำการติดเหลียงข้าง ที่อยู่เจ้าพนักงานและอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับศุลกสถานโดยตรง มีขนาดกว้างแเคอร์ (ราว 3-4 ไร่) ท่าเรือมีทางสะดวกบางประการสำหรับขนถ่ายสินค้าจากเรือลำเลียง แม้เรือกลไฟใหญ่กินน้ำลึกก็เข้าเทียบท่ากลางถ่ายขนสินค้าได้ ตอนท่ามีโรงพักสินค้าและที่ทำการเจ้าพนักงาน กับมีรถรางขนาดเบาซึ่งนอกจากใช้ในการขนสินค้า ยังใช้บรรทุกน้ำมันจากแม่น้ำไปจ่ายตามเรือที่พักของเจ้าพนักงานในเวลานอกราชการ ตัวตึกใหญ่นั้นรูปทรงงดงามมีสามชั้น โดยมากใช้เป็นที่ทำการของเจ้าพนักงานกรมเกษตร มีสะพานข้ามติดต่อกับที่ทำการศุลกากรทางด้านตะวันตก ซึ่งเป็นตึก 2 ชั้น เป็นที่ทำการภาษีขาเข้าขาออก ในบริเวณศุลกสถานมีเรือนพักที่สราวิตรใหญ่ของกรมศุลกากรและเจ้าพนักงานชั้นผู้น้อย

ป้อมสมุทรปราการ

ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ ปากคลองผดุงกรุงเกษมบริเวณนี้เคยเป็นโรงภาษีเดิมก่อนย้ายไปอยู่ตรอกโรงภาษีบางรัก ถ่ายเมื่อ 13 พฤษภาคม 2489

ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ ปากคลองผดุงกรุงเกษม (บริเวณนี้เคยเป็นโรงภาษีเดิมก่อนย้ายไปอยู่ตรอกโรงภาษี)

คลองผดุงกรุงเกษม

๖. ๗/๙๐

ต้นฉบับสัญญาบัตรทำนุบำรุงกษัตริย์สยาม
เป็นลักษณะพระเจ้ากรุงธนบุรี

[12, 100, 100]

รัชกาลที่ 5

ต้นฉบับสัญญาบัตรทำนุบำรุงกษัตริย์สยาม
เป็นลักษณะพระเจ้ากรุงธนบุรี

[12, 100, 100]

THE CUSTOM HOUSE AT BANGKOK

ต้นฉบับสัญญาบัตรทำนุบำรุงกษัตริย์สยาม
เป็นลักษณะพระเจ้ากรุงธนบุรี

[12, 100, 100]

ที่ทำการศุลกากรเดิม ที่ตรอกโรงภาษี

บริเวณทางเข้าตรอกโรงภาษีเก่า บางรัก

ผู้เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาการศุลกากร คือ พระยา
ภาสกรวงศ์ ซึ่งบ้านของท่านอยู่เหนือขึ้นไปทางแม่น้ำฝั่งตะวันตก
ราชการศุลกากรมีเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมขึ้นเสมอ เพื่อให้เหมาะ
แก่ขนาดการค้าของประเทศไทย ซึ่งกำลังเจริญขยายตัว จำนวน
เจ้าพนักงานจึงเพิ่มขึ้นมากคาดกันว่า ที่ว่างซึ่งมีเหลืออยู่ใน
บริเวณกรมศุลกากรในเวลาไม่ช้าจะต้องลดน้อยลงไปมาก
เพราะทางการกำลังดำริจะจัดสร้างคลังสินค้ามีทันสมัยขึ้น”

ที่ทำการกรมศุลกากร หรือศุลกสถานแห่งนี้พระยา
อนุমানราชธนได้เล่าเป็นบันทึกจากความทรงจำไว้ในหนังสือที่
ระลึกเปิดศึกที่ทำการศุลกากรใหม่เมื่อ พ.ศ.2497 มีความ
ละเอียดซึ่งทำให้เห็นภาพการทำงานศุลกากรย้อนไปในอดีต
เมื่อราวประมาณกว่า 50 ปีที่ผ่านมาและสมควรนำความมา
รวบรวมไว้เป็นหลักฐานอีกครั้ง ดังนี้

“ที่ทำการกรมศุลกากรครั้งกระโน้น เรียกในหนังสือทาง
ราชการว่าศุลกสถาน แต่คนสามัญ เรียกว่า โรงภาษีร้อยชักสาม
หรือเรียกสั้นๆ ว่าโรงภาษี ส่วนชาวจีนแต่จีว เรียกว่าฟ้าซิกวาน
หรือแป๊ะลันซา ซึ่งเป็นคำแปลความเดียวกัน...

เขตบริเวณกรมศุลกากรสมัยนั้นด้านเหนือมีอยู่เพียง
แนวของตัวตึก ด้านขวายื่นไปทางแม่น้ำ ถัดเหนือขึ้นไปยังเป็น
ที่ของคนอื่นอยู่คือเป็นที่ของสุเหร่า ต่อไปอีกเป็นสถานทูต
อเมริกัน แล้วถึงหนทางลงท่าแม่น้ำของวัดม่วงแค ถัดไปเป็น
สถานทูตอังกฤษ ซึ่งเป็นกรมไปรษณีย์โทรเลขในเวลานั้น... ถ้า
ท่านผ่านเข้ามายังกรมศุลกากรจะเห็นทางด้านขวา ตอนก่อน
จะถึงประตูใหญ่ของสถานทูตฝรั่งเศสเป็นเรือนตึกมีกำแพงกัน
เป็นบริเวณอยู่ 3 หลัง ซึ่งเป็นเรือนที่พักสารวัตรฝรั่งของกรม
ศุลกากร ถัดไปทางทิศตะวันตก เป็นตึกแถวชั้นเดียวยกพื้นสูง
และหันหน้าตึกไปทางตะวันออก ตึกแถวนี้และห้องไม้ที่อยู่ลึก
เข้าไปทางทิศเหนือเป็นโรงพักและที่อยู่ของศุลกากรกะประจำ
ท่าหน้าศุลกสถาน...

ที่ซึ่งเป็นบริเวณกรมศุลกากรด้านเหนือสุดอยู่ในเวลานี้
เดิมเป็นสถานทูตอเมริกัน แท้จริงบริเวณกรมศุลกากรยังมีตอน
ริมน้ำต่อไปอีก คือ ส่วนตะวันตกหรือด้านหลังกรมไปรษณีย์
และโทรเลขทางริมน้ำ เมื่อรัฐบาลซื้อที่สถานทูตอังกฤษเก่าเสร็จ
แล้ว จึงแบ่งที่ตรงนี้ให้กรมศุลกากรเพื่อขยายเขตท่าสำหรับ
ตรวจและขนสินค้าให้สะดวกยิ่งขึ้น...

ในบริเวณกรมศุลกากรสมัยนั้นในด้านข้าง คือ ด้านเหนือ
และด้านใต้ แล้วจึงจะกล่าวถึงด้านหน้าและด้านหลัง ด้านหน้า
ของศุลกสถานเป็นลานกว้างและเป็นที่แจ้ง เดิมเห็นจะมีเนื้อที่
ยื่นออกไปริมแม่น้ำมากกว่านี้ แต่เป็นเพราะอยู่ริมน้ำตอน
ท้องคุ้ง น้ำเซาะตลิ่งพังเข้ามาทุกที จึงต้องสร้างเป็นเขื่อน
คอนกรีตขึ้น ดังที่เป็นอยู่บัดนี้

เมื่อด้านหน้าศุลกสถานเป็นที่กว้าง ถ้ามีเหตุการณ์อะไร
ทางแม่น้ำ เช่น มีเรือรบต่างประเทศเข้ามาทอดสมอยู่กลาง
น้ำใกล้ๆ สถานทูตของเขา หรือจะดูประทีปโคมไฟในกลางคืน
วันเฉลิมพระชนมพรรษา เป็นต้น ประชาชนก็ได้อาศัยหน้าศุลก
สถานเป็นที่ดู เขาเล่าว่าเมื่อ ร.ศ.112 เมื่อเรือรบฝรั่งเศสหักด่าน
ปากน้ำหลุดเข้ามาถึงกรุงเทพฯ แล้วก็มาจอดทอดล้าอยู่กลาง
น้ำหน้าสถานทูตฝรั่งเศส เวลาเย็นมีราษฎรแตกตื่นกันไปดู
เรือรบที่หน้าศุลกสถานแน่นขนัด... บัดนี้ท่านก็ได้ทราบรูปร่าง
หน้าตาของโรงภาษีสมัยนั้น ซึ่งเปรียบได้เท่ากับนางสาวแห่ง
สังคมในสมัยก่อนหน้าทั้งด้านข้างและด้านหน้าแล้ว.....”

ในปี พ.ศ.2435 ได้มีการปรับปรุงส่วนราชการภายใน
กระทรวงพระคลังมหาสมบัติอีกครั้ง ซึ่งได้กำหนดให้กรมที่
มีหน้าที่จัดเก็บเก็บภาษีอากรโดยตรง 3 กรม คือ

กรมสรรพภาษี เก็บภาษีภายในซึ่งเรียกเก็บจากสิ่งของ
ที่นำผ่านด่านต่างๆ โดยรัฐพยายามจัดเก็บภาษีอากรเอง งาน
ของกรมสรรพภาษินี้ซ้ำซ้อนกับงานของกรมศุลกากร ซึ่งต่อไป
จะได้มีการนำกรมสรรพภาษินี้ไปไว้กับกรมศุลกากร

กรมสรรพากร เก็บภาษีอากรต่างๆ ที่เคยอยู่ในความ
รับผิดชอบของกรมพระคลังมหาสมบัติและพระคลังสินค้ามา
แต่เดิม

กรมศุลกากร เก็บภาษีสินค้าขาเข้าและขาออกจากที่
เคยแยกเก็บตามหน่วยงานต่างๆ มารวมไว้ในที่เดียวกัน และ
ยังได้มีการให้เก็บภาษีข้าวขาออกมารวมอยู่ในกรมศุลกากรใน
ปีนี้ พร้อมกับมีการตราข้อบังคับสำหรับการศุลกากร พ.ศ.2435
เพื่อกำหนดแบบธรรมเนียมในการเก็บภาษีสินค้าขาเข้าและขาออก

ในช่วงระยะเวลานับแต่นี้ถือว่าเป็นประวัติความ
ก้าวหน้าด้านศุลกากรที่สำคัญอีกช่วงหนึ่ง เพราะได้ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพร้อมพงศ์
อิทธิราช แต่ยงดำรงพระอิสริยยศหม่อมเจ้ามาทรงรับตำแหน่ง
อธิบดีกรมศุลกากร ตั้งแต่ พ.ศ.2436

ท่าเรือเอกชน EAST ASIATIC CO.,LTD. สมัย ร.5

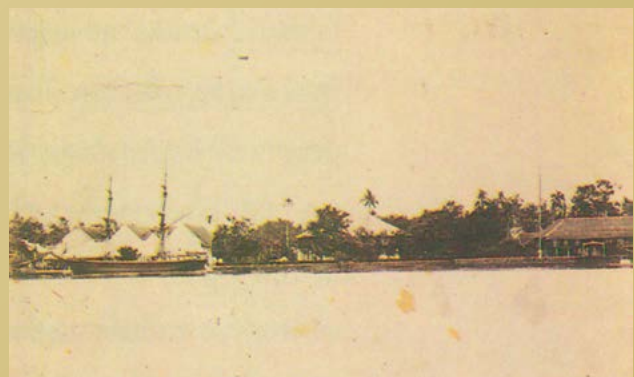
เรือสินค้าของประเทศตะวันตกที่เข้ามาค้าขายกับประเทศไทยบริเวณปากอ่าวไทย สมัย ร.5

เรือกำปั่น ชื่อ “ทูลกระหม่อม” ของบริษัท อีสต์ เอเชียติก จำกัด บรรทุกไม้ไปขายต่างประเทศ สมัยรัชกาลที่ 6

เรือกำปั่นสินค้าและเรือบรรทุกน้ำมัน ซึ่งเดินทางไมาระหว่างไทยกับต่างประเทศ สมัย ร.5

“เรือใบติดเครื่องยนต์ ใช้ค้าขายต่างประเทศในสมัย ร.4”

เรือสินค้าบริเวณถนนตก

เรือสินค้าบริเวณ หน้าเกาะลิซัง ถ่ายจากเกาะขาม

เรือเดินทะเลและเรือต่างๆ ในแม่น้ำเจ้าพระยา สมัยรัชกาลที่ 7

งานที่ทรงปรับปรุงกรมศุลกากรลำดับแรก คือ การจัดแบ่งส่วนราชการให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานโดยแยกออกเป็น

1. กองบัญชาการ
2. กองภาษีขาเข้า เจ้าพนักงานเป็นชาวต่างประเทศ หรือมีเชื้อสายเป็นชาวต่างประเทศ มีการทำบัญชีทั้งบัญชีฝรั่ง บัญชีไทย และบัญชีจีนก็มี
3. กองภาษีขาออก เจ้าพนักงานเป็นคนไทย มีการจัดบัญชี การทำใบขนสินค้าขาออกเป็นภาษาไทย

จากความแตกต่างในเรื่องการทำบัญชีเป็นภาษาต่างๆ นี้ พระองค์เจ้าพร้อมพงศ์อริราชได้ทรงดำริจะให้เลิกทำบัญชีฝรั่งและบัญชีจีน ให้ทำแต่บัญชีไทยอย่างเดียว แต่ก็ยังติดขัดที่ความเห็นไม่ตรงกับที่ปรึกษากรมศุลกากร ซึ่งเป็นชาวอังกฤษ ชื่อ นายเดวิด วิลเลียม จึงต้องทรงยินยอมให้ทำบัญชีฝรั่งต่อไป แต่ได้ทรงขอแก้ไขว่า กองใดหัวหน้ากองเป็นชาวต่างประเทศ คือ กองรับเงิน กองภาษีขาเข้า กองตราค่า ทำบัญชีเป็นอักษรอังกฤษ ส่วนกองที่มีหัวหน้าเป็นคนไทย คำนวณกับบัญชีไทย คือ กองภาษีขาออกให้ทำบัญชีเป็นอักษรไทย และให้เลิกการทำบัญชีที่ซ้ำซ้อนกัน

ความก้าวหน้าของกรมศุลกากรในสมัยนี้อีกประการหนึ่งตามที่พระยาอนุমানราชชนเขียนไว้ในตำนานศุลกากร ก็คือ **พิธีการตรวจเก็บภาษีศุลกากร** ให้เป็นระเบียบ ซึ่งแต่เดิมยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่เคร่งครัด เช่น การตรวจเก็บภาษีขาเข้า เมื่อเริ่มให้เจ้าพนักงานจัดเก็บแทนระบบภาษีผูกขาด มีวิธีการคือ “เมื่อเรือได้เข้ามาถึงและยื่นบัญชีที่โรงภาษีแล้ว เจ้าพนักงานที่โรงภาษีก็ให้ใบอนุญาตแก่ผู้ที่บรรทุกสินค้าเข้ามาให้ไปขนของขึ้นไว้ในโรงของเขา แล้วเจ้าพนักงานโรงภาษีให้คนมาตรวจดูของและเก็บภาษีภายหลัง....”

ส่วนพิธีการภาษีขาออกก็เป็นอย่างเดียวกัน คือ เมื่อบรรทุกสินค้าที่ต้องด้วยพิกัดภาษีขาออกลงเรือแล้วจึงคิดค่าภาษีกัน

การดำเนินการด้านพิธีการตรวจเก็บภาษีศุลกากรขาเข้าและขาออกเช่นนี้ พระองค์เจ้าพร้อมพงศ์อริราชได้ทรงแก้ไขเสียใหม่ คือ “จัดให้เจ้าพนักงานกองภาษีขาเข้าตรวจหนังสือสำคัญต่างๆ และคิดเงินภาษีขาเข้าและค่าธรรมเนียมต่างๆ จัดลงบัญชีไว้แผนกหนึ่ง แล้วจึงส่งใบขนสินค้าไปให้เจ้าพนักงานกองรับเงินตรวจรับเงินไว้ และออกใบเสร็จให้ แล้วจึงรับสินค้าไปจากความรักษาของกรมศุลกากรได้ ฝ่ายทางกองภาษีขาออก

ก็จัดการอย่างเดียวกัน ถึงเวลา 3 ล.ท. เจ้าพนักงานกองรับเงินต้องรวมเงินที่รับไว้ในวันนั้น นำไปส่งฝากแบงก์ไว้ทั้งหมด ห้ามไม่ให้รักษาตัวเงินไว้ในที่ว่าการทางกองภาษีขาเข้าและขาออก แล้วหยุดทำการติดต่อกับคนภายนอกตั้งแต่นั้นเวลา 15 น. และตรวจสอบบัญชีต่างๆ ที่ได้รับเงินไว้ในวันนั้น รวมเข้าเป็นยอดรายวันนำไปสอบกับบัญชีกองรับเงินและจำนวนเงินที่ได้รับนำฝากแบงก์ให้ถูกต้องตรงกันทุกหน้าที่แล้วจึงจะปิดทำการได้ ส่วนเจ้าพนักงานรักษาการและตรวจการภายนอก ก็จัดให้ออกรักษาการบนเรือสินค้าและไปตรวจการในที่ต่างๆ ไม่ให้รวมกันอยู่ในที่เดียวเหมือนอย่างแต่ก่อน....”

ความก้าวหน้าอันเป็นผลมาจากการปรับปรุงราชการในกรมศุลกากรนับแต่พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพร้อมพงศ์อริราชมาทรงรับตำแหน่งอธิบดีนั้น อาจวัดได้จากเงินภาษีที่สามารถเก็บได้เพิ่มขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2436-2460 นั้นมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นถึง 10 เท่า และยังได้รับความไว้วางพระราชหฤทัยให้ทำหน้าที่จัดเก็บเงินภาษีภายในจากกรมสรรพภาษี จัดซื้อฝืนดิบให้แก่กรมฝิ่นหลวง และเมื่อโปรดให้รวมกรมสุราซึ่งเดิมรวมอยู่ในกรมฝิ่นเปลี่ยนมารวมอยู่ในกรมศุลกากรอีกกรมหนึ่งใน พ.ศ.2454

ถึงแม้กรมศุลกากรจะสามารถเก็บภาษีเป็นเงินรายได้แผ่นดินมากขึ้นดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่เมื่อเทียบกับรายได้และรายจ่ายทั้งหมดเพื่อนำไปพัฒนาประเทศแล้วก็ยังนับว่าไม่เพียงพอ ทั้งนี้ยังมีสาเหตุจากภายนอก เช่น ปัญหาการค้าตกต่ำทั่วโลก การเปลี่ยนระบบมาตรฐานเงินมาเป็นมาตรฐานทองคำ ซึ่งระยะแรกยังมิได้กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนที่แน่นอน โดยเฉพาะการค้ากับต่างประเทศ ระบบภาษีอากร ซึ่งได้แก่ภาษีศุลกากรที่ยังคงต้องปฏิบัติตามข้อผูกพันในสนธิสัญญาไม่เสมอภาค ตั้งแต่ พ.ศ.2398 เป็นต้นมาทำให้รายได้จากการเก็บภาษีศุลกากรมีไม่มากเท่าที่ควร นับแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นต้นมา จึงได้มีความพยายามที่จะแก้ไขสนธิสัญญาที่ไม่เสมอภาคมาโดยลำดับ และเหตุการณ์สำคัญที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงก็คือได้เกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 ขึ้นในทวีปยุโรป ตั้งแต่ พ.ศ.2457-2461 รัฐบาลไทยได้ประกาศสงครามเข้ากับฝ่ายสัมพันธมิตร เมื่อสงครามโลกสิ้นสุดลงฝ่ายสัมพันธมิตรชนะสงครามและมีการตั้งสันนิบาตชาติขึ้นประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกและถือโอกาสร้องขอให้มีการยกเลิกสัญญาที่ไม่เป็นธรรมแก่ไทยในเรื่องอัตราภาษีศุลกากร ร้อยชักสามและเรื่องอื่นๆ ได้เป็นผลสำเร็จ

ในครั้งนั้นรัฐบาลไทยได้ร่างกฎหมาย วางระเบียบวิธีการศุลกากรขึ้นฉบับหนึ่งส่งไปหารือกับรัฐบาลนานาประเทศที่มีสนธิสัญญาทางพระราชไมตรีทำไว้กับประเทศไทยเพื่อขอความเห็นชอบ และในที่สุดสามารถตราเป็นพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 ได้สำเร็จเป็นฉบับแรก

หลังจากประเทศไทยสามารถดำเนินการแก้ไขสนธิสัญญาไม่เสมอภาคกับนานาประเทศจนสามารถประกาศพระราชบัญญัติศุลกากรฉบับแรกได้เป็นผลสำเร็จแล้ว ลำดับต่อไปก็คือ การจัดการวางหลักเกณฑ์แบบแผนเกี่ยวกับราชการในการศุลกากร เพื่อให้เป็นมาตรฐานทัดเทียมกับนานาอารยประเทศ ซึ่งบุคคลสำคัญที่มาดำเนินการด้านนี้ได้เป็นผลสำเร็จดียิ่งคือ พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า วิวัฒนไชย ผู้ทรงดำรงตำแหน่งอธิบดี กรมศุลกากรระหว่าง พ.ศ.2478-2481

ผลงานที่ทรงปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลง ตลอดจนริเริ่มให้มีขึ้นในราชการกรมศุลกากรที่สำคัญ ได้แก่ ทรงดำเนินการให้ยกเลิกพิกัตตราศุลกากรอย่างเก่าทั้งหมด เปลี่ยนรูปพิกัตให้เป็นแบบอย่างเหมือนกับในนานาประเทศให้มีการแบ่งประเภทสินค้าออกเป็น 198 ประเภท ซึ่งได้มีการประกาศพระราชบัญญัติพิกัตตราศุลกากรอย่างใหม่นี้ นับแต่ปีแรกที่ทรงรับตำแหน่งอธิบดี กรมศุลกากรใน พ.ศ. 2478

และการเปลี่ยนแปลงที่นับเป็นความก้าวหน้าอีกประการหนึ่ง คือ ทรงคาดการณ์ไว้ว่าในอนาคตจะต้องมีการดำเนินงานด้านอากาศยานอย่างแน่นอน จึงได้ทรงเสนอให้พระราชบัญญัติประกาศใช้เพิ่มเติม เพิ่มการขนส่งทางอากาศยาน และการนำสินค้าเข้าออกทางบกเป็นผลให้กฎหมายศุลกากรมีความสมบูรณ์สามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การที่ทรงเปลี่ยนแปลงแก้ไขการปฏิบัติงานและระเบียบแบบแผนอย่างมากมายเช่นนี้ทรงคำนึงว่า อาจเป็นข้อลำบากในการปฏิบัติ จึงทรงพระดำริให้รวบรวมประมวลคำสั่ง ระเบียบ และกฎหมายต่างๆ ที่เจ้าพนักงานศุลกากรต้องปฏิบัติเข้าเป็นหมวดหมู่ขึ้นไว้เป็นคู่มือของข้าราชการ เรียกว่า “ประมวลข้อบังคับศุลกากร พ.ศ.2481” ซึ่งชาวศุลกากรถือกันว่าเป็นคู่มือที่พิเศษสุด และเป็นมรดกอันล้ำค่าที่ประทานไว้แก่ชาวศุลกากรตราบนานทุกวันนี้

กรมศุลกากรย้ายที่ทำการแห่งใหม่

การเติบโตของด้านศุลกากรซึ่งเป็นไปตามความเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองและของโลกนั้น เมื่อถึงช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง ก็ได้เริ่มมีการวางแผนที่จะต้องสร้างสถานที่ทำการแห่งใหม่ให้เหมาะสมกับการทำงาน ที่ต้องรับผิดชอบมากขึ้น แต่ยังมีทุนได้ดำเนินการก็เกิดสงครามโลกเสียก่อน และมารื้อฟื้นโครงการใหม่เมื่อการปลาย พ.ศ.2492 ตามโครงการบูรณะการทำเรือแห่งประเทศไทย ในสมัยที่ ม.จ.วิมาทิตย ะพีพัฒน์ เป็นอธิบดีกรมศุลกากร สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการสร้างตึกที่ทำการกรมศุลกากรแห่งใหม่ในครั้งนั้น นายจรัส สารนาถ อดีตหัวหน้าสาขาท่าเรือฯ ได้เขียนประวัติเล่าไว้ในหนังสือที่ระลึกเนื่องในโอกาสเปิดตึกทำการใหม่กรมศุลกากร ปรากฏความตามรายงานที่ผู้อำนวยการสำนักงานท่าเรือกรุงเทพฯ กล่าวเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในโอกาสประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ตึกที่ทำการเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2493 ดังนี้

“ตึกที่ทำการกรมศุลกากร ซึ่งทำการก่อสร้างในบริเวณท่าเรือกรุงเทพฯ นี้ เป็นความประสงค์ของรัฐบาลแต่เดิมมาตั้งแต่ครั้งเริ่มพิจารณาจัดสร้างท่าเรือกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ.2480 รัฐบาลในสมัยนั้นพิจารณาเห็นว่า การดำเนินงานท่าเรือของประเทศไทยเรานั้น รัฐบาลควรจะได้จัดดำเนินการเสียเอง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่เรือสินค้าต่างๆ ให้ได้มีที่จอดเรือ ให้ได้มีที่เก็บสินค้า และเป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้าทั้งขาเข้าและขาออกที่ทันสมัยปลอดภัยและประหยัดเวลา เมื่อได้สำรวจแล้วเห็นว่าตำบลคลองเตย เป็นสถานที่เหมาะสมแก่การสร้างท่าเรือ ฉะนั้นการสร้างท่าเรือกรุงเทพฯ ณ ตำบลคลองเตยจึงได้เริ่มขึ้น

การดำเนินงานท่าเรือกรุงเทพฯ นี้ **กิจการของฝ่ายกรมศุลกากร** มีความเกี่ยวข้องอยู่มาก เช่น เมื่อเรือสินค้าได้เข้ามาเทียบท่าทำการขนถ่ายสินค้าแล้ว ภาษีอากรที่พ่อค้าจะต้องเสียตาม พ.ร.บ. ศุลกากรก่อนนำสินค้าออกสู่ท้องตลาด เหล่านี้เป็นหน้าที่ของฝ่ายกรมศุลกากรจะต้องเป็นผู้ควบคุม ตรวจสอบ และเรียกเก็บอากรก่อนทั้งสิ้น ดังนั้นงานท่าเรือจึงสัมพันธ์อยู่กับงานศุลกากรโดยตรง เมื่อมีความสัมพันธ์กันเช่นนี้แล้ว ที่ทำการกรมศุลกากรกับท่าเรือ จึงจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องอยู่ในที่แห่งเดียวกัน พวกพ่อค้าเมื่อนำสินค้าเข้าและขนสินค้าออก จะได้รับความสะดวกสบายในการติดต่อเสียอากรสำหรับกิจการค้าในโครงการก่อสร้างท่าเรือกรุงเทพฯ นี้ จึงได้กำหนดบริเวณที่ก่อสร้างตึกที่ทำการกรมศุลกากรไว้ด้วย แต่ที่ยังมิได้ลงมือก่อสร้างแต่ในการครั้งนั้นก็เนื่องจากได้เกิดสงครามโลกครั้งที่แล้วนั้น ทั้งยอดงบประมาณที่จะทำการก่อสร้างจนถึงปี พ.ศ.2493 จึงได้งบประมาณพอจะก่อสร้างได้ และประจวบกับรัฐบาลได้ออก พ.ร.บ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ 9) พ.ศ.2493 ให้เรือสินค้าทุกลำเข้ามาจอดเทียบท่า ณ ท่าเรือกรุงเทพฯ ที่ตั้งของกรมศุลกากรจึงต้องรีบจัดสร้างขึ้น

อาคาร 1 กรมศุลกากร

สำนักงานท่าเรือกรุงเทพฯ ในฐานะผู้ดำเนินงานได้ออกแบบและจัดการประกวดราคาก่อสร้างเมื่อ 31 สิงหาคม 2493 และได้ปฏิบัติงานสืบเนื่องมาถึงเดือนธันวาคม 2493 ก็ได้ทำสัญญากับองค์กรสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ผู้ชนะการประกวดราคาให้เป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง เป็นจำนวนเงิน 8,654,000 บาท กำหนดการก่อสร้างเสร็จภายใน 13 เดือน

ตึกที่ทำการกรมศุลกากรนี้มีทรวดทรงสถาปัตยกรรมแบบไทย คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบตามแบบที่จะทำการก่อสร้างนี้เป็นเอกฉันท์ ตัวตึกสร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก 3 ชั้น สูง 30.8 เมตร กว้างตรงช่วงกลางตึก 55.20 เมตร ตรงปีกทั้งสองข้างตึก 26.60 เมตร ยาว 317.30 เมตร ในตัวตึกนี้แบ่งห้องทำงานแต่ละส่วนอย่างทันสมัยทุกประการ และเมื่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วจะได้มอบให้เป็นสถานที่ทำการของกรมศุลกากรต่อไป”

สำหรับตึกที่ทำการกรมศุลกากรแห่งนี้มี นายสนธิ ชิมโฉม เป็นสถาปนิก ฝ่ายวิศวกรโครงสร้าง ได้แก่ หลวงประเสริฐวิถิ์ รัต นายช่างใหญ่ นายอุกฤษฏ์ อมาตยกุล และนายแย้ม ชยะสฤตซ์ ฝ่ายวิศวกรก่อสร้างได้แก่ นายกำน รัตนสาขา และ ดร.ศิริลักษณ์ จันทรางศุ และนายนิพัทธ์ เจียมประเสริฐ เป็นผู้จัดการสร้าง ซึ่งระหว่างดำเนินการก่อสร้างอธิบดีกรมศุลกากรทุกคนได้ติดตามด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา โดยเฉพาะในส่วนของงานการจัดทำแบบที่ต้องใช้ความชำนาญเฉพาะ และรายละเอียดความเหมาะสมและสวยงามภายในอาคารนั้นได้ขอความร่วมมือจากกรมโยธาเทศบาลในการเขียนผังการไฟฟ้า การประปาการโทรศัพท์ เครื่องครุภัณฑ์ ผังบริเวณ ฯลฯ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปดูงานศุลกากรที่ยุโรป และอเมริกาเพื่อนำมาปรับใช้กับการปฏิบัติงานของกรมศุลกากรที่จะสร้างอาคารที่ทำการใหม่นี้ด้วย ในที่สุดตึกที่ทำการกรมศุลกากรแห่งใหม่ก็ก่อสร้างแล้วเสร็จ มีพิธีเปิดเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2497 และตึกที่ทำการนี้ยังคงใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติงานของกรมศุลกากรสืบมาจนปัจจุบัน โดยใช้ชื่อเรียกว่า อาคาร 1 กรมศุลกากร และหลังจากนั้น กรมศุลกากรได้มีการสร้างอาคารหลังใหม่เพิ่มขึ้นอีก 2 อาคาร เพื่อให้เหมาะสมและสะดวกในการปฏิบัติราชการมาตามลำดับ ดังนี้

อาคาร 120 ปี กรมศุลกากร

อาคาร 120 ปี กรมศุลกากร เป็นอาคารคอนกรีตสูง 16 ชั้น การก่อสร้างอาคารได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2536 และเสร็จสมบูรณ์ในเดือนกรกฎาคม 2538 ใช้เงินงบประมาณผูกพันปี 2535-2538 ราคาค่าก่อสร้างเป็นเงิน 293,540,000 บาท วัตถุประสงค์ของการก่อสร้างอาคาร 120 ปี กรมศุลกากร เพื่อรองรับปริมาณเจ้าหน้าที่ศุลกากรและปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงใช้เป็นศูนย์คอมพิวเตอร์เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลการสื่อสารระบบ EDI ทั่วประเทศ และเป็นศูนย์ประชุมฝึกอบรมขนาดใหญ่โดยนำเทคโนโลยีอุปกรณ์ที่ทันสมัยเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และให้บริการแก่ประชาชนและผู้มาติดต่อราชการได้อย่างสะดวกมากขึ้น ซึ่งอาคารดังกล่าวปัจจุบันประกอบด้วยสำนักงานศุลกากรต่าง ๆ ดังนี้

- ชั้น G : ส่วนบริการคลังสินค้าทัณฑ์บนและเขตปลอดอากร
สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ
ฝ่ายทะเบียนและสิทธิพิเศษ สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร
- ชั้น 1 : ส่วนคลังสินค้าทัณฑ์บน ส่วนเขตปลอดอากร
สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร
ส่วนบริการศุลกากร สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ
- ชั้น 2 : เซอร์วิส เคาน์เตอร์ของเอกชนให้บริการบันทึกข้อมูลใบขนสินค้า (Paperless)
- ชั้น 3 : ส่วนกว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า
- ชั้น 4 : สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ส่วนแผนงานและมาตรฐาน
ส่วนพัฒนาระบบส่งออกและสิทธิประโยชน์
ส่วนพัฒนาระบบนำเข้าและสิทธิประโยชน์
- ชั้น 5 : ส่วนพัฒนาคอมพิวเตอร์และเครือข่าย
ส่วนประมวลผลและคลังข้อมูล
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ชั้น 6 : ส่วนบริหารความเสี่ยงฝ่ายวิเคราะห์
และประเมินความเสี่ยง งานใบขนสินค้าขาออก
- ชั้น 7 : ฝ่ายบริการและควบคุมใบขนสินค้า
งานใบขนสินค้าขาเข้า
- ชั้น 8 : งานไมโครฟิล์ม
- ชั้น 9 : สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล
- ชั้น 10 : ฝ่ายคดีลักลอบ ฝ่ายคดีหลีกเลี่ยง ส่วนคดีอุทธรณ์
และเปรียบเทียบสำนักกฎหมาย
- ชั้น 11 : ฝ่ายคดีแพ่ง ส่วนคดี ส่วนกฎหมายและระเบียบ
ส่วนกฎหมายต่างประเทศ สำนักกฎหมาย
- ชั้น 12 : สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร
- ชั้น 13 : สำนักพิกัตอัตราศุลกากร
- ชั้น 14 : สถาบันวิทยาการศุลกากร
สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล
- ชั้น 15 : สถาบันวิทยาการศุลกากร
สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล

อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา

อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา เป็นอาคารสำนักงาน 9 ชั้น ก่อสร้างสำหรับให้บริการในการนำเข้า – ส่ง ออกสินค้าแก่ผู้มาติดต่อราชการ เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 โดย ได้รับพระราชทานชื่ออาคาร “อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา” พร้อมทั้งให้เชิญตราสัญลักษณ์งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554 ประดิษฐานบนอาคาร เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2554

อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา ก่อสร้างโดยเงินค่าใช้จ่ายจัดเก็บรายได้ของกรมศุลกากร (เงิน 40%) ปีงบประมาณ 2549 จำนวน 317,300,000 บาท อาคารออกแบบโดยกรมโยธาธิการและผังเมือง เริ่มก่อสร้างเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2549 ก่อสร้างแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2553 รวมระยะเวลาก่อสร้างทั้งสิ้น 1,359 วัน ก่อสร้างโดย ห้างหุ้นส่วนจำกัด เกียรติพงษ์ก่อสร้าง ปัจจุบันมีหน่วยงานที่ใช้พื้นที่อาคาร ได้แก่ ชั้น 1 ศูนย์บริการศุลกากร และ Call Center สายด่วน 1164 ชั้น 2-6 สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร ชั้น 7-9 สำนักตรวจสอบอากร

อธิบดีกรมศิลปากร นายราชมพ ศรีศุภอรรถ

ที่ปรึกษา
ด้านการพัฒนาและบริหารการจัดเก็บภาษี
นางฉวีวรรณ คงเจริญกิจกุล

ที่ปรึกษา
ด้านพัฒนาระบบสิทธิประโยชน์ทางศิลปกรรม
นายณรินทร์ กัลยาณมิตร

ที่ปรึกษา
ด้านพัฒนาระบบควบคุมทางศิลปกรรม
- ว้าง -

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร		13
นางมาลี สุมโนทยาน		1/1/1
กลุ่มตรวจสอบภายใน		15
- ว้าง -		-/-/3
กลุ่มที่ปรึกษาการศุลกากร		
ในต่างประเทศ		
สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร	3	
ประจำสถานเอกอัครราชทูต	-/-/-	
ณ กรุงบรัสเซลส์		
น.ส.ศุภร่ำไพ หาญทวีพานิชย์		
สำนักงานศุลกากรประจำ	1	
สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองฮ่องกง	-/-/-	
ร.ต.เสนีส พัฒนศิริ		
งานที่ปรึกษาการศุลกากรประจำ	1	
สถานกงสุลใหญ่ ณ นครกวางโจว	-/-/-	
นายวสันต์ เวทยะวานิช		
สำนักบริหารกลาง	139	
นางไพรินทร์ ศุภกรโกศัย	18/24/57	
สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล	81	
นายบุญเทียม โชควัฒน	1/15/31	
สำนักกฎหมาย	90	
นางกฤติกา ปันประเสริฐ	2/26/41	
สำนักแผนและการต่างประเทศ	41	
นายชยันต์ เอกะโรหิต	2/7/18	
สำนักพิทักษ์อัตราศุลกากร	128	
นายชุตติวัฒน์ วรรณผล	5/20/31	

สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร	70
นายชัยยุทธ คำคุณ	2/27/18
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	100
นายเจษฎา อริยฉัตรกุล	2/21/20
สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร	240
นายสุรชาติ จันทวีระการ	2/8/33
สำนักตรวจสอบอากร	148
นายจำเริญ โพธิยอด	8/11/34
สำนักสืบสวนและปราบปราม	305
นายวิจักขณ์ อภิรักษนันท์ชัย	94/120/184
สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ	433
นายสุวัฒน์ ตัวงบัน	10/21/44
สำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพ	407
นายณภดล เทศประสิทธิ์	29/47/76
สำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าลาดกระบัง	178
นายภาสวิชญ์ แสงอินทร์	2/6/7
สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง	294
นายศักดิ์ ยศธแสนย์	5/129/33
สำนักงานศุลกากรตรวจสินค้า	422
ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	9/97/37
นางชลิดา พันธกระวี	
สำนักงานศุลกากรตรวจของผู้โดยสาร	251
ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	
นายอวยชัย กุลทิพย์มนตรี	3/7/4

สำนักงานศุลกากรภาคที่ 1		24
นายชาญชัย ขอบชื่นชม		3/4/5
ด้านศุลกากรมาตาบุตร	60	
น.ส.สุภา สิทธิมงคล	2/8/6	
ด้านศุลกากรอรัญประเทศ	55	
นายวันวัฒน์ ทัดนเสถียร	1/11/5	
ด้านศุลกากรระนอง	34	
นายสาธิต ภูหอมเจริญ	7/7/3	
ด้านศุลกากรบ้านดอน	18	
- ว้าง -	4/1/3	
ด้านศุลกากรชุมพร	15	
นายชัยบูรณ์ พันธุ์แน่น	1/1/2	
ด้านศุลกากรเกาะสมุย	15	
น.ส.อัจฉรา ลอดินันท์	1/2/3	
ด้านศุลกากรคลองใหญ่	21	
นายกิตติ สุทธิสัมพันธ์	3/2/2	
ด้านศุลกากรสังขละบุรี	19	
นายสิทธิชัย จิงจิรานนท์	-/3/3	
ด้านศุลกากรแม่กลอง	28	
นายจุมพล แร่งกลีกร	5/2/4	
ด้านศุลกากรประจวบคีรีขันธ์	18	
นางศิวพร วุฒิมานานนท์	2/4/3	
ด้านศุลกากรจันทบุรี	26	
นายไสร็จ สังขวรรณ	2/2/3	

ผังโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการ กรมศิลปากร

รองอธิบดี
นายยุทธนา หิมาการณ

รองอธิบดี
นายชูชัย อุดมโกชน

รองอธิบดี
นายไพศาล ชื่นจิตตร

รองอธิบดี
นางระวี ประทีปลดปรีชา

สำนักงานศิลปากรภาคที่ 2	27
นายวรวิทย์ วิบูลย์ศิริชัย	3/6/8
ด้านศิลปากรหนองคาย	43
นายอัสนี เรืองบุญ	5/10/6
ด้านศิลปากรมุกดาหาร	32
นายวรพัฒน์ เขาวีวิชิต	-1/4/1
ด้านศิลปากรขอนแก่น	23
นายรังสฤษฏ์ พัฒนทอง	2/11/2
ด้านศิลปากรนครพนม	23
นายพงศ์ชัย ปภิรัชนาท	2/11/3
ด้านศิลปากรบึงกาฬ	19
นายวัลลภ วุฒาพานิชย์	1/3/4
ด้านศิลปากรเขมราฐ	15
นายประสงค์ เทร็ดพริ้ง	2/1/3
ด้านศิลปากรท่าลี่	20
นายศิริพงษ์ วุฒินันท์	2/4/2
ด้านศิลปากรเชียงคาน	15
น.ส.มณฑนา บุญยกร	2/1/3
ด้านศิลปากรขอนแก่น	21
นายเรวัตร์ เอี่ยมวสันต์	-1/4
ด้านศิลปากรขอนแก่น	5
-ว่าง-	-/-/-

สำนักงานศิลปากรภาคที่ 3	27
นายเสรี ไทยจงรักษ์	1/3/8
ด้านศิลปากร	51
ทำอากาศยานเชียงใหม่	1/1/13
ด้านศิลปากรแม่สาย	53
นายศิริชัย คุณาบุตร	4/22/10
ด้านศิลปากรแม่สอด	39
นายพงศ์เทพ บัณฑิต	1/9/7
ด้านศิลปากรเชียงใหม่	27
นายเมธา ภมรนาท	1/6/4
ด้านศิลปากรเชียงใหม่	29
นายศรัทธา สร้อยหงษ์พราย	1/3/2
ด้านศิลปากรแม่ฮ่องสอน	14
นายไพรัช เจริญชาติ	1/4/2
ด้านศิลปากรแม่ฮ่องสอน	15
นายชัยฤทธิ์ แพทย์สมาน	-2/3
ด้านศิลปากรเชียงใหม่	15
นางศิริพรรณ วิสุทธิพรผล	1/-/2
ด้านศิลปากรทุ่งช้าง	20
นายสมยศ กันแดง	1/7/7

สำนักงานศิลปากรภาคที่ 4	50
นายประยุทธ์ มณีโชติ	5/11/19
ด้านศิลปากรปางดะ	54
นายภูษฎา ทองธรรมชาติ	2/5/7
ด้านศิลปากรสะเดา	60
นายกริชา เกิดศรีพันธุ์	7/7/16
ด้านศิลปากรสุโขทัย	44
นายสมชัย เศรษฐวัฒนากุล	4/2/4
ด้านศิลปากรสงขลา	31
นายฤทัย เลิศเกียรติดำรงค์	6/3/6
ด้านศิลปากร	17
ทำอากาศยานหาดใหญ่	-2/3
น.ส.จินตนา เอื้อศรีวงศ์	-2/3
ด้านศิลปากรภูเก็ต	23
นางนันท์ธิดา ศิริคุปต์	8/2/2
ด้านศิลปากรท่าอากาศยานภูเก็ต	27
นางมนทิรา เชิดชู	2/1/3
ด้านศิลปากรเบตง	21
นายสัมพันธ์ จารุรัตนานนท์	1/5/2
ด้านศิลปากรตากใบ	17
นายมานะโช รอดสม	5/4/5
ด้านศิลปากรสตูล	27
นายวิเศษ ปิตุสุขสมบัติ	9/2/8
ด้านศิลปากรกันตัง	25
นายสรศักดิ์ มีนะไตร	6/3/6
ด้านศิลปากรกระบี่	18
นางภรณ์ชนันต์ ตันมีศิลป์	6/3/3
ด้านศิลปากรนครศรีธรรมราช	15
นางศรีชา มงคลไชยสิทธิ์	1/2/2
ด้านศิลปากรสิชล	15
นายประคัลภ์ แก้วอัมพร	1/3/1
ด้านศิลปากรปัตตานี	15
นายธนภัทร พงษ์อร่าม	2/1/4
ด้านศิลปากรวังประจัน	15
นายประสงค์ศักดิ์ บุญมา	1/2/1
ด้านศิลปากรบ้านประกอบ	17
นายอำมฤต สวัสดิ์กุล	-1/7
ด้านศิลปากรบูเกะตา	5
-ว่าง-	-/-/-

ชื่อส่วนราชการ

อัตรากำลังข้าราชการ

ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว/พนักงานราชการ

วิสัยทัศน์ / พันธกิจ / ยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์กรมศุลกากร

“ศุลกากรมาตรฐานโลก เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และปกป้องสังคม”

พันธกิจกรมศุลกากร

1. ให้บริการทางศุลกากรที่ทันสมัย สะดวก รวดเร็ว ได้มาตรฐานโลก
2. ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและการแข่งขันของประเทศด้วยมาตรการทางศุลกากร
3. เพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมทางศุลกากรเพื่อปกป้องสังคม
4. จัดเก็บภาษีอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส

ยุทธศาสตร์กรมศุลกากร

1. พัฒนาระบบงานศุลกากรให้เป็นมาตรฐานโลก
2. พัฒนามาตรการทางศุลกากรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ
3. พัฒนาศักยภาพการควบคุมทางศุลกากรด้วยมาตรฐานสากล
4. บริหารจัดการระบบจัดเก็บภาษีอากรโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

นายราชมพ ศรียุทธ
อธิบดีกรมศุลกากร

คณะผู้บริหารกรมศิลปากรในปัจจุบัน

ที่ปรึกษา

นางฉวีวรรณ คงเจริญกิจกุล
ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา
และบริหารการจัดเก็บภาษี

นายนรินทร์ กัลยาณมิตร
ที่ปรึกษาด้านพัฒนา
ระบบสิทธิประโยชน์ทางศิลปากร

- ว่าง -

ที่ปรึกษาด้านพัฒนา
ระบบควบคุมทางศิลปากร

รองอธิบดี

นายยุทธนา หยิมการุณ
รองอธิบดี

นายชูชัย อุดมโกชน์
รองอธิบดี

นางระวี ประทีปดลปรีชา
รองอธิบดี

นายไพศาล ชื่นจิตร
รองอธิบดี

ผู้อำนวยการสำนัก สำนักงาน และกลุ่ม

นางวันดี กุลวัฒนาศร
นักวิชาการศุลกากรชำนาญการพิเศษ
รักษาการในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญด้านตรวจสอบภายใน
กลุ่มตรวจสอบภายใน

นางมาลี สุมโนทยาน
ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบบริหาร
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

น.ส.ศุภร่าไพ หาญทวีพานิชย์
ผู้ช่วยทูตฝ่ายศุลกากร
สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากรประจำ
สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์

ร.ต.เสนิส พัฒนศิริ
กงสุล (ฝ่ายศุลกากร)
สำนักงานศุลกากรประจำ
สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองฮ่องกง

นายสันต์ เวทยะวานิช
กงสุล (ฝ่ายศุลกากร)
งานที่ปรึกษาการศุลกากรประจำ
สถานกงสุลใหญ่ ณ นครกวางโจว

นายชยันต์ เอกะโรทิต
ผู้อำนวยการ
สำนักแผนและการต่างประเทศ

นายเจษฎา อริยัตร์กุล
ผู้อำนวยการ
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร

นายอวยชัย กุลทิพย์มนตรี
ผู้อำนวยการ
สำนักงานศุลกากรตรวจของผู้โดยสาร
ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

นางชลิดา พันธกระวี
ผู้อำนวยการ
สำนักงานศุลกากรตรวจสินค้า
ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

นางกฤติกา ปั้นประเสริฐ
ผู้อำนวยการ
สำนักกฎหมาย

นายบุญเทียม โชควัฒน
ผู้อำนวยการ
สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล

นางไพรินทร์ ศุภกรโกศัย
ผู้อำนวยการ
สำนักบริหารกลาง

นายสุวัฒน์ ด่วงปั้น
ผู้อำนวยการ
สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ

นายภาสวิทย์ แสงอินทร์
ผู้อำนวยการ
สำนักงานศุลกากร
ตรวจสินค้าลาดกระบ้ง

นายชุตีวัฒน์ วรรณผล
ผู้อำนวยการ
สำนักพิกัตอัตราศุลกากร

นายชัยยุทธ คำคุณ
ผู้อำนวยการ
สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร

นายสุรชาติ จันทวัชรกร
ผู้อำนวยการ
สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร

นายณกมล เทตประสิทธิ์
ผู้อำนวยการ
สำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพ

นายศักดิ์ ยศรแสนย์
ผู้อำนวยการ
สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง

นายวิจักขณ์ อภิรักษ์นันท์ชัย
ผู้อำนวยการ
สำนักสืบสวนและปราบปราม

นายจำเริญ โพธิยอด
ผู้อำนวยการ
สำนักตรวจสอบอากร

นายชาญชัย ขอบชื่นชม
ผู้อำนวยการ
สำนักงานศุลกากรภาคที่ 1

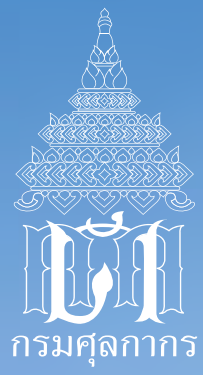
นายวรุฒิ วิบูลย์ศิริชัย
ผู้อำนวยการ
สำนักงานศุลกากรภาคที่ 2

นายเสรี ไทยจงรักษ์
ผู้อำนวยการ
สำนักงานศุลกากรภาคที่ 3

นายประยุทธ์ มณีโชติ
ผู้อำนวยการ
สำนักงานศุลกากรภาคที่ 4

นายด่านศุลกากร ในพื้นที่ สำนักงานศุลกากรภาคที่ 1

น.ส.สุภา สิทธิมงคล
นายด่านศุลกากรมาบตาพุด

นายวณวัฒน์ ทัศนเสถียร
นายด่านศุลกากรอรัญประเทศ

นายสาธิต กุ่หอมเจริญ
นายด่านศุลกากรระนอง

นายกิตติ สุทธิสัมพันธ์
นายด่านศุลกากรคลองใหญ่

นายสิทธิชัย จิงจिरานนท์
นายด่านศุลกากรสังขละบุรี

นายจุมพล แร่งกสิกร
นายด่านศุลกากรแม่กลอง

นางศิวพร วุฒิมานานนท์
นายด่านศุลกากรประจวบคีรีขันธ์

นายชัยบูรณ์ พันธุ์แน่น
นายด่านศุลกากรชุมพร

- ว้าง -

นายด่านศุลกากรบ้านดอน

นายโสรัจ สังขวรรณ
นายด่านศุลกากรจันทบุรี

น.ส.อัจฉรา ลอดินันท์
นายด่านศุลกากรเกาะสมุย

ข้อมูล ณ วันที่ 4 กรกฎาคม 2557

นายด่านศุลกากร ในพื้นที่ สำนักงานศุลกากรภาคที่ 2

นายอัสนี เรืองบุญ
นายด่านศุลกากรหนองคาย

นายวรพัฒน์ เชาววิศิษฐ์
นายด่านศุลกากรมุกดาหาร

นายรังสฤษฏ์ พัฒนทอง
นายด่านศุลกากรช่องเม็ก

นายพงศ์ชัย ปลิรักษนาท
นายด่านศุลกากรนครพนม

นายวัลลภ วุฒาพาณิชย์
นายด่านศุลกากรบึงกาฬ

นายศิริพงษ์ วุฒินันท์
นายด่านศุลกากรท่าลี่

น.ส.มณฑนา บุญยากร
นายด่านศุลกากรเชียงคาน

นายเรวัตร เอี่ยมวสันต์
นายด่านศุลกากรช่องจอม

นายประสงค์ เพริดพริ้ง
นายด่านศุลกากรเขมราฐ

- ว้าง -

นายด่านศุลกากรช่องสะงำ

นายด่านศุลกากร ในพื้นที่ สำนักงานศุลกากรภาคที่ 3

น.ส.ฉวีวรรณ ชัยกิจมงคล
นายด่านศุลกากร
ท่าอากาศยานเชียงใหม่

นายศิริชัย คุณาบุตร
นายด่านศุลกากรแม่สาย

นายเมธา ภมรานนท์
นายด่านศุลกากรเชียงแสน

นายพงศ์เทพ บัวทรัพย์
นายด่านศุลกากรแม่สอด

นางศิริพรรณ วิสุทธิพรมล
นายด่านศุลกากรเชียงดาว

นายศรชัย สร้อยหงส์พราย
นายด่านศุลกากรเชียงของ

นายชัยฤทธิ์ แพทย์สมาน
นายด่านศุลกากรแม่ฮ่องสอน

นายไพรัช เจริญชาศรี
นายด่านศุลกากรแม่สะเรียง

นายสมยศ กันแดง
นายด่านศุลกากรทุ่งช้าง

นายด่านศุลกากร
ในพื้นที่
สำนักงานศุลกากรภาคที่ 4

นายกฤษฎา ทองธรรมชาติ
นายด่านศุลกากรปางดงเบซาร์

นายกรีชา เกิดศรีพันธ์
นายด่านศุลกากรสะเตา

นายสมชัย เศรษฐวัฒนากุล
นายด่านศุลกากรสุโขะโก-ลก

นายอุทัย เลิศเกียรติดำรงค์
นายด่านศุลกากรสงขลา

น.ส.จินตนา เอื้อศรีวงศ์
นายด่านศุลกากร
ท่าอากาศยานหาดใหญ่

นางนันทฐิตา ศิริคุปต์
นายด่านศุลกากรภูเก็ท

นายสัมพันธ์ จารุรัตนานนท์
นายด่านศุลกากรเบตง

นางมนทรา เชิดชู
นายด่านศุลกากร
ท่าอากาศยานภูเก็ต

นายมานะ รอดสม
นายด่านศุลกากรตากใบ

นายวิศวะ ปิตุสุขสมบัติ
 นายด่านศุลกากรสตูล

นายสรศักดิ์ มีนะไตร
 นายด่านศุลกากรกันตัง

นางภารัญชน์ ต้นมีศิลป์
 นายด่านศุลกากรกระบี่

นางศรisha มงคลไชยสิทธิ์
 นายด่านศุลกากร
 นครศรีธรรมราช

นายประคัลภ์ แก้วอัมพร
 นายด่านศุลกากรลิซล

นายธนภัทร พงษ์อร่าม
 นายด่านศุลกากรปัตตานี

นายประสงค์ศักดิ์ บุญมา
 นายด่านศุลกากรวังประจัน

นายอำมฤต สวัสดิกุล
 นายด่านศุลกากรบ้านประกอบ

- วาง -

นายด่านศุลกากรบูเกะตา

เหลียวหลัง แลหน้า

พัฒนาการ ของกรุงเทพมหานคร

ด้านกฎหมายศุลกากร

การพัฒนากฎหมายของกรมศุลกากร เหลือवल้ง (10 ปี ที่ผ่านมา)

1. ปรับปรุงประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร

กรมศุลกากรได้มีการปรับปรุงประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2544 ซึ่งเจ้าหน้าที่ศุลกากรใช้เป็นหลักในการปฏิบัติงาน เนื่องจากระบบงานศุลกากรที่เปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมาก จึงต้องปรับปรุงเพื่อให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับการพัฒนาระบบงานศุลกากร ตามคำสั่งกรมศุลกากรที่ 319 /2554 ลงวันที่ 26 ธันวาคม 2554 โดยมีหัวหน้าคณะทำงาน คือ รองอธิบดีที่ควบคุมกำกับดูแลสำนักกฎหมาย (นายยุทธนา หิยมการุณ) และคณะกรรมการอื่นประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรที่เกี่ยวข้อง มีนายมาโนช รอดสม เป็นคณะทำงานและเลขานุการ หัวหน้าคณะทำงานได้แต่งตั้งคณะทำงานย่อย อีก 5 คณะทำงานย่อย ร่วมปรับปรุงประมวลระเบียบปฏิบัติฯ ด้วย

ประมวลระเบียบปฏิบัติที่ปรับปรุงได้บังคับใช้เป็นประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. 2556 ตามคำสั่งทั่วไปกรมศุลกากรที่ 29/2556 และให้ใช้เป็นหลักปฏิบัติของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องต่างๆ โดยอนุโลมสำหรับเรื่องที่ไม่ได้มีประกาศกรมศุลกากรกำหนดไว้เป็นการเฉพาะด้วยตามประกาศกรมศุลกากรที่ 128/2556 แบ่งออกเป็น 5 ภาค ดังนี้ ภาค 1 ราชการและการศุลกากร ภาค 2 พิธีการนำเข้า ภาค 3 พิธีการส่งออก ภาค 4 พิธีการศุลกากรเฉพาะเรื่อง ภาค 5 สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร

2. เสนอกฎหมายต่างๆ ดังนี้

1. ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

นอกจากจะแก้ไขเพิ่มเติมเพื่ออนุวัติการอนุสัญญาเกียวโต (ฉบับแก้ไข) แล้ว ยังได้แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้มีกฎหมายรองรับการปฏิบัติงานทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร และรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้วย มีสาระสำคัญดังนี้

(1) กำหนดหลักเกณฑ์การนำเข้าเพื่อการผ่านแดน หรือการถ่ายลำออกนอกราชอาณาจักร และอำนาจของพนักงานศุลกากรในการตรวจสอบ ตรวจค้นของผ่านแดน หรือของถ่ายลำ (เพิ่มพินัยกรรมคำว่า “การผ่านแดน” และ “การถ่ายลำ” ในมาตรา 2 แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 58 และเพิ่มเติม มาตรา 58/1)

(2) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการร้องขอให้อธิบดีกรมศุลกากรพิจารณากำหนดราคาของของนำเข้า กำหนดถิ่นกำเนิดของของที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร และตีความพิกัตอัตราศุลกากรเพื่อจำแนกประเภทของของในพิกัตอัตราศุลกากร เป็นการล่งหน้า (เพิ่มมาตรา 13/1 มาตรา 13/2 มาตรา 13/3 และมาตรา 13/4)

(3) กำหนดอำนาจของอธิบดีกรมศุลกากรในการจำกัดการใช้อำนาจทางศุลกากรเพื่อตรวจของและป้องกันการค้าลอบหนีศุลกากร (เพิ่มมาตรา 14/1)

(4) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการศุลกากร (เพิ่มหมวด 14/1 การใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการศุลกากร 109/1 และมาตรา 109/2)

ความคืบหน้า คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2555 ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และกรมศุลกากรยื่นย่นร่างกฎหมายไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ขณะนี้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ ไปเพื่อคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไปแล้ว

2. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนด พิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

นอกจากจะแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อบรรเทาภาระของเกษตรกร (ฉบับแก้ไข) แล้ว ยังได้แก้ไขเพิ่มเติมในข้อบทให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันประเทศไทยได้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

(1) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดอัตราอากรศุลกากรตามราคาหรือตามสภาพ เพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 4 และมาตรา 14)

(2) กำหนดอำนาจอธิบดีกรมศุลกากรในการพิจารณา กำหนดลดอัตราของของที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักรตามที่ระบุไว้ในสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศเป็นการล่วงหน้าก่อนการนำเข้าในราชอาณาจักร (เพิ่มมาตรา 14 จัตวา)

(3) กำหนดอำนาจอธิบดีกรมศุลกากรในการพิจารณา ตีความพิกัดอัตราศุลกากรเพื่อจำแนกประเภทของของที่จะนำเข้าในราชอาณาจักรเป็นการล่วงหน้า ก่อนการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักร (เพิ่มมาตรา 15/1)

(4) กำหนดประเภทของของที่ได้รับยกเว้นอากรศุลกากรเพิ่มขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติมพิกัดอัตราศุลกากรรายการประเภท 2 ประเภท 10 และประเภท 12 และเพิ่มประเภท 19 ในภาค 4 ของที่ได้รับยกเว้นอากร)

ความคืบหน้า คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2555 ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และกรมศุลกากรยื่นร่างกฎหมายไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ขณะนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ไปเพื่อคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไปแล้ว

3. ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษ จำนวนเงิน ในการงดการเรียกเก็บและจำนวนเงินเพิ่มที่เรียกเก็บ)

มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. แก้ไขค่าภาษีที่ขาดที่มีจำนวนไม่เกินหนึ่งพันบาทตามใบขนสินค้าฉบับหนึ่งๆซึ่งอธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ที่อธิบดีกรมศุลกากรมอบหมายจะสั่งให้งดการเรียกเก็บ(แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 10 วรรคสอง)

2. แก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษในความผิดเกี่ยวกับศุลกากร (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 27)

3. แก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษปรับในความผิดฐานรับเอาไว้ซึ่งของที่ลักลอบหนีภาษีหรือหลีกเลี่ยงภาษี(แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 27 ทวิ)

4. แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนเงินเพิ่มที่เรียกเก็บได้สูงสุดไม่เกินค่าอากรที่ต้องชำระ(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 112 จัตวาวรรคหนึ่ง)

ความคืบหน้า อยู่ระหว่างการพิจารณาของกรมศุลกากร เนื่องจากกระทรวงฯ ตั้งข้อสังเกต การแก้ไขมาตรา 10 วรรคสอง ในประเด็น การแก้ไข จำนวนเงินภาษีที่เสียขาดจากจำนวน 20 บาท เป็น 1,000 บาท/ใบขน

4. ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างกฎหมายเพื่อบรรเทาความตึงเครียดทางการค้าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (The GMS Cross-Border Transport Agreement: CBTA) โดยเพิ่มเติมในเรื่องของอำนาจหน้าที่ของศุลกากรในเขตพื้นที่ควบคุมร่วมกัน (Common Control Area: CCA) ซึ่งตามความตกลงฯ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของ 2 ประเทศที่มีดินแดนติดกันต้องตรวจของพร้อม ๆ กัน (Single Stop Inspection) ในพื้นที่ที่เรียกว่า

“พื้นที่ควบคุมร่วมกัน” (CCA) ซึ่งอาจอยู่ในประเทศตนหรืออยู่ในประเทศเพื่อนบ้านได้ มีสาระสำคัญดังนี้

- เพิ่มเติมหมวด 4 จัตวา อำนาจทางศุลกากรในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ทางศุลกากรที่ใช้ในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน ได้แก่

- ให้กรมศุลกากรมีอำนาจในทางศุลกากรในพื้นที่ควบคุมร่วมกันเช่นเดียวกับในเขตศุลกากร
- ให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานศุลกากรในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร ถือเป็นการปฏิบัติงานในราชอาณาจักร
- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักร
- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร
- ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการศุลกากรในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน

ความคืบหน้า สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแล้ว เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2555 และผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ของสภาผู้แทนราษฎร และสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่..)พ.ศ.แล้ว เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2556 วุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2556 ขณะนี้อยู่ระหว่าง การพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างกฎหมายดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป หากสภาฯ เห็นชอบ ก็จะเข้าสู่กระบวนการเสนอให้ลงพระปรมาภิไธย และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ใช้บังคับเป็นกฎหมายต่อไป

หมายเหตุ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นแผนนิติบัญญัติของกรมศุลกากร ตามแผนการตรากฎหมายที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2555 - 2558 (แผนนิติบัญญัติ)

5. ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(1) ยกเลิกอำนาจของอธิบดีในการกำหนดราคาศุลกากรของของที่ราคาสำแดงของของที่นำเข้าตัวอย่างปรากฏชัดหรือไม่ว่าจะเป็นมูลค่าอันแท้จริง (ยกเลิกมาตรา 11 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469)

(2) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานเรือเข้าและการรายงานเรือออกให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 38 และมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469)

(3) แก้ไขเพิ่มเติมอัตราและหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสินบนและรางวัล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 102 ตริแห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469)

(4) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรายงานอากาศยานเข้าให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 8) พุทธศักราช 2480)

ความคืบหน้า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือแจ้งกระทรวงการคลังว่า รองนายกรัฐมนตรี นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีให้ส่งเรื่องขึ้นคืนกระทรวงการคลังเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ต่อไป โดยหากประสงค์จะเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง ก็ให้เสนอไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเมื่อคณะรัฐมนตรีชุดใหม่เข้ารับบริหารราชการแผ่นดินแล้ว

6. ร่างพระราชบัญญัติศาลการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

มีสาระสำคัญดังนี้

1. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเรื่องตัวแทน ตามมาตรา 108 แห่งพระราชบัญญัติศาลการ พุทธศักราช 2469
2. ยกเลิกความในมาตรา 109 แห่งพระราชบัญญัติศาลการ พุทธศักราช 2469

ความคืบหน้า อยู่ระหว่างการพิจารณาของกรมศาลการ

หมายเหตุ เป็นร่างกฎหมายตามแผนพัฒนากฎหมายของกรมศาลการในปีพ.ศ. 2554 คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการแล้ว ผ่านการตรวจพิจารณาจากคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว แต่คณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นสรุปได้ว่า กรณีจึงยังไม่มีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 108 และมาตรา 109 แห่งพระราชบัญญัติศาลการฯ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ในขณะนี้ หากกรมศาลการประสงค์จะปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับตัวแทนตามกฎหมายว่าด้วยศาลการ ก็สมควรที่จะพิจารณาดำเนินการแก้ไขบทบัญญัติตัวแทนในมาตราอื่นให้สอดคล้องกันทั้งระบบด้วย ทั้งนี้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งผลการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังทราบแล้วโดยขอให้แจ้งผลการพิจารณาให้ทราบด้วย ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการของกรมศาลการ

7. ร่างพระราชบัญญัติศาลการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การมีคณะกรรมการอุทธรณ์การประเมินหลายคณะ ฯลฯ)

เป็นนโยบายของกระทรวงการคลังให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาอุทธรณ์ของ 3 หน่วยงานจัดเก็บภาษี ได้แก่ กรมศาลการ กรมสรรพากร และ กรมสรรพสามิต ซึ่งกรมศาลการได้ดำเนินการ ยกร่างกฎหมายและ

เสนอกระทรวงฯ แล้ว โดยสาระสำคัญของร่างกฎหมาย คือ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้หลายคณะ ประกอบด้วยคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์กลาง และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์พื้นที่ เพื่อให้กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์เสร็จสิ้นเร็วขึ้น แต่ภายหลังกระทรวงฯ ได้มอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นผู้พิจารณาดำเนินการต่อไป

ความคืบหน้า อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

8. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนด พิกัดอัตราศาลการ พ.ศ.2530 (ฉบับที่..) พ.ศ.

มีสาระสำคัญดังนี้ เพิ่มเติมภาค 4 ประเภท 20 สิ่งของบรรเทาทุกข์ เพื่อให้อำนาจอธิบดีมีอำนาจพิจารณาชนิดจำนวน และปริมาณของ ของบรรเทาทุกข์ที่จะได้รับยกเว้นอากร โดยของบรรเทาทุกข์ที่นำเข้ามาใน หรือส่งออกป็นอกราชอาณาจักร หรือผ่านแดนเพื่อบรรเทาทุกข์เนื่องจากสาธารณภัย ได้รับยกเว้นจากข้อห้าม และข้อจำกัดใดๆ ที่เป็นไปโดยเหตุผลทางเศรษฐกิจ

ความคืบหน้า อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักกฎหมาย กรมศาลการ

อย่างไรก็ตาม ได้มีการยุบสภาตามพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2556 โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2556 ดังนั้น กระบวนการนิติบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติศาลการฉบับต่าง ๆ ข้างต้นจึงอาจจะชะลอไปก่อน จนกว่าจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่

9. ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการนำเข้า การส่งออก การนำผ่าน และโลจิสติกส์ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.

(เพื่อรองรับการดำเนินการระบบ National Single Window)
มีสาระสำคัญดังนี้

เนื่องด้วยมีการจัดทำความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน (Agreement to Establish and Implement the ASEAN Single Window) เพื่อวางกรอบความร่วมมือในการพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลแบบบูรณาการระหว่างประเทศ โดยกำหนดให้ประเทศภาคีสมาชิกจะต้องดำเนินการผลักดันให้มีระบบ National Single Window (NSW) เกิดขึ้นภายในประเทศของตน ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินการธุรกรรมต่างๆ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องอย่างครบวงจร ณ จุดเดียว

ประเทศไทยได้ดำเนินการจัดตั้งระบบ National Single Window ขึ้น เพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกับความตกลงดังกล่าวข้างต้น โดยมีกรมศุลกากรเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการจัดตั้ง ทั้งนี้ ระบบ National Single Window ได้เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการแล้ว ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2555 โดยมีโครงสร้างพื้นฐานพร้อมเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับแลกเปลี่ยนข้อมูลภายใต้ระบบ National Single Window จำเป็นต้องมีกฎหมายรองรับ จึงได้มีการดำเนินการยกร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลแบบบูรณาการสำหรับการนำเข้า การส่งออก การนำผ่าน และโลจิสติกส์ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ขึ้น โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา 11 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534

ความคืบหน้า กระทรวงการคลัง โดยกรมศุลกากร ได้ดำเนินการนำร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลแบบบูรณาการสำหรับการนำเข้า การส่งออก การนำผ่าน และโลจิสติกส์ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. เข้า

สู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2556 โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบหลักการร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลแบบบูรณาการสำหรับการนำเข้า การส่งออก การนำผ่าน และโลจิสติกส์ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ... ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

อนึ่ง การดำเนินการขั้นตอนต่อไปนั้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จะได้ส่งร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลแบบบูรณาการสำหรับการนำเข้า การส่งออก การนำผ่าน และโลจิสติกส์ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

แลหน้า

เสนอร่างกฎหมายกำหนดค่านิยาม “การผ่านแดน”

ร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

นอกจากจะแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อบรรเทาภาระของเกษตรกร (ฉบับแก้ไข) แล้ว ยังได้แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้มีกฎหมายรองรับการปฏิบัติงานทางอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร และรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้วย มีสาระสำคัญ ดังนี้

(1) กำหนดหลักเกณฑ์การนำเข้าเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำออกนอกราชอาณาจักร และอำนาจของพนักงานศุลกากรในการตรวจสอบ ตรวจค้นของผ่านแดน หรือของถ่ายลำ (เพิ่มพินัยคำว่า “การผ่านแดน” และ “การถ่ายลำ” ในมาตรา 2 แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 58 และเพิ่มเติมมาตรา 58/1)

(2) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการร้องขอให้อธิบดีกรมศุลกากรพิจารณากำหนดราคาของของนำเข้า กำหนดถิ่นกำเนิดของของที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร และตีความพิกัตอัตราศุลกากรเพื่อจำแนกประเภทของของในพิกัตอัตราศุลกากร เป็นการล่งหน้า (เพิ่มมาตรา 13/1 มาตรา 13/2 มาตรา 13/3 และมาตรา 13/4)

(3) กำหนดอำนาจของอธิบดีกรมศุลกากรในการจำกัดการใช้อำนาจทางศุลกากรเพื่อตรวจของและป้องกันการลักลอบหนีศุลกากร (เพิ่มมาตรา 14/1)

(4) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการศุลกากร (เพิ่มหมวด 14/1 การใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในการศุลกากร 109/1 และมาตรา 109/2)

ความคืบหน้า คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2555 ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และกรมศุลกากรยืนยันร่างกฎหมายไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ขณะนี้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ไปเพื่อคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไปแล้ว

ด้านพิกัดอัตราศุลกากร

ข้อมูลด้านพิกัดอัตราศุลกากร

กรมศุลกากรมีภารกิจดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบพิกัดศุลกากร และการกำหนดมาตรฐานการวินิจฉัยพิกัดศุลกากรให้เป็นสากล ภายใต้ระบบฮาร์โมนีขององค์การศุลกากรโลกและพิธีสารว่าด้วยการนำพิกัดอัตราศุลกากรฮาร์โมนีมาใช้ให้ข้อเสนอแนะและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากร เสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการกำหนดอัตราอากรของประเทศไทย และนโยบายการกำหนดอัตราอากรตามพันธกรณีระหว่างประเทศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลพิกัดศุลกากรและบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลให้มีความทันสมัย รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานหลักเกณฑ์การยกเว้นอากรและพิจารณายกเว้นอากร พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดศุลกากร พิจารณาอุทธรณ์การประเมินอากรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพิกัดศุลกากรและกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า กำหนดมาตรฐานวิธีวิเคราะห์สินค้าและเป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลด้านการวิเคราะห์สินค้าและข้อมูลเกี่ยวกับของต้องห้ามและของต้องจำกัดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เสนอนโยบายในการเจรจาการค้าระหว่างประเทศด้านถิ่นกำเนิดสินค้า พิจารณาปัญหาและตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า ดำเนินการออกหลักเกณฑ์ ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่เกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากรและกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า และให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรและสิทธิการยกเว้นอากร

พิกัดศุลกากร

ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคีสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยระบบฮาร์โมนี (The Harmonized Commodity Description and Coding System) พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนี หรือ Harmonized System นั้น ได้รับการพัฒนาขึ้นโดยองค์การศุลกากรโลกอันเป็นระบบการแบ่งกลุ่มสินค้าโดยใช้ระบบตัวเลขที่กำหนดขึ้นเป็นรหัสสากลกำกับชื่อรายการสินค้า และมีหลักเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการตีความพิกัดศุลกากร

พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีถูกสร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นำไปใช้ประโยชน์ในกิจการด้านต่างๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ เช่น ใช้เป็นพิกัดเพื่อจัดแบ่งกลุ่มสินค้าสำหรับการกำหนดอัตราอากร กำกับควบคุมปริมาณการนำเข้า-ส่งออก การกำหนดกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า การกำหนดค่าระวางบรรทุกสำหรับการขนส่ง

สินค้าระหว่างประเทศและการจัดเก็บสถิติการค้า เป็นต้น ดังนั้น รหัสหรือตัวเลขกำกับรายการสินค้าเหล่านี้จึงกลายมาเป็นภาษาสากลทางการค้าระหว่างประเทศ

พิกัดศุลกากระบบฮาร์โมนีมีผลใช้บังคับมาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2531 (ค.ศ. 1988) อนุสัญญาฯ ดังกล่าวให้ความสำคัญกับการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพิกัดศุลกากรเพื่อให้ระบบพิกัดมีความทันสมัย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการผลิตสินค้า และรูปแบบของการค้าระหว่างประเทศ ที่ผ่านมา องค์การศุลกากรโลกได้ปรับปรุงแก้ไขพิกัดศุลกากระบบฮาร์โมนีไปแล้วจำนวน 5 ครั้ง คือ ฉบับปี ค.ศ. 1992 ฉบับปี ค.ศ. 1996 ฉบับปี ค.ศ. 2002 ฉบับปี ค.ศ. 2007 ฉบับปี ค.ศ. 2012 และปัจจุบันอยู่ในรอบการทบทวนแก้ไขเป็นฉบับปี ค.ศ. 2017 ซึ่งกำหนดให้ มีผลใช้บังคับในวันที่ 1 มกราคม 2560

นอกจากนั้น ประเทศไทยซึ่งเป็นสมาชิกอาเซียน ได้ร่วมลงนามและรับพิธีสารว่าด้วยการนำพิกัดอัตราศุลกากรฮาร์โมนีในอาเซียนมาใช้ (Protocol Governing the Implementation of the ASEAN Harmonised Tariff Nomenclature) เมื่อปี พ.ศ. 2546 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้ประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียนมีระบบพิกัดศุลกากรร่วมกันโดยใช้รหัสตัวเลข 8 หลักเพื่อให้การจำแนกพิกัดสินค้าในกลุ่มอาเซียนมีความโปร่งใส มีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเดียวกันอันจะทำให้ธุรกรรมการค้าระหว่างอาเซียนง่ายขึ้น ทั้งนี้ พิกัดศุลกากร 6 หลักแรกเป็นไปตามระบบฮาร์โมนีขององค์การศุลกากรโลก และ 2 หลักที่เพิ่มขึ้นเป็นไปตามความเหมาะสมภายในของกลุ่มสมาชิกอาเซียน ซึ่งมีความสำคัญต่อการส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและการค้าในภูมิภาค และนับเป็นก้าวสำคัญอีก

ก้าวหนึ่งของประเทศไทยและอาเซียนที่จะนำไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

การเผยแพร่คำวินิจฉัยพิกัดศุลกากร

สำนักพิกัดอัตราศุลกากร ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลัก ที่ให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรได้ดำเนินการเผยแพร่สรุปผลการพิจารณาวินิจฉัยพิกัดศุลกากรของสินค้าทางอินเทอร์เน็ตเป็นรายเดือนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีฐานข้อมูลด้านการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ สร้างความโปร่งใสในการดำเนินพิธีการทางศุลกากร และเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลด้านการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรสำหรับทั้งเจ้าหน้าที่ศุลกากรและผู้ประกอบการนำเข้า-ส่งออกให้สามารถทราบผลการวินิจฉัยพิกัดศุลกากรของสินค้า

เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นการจำแนกประเภทพิกัดฯ ที่ได้มีผลคำวินิจฉัยแล้วด้วยตนเองผ่านทางอินเทอร์เน็ต เพื่อลดระยะเวลาการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการตรวจสอบสินค้าในรายสินค้านำเข้าที่มีลักษณะใกล้เคียงกับสินค้าที่เคยมีคำวินิจฉัยประเภทพิกัดอัตราศุลกากรแล้ว รวมทั้งเพื่อให้การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร มีความสะดวกรวดเร็ว และทันสมัยเป็นมาตรฐาน สำนักพิกัดอัตราศุลกากร ได้ดำเนินโครงการปรับปรุงฐานข้อมูลการพิจารณาวินิจฉัยพิกัดศุลกากรของสินค้าเพื่อให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรและผู้ประกอบการนำเข้า-ส่งออก สามารถสืบค้นประเภทพิกัดฯ สินค้าที่เคยพิจารณาแล้วได้โดยใช้ระบบ “Search Engine” ซึ่งคาดว่าจะเริ่มใช้ได้ในปี พ.ศ. 2558 เพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับผู้ใช้งานเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริการ

ประชาชนที่ดียิ่งขึ้น ลดระยะเวลาการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ ผู้วินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากร อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนกลยุทธ์ ในการพัฒนาระบบพิกัดอัตราศุลกากร เพื่อให้การบริการ ศุลกากรมีความสะดวกรวดเร็ว ทันสมัย และเป็นมาตรฐานโลก

ระบบคันทาอัตราอากร

หากมองย้อนหลังไปเมื่อสิบปีที่แล้ว การจะค้นหาข้อมูล อัตราอากรของสินค้าเพื่อวางแผนทางธุรกิจ เพื่อการศึกษา ต้นทุนสินค้าก่อนการนำเข้า หรือเพื่อประโยชน์อื่นใด เป็นเรื่อง ที่ค่อนข้างยุ่งยากทั้งสำหรับผู้ประกอบการและแม้กับเจ้าหน้าที่ ศุลกากรเอง เนื่องจากอัตราอากรที่ศุลกากรจัดเก็บมีหลายอัตรา เช่น อัตราอากรที่จัดเก็บเป็นการทั่วไป อัตราอากรตามความ ตกลงระหว่างประเทศ ที่เราเรียกว่า อัตราตาม FTA ฉบับต่าง ๆ การค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับอัตราอากร จำเป็นต้องค้นคว้าข้อมูล จากประกาศกระทรวงการคลังจำนวนมาก และหากต้องการ ทราบข้อมูลในอดีต วิธีการที่นิยมใช้ คือการค้นหาข้อมูลจาก ห้องสมุดกรมศุลกากร

ในปี พ.ศ. 2548 สำนักพิกัดอัตราศุลกากร มีแนวคิด ริเริ่มโครงการระบบคันทาอัตราอากร (Integrated Tariff Database) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีฐานข้อมูลอัตราอากร รวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ มีมาตรฐานสามารถสืบค้นได้สะดวก และรวดเร็ว โดยปรับปรุงข้อมูลอัตราอากรในเว็บไซต์ กรมศุลกากรให้เป็นปัจจุบันตลอดเวลา พัฒนาฐานข้อมูลอัตรา อากรให้รองรับกับการ Redesign และระบบคอมพิวเตอร์ด้าน พิธีการนำเข้าของกรมศุลกากร โครงการนี้พัฒนาสำเร็จจุล่ง ในปี พ.ศ. 2549

กรมศุลกากรนำโครงการระบบคันทาอัตราอากรมาใช้ อย่างเป็นทางการพร้อมกับระบบ e-Customs ในวันที่ 1 มกราคม 2550 ข้อมูลที่แสดงในเว็บไซต์ระบบคันทา อัตราอากร (Integrated Tariff Database) (<http://igtft.customs.go.th>) ประกอบด้วย

1. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530
 - ภาค 1 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร
 - ภาค 2 พิกัดอัตราอากรขาเข้า

- ภาค 3 พิกัดอัตราอากรขาออก
- ภาค 4 ของที่ได้รับยกเว้นอากร

2. อัตราอากรตามประกาศกระทรวงการคลังที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 12 และ 14 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

3. ประกาศกรมศุลกากร ว่าด้วยเรื่องการลดอัตราอากรและยกเว้นอากรตามภาค 2 และภาค 3 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

4. รหัสสิทธิพิเศษ และรหัสสถิติ

ข้อมูลอัตราอากรต่าง ๆ สามารถค้นหาย้อนหลังได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ประโยชน์จากระบบค้นหาอัตราอากรอีกประการหนึ่งที่สำคัญ คือ ข้อมูลพิกัดศุลกากรและอัตราอากรต่าง ๆ ใน Reference File System อันเป็นหัวใจสำคัญในการจัดทำใบขนสินค้าเป็นข้อมูลที่สำคัญที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากรจัดทำขึ้นผ่านทางระบบค้นหาอัตราอากรดังกล่าว

ปัจจุบันได้มีการพัฒนาระบบให้สามารถแสดงพิกัดศุลกากรของสินค้าที่ต้องมีใบอนุญาตเพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการจัดทำใบขนสินค้าเข้าได้แล้ว ทั้งนี้ ระบบค้นหาอัตราอากรในระบบ Intranet ของกรมศุลกากรได้เพิ่มเติมหัวข้อย่อยประเภทศุลกากรและคำสั่งทั่วไปกรมศุลกากร เพื่อให้เจ้าหน้าที่กรมศุลกากรสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการปฏิบัติงานอีกทางหนึ่ง

ฐานข้อมูลสินค้าต้องห้าม-ต้องจำกัด พร้อมพิกัดรหัสสถิติ

กรมศุลกากรในฐานะที่เป็นหน้าด่านหลักในการตรวจสินค้านำเข้า-ส่งออก มีบทบาทด้านการจัดเก็บภาษี อำนาจความสะดวกทางการค้า ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและการแข่งขันของประเทศตลอดจนการควบคุมทางศุลกากรเพื่อปกป้องสังคม สำนักพิกัดอัตราศุลกากร ได้พัฒนาฐานข้อมูลสำหรับสินค้าต้องห้ามต้องจำกัดตามกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า-ส่งออกและเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวทางเว็บไซต์และอินเทอร์เน็ต เพื่อเพิ่มศักยภาพในการควบคุมทางศุลกากรสำหรับเจ้าหน้าที่ศุลกากรซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบให้ผู้นำเข้า-ส่งออกสินค้าปฏิบัติตามกฎหมายนั้น ๆ แทนหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง เช่น พ.ร.บ. วัตถุอันตราย

พ.ศ. 2535 พ.ร.บ. ยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 สินค้าที่กำหนดมาตรการนำเข้า - ส่งออกตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฯลฯ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการนำเข้า-ส่งออก สามารถสืบค้นข้อมูลของสินค้าต้องห้ามต้องจำกัดตามกฎหมายต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อเป็นฐานข้อมูลสนับสนุนการจัดตั้งระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (Single Window)

ฐานข้อมูลสินค้าต้องห้าม-ต้องจำกัดดังกล่าว จัดทำขึ้นโดยการเชื่อมโยงพิกัดศุลกากรเข้ากับสินค้าต้องห้ามต้องจำกัดตามกฎหมายฉบับต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรผู้ประกอบการ และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบชนิดสินค้าประเภทพิกัดศุลกากร และรหัสสถิติ ตลอดจนเงื่อนไขหรือข้อจำกัดในการนำเข้า - ส่งออกของสินค้า โดยจัดทำรูปแบบของฐานข้อมูลโปรแกรม Ms Excel ประกอบด้วยข้อมูลรายชื่อสินค้าควบคุมตามกฎหมายและประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ประเภทพิกัด และรหัสสถิติของสินค้าควบคุมตามระบบฮาร์โมนไนซ์ ข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายและประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานควบคุม เป็นต้น

ปัจจุบัน ฐานข้อมูลสินค้าต้องห้ามต้องจำกัด ที่ได้นำขึ้นเผยแพร่ทางเว็บไซต์และอินเทอร์เน็ตของกรมศุลกากรแล้ว มีจำนวนเกือบ 4,000 รายการ ได้แก่ ฐานข้อมูลสินค้าควบคุมตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฐานข้อมูลสินค้าควบคุมตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 เฉพาะสารเคมีตามประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่องกำหนดยุทธภัณฑ์ที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 ฐานข้อมูลสินค้าควบคุมตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 รวมถึงประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับต่าง ๆ เรื่องระบุชื่อและประเภทยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ฐานข้อมูลสินค้าควบคุมตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท พ.ศ. 2518 รวมถึงประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับต่าง ๆ เรื่องระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทวัตถุออกฤทธิ์ ตามความในพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท พ.ศ. 2518 ฐานข้อมูลสินค้านำเข้าประเภทพรรณไม้และส่วนของพรรณไม้ตามประเภทพิกัดศุลกากรที่ 12.11 ฐานข้อมูลสินค้าควบคุมสำหรับ

ผลิตภัณฑ์ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานบังคับ ฐานข้อมูลสินค้าควบคุมสารเคมีตามอนุสัญญาห้ามอาวุธเคมี

นอกจากนี้ สำนักพิกัตอัตราศุลกากรยังได้ดำเนินการพัฒนาฐานข้อมูลเฉพาะในส่วนที่เป็นสารเคมีควบคุมการนำเข้า-ส่งออกตามกฎหมายต่าง ๆ ให้สามารถนำไปใช้งานได้บน Tablet หรือโทรศัพท์มือถือในระบบปฏิบัติการ Android ด้วย

เนื่องจากกฎหมายในการควบคุมสินค้านำเข้า-ส่งออกมีอยู่หลายฉบับ ข้อมูลสินค้าต้องห้ามต้องกำกับที่ได้รวบรวมจัดทำไว้ในฐานข้อมูลนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ซึ่งเน้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสารเคมีเป็นหลัก ยังไม่ได้ครอบคลุมรายการสินค้าที่มีการควบคุมตามกฎหมายต่าง ๆ ทั้งหมด ซึ่งในอนาคตสำนักพิกัตอัตราศุลกากร จะดำเนินการจัดทำปรับปรุงเพิ่มเติมข้อมูลสินค้าควบคุมตามกฎหมายอื่น ๆ ต่อไป

การให้บริการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสินค้านำเข้าว่าควรจำแนกเข้าในประเภทพิกัตใดและอัตราอากรเท่าใดมักเป็นเหตุให้เกิดความล่าช้าในการผ่านพิธีการศุลกากรและเป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนย้ายสินค้าระหว่างประเทศ จากปัญหาดังกล่าว ศุลกากรหลายประเทศจึงได้ให้บริการแจ้งคำวินิจฉัยพิกัตล่วงหน้าเพื่อให้ผู้สอบถามได้รับทราบพิกัตศุลกากรของสินค้านำเข้าล่วงหน้าเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ

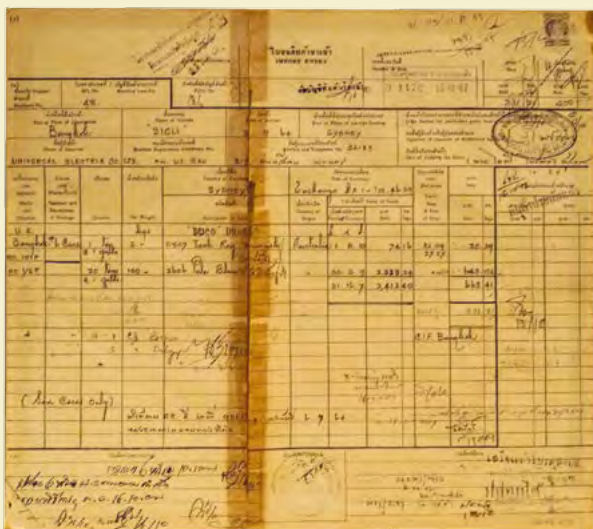
สำหรับประเทศไทยนั้น สำนักพิกัตอัตราศุลกากรได้ให้บริการแก่ผู้มีความประสงค์จะนำของเข้า ที่ต้องการทราบประเภทพิกัตอัตราศุลกากรของสินค้านำเข้าก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักรตามที่ได้ร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรโดยดำเนินการตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 เรื่อง การให้บริการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2553 เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรให้เป็นไปโดยเร็ว ถูกต้อง และสามารถทราบประเภทพิกัตอัตราศุลกากรของของที่นำเข้าล่วงหน้าได้ตามมาตรฐานสากล ทั้งนี้ ผลการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าจะมีผลใช้บังคับในกำหนดเวลา 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกหนังสือ และจะมีผลผูกพันเฉพาะรายผู้ยื่นคำร้องสำหรับของที่เหมือนกันทุกประการกับของที่ได้มีการยื่นคำร้องขอจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าไว้เท่านั้น และผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิร้องขอให้ทบทวนการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรได้ ภายใน 30 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้า ซึ่งผลการทบทวนการจำแนกประเภทพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าให้ถือเป็นที่สุด

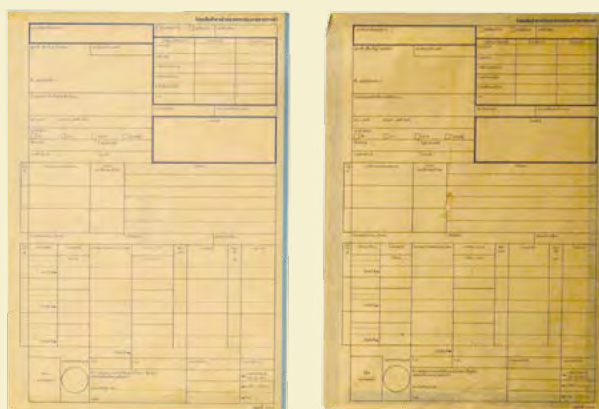
ด้านมาตรฐานพิธีการศุลกากร

จากอดีตสู่ปัจจุบัน

ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา กรมศุลกากรได้พัฒนา/ปรับเปลี่ยนระบบงานด้านพิธีการศุลกากรในหลากหลายด้าน เพื่อก้าวสู่ความเป็นศุลกากรมาตรฐานโลก เสริมสร้างศักยภาพทางการแข่งขัน และปกป้องสังคม ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า ให้การผ่านพิธีการศุลกากรเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว สร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ ขณะเดียวกัน ก็ยังคงไว้ซึ่งภารกิจของกรมฯ ในการป้องกันการค้าที่สุจริต โดยให้ความสำคัญกับงานป้องกันและปราบปรามสินค้านำเข้า/หลีกเลี่ยงภาษี และสินค้าที่สังคมไม่พึงปรารถนาควบคู่กัน ทั้งนี้ ระบบงานพิธีการศุลกากร ที่กรมศุลกากรดำเนินการนั้น มุ่งให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ มีความแน่นอนเป็นมาตรฐาน (Consistency) โปร่งใส (Transparency) สามารถให้ผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบการดำเนินการ (Accountability) และคาดคะเนต้นทุนในการดำเนินการและแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ได้ (Predictability) ซึ่งมาตรการต่างๆ ของกรมศุลกากรที่สำคัญ ได้แก่

ใบขนสินค้าขาเข้า
ใช้ตั้งแต่ ปี 2506 ถึง 19 ก.ค. 2509

ใบขนสินค้าขาเข้า เริ่มใช้ตั้งแต่ 1 พฤษภาคม 2528

1. การพัฒนาระบบยื่น/ตรวจสอบใบขนสินค้าจากระบบเอกสารเป็นระบบ EDI และพัฒนาเป็นระบบ e - Customs

ในอดีตนั้น กรมศุลกากรกำหนดให้ผู้ประกอบการยื่นใบขนสินค้า สำหรับผ่านพิธีการนำเข้า - ส่งออก ส่งออกในรูปแบบเอกสาร อย่างไรก็ตาม การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและเหมาะสมมาใช้เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง ซึ่งนอกจากจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและสมรรถนะในการบริหารงานของกรมศุลกากรแล้ว ยังเป็นการสนองนโยบายของรัฐในการรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบันและอนาคต กรมศุลกากร จึงพัฒนาระบบ Electronic Data Interchange (EDI) เพื่อทำการรับ - ส่งข้อมูลทั้งภายในกรมศุลกากรและหน่วยงานภายนอก ในกระบวนการพิธีการนำเข้า - ส่งออก ได้อย่างรวดเร็วครบวงจร 24 ชั่วโมง ไม่มีวันหยุดในปี 2543 และกรมศุลกากรได้พัฒนาปรับปรุงระบบเรื่อยมา จนกระทั่งได้พัฒนาระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสาร (e - Customs) โดยไม่ต้องยื่นใบขนสินค้าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 และปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นระบบ Thai Customs Electronic System : (TCES) มาให้บริการทั่วประเทศ เช่น ระบบให้บริการพิธีการศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการนำเข้า - ส่งออก (e - Import/ e - Export) ระบบ e - Payment ระบบสินค้าเร่งด่วน (e - Express) เป็นต้น

2. การนำระบบ Risk Management และ Post Clearance Audit มาใช้

การดำเนินการตรวจสอบปล่อยสินค้านั้น กรมศุลกากรได้นำระบบมาตรฐานสากลในการตรวจสอบภายหลังการตรวจสอบปล่อย (Post Clearance Audit) ควบคู่กับการใช้หลักการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับสินค้าที่มีความเสี่ยงต่ำและเข้มงวดในการตรวจสอบกับสินค้าที่มีความเสี่ยงสูง แทนการใช้ระบบแบบดั้งเดิม ซึ่งกำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบสินค้าทุก shipment ณ ขณะนำเข้า (ซึ่งไม่สามารถดำเนินการได้ในทางปฏิบัติภายใต้ปริมาณใบขนสินค้านำเข้า – ส่งออกที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน) ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าว ทำให้การตรวจสอบปล่อยสินค้ามีความรวดเร็ว และคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

3. การให้บริการคำวินิจฉัยล่วงหน้า สำหรับพิกัดอัตราศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า และราคาศุลกากร

เพื่อเป็นการส่งเสริมความโปร่งใสและช่วยผู้ประกอบการให้สามารถคาดการณ์ต้นทุนการนำเข้าสินค้าได้ ในปี 2551 กรมศุลกากรได้เปิดให้บริการวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากร และขยายการให้บริการวินิจฉัยล่วงหน้าในเรื่องราคาศุลกากร และถิ่นกำเนิดสินค้า ในปี 2552 และ 2553 ตามลำดับ โดยกรมศุลกากรจะแจ้งให้ผู้นำของเข้าทราบผลการสอบถามเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนที่จะมีการนำเข้าสินค้า การวินิจฉัยศุลกากรล่วงหน้าจึงช่วยอำนวยความสะดวกอย่างมากในการชำระภาษีอากรและการตรวจสอบปล่อยสินค้า ตลอดจนช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถเลือกใช้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรภายใต้เขตการค้าเสรีได้อย่างถูกต้อง

4. การปรับเปลี่ยนกระบวนการอุทธรณ์ให้โปร่งใส และเป็นไปตามมาตรฐานสากล

กรมศุลกากรได้ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการอุทธรณ์ให้เกิดความชัดเจนโปร่งใส เป็นไปตามมาตรฐานสากลมากยิ่งขึ้น เพื่อรองรับในกรณีที่มีข้อโต้แย้งระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการที่อาจจะเกิดขึ้นจากการนำเข้า – ส่งออกสินค้า อันเนื่องมาจากวิวัฒนาการและความหลากหลายของสินค้า รวมทั้งธุรกรรมทางการค้าในยุคปัจจุบัน โดยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอุทธรณ์การประเมินอากร กรมศุลกากรได้ปรับปรุงและดำเนินการออกประกาศ

กรมศุลกากรที่ 73/2555 ลงวันที่ 14 พฤษภาคม 2555 เรื่องระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการอุทธรณ์การประเมินอากร โดยสร้างความชัดเจนของวิธีการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ กำหนดกรอบระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ พร้อมทั้งยังปรับโครงสร้างการทำงานของหน่วยงานที่มีหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวให้รองรับและมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

5. การนำระบบ Automation และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

กรมศุลกากรได้นำระบบ Automation และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่อง x – ray ตู้คอนเทนเนอร์ ระบบกล้อง CCTV และคอมพิวเตอร์แบบพกพาสำหรับเจ้าหน้าที่ (Tablet) มาช่วยในการตรวจสอบปล่อยสินค้า ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดความรวดเร็ว โปร่งใส จัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในเรื่องพิธีการศุลกากร ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการ

กรมศุลกากรได้เผยแพร่ข้อมูลเรื่องพิธีการศุลกากร และราคาศุลกากร ทั้งขั้นตอนปฏิบัติงาน กฎระเบียบ และข้อมูลที่น่าสนใจอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการผ่านพิธีการศุลกากร อาทิ การจัดประชุม อบรม การชี้แจงทำความเข้าใจ การจัดทำสิ่งตีพิมพ์รูปแบบต่างๆ การเผยแพร่ผ่านสื่อสารมวลชน การจัดทำระบบให้ข้อมูลศุลกากรทางโทรศัพท์อัตโนมัติ รวมทั้งเว็บไซต์ www.customs.go.th ในรูปแบบทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และยังจัดตั้ง Customs Care Center เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลให้คำปรึกษาและคำแนะนำเบื้องต้นแก่ผู้ประกอบการ หรือประชาชนทั่วไป ณ บริเวณชั้น 1 อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ และให้บริการข้อมูลในระบบโทรศัพท์สายด่วนอัตโนมัติของกรมศุลกากร (Customs Call Center) หมายเลข 1164

7. การเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยควบคู่กับการอำนวยความสะดวกทางการค้า ภายใต้โครงการ Authorized Economic Operator (AEO)

กรมศุลกากรได้ลงนามใน Letter of Intent กับองค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization : WCO) เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2549 เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการให้ความสำคัญเรื่องการค้าอำนวยความสะดวกทางการค้าควบคู่กับการเสริมสร้างความปลอดภัยให้กับห่วงโซ่อุปทาน ทั้งนี้ กรมศุลกากรได้ดำเนินการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างศุลกากรและภาคเอกชน ตามแนวทางขององค์การศุลกากรโลก ภายใต้โครงการนำร่องผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอสำหรับผู้ส่งออกในปี 2552 และดำเนินโครงการเต็มรูปแบบสำหรับผู้ส่งออกในปี 2554 ทั้งนี้ กรมศุลกากรได้ขยายโครงการให้ครอบคลุมผู้ประกอบการที่เป็นผู้นำของเข้าผู้ส่งออก และตัวแทนออกของ ในปี 2556 โดยผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองเป็นผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอจะได้รับสิทธิพิเศษตามที่กรมศุลกากรได้กำหนดไว้

8. การเสริมสร้างความร่วมมือ/ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ประกอบการ องค์การระหว่างประเทศ

โดยเหตุที่ผู้ประกอบการนำเข้า - ส่งออก ตัวแทนออกของ เป็นทั้งผู้รับบริการ และพันธมิตรของหน่วยงาน ดังนั้น กรมศุลกากรจึงได้ให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความร่วมมือ/ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ประกอบการ และองค์การระหว่างประเทศมาโดยตลอด ทั้งในรูปแบบของการประชุม

หรือ การจัดตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานร่วม การกระชับความสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในระดับต่าง ๆ ทั้งในระดับกรม ระดับสำนัก และในระดับพื้นที่ ทั้งนี้ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับฟังข้อเสนอแนะ และนำข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงพิธีการศุลกากรมีความทันสมัยและเป็นสากลมากยิ่งขึ้น

9. การพัฒนาระบบ National Single Window

กรมศุลกากรได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดตั้งระบบ National Single Window (NSW) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2548 จึงได้จัดตั้งการให้บริการระบบ National Single Window เพื่อเตรียมความพร้อมไปสู่ ASEAN Single Window ซึ่งเป็นความสำเร็จส่วนหนึ่งของการพัฒนาระบบ NSW ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ (Action plan) ที่ได้กำหนดไว้

จากปัจจุบันไปสู่อนาคต

กรมศุลกากร มุ่งที่จะพัฒนาพิธีการศุลกากรให้ก้าว รุดหน้าอย่างไม่หยุดยั้งเพื่อให้ทัดเทียมกับศุลกากร อารยประเทศ และสนับสนุนระบบโลจิสติกส์ของประเทศให้มี ประสิทธิภาพ พร้อมกับการพัฒนามาตรฐานในการควบคุมทาง ศุลกากร ทั้งนี้ กรมศุลกากรมีแผนงาน/โครงการที่สำคัญใน อนาคต อาทิ

- การจัดทำระเบียบปฏิบัติในการอำนวยความสะดวก สำหรับการขนส่งสินค้าข้ามแดน และผ่านแดน เพื่อให้ สอดคล้องกับความตกลงภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่าง ประเทศต่าง ๆ ทั้งพหุภาคี ทวิภาคี ภูมิภาค และอนุภูมิภาค โดยเฉพาะเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 อาทิ การจัดทำระเบียบปฏิบัติเพื่อรองรับ ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกสำหรับ สินค้าผ่านแดน (ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Goods in Transit : AFAFGT) และ ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion Cross-Border Transport Agreement : GMS - CBTA) เป็นต้น

- การแก้ไขกฎหมายศุลกากรและระเบียบปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานศุลกากรโลก ในเรื่อง ต่าง ๆ อาทิ ภายใต้กรอบอนุสัญญาว่าด้วยการทำพิธีการ ศุลกากรให้ง่ายและเป็นรูปแบบเดียวกัน (Revised Kyoto Convention) และเพื่อให้สอดคล้องร่างความตกลงว่าด้วยการ อำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation Agreement) ภายใต้กรอบองค์การการค้าโลกซึ่งคาดว่าจะ มีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2558 ทั้งนี้ การแก้ไขกฎหมายศุลกากร

ดังกล่าวครอบคลุมถึงเรื่องต่าง ๆ อาทิ การแก้ไขคำจำกัดความ เรื่องการขนส่งสินค้าผ่านแดน การวินิจฉัยล่วงหน้า รวมทั้ง พิธีการศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับ Outward processing เป็นต้น

- การพัฒนาและเผยแพร่ข้อมูลด้านพิธีการศุลกากรใน ระบบ internet ให้เป็นปัจจุบัน ทันสมัย และสามารถเข้าถึง ได้ง่าย ทั้งในส่วนที่เป็นภาษาไทยและเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อ เสริมสร้างความโปร่งใส และอำนวยความสะดวกให้กับ ผู้ประกอบการและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการค้นหา ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการนำเข้า/ส่งออก/ผ่านแดน

- การดำเนินการตามแผนงานจัดทำความตกลงยอมรับ ร่วมกัน (Mutual Recognition Agreement : MRA) ระหว่าง ศุลกากรไทยกับศุลกากรต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการ ระดับมาตรฐานเออีโอของไทยได้รับการอำนวยความสะดวกเมื่อสินค้าออกของบริษัทตนผ่านพิธีการศุลกากร ขาเข้าในประเทศภาคีที่ทำความตกลง ขณะที่ผู้ประกอบการ ที่มีสถานภาพเป็นเออีโอของประเทศภาคีก็จะได้รับการอำนวยความสะดวกเมื่อส่งสินค้ามายังประเทศไทย ในทำนองเดียวกัน

- การต่อยอดโครงการต่าง ๆ ที่กรมศุลกากรได้ริเริ่มหรือ ดำเนินการไปแล้ว ให้สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มรูปแบบ และมีประสิทธิภาพสูงสุด อาทิ โครงการ National Single Window (NSW) , โครงการ e - Drawback, หรือ โครงการ ยืนยันบัญชีสินค้าสำหรับเรือทางอิเล็กทรอนิกส์ (e - Manifest) การเสริมสร้างระบบธรรมาภิบาลและความซื่อสัตย์ในการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

ด้านแผนและการต่างประเทศ

กรมศุลกากรกับการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะประธานศุลกากรภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (WCO Asia Pacific Regional Vice-Chair)

ในการประชุม WCO Asia Pacific Regional Heads of Customs Administrations Conference (RHCA) ครั้งที่ 13 ซึ่งเป็นการประชุมระดับอธิบดีศุลกากรประจำภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก จัดขึ้นระหว่างวันที่ 27-30 เมษายน 2553 ณ กรุงโซล ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ที่ประชุมฯ มีมติให้ศุลกากรไทย ดำรงตำแหน่งประธานศุลกากรภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (WCO Asia Pacific Regional Vice-Chair) ต่อจากศุลกากรเกาหลีซึ่งครบวาระในเดือนมิถุนายน 2553 เพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นเวลา 2 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2553 จนถึง 30 มิถุนายน 2555 และได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวอย่างเป็นทางการจากที่ประชุม WCO Council Sessions ครั้งที่ 115/116 เมื่อเดือนมิถุนายน 2553 (2010 WCO Council Sessions)

จากมติที่ประชุมในครั้งนั้น กรมฯ ได้มีคำสั่งจัดตั้งสำนักงาน Vice-Chair ประจำภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (WCO Asia Pacific Vice-Chair) และให้มีที่ทำการตั้งอยู่ ณ ส่วนความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักแผนและการต่างประเทศ เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2553 เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับภารกิจสำคัญที่ได้รับมอบหมายนี้ คือ

- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในภูมิภาคฯ รวมทั้งส่งเสริมประเทศสมาชิกให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO)
- เป็นผู้แทนในการแจ้งความต้องการและความคิดเห็นของประเทศสมาชิกในภูมิภาคฯ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการด้านนโยบาย (Policy Commission) ของ WCO
- เป็นตัวแทนของ WCO ในการประชุมระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก
- เป็นเจ้าภาพการประชุมระดับผู้ประสานงานของประเทศสมาชิกในภูมิภาคฯ (WCO Regional Contact Point Meeting)

- เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับอธิบดีศุลกากรภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (WCO Regional Heads of Customs Administrations Conference)
- เป็นผู้ประสานงานในการพัฒนา ปรับปรุงและประเมินผลและจัดพิมพ์แผนยุทธศาสตร์ของภูมิภาคฯ (Regional Strategic Plan)
- ดูแลและปรับปรุงเว็บไซต์ของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (www.wcoasiapacific.org)
- จัดทำและพิมพ์วารสาร Asia Pacific Customs News ทุก 4 เดือน
- จัดทำและพิมพ์กิจกรรมของภูมิภาคฯ ทุก 2 ปี
- จัดทำรายงานของภูมิภาคฯ เสนอต่อ Policy Commission ปีละ 2 ครั้ง
- จัดทำรายงานประจำปีของภูมิภาคฯ เสนอต่อที่ประชุม WCO Council Sessions
- จัดทำรายงานภูมิภาคฯ เกี่ยวกับนโยบาย WCO
- ประสานงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศุลกากรภูมิภาคอื่น ๆ

กรมศุลกากรกับผลงานสำคัญที่ผ่านมาในฐานะ WCO Vice-Chair of the Asia Pacific (A/P) Region

ในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2553 – มีนาคม 2555 ศุลกากรไทยในฐานะประธานศุลกากรภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก มีผลการดำเนินงานที่สำคัญหลัก ๆ หลายประการ ดังต่อไปนี้

1. **เจ้าภาพจัดการประชุมความร่วมมือของภูมิภาคฯ ในระดับคณะทำงาน** ได้แก่ การประชุม WCO Asia Pacific Regional Contact Points (RCP) ครั้งที่ 20 ในระหว่างวันที่ 1 – 5 พฤศจิกายน 2553 ณ กรุงเทพฯ และ ครั้งที่ 21 ระหว่างวันที่ 9 - 11 พฤศจิกายน 2554 ณ เมืองบริสเบน ประเทศออสเตรเลีย

2. การจัดทำวารสาร WCO Asia Pacific Customs Newsletter (A/P Customs News) ราย 4 เดือน เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมและเผยแพร่ความรู้ ข่าวสาร กิจกรรม วัฒนธรรม โครงการหรือ การเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับสมาชิกในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และจัดส่งให้สมาชิกในภูมิภาคฯ ทั้ง 33 ประเทศ รวมทั้งองค์กร/หน่วยงานระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ WCO, European Commission, CITES Secretariat, APEC Secretariat, ASEAN Secretariat, UNODC, UNEP, OCO, RILO A/P, ROCB A/P สำนักงาน Vice-Chairs ประจำภูมิภาคอื่น และศุลกากรออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น เกาหลี และสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีสำนักงานตั้งอยู่ ณ กรุงเทพฯ รวมถึงผู้บริหารสำนัก/สำนักงานต่าง ๆ ภายในกรมฯ

วารสาร A/P Customs News

3. การจัดทำและปรับปรุงเว็บไซต์ศุลกากรภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (www.wcoasiapacific.org) ให้มีความน่าสนใจและมีเนื้อหาที่ทันสมัย

4. การส่งผู้แทนจากสำนักงาน Vice-Chair เข้าร่วมในการประชุม ในฐานะผู้แทนของ WCO ทั้งภายในกรอบของ WCO และกรอบอื่นๆ ที่จัดขึ้น ณ ภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก อาทิ การประชุม SAFE Working Group การประชุม WCO Policy Commission และการประชุม WCO Enforcement Committee

นอกจากนี้ยังมีการประชุมอื่นๆ ที่สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์ ได้เข้าร่วมในฐานะ WCO A/P Vice-Chair อาทิ การประชุม WCO Capacity Building Committee การประชุม Integrity Sub Committee การประชุม Permanent Technical Committee และการประชุม Technical Committee on Customs Valuation เป็นต้น

5. การส่งผู้แทนจากภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกเข้าร่วมในการประชุม/สัมมนาของ WCO อาทิ การสัมมนา Training Seminar for Trainers on Under Invoicing Issue ระหว่างวันที่ 24 - 25 มีนาคม 2554 ณ กรุงโรม ประเทศอิตาลี การประชุม Working Group on Commercial Fraud และการประชุม Ad Hoc Working Group for Natural Disaster Relief

การประชุม WCO Policy Commission

6. การส่งผู้แทนจากภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Origin Expert) เพื่อทำงานร่วมกับฝ่ายเลขานุการ WCO และ Origin Expert จากภูมิภาคอื่น ๆ ในการปรับปรุง Database of Preferential Rules of Origin ให้เป็นปัจจุบันและช่วยประกันคุณภาพของหลักสูตรของการศึกษาเปรียบเทียบ (Comparative Study)

7. การเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมความร่วมมือของภูมิภาคฯในระดับอธิบดี (WCO Regional Heads of Customs Administrations Conference: RHCA) การประชุมดังกล่าวถือเป็นการประชุมที่สำคัญของภูมิภาคฯ เนื่องจากเป็นการประชุมระดับอธิบดี มีกำหนดจัดขึ้นทุก ๆ 2 ปี โดยมี

วัตถุประสงค์เพื่อพิจารณารื้อ ประเด็นสำคัญด้านนโยบายของภูมิภาคฯ อาทิ การดำเนินการและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของภูมิภาคฯ การพิจารณาทำทึของภูมิภาคในประเด็นสำคัญๆ ที่มีต่อ WCO การติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ของ WCO เป็นต้น ทั้งนี้ศุลกากรไทยได้เป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุม WCO Regional Heads of Customs Administrations Conference (RHCA) ครั้งที่ 14 ระหว่างวันที่ 8-12 พฤษภาคม 2555 ณ โรงแรมโนราบุรี รีสอร์ท แอนด์ สปา อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีนายทุนศักดิ์ เล็กอุทัย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังในขณะนั้นให้เกียรติเป็นประธานกล่าวเปิดการประชุมและนายสมชาย พูลสวัสดิ์ อธิบดีกรมศุลกากรเป็นประธานการประชุม ทั้งนี้ การประชุมดังกล่าวถือเป็นการประชุมระดับผู้นำศุลกากรในภูมิภาคฯ ที่สำคัญยิ่ง โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้นกว่า 70 คน จาก 23 ประเทศสมาชิกและผู้สังเกตการณ์จากอีก 3 หน่วยงาน ได้แก่ ROCB A/P, RILO A/P และ WCO

ผู้เข้าร่วมการประชุม WCO Regional Heads of Customs Administrations Conference (RHCA) ครั้งที่ 14

นายทุนศักดิ์ เล็กอุทัย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ให้เกียรติเป็นประธานกล่าวเปิดการประชุม
WCO Regional Heads of Customs Administrations Conference (RHCA) ครั้งที่ 14

สื่อมวลชนให้ความสนใจในการนำเสนอข่าวการจัดการประชุม

กรมศุลกากรคว่ำรางวัลชนะเลิศการประกวดภาพถ่าย ขององค์การศุลกากรโลกปี พ.ศ. 2556

กรมศุลกากรคว่ำรางวัลชนะเลิศการประกวดภาพถ่ายขององค์การศุลกากรโลกประจำปี 2556 ภายใต้หัวข้อ “Customs officers in action” ในระหว่างการประชุมคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร ครั้งที่ 121/122 (121st/122nd WCO Council Sessions) เมื่อวันที่ 27 – 29 มิถุนายน 2556 ณ สำนักงานใหญ่องค์การศุลกากรโลก กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม ซึ่งการประชุมดังกล่าวเป็นการประชุมประจำปีของอธิบดีศุลกากรจากทั่วโลก สำหรับในปี 2556 กรมศุลกากรโดยส่วนความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักแผนและการต่างประเทศ ได้ส่งภาพเข้าประกวด โดยได้เลือกสถานที่ถ่ายทำ 2 สถานที่ ได้แก่ สำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง

ในปี 2556 องค์การศุลกากรโลกได้กำหนดหัวข้อการประกวดภาพถ่ายไว้ว่า “Customs officers in action” หรือภาพของเจ้าหน้าที่ศุลกากรที่กำลังปฏิบัติภารกิจในอริยาบทต่าง ๆ ซึ่งภาพที่ได้รับรางวัลชนะเลิศของกรมฯ เป็นภาพเจ้าหน้าที่ศุลกากรขณะทำการตรวจสินค้าในคลังสินค้าของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ท่ามกลางกิจกรรมการขนส่งที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วรอบ ๆ ตัว โดยใช้ชื่อภาพว่า “Customs officers amidst a fast-changing world” พร้อมคำบรรยายภาพ ดังนี้ “Two Customs officers inspecting goods in a cargo warehouse, find themselves in the middle of fast-paced logistics activities. The photo illustrates the challenge the Customs community faces to keep up with a fast-moving trade environment.” เพื่อสื่อให้เห็นว่าในงานศุลกากรนั้นมีความท้าทายอยู่มาก สืบเนื่องจากการค้าโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น เจ้าหน้าที่จึงต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างแข็งขันเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ในการนี้ นางฉวีวรรณ คงเจริญกิจกุล ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาและบริหารจัดการจัดเก็บภาษี ได้เป็นผู้แทนกรมศุลกากรเข้ารับรางวัลดังกล่าว จาก Mr. Kunio Mikuriya เลขาธิการองค์การศุลกากรโลก ณ สำนักงานใหญ่องค์การศุลกากรโลก กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม

สำหรับเวทีการประกวดภาพถ่ายขององค์การศุลกากรโลก หรือ WCO Photo Competition นั้น จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยองค์การศุลกากรโลกจะกำหนดหัวข้อแตกต่างกันไปในแต่ละปี และจะคัดเลือกภาพถ่ายที่ส่งเข้าประกวดจากประเทศสมาชิก เฉพาะภาพที่ตรงตามหัวข้อที่กำหนดและมีองค์ประกอบสวยงาม นำไปจัดนิทรรศการในระหว่างการประชุม WCO Council Sessions ซึ่งจะมีขึ้นในช่วงปลายเดือนมิถุนายนของทุกปี ให้อธิบดีศุลกากรทุกชาติที่เข้าประชุมได้ร่วมลงคะแนนเลือกภาพที่ชอบหรือ “โดนใจ” ที่สุด โดยมีสิทธิลงคะแนนได้ประเทศละ 1 เสียงเท่านั้น ภาพที่ชนะเลิศจะถูกนำไปแสดงไว้ในอาคารสำนักงานใหญ่องค์การศุลกากรโลก ใช้ประกอบในเอกสาร หรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมถึงนำไปจัดทำปฏิทินขององค์การศุลกากรโลกปีถัดไปด้วย ซึ่งปีนี้เป็นครั้งแรกที่กรมฯ ได้รับรางวัลชนะเลิศดังกล่าว ถือเป็นความภาคภูมิใจที่ได้นำเสนอผลงานที่แสดงให้เห็นมาตรฐานการทำงานที่เทียบเท่ากับมาตรฐานสากลให้เป็นที่ประจักษ์ในเวทีโลก

นางฉวีวรรณ คงเจริญกิจกุล ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาและบริหารการจัดเก็บภาษี เป็นผู้แทนประเทศไทยเข้ารับรางวัลภาพถ่ายยอดเยี่ยมขององค์การศุลกากรโลก ประจำปี 2556

ภาพถ่ายขณะเลิกการประกวดขององค์การศุลกากรโลก ประจำปี 2556
ภายใต้หัวข้อ “Customs officers in action”

รางวัลภาพถ่ายยอดเยี่ยมของ
องค์การศุลกากรโลก ประจำปี
2556 ภายใต้หัวข้อ “Customs
officers in action”

ภาพถ่ายซึ่งถูกนำไปจัดทำปฏิทินและ
ไดอารี่ขององค์การศุลกากรโลก ประจำปี
2557

ผู้แทนกรมศุลกากรร่วมเดินทางเข้ารับรางวัลภาพถ่ายยอดเยี่ยมขององค์การศุลกากรโลก ประจำปี 2556

การเตรียมการรองรับการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ภายหลังจากที่อาเซียนได้ดำเนินการไปสู่การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน และบรรลุเป้าหมายในปี พ.ศ. 2546 อาเซียนยังคงให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และได้กำหนดทิศทางการดำเนินงานเพื่อจะมุ่งสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ซึ่งจะเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรี โดยกำหนดจะจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายใน วันที่ 31 ธันวาคม 2558 และมีการจัดทำ AEC Blueprint เพื่อใช้กำหนดทิศทางและแผนงานด้านเศรษฐกิจที่ต้องดำเนินการให้ชัดเจน ตามกรอบเวลาที่กำหนด จนกว่าจะบรรลุเป้าหมาย รวมทั้งเพื่อสร้าง “พันธะสัญญา” ระหว่างประเทศสมาชิก ที่จะดำเนินการไปสู่เป้าหมายร่วมกัน

กรมศุลกากร มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการอำนวยความสะดวก สะดวกทางการค้า ดังนั้นจึงต้องเตรียมความพร้อมของประเทศไทยเพื่อเข้าสู่ AEC ด้วย ในการนี้ กรมศุลกากรได้มีคำสั่งกรมศุลกากรที่ 236/2554 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อเตรียมการรองรับการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งมีหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ และพิจารณาเสนอแนะ

ยุทธศาสตร์ และแนวทางการดำเนินงานของกรมศุลกากร เพื่อรองรับการรวมตัวดังกล่าว รวมทั้งการพิจารณาเกี่ยวกับการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบปฏิบัติต่างๆ และการเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติพิธีการและการควบคุมทางศุลกากรอีกด้วย

คณะทำงานฯ ดำเนินงานโดยยึด AEC Blueprint และร่างยุทธศาสตร์กระทรวงการคลังด้านการเงินการคลังเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน เป็นหลักในการพิจารณาแผนงาน/โครงการ ของกรมศุลกากร โดยเนื้อหาใน AEC Blueprint ที่เกี่ยวข้องกับกรมศุลกากร ได้แก่ “การเคลื่อนย้ายสินค้าโดยเสรี” ภายใต้หัวข้อ “การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน” ซึ่งมีมาตรการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การลดอุปสรรคทางการค้าที่เป็นภาษี (Elimination of Tariffs)
2. กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)
3. การอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation)
4. การรวมกลุ่มทางศุลกากร (Customs Integration)
5. การอำนวยความสะดวกด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์
ณ จุดเดียวของอาเซียน (ASEAN Single Window)

กรมศุลกากร มีแผนงาน/โครงการต่างๆ มากมายเพื่อสนับสนุนมาตรการข้างต้น หลายแผนงาน/โครงการ ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว อาทิ

- โครงการศึกษาการจัดตั้งหน่วยงานศุลกากรเพื่อรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่เกี่ยวข้องกับ AEC
- โครงการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายว่าด้วยศุลกากรกับ AEC Blueprint ภายใต้แผนงานการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือระเบียบใดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- โครงการเชื่อมโยงข้อมูลและเอกสารระหว่างประเทศตามระบบ National Single Window (NSW) และ ASEAN Single Window (ASW) เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าในภูมิภาค ภายใต้แผนงานการนำร่องการแลกเปลี่ยนข้อมูล ASEAN Customs Declaration Document (ACDD)
- โครงการผ่านพิธีการศุลกากรด้วยใบขนสินค้าอาเซียน (ASEAN Customs Declaration Document: ACDD)
- โครงการจัดทำข้อมูลและการพัฒนาเพื่อความโปร่งใสทางการค้า
- โครงการการพัฒนาผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ของกลุ่มจังหวัดเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เป็นต้น

นอกจากนี้ กรมศุลกากรยังมีแผนงาน/โครงการ เพื่อรองรับ AEC ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- โครงการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านศุลกากร (41 โครงการย่อย)
- โครงการจัดทำความตกลงว่าด้วยกรอบกฎหมายสำหรับระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน
- โครงการข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ
- โครงการการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการและการเงินแก่ประเทศสมาชิกใหม่
- แผนงานการพัฒนาระบบขนส่งผ่านแดนและการลงนามให้สัตยาบันพิธีสารฉบับที่ 2 และฉบับที่ 7
- แผนงานการจัดตั้งการให้บริการระบบ National Single Window (NSW) ของประเทศ (การเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานออกใบอนุญาตและใบรับรองกับระบบ NSW)

- แผนงานการพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

- แผนงานโครงการประชาสัมพันธ์บทบาทของกรมศุลกากรในการมุ่งสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ให้เจ้าหน้าที่ภายในกรมศุลกากรและบุคคลภายนอกได้รับรู้

จากแผนงาน/โครงการข้างต้น ยังผลให้กรมศุลกากรมีความพร้อมในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ซึ่งเป็นการยืนยันการเป็นศุลกากรมาตรฐานโลก เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และปกป้องสังคมได้อย่างสมบูรณ์

ด้านการควบคุมทางศุลกากร

กรมศุลกากรในปัจจุบันกับเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุมทางศุลกากร

ปัญหาและสภาพของปัญหา

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีอัตราการเจริญเติบโตของการค้าระหว่างประเทศอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้จากข้อมูลในปี พ.ศ. 2552 ซึ่งประเทศไทยติดหนึ่งในสามของประเทศที่มีท่าเรือที่มีตู้สินค้าผ่านมากที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนี้ท่าเรือแหลมฉบังเป็นท่าเรือที่มีตู้สินค้าผ่านมากที่สุดอันดับที่ 20 ของโลก (World busiest port) ตามการจัดอันดับของ The American Association of Port Authorities และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ตั้งแต่ พ.ศ. 2548 - 2551 ปริมาณตู้สินค้าที่ผ่านท่าเรือแหลมฉบังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เฉลี่ย 11 - 13 เปอร์เซ็นต์ต่อปี แต่ต้องมาชะงักใน พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นปีที่เศรษฐกิจของโลกชะลอตัว แต่บริษัทที่ปรึกษาได้ประมาณการณ์เบื้องต้นว่าหลังจากพ้นวิกฤตเศรษฐกิจแล้ว การเติบโตของปริมาณการเข้าออกสินค้าน่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 ต่อปี หมายความว่าใน พ.ศ. 2559 ปริมาณตู้สินค้าที่ผ่านท่าเรือแหลมฉบังจะสูงเกิน 10 ล้านทีอียู และใน พ.ศ. 2563 จะมีปริมาณสินค้าสูงถึง 16 ล้านทีอียู

ในขณะที่ปริมาณการค้าระหว่างประเทศได้เพิ่มสูงขึ้นในหลายประเทศทั่วโลก ได้มีเหตุการณ์ก่อการร้าย ณ มหานครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ 11 กันยายน 2544 หรือที่รู้จักกันทั่วไปว่า 911 ทำให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกา ได้เปลี่ยนแนวคิดเพื่อมุ่งเน้นการป้องกันประเทศ และการป้องกันการก่อการร้ายสากล โดยมีการจัดตั้งกระทรวงป้องกันมาตุภูมิ (DEPARTMENT OF HOMELAND SECURITY) รวมทั้งการวางกฎเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับการตรวจคนเข้าเมือง การส่งสินค้าเข้าออกประเทศ มีการร่วมมือกับมิตรประเทศ ด้วยความริเริ่ม (INITIATIVE) ที่เรียกว่า แนวป้องกันที่สอง (SECOND LINE OF DEFENSE) เพื่อป้องกันการแพร่กระจาย วัสดุนิวเคลียร์พิเศษ (SPECIAL NUCLEAR MATERIALS) หรือ วัสดุกัมมันตรังสีอื่น (OTHER RADIOACTIVE MATERIALS) และมีการจัดทำความร่วมมือกับประเทศต่างๆรวมทั้งโครงการ MEGAPORT

INITIATIVE กับประเทศไทย เพื่อป้องกันและตรวจจับวัสดุนิวเคลียร์ที่เครือข่ายก่อการร้ายสากลอาจใช้ท่าเรือขนาดใหญ่ (MEGAPORTS) โดยผิดกฎหมายขนถ่ายเพื่อนำไปใช้ ผลิตประกอบ หรือ เปลี่ยนแปลงด้วยวิธีใดๆ เป็น อาวุธทำลายล้างสูง (WEAPON OF MASS DESTRUCTION : WMD) รวมทั้งอาวุธกระจายการปนเปื้อนทางรังสี (RADIOLOGICAL DISPERSAL DEVICES : RDD) เช่น DIRTY BOMBS ทำให้เกิดการปนเปื้อน (CONTAMINATED) ในสถานที่สาธารณะ บ้านเรือน ซึ่งยากที่จะกำจัดก่อให้เกิดความกลัวในหมู่สาธารณชน เป็นการสั่นคลอนเศรษฐกิจ สังคม และกระทบต่อความมั่นคงของประเทศในที่สุด

ด้วยสภาพปัญหาปริมาณการค้าระหว่างประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วดังกล่าว ทำให้กรมศุลกากรไม่สามารถทำการตรวจสอบสินค้าที่มีการนำเข้าหรือส่งออกในทางกายภาพ (Physical Inspection) ได้อย่างครบถ้วนทุกรายเหมือนดังที่เคยปฏิบัติมาในอดีตเมื่อหลายสิบปีก่อน ประกอบกับสถานการณ์ก่อการร้ายระหว่างประเทศได้ทวีความรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ กรมศุลกากรจึงจำเป็นต้องหามาตรการที่เหมาะสมมาสร้างความสมดุลระหว่างการให้บริการศุลกากรที่สะดวก รวดเร็วควบคู่ไปกับการควบคุมทางศุลกากรเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งมาตรการสำคัญประการหนึ่งคือ การใช้หลักการจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ทำการคัดเลือกตรวจสอบสินค้าในรายที่มีความเสี่ยงสูงแทนการตรวจสอบสินค้าทุกราย และนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยหลายชนิดมาช่วยสนับสนุนการตรวจสอบสินค้าให้มีความสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ควบคู่ไปกับความถูกต้องแม่นยำและเสริมสร้างความปลอดภัยให้กับกระบวนการขนส่งสินค้า

เทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการควบคุมทางศุลกากรจากอดีตถึงในปัจจุบัน

หนึ่งในเทคโนโลยีที่ประชาชนทั่วไปมีความคุ้นเคยเป็นอย่างดีเมื่อมาใช้บริการของกรมศุลกากรมากที่สุด เห็นจะหนีไม่พ้นเทคโนโลยีของเครื่องเอกซเรย์กระเปาะสัมภาระของผู้โดยสาร ซึ่งกรมศุลกากรได้นำมาใช้งานอย่างต่อเนื่องยาวนานกว่า 20 ปี ซึ่งนอกจากจะใช้ตรวจสอบสัมภาระของผู้โดยสารแล้ว กรมศุลกากรยังได้นำไปใช้ตรวจสอบพัสดุภัณฑ์ที่ขนส่งทางระบบไปรษณีย์อีกด้วย แต่ภายหลังจากที่ได้มีเหตุการณ์ก่อการร้าย ณ มหานครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ 11 กันยายน 2544 หรือที่รู้จักกันทั่วไปว่า 911 กรมศุลกากรได้มีการจัดหาหรือได้รับเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้งานเพิ่มเติมอีกหลายประเภท ได้แก่

1. ระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์ (Container X-Ray Inspection System)
2. ระบบโทรทัศน์วงจรปิด (Closed Circuit Television System : CCTV System) และเทคโนโลยีอื่น ที่เหมาะสมกับการควบคุมทางศุลกากร
3. ระบบติดตามทางศุลกากร (Tracking System)
4. ระบบตรวจสอบวัสดุนิวเคลียร์และสารกัมมันตรังสีอื่นๆ ตามโครงการ Megaports Initiative
5. ระบบ Case Management Intelligence System : CMIS)
6. เครื่องมือ HAZMAT ID

1. ระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์ (Container X-Ray Inspection System)

ภายหลังจากเหตุการณ์ 911 รัฐบาลของประเทศสหรัฐอเมริกาได้ขอความร่วมมือจากมิตรประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยในการจัดตั้งแนวป้องกันที่สอง (SECOND LINE OF DEFENSE) สำหรับสินค้าที่จะถูกส่งไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา โดยจัดทำโครงการ Container Security Initiative : CSI เพื่อคัดเลือกว่าตู้คอนเทนเนอร์สินค้าที่มีความเสี่ยงสูงเข้าทำการตรวจสอบด้วยวิธีที่ไม่รุกรานหรือสร้างความไม่สะดวกแก่ผู้ประกอบการมากจนเกินควร หรือที่เรียกว่า Non-Intrusive Inspection : NII ก่อนอนุญาตให้ขนส่งออกจากประเทศท่าเรือของประเทศต้นทาง ทั้งนี้ หากประเทศใด

ไม่ให้ความร่วมมือในโครงการดังกล่าว สินค้าที่ถูกส่งออกจากประเทศนั้น ก็จะต้องไปถูกตรวจสอบอย่างเข้มงวดที่ท่าเรือปลายทางในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งจะมีค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบค่อนข้างสูงและต้องใช้ระยะเวลาในการตรวจสอบค่อนข้างนานเป็นเหตุให้สูญเสียความสามารถในการแข่งขันทางการค้าในระดับหนึ่งเลยทีเดียว ดังนั้น กรมศุลกากรจึงได้รับอนุมัติจากรัฐบาลไทยในสมัยนั้น ให้เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการจัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในโครงการตามความร่วมมือดังกล่าว

การใช้วิธีการตรวจสอบแบบ NII ดังกล่าวนี้นี้ เราจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย คือ ระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์มาติดตั้งใช้งาน โดยโครงการระยะแรกกรมศุลกากรได้จัดหาเครื่องเอกซเรย์แบบเคลื่อนที่ได้ หรือ Mobile Type มาใช้งานที่สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง เนื่องจากเป็นท่าเรือหลักของประเทศไทยที่มีการขนส่งตู้คอนเทนเนอร์สินค้าไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา

ระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์ แบบเคลื่อนที่ได้ (Mobile Type)

การนำเทคโนโลยีเอกซเรย์ดังกล่าวมาใช้ตรวจสอบสินค้าแทนการเปิดตรวจทางกายภาพ ได้ผลเป็นที่น่าพอใจทั้งในด้านการอำนวยความสะดวกควบคู่ไปกับการควบคุมทางศุลกากร กอปรกับปริมาณตู้คอนเทนเนอร์สินค้าที่ท่าเรือแหลมฉบังมีเพิ่มมากขึ้น กรมศุลกากรจึงได้จัดหาเครื่องเอกซเรย์แบบติดตั้งประจำที่ (Fix Type) ซึ่งสามารถรองรับปริมาณตู้คอนเทนเนอร์สินค้าได้มากกว่า เข้ามาใช้งานที่สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง และย้ายเครื่อง Mobile X-Ray ไปใช้ที่สำนักงานหรือด่านศุลกากรต่างๆ

ระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์ แบบติดตั้งประจำที่ (FIX Type)

ต่อมาเครื่อง Mobile X-Ray ที่ย้ายไปประจำยังสำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพ สำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าลาดกระบัง และด่านศุลกากรสะเดา เริ่มรองรับปริมาณงานที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นไม่ไหว ประกอบกับเทคโนโลยีของเครื่องเอกซเรย์ได้ถูกพัฒนาความสามารถในการตรวจสอบและแยกสีได้ตามวัตถุที่ถูกตรวจสอบด้วยการฉายรังสี แบบพลังงานสูงและพลังงานต่ำพร้อมกันในครั้งเดียว (Dual Energy) กล่าวคือ วัตถุอินทรีย์ให้ภาพโทนสีส้ม วัตถุโลหะให้ภาพโทนสีน้ำเงิน และวัตถุที่มีสารผสมหลายชนิดหรือสารเคมี ให้โทนสีเขียว ดังนั้น กรมศุลกากรจึงได้จัดหาระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์ แบบถอดประกอบเคลื่อนย้ายได้ Relocatable จำนวน 3 เครื่อง มารองรับปริมาณงานของทั้ง 3 หน่วยงานดังกล่าว

ระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์ แบบถอดประกอบเคลื่อนย้ายได้ (Relocatable Type)

อย่างไรก็ตาม กรมศุลกากรยังคงต้องดำเนินโครงการจัดหาระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์มาใช้งานเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ด้วยเหตุผลหลัก 2 ประการ กล่าวคือ ประการแรกประเทศสหรัฐอเมริกา กำลังจะบังคับใช้กฎหมายที่ห้ามมิให้ตู้คอนเทนเนอร์สินค้าซึ่งไม่ได้ผ่านการเอกซเรย์ที่ท่าต้นทางเข้าประเทศสหรัฐอเมริกา (ซึ่งกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้วในปี พ.ศ.2556 แต่อยู่ระหว่างการผ่อนผันโดยอำนาจของรัฐมนตรีเป็นระยะเวลา 2 ปี) และประการที่สอง ประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ในปี พ.ศ.2558 ซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณตู้คอนเทนเนอร์สินค้าที่ขนส่งผ่านเขตแดนทางบกมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

ระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์ที่กรมศุลกากรได้จัดหาเพิ่มเติมตามเหตุผลหลักทั้งสองประการดังกล่าวข้างต้น มีพัฒนาการทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้นกว่าเดิมหลายประการ ได้แก่ ความสามารถในการแสดงภาพเชิงซ้อน 2 ภาพ จากการฉายรังสีครั้งเดียว (Binocular Stereoscopic Imaging) เพื่อช่วยให้วิเคราะห์ภาพของที่ซุกซ่อนอยู่ด้านหลังสินค้าปกติได้ง่ายขึ้น การแสดงภาพในแนวตั้ง (Vertical) เพื่อช่วยให้เห็นมุมมองเพิ่มขึ้นจากด้านบนของตู้คอนเทนเนอร์, ความสามารถในการฉายรังสีรถไฟทั้งขบวนโดยไม่ต้องหยุดรถโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ช่วยตรวจสอบให้หัวรถจักรผ่านไปก่อนแล้วจึงฉายรังสีที่ตู้สินค้าสำหรับเครื่องเอกซเรย์รถไฟ (Train Type) ซึ่งปัจจุบันได้ติดตั้งใช้งานอยู่ที่สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบังและระบบตรวจสอบพัสดุภัณฑ์ด้วยเครื่องเอกซเรย์แบบเคลื่อนที่ (Parcel Mobile Type) ซึ่งสะดวกต่อการเคลื่อนย้ายไปตรวจสอบพัสดุภัณฑ์ในหลายพื้นที่ เช่น ท่าอากาศยาน หรือ ที่ทำการไปรษณีย์ เป็นต้น

ระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์ แบบอุโมงค์รถไฟ (Train Type)

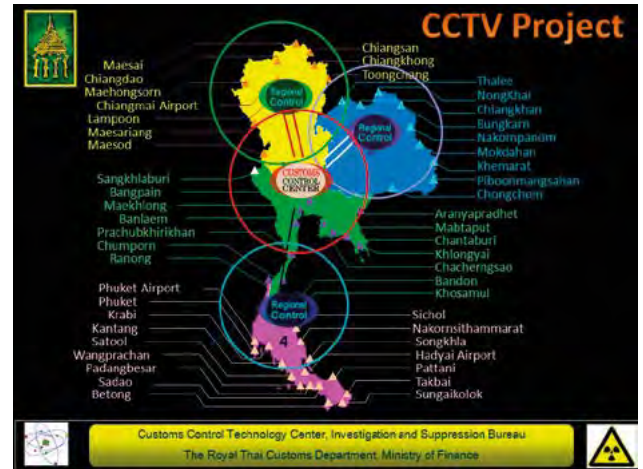

ระบบตรวจสอบพัสดุภัณฑ์ด้วยเครื่องเอกซเรย์แบบเคลื่อนที่ (Parcel Mobile Type)

ปัจจุบันกรมศุลกากรได้จัดหาระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าและพัสดุภัณฑ์ด้วยเครื่องเอกซเรย์มาใช้งานรวมทั้งสิ้น 29 เครื่อง ได้แก่ Train Type จำนวน 1 เครื่อง Fix Type จำนวน 4 เครื่อง Relocatable Type จำนวน 10 เครื่อง Mobile Type จำนวน 12 เครื่อง และ Parcel Mobile Type จำนวน 2 เครื่อง ซึ่งติดตั้งใช้งานอยู่ที่สำนักงานและด่านศุลกากรทั่วประเทศ

2. ระบบโทรทัศน์วงจรปิด (Closed Circuit Television System : CCTV System) และเทคโนโลยีอื่นที่เหมาะสมกับการควบคุมทางศุลกากร

ค.ร.ม. มีมติเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2550 อนุมัติให้กรมศุลกากรดำเนินโครงการติดตั้งระบบโทรทัศน์วงจรปิด (Closed Circuit Television System : CCTV System) และระบบเทคโนโลยีอื่นที่เหมาะสมกับการควบคุมทางศุลกากร โดยมีบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ให้บริการแบบ Outsource ในระยะเวลา 5 ปี และอนุมัติให้กรมศุลกากรดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบโทรทัศน์วงจรปิดได้ตามความจำเป็นกรมศุลกากรนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้ในการตรวจสอบติดตามกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับศุลกากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะทำงานตลอดเวลา ไม่มีวันหยุด หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็น “ดวงตาศุลกากร” หรือ Customs Eyes และยังสามารถบันทึกข้อมูลไว้ใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงในภายหลังได้ด้วย

แผนผังแสดงการติดตั้งกล้อง CCTV ณ สำนักงาน/ด่านศุลกากร จำนวน 1,647 กล้อง

ในปัจจุบันกรมศุลกากรได้ดำเนินโครงการติดตั้งระบบโทรทัศน์วงจรปิดฯ รวม 2 ระยะ มีกล้องติดตั้งอยู่ ณ สำนักงานและด่านศุลกากร รวมทั้งสิ้น 1,647 กล้อง ซึ่งมีคุณสมบัติพื้นฐานในการตรวจจับความเคลื่อนไหวและแจ้งเตือนผู้ใช้งานสามารถบันทึกภาพไว้เป็นหลักฐานในระบบได้นานถึง 30 วัน และหากข้อมูลภาพใดมีความสำคัญก็สามารถนำภาพออกมามันท์กไว้ในสื่อบันทึกอื่นได้ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน สำหรับกล้องแบบหมุนและก้มเงยได้ (Pan-Tilt-Zoom : PTZ) มีคุณสมบัติพื้นฐานในการตั้งมุมกล้องล่วงหน้าได้ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน นอกจากนี้ กรมศุลกากรยังได้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยอื่นๆมาบูรณาการกับระบบโทรทัศน์วงจรปิดด้วย ได้แก่ การติดตั้งโปรแกรมวิเคราะห์ภาพ (Analytic) เพื่อแจ้งเตือนผู้ใช้งานในกรณีการนำของมาวางทิ้งไว้ การนำของออกจากพื้นที่เฝ้าระวัง และการเดินหรือขับยานพาหนะย้อนทิศทางที่กำหนด ซึ่งใช้งานเฉพาะพื้นที่เสี่ยงสูงในภาคใต้, การติดตั้งระบบตรวจจับป้ายทะเบียนยานพาหนะ (License Plate Recognition System : LPRS) ในพื้นที่เสี่ยงสูงในภาคใต้เพื่อบันทึกการเดินทางเข้า-ออกของยานพาหนะและผู้โดยสารและแจ้งเตือนในกรณีมีผู้ต้องสงสัยเดินทางผ่านจุดตรวจ, การติดตั้งระบบตรวจจับใบหน้าบุคคล (Facial Recognition System : FRS) ในพื้นที่เสี่ยงในภาคใต้และท่าอากาศยานนานาชาติบางแห่งที่มีความเสี่ยงสูง เพื่อบันทึกใบหน้าของผู้เดินทางไปเปรียบเทียบกับใบหน้าของผู้ต้องสงสัยและแจ้งเตือนเจ้าหน้าที่ผู้ใช้งาน ตลอดจนติดตั้งระบบสื่อสารและสั่งการทางไกล (Command and Control) เพื่อความ

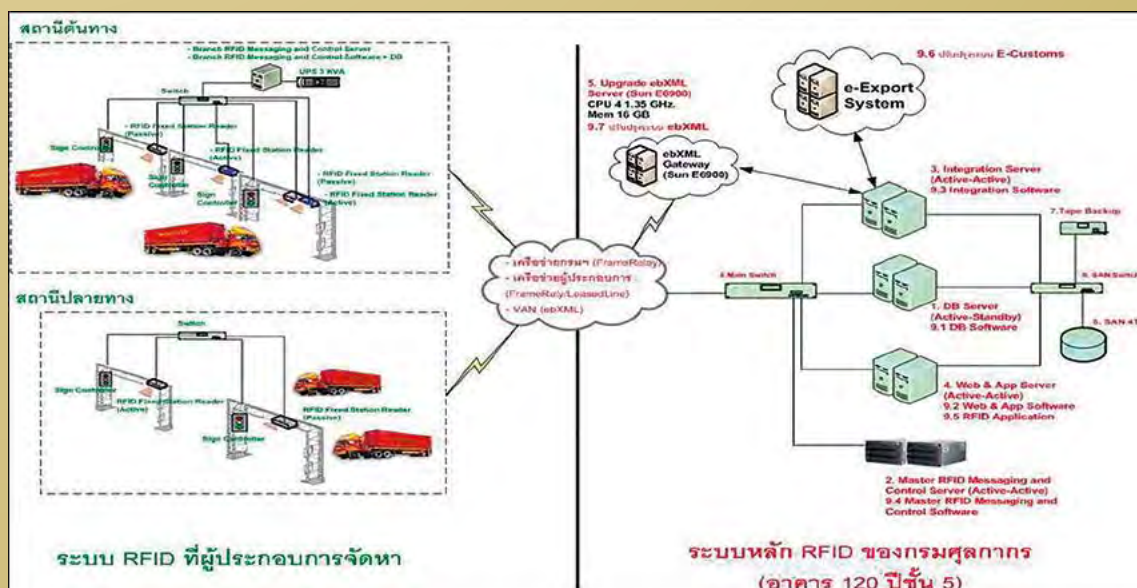
สะดวกในการสั่งการหรือการปรึกษาหารือระหว่างเจ้าหน้าที่ในส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคและประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งประกอบด้วยระบบงานย่อย คือ ระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) ระบบโทรศัพท์ภาพ (Video Phone) และระบบถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียง (Video Streaming) ทั้งนี้ อาจกล่าวโดยสรุปว่าเทคโนโลยีที่นำมาบูรณาการอยู่ในโครงการติดตั้งระบบโทรทัศนังจรปัตตานี้ มีประโยชน์ในการใช้งานได้รวม 4 ด้าน คือ ด้านการควบคุมทางศุลกากร ด้านการรักษาความปลอดภัย ด้านความโปร่งใส และด้านความประหยัด

ภาพแสดงการบูรณาการเทคโนโลยีหลายชนิดในโครงการ CCTV และประโยชน์ในการใช้งาน

3. ระบบติดตามทางศุลกากร (Tracking System)

กรมศุลกากรเล็งเห็นว่าปริมาณการขนส่งสินค้าในระบบตู้คอนเทนเนอร์มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องอันเนื่องจากการพัฒนาของระบบการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ ตลอดจนการเพิ่มขึ้นของท่าเรือ คลังสินค้า เขตประกอบการเสรี และเขตปลอดอากร ดังนั้นกรมศุลกากร จึงเริ่มจัดหาระบบติดตามทางศุลกากร (Tracking System) เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2550 เพื่อป้องกันการกระทำความผิดทางศุลกากรที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดระยะเวลาของการขนส่งสินค้า โดยในระยะแรกเป็นการจัดหาระบบดังกล่าวภายใต้เทคโนโลยี Radio Frequency Identification : RFID โดยได้เน้นการจัดหาอุปกรณ์ในส่วนของกรมศุลกากรเท่าที่จำเป็น คือ Server เพื่อใช้รับข้อมูล RFID จากผู้ประกอบการที่มีการติดตั้งอุปกรณ์อยู่แล้วมาใช้งานกับระบบ Thai Customs Electronic System : TCES เป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนเข้าร่วมใช้งานระบบแบบสมัครใจ เพื่อแลกกับสิทธิประโยชน์ที่กรมศุลกากรมอบให้ เช่น ความรวดเร็วในการผ่านพิธีการทางศุลกากร เป็นต้น

หลักการทำงานของระบบ RFID ของกรมศุลกากร เป็นการตรวจสอบเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้รับจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เรียกว่า e-seal (ซึ่งทำหน้าที่ปิดผนึกประตูตู้คอนเทนเนอร์สินค้าแทนการใช้การมัดลวดและผนึกตะกั่วประทับตราศุลกากรในอดีต) ระหว่างสถานีต้นทางที่มีการขนส่งสินค้า กับสถานีปลายทางที่สินค้ามาถึง ว่ามีความผิดปกติหรือไม่ เช่น มีการเปิด e-seal ระหว่างทาง หรือใช้ระยะเวลาในการเดินทางนานเกินสมควร เป็นต้น

ต่อมาในปี พ.ศ.2551 กรมศุลกากรได้เพิ่มเทคโนโลยีระบบตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ผ่านดาวเทียม หรือ Global Positioning System : GPS เข้ามาใช้ในระบบ Tracking System ด้วย ด้วยเหตุผลว่าผู้ประกอบการขนส่งสินค้าส่วนใหญ่ ได้มีการติดตั้งอุปกรณ์รับ-ส่งสัญญาณ GPS ไว้กับยานพาหนะที่ใช้ทำการขนส่งตู้คอนเทนเนอร์สินค้าอยู่แล้ว นอกจากนี้ เทคโนโลยี GPS ยังได้มีการพัฒนาให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยได้มีการนำเทคโนโลยี GPS ซึ่งมีการส่งข้อมูลพิกัดตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ผ่านเครือข่าย GPRS ไปติดตั้งร่วมกับเทคโนโลยี RFID จนกลายเป็น e-seal รุ่นใหม่ที่เรียกกันว่า RFID/GPRS/GPS Tag หรือ RGG Tag โดยกรมศุลกากรยังคงลงทุนเฉพาะการติดตั้งระบบ Server เพื่อใช้รองรับข้อมูลที่ส่งจากผู้ประกอบการที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเพื่อรับสิทธิประโยชน์จากกรมศุลกากร เช่นเดียวกันโครงการในระยะแรก ซึ่งผลของการนำเทคโนโลยี GPS มาใช้ร่วมกับ RFID ในรูปแบบนำร่องเป็นที่น่าพอใจ เพราะทำให้กรมศุลกากรสามารถตรวจสอบติดตามการขนส่งสินค้าได้โดยตลอดตั้งแต่เริ่มต้นออกเดินทาง ขณะเดินทาง และเมื่อถึงปลายทางได้อย่างมีประสิทธิภาพแต่อย่างไรก็ตาม การใช้เทคโนโลยี RFID และ GPS นี้ ยังเป็นการดำเนินงานในลักษณะนำร่องเฉพาะผู้ประกอบการที่สมัครใจลงทุนเพื่อแลกกับสิทธิประโยชน์จากกรมศุลกากรเท่านั้น

4. ระบบตรวจสอบวัสดุนิวเคลียร์และสารกัมมันตรังสีอื่นๆ ตามโครงการ Megaports Initiative

เหตุการณ์ก่อการร้าย ณ มหานครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ 11 กันยายน 2544 หรือที่รู้จักกันทั่วไปว่า 911 ทำให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกา ได้เปลี่ยนแนวคิดเพื่อกำหนดการป้องกันประเทศ และการป้องกันการก่อการร้ายสากล โดย

กระทรวงพลังงานสหรัฐอเมริกา (DOE) และกรมศุลกากร ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ร่วมกันจัดทำโครงการ MEGAPORT INITIATIVE ณ ท่าเรือแหลมฉบัง เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2548 มีเนื้อหาสาระสำคัญสรุปว่าสหรัฐอเมริกาให้ความช่วยเหลือประเทศไทยซึ่งรัฐบาลได้มอบหมายให้กรมศุลกากรเป็นเจ้าภาพหลักในการติดตั้งระบบตรวจสอบวัสดุนิวเคลียร์และสารกัมมันตรังสีอื่นๆ เพื่อป้องกันและตรวจจับวัสดุนิวเคลียร์ที่เครือข่ายก่อการร้ายสากลอาจใช้ทำเรือขนาดใหญ่ (MEGAPORTS) โดยผิดกฎหมายขนถ่ายเพื่อนำไปใช้ผลิตประกอบ หรือ เปลี่ยนแปลงด้วยวิธีใดๆ เป็น อาวุธทำลายล้างสูง (WEAPON OF MASS DESTRUCTION : WMD) รวมทั้งอาวุธกระจ่ายการปนเปื้อนทางรังสี (RADIOLOGICAL DISPERSAL DEVICES : RDD)

ภาพแสดงสถานีตรวจสอบกัมมันตรังสีขั้นแรก (Primary Station) ตามโครงการ MI

5. ระบบ Case Management Intelligence System : CMIS)

เทคโนโลยีดังกล่าวเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลอาชญากรรมหลายประเภทจากหลายหน่วยงานมาทำการวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยงของอาชญากรรมต่างๆ เหล่านั้นและนำไปสู่การสืบสวนขยายผล และจับกุมผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักซึ่งมีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับตำรวจสากล (Interpol) และต่อมาในช่วงปลายปี พ.ศ.2556 ประเทศออสเตรเลียซึ่งเป็นผู้ให้การช่วย

เหลือในการติดตั้งระบบดังกล่าวได้เชิญให้กรมศุลกากรเข้าร่วมเป็นสมาชิกใช้งานระบบ CMIS อย่างเป็นทางการ และได้ให้ความช่วยเหลือทางด้านการติดตั้งชุดคอมพิวเตอร์พร้อมโปรแกรมให้แก่สำนักสืบสวนและปราบปราม กรมศุลกากร จนกระทั่งแล้วเสร็จเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ.2557 ซึ่งจะทำให้มีการบูรณาการของข้อมูลการข่าวอาชญากรรมระหว่างหน่วยงานต่างๆ อันจะนำไปสู่การสืบสวนและจับกุมผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต

6. เครื่องมือ HAZMAT ID

กรมศุลกากรได้รับมอบเครื่องมือ HAZMAT ID จากประเทศออสเตรเลีย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในความร่วมมือระหว่างศุลกากรไทยและศุลกากรออสเตรเลียที่มีต่อกันเป็นระยะเวลายาวนาน โดยเครื่องมือดังกล่าวมีคุณสมบัติในการตรวจสอบสารประกอบที่มีอยู่ในวัตถุต่างๆไม่ว่าจะอยู่ในรูปของของเหลวหรือของแข็ง โดยมีข้อมูลพื้นฐานของแร่ธาตุและสารประกอบ

ต่างๆบรรจุอยู่ในเครื่องมากกว่า 32,000 ชนิด ทำให้เครื่องดังกล่าวสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบวัตถุหรือสินค้าที่ต้องสงสัยเพื่อแยกแยะให้ทราบว่า มีแร่ธาตุหรือสารประกอบที่อาจนำไปใช้ในการผลิตวัตถุอันตรายต่างๆหรือไม่ เช่น อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (Weapon of Mass Destruction : WMD) วัตถุมีพิษที่ใช้ในอุตสาหกรรม วัตถุระเบิด ยาเสพติด ยาฆ่าแมลง เป็นต้น ทั้งนี้ กรมศุลกากรได้มอบหมายให้สำนักสืบสวนและปราบปรามนำเครื่องมือดังกล่าวไปใช้ตรวจสอบสินค้าที่มีการนำเข้าหรือส่งออกทางอากาศยาน ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา

เครื่องมือ HAZMAT ID

บทสรุป

เทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุมทางศุลกากร เป็นหนึ่งในมาตรการสำคัญที่กรมศุลกากรได้นำมาใช้เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการควบคุมทางศุลกากร และสามารถสร้างผลงานได้เป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง อาทิเช่น ผลงานในการจับกุมการลักลอบส่งออกไม้พะยุงออกไปต่างประเทศ หรือ การลักลอบส่งออกวัตถุโบราณหรือพระพุทธรูปออกไปโดยไม่ได้รับอนุญาต การจับกุมสินค้านำเข้าที่สำแดงเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีอากรหรือข้อห้ามข้อจำกัดต่างๆ ตลอดจนการสกัดจับผู้ลักลอบนำของผิดกฎหมายเข้ามาทางด่านพรมแดนทางบก เป็นต้น แต่สถานการณ์การกระทำความผิดทางศุลกากรที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งเทคโนโลยีต่างๆมีการพัฒนารุดหน้าอย่างรวดเร็ว ก็เป็นความท้าทายที่กรมศุลกากรจะต้องคอยติดตามประเมินสถานการณ์อยู่เสมอ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้พร้อมรับความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นรวมทั้งต้องมีการเตรียมการจัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้สนับสนุนภารกิจด้านการควบคุมทางศุลกากรเพื่อทดแทนเทคโนโลยีเดิมที่เริ่มล้าสมัยอย่างต่อเนื่องด้วย

ภาพแสดงการตรวจพบพระพุทธรูปลักลอบส่งออกโดยใช้เครื่องเอกซเรย์

การเสริมสร้างศักยภาพการปราบปรามทางทะเล

ปัจจุบันกรมศุลกากรมีวิสัยทัศน์ คือ ศุลกากรมาตรฐานโลก เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศและปกป้องสังคม โดยมีพันธกิจที่สำคัญประการหนึ่ง คือ เพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมทางศุลกากรเพื่อปกป้องสังคมผ่านยุทธศาสตร์ที่สำคัญ โดยการพัฒนาศักยภาพการควบคุมทางศุลกากรด้วยมาตรฐานสากล เพื่อบรรลุยุทธศาสตร์ข้างต้น กรมศุลกากรได้กำหนดแผนปฏิบัติการในการป้องกันและปราบปรามสินค้าลักลอบหนีศุลกากรและสินค้าที่เป็นภัยต่อสังคมซึ่งต้องมีมาตรการควบคุมการเคลื่อนย้ายสินค้าทั้งการนำเข้าภายในและส่งออกไปจากราชอาณาจักร โดยในส่วนการปฏิบัติการปราบปรามทางทะเลนั้น กรมศุลกากรได้กำหนดให้ส่วนสืบสวนปราบปราม 2 สำนักสืบสวนและปราบปราม มีหน้าที่ในการปฏิบัติการปราบปรามสินค้าลักลอบหนีศุลกากรผ่านพรมแดนทางทะเลและพื้นที่ภาคใต้ รวมทั้งเป็นหน่วยงานหลักของศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) ที่มีบทบาทในการปฏิบัติการช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางทะเลและรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลในเขตน่านน้ำราชอาณาจักรไทย และปฏิบัติการกิจช่วยเหลือสังคมตามที่ได้รับมอบหมายจากกรมฯ

ภารกิจในการควบคุมทางศุลกากรเพื่อปกป้องสังคมจะต้องกระทำผ่านช่องทางการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างประเทศซึ่งสำหรับประเทศไทยนั้น นอกจากจะมีช่องทางด้านพรมแดนทางบกและสนามบินนานาชาติแล้ว พรมแดนทางทะเลทั้งด้านอ่าวไทยและทะเลอันดามันก็เป็นช่องทางการค้าที่จะต้องจัดหา

มาตรการควบคุมทางศุลกากรให้ครอบคลุมด้วย สำหรับภารกิจที่เกี่ยวข้องกับพรมแดนทางทะเลและพรมแดนทางบกในพื้นที่ภาคใต้ในปัจจุบันนั้นมีส่วนสืบสวนปราบปราม 2 สำนักสืบสวนและปราบปราม เป็นกำลังสำคัญของกรมศุลกากรในการปฏิบัติภารกิจดังกล่าว

การปฏิบัติการด้านการควบคุมทางศุลกากรทางทะเลแต่เดิมในช่วง 20 – 30 ปีที่ผ่านมาเป็นปัญหาใหญ่เนื่องจากอาณาเขตทางทะเลของประเทศไทยกว้างขวางเป็นอุปสรรคต่อการควบคุมดูแลมิให้มีการลักลอบหนีศุลกากรผ่านพรมแดนทางทะเล ด้วยเหตุนี้ไม่ว่าจะเป็นสินค้าชนิดใดก็ตามที่มีอัตราภาษีศุลกากรสูงค้ำค้ำกับความเสี่ยงที่จะถูกดำเนินคดีตามกฎหมายก็จะเป็นเป้าหมายของขบวนการลักลอบหนีศุลกากร ยกตัวอย่าง เช่น ฝิ่น ผลไม้ บุหรี่ สุรา แร่ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น และรวมถึงสินค้าที่เป็นภัยต่อสังคม เช่น ยาเสพติดก็อาศัยช่องทางพรมแดนทางทะเลเล็ดลอดเข้ามาในประเทศไทยด้วย แต่ในปัจจุบันสถานการณ์ค้าระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้สินค้าหลายชนิดไม่มีความคุ้มค่าต่อการเสี่ยงลักลอบหนีศุลกากรอีกต่อไป ทำให้สภาวะการป้องกันและปราบปรามสินค้าที่หนีภาษีลดน้อยลงเหลือแต่สินค้าจำพวก บุหรี่ สุรา ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เป็นต้น แต่ในขณะที่การลักลอบนำเข้าสินค้าหนีภาษีลดลง ปริมาณการลักลอบส่งออกสินค้าบางอย่าง เช่น ไม้พะยูน ซึ่งมีกฎหมายห้ามส่งออกเพื่อคุ้มครองทรัพยากรป่าไม้ของประเทศไทยกลับเพิ่มสูงขึ้น

ด้วยเหตุที่กล่าวมาไม่ว่าสภาวะการค้าจะเปลี่ยนไปอย่างไร งานของศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับปฏิบัติการด้านการควบคุมทางศุลกากรทางทะเลก็ยังคงจำเป็นต้องการบรรลุพันธกิจของกรมศุลกากรเสมอมา ดังนั้น ตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน กรมศุลกากรจึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติการด้านการควบคุมทางศุลกากรทางทะเลด้วยการจัดหาเรือตรวจการณ์ศุลกากรในแต่ละขนาดให้เหมาะสมกับภารกิจตั้งแต่ขนาดความยาว 30 ฟุต 50 ฟุต 60 ฟุต ไปจนถึงเรือตรวจการณ์ศุลกากรในขนาดความยาว 100 ฟุต ซึ่งในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา กรมศุลกากรได้ดำเนินการเสริมสร้างศักยภาพโดยการจัดหาเรือตรวจการณ์ศุลกากร ดังนี้

เรือตรวจการณ์ศุลกากรชุดขนาดความยาวเรือ 80 ฟุต จำนวน 3 ลำ คือ เรือตรวจการณ์ศุลกากร 804, 805 และ 806 ใช้เงินงบประมาณจากโครงการเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Development Policy Loan : DPL) จำนวน 348,500,000 บาท ต่อเรือโดยอยู่ต่อเรือของไทย คือ อยู่ต่อเรือบริษัท มาร์ชิน จำกัด ปลอยเรือลงน้ำเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2556 โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง นางเบญจา หลุยเจริญ เป็นประธานในพิธีปลอยเรือลงน้ำ

เรือตรวจการณ์ศุลกากรชุดขนาดความยาวเรือ 30 ฟุต จำนวน 4 ลำ คือ เรือตรวจการณ์ศุลกากร 378, 379, 380 และ 381 ใช้เงินงบประมาณจากโครงการเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Development Policy Loan : DPL) จำนวน 23,488,800 บาท ต่อเรือโดยอยู่ต่อเรือของไทย คือ อยู่ต่อเรือบริษัท ซีเคอร์สท์ มารีน จำกัด ปลอยเรือลงน้ำเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2556 โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง นางเบญจา หลุยเจริญ เป็นประธานในพิธีปลอยเรือลงน้ำ

นอกจากการเสริมสร้างศักยภาพของเครื่องมือในการปฏิบัติงาน กรมศุลกากรยังมีการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานด้านการควบคุมศุลกากรทางทะเล ทั้งการเพิ่มจำนวนบุคลากรให้เหมาะสมต่อภารกิจ โดยปัจจุบัน ส่วนสืบสวนปราบปราม 2 สำนักสืบสวนและปราบปราม มีบุคลากรในสังกัด ทั้งข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 220 คน นอกจากการจัดหากำลังคนให้พร้อม กรมศุลกากรยังพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรโดยมีการอบรมเสริมสร้างทักษะการปฏิบัติงานทั้งภายในประเทศผ่านหลักสูตรต่าง ๆ และการฝึกอบรมต่างประเทศ เช่น การจัดส่งบุคลากรเข้าร่วมการฝึกอบรมประจำปี Hybrid Craft/Ship Search Training ที่ประเทศออสเตรเลีย และ Maritime Security Desktop Exercise ที่ประเทศอินโดนีเซีย โดยการสนับสนุนของ The Australian Customs and Border Protection Service เป็นต้น

นอกจากการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักของกรมศุลกากร ส่วนสืบสวนปราบปราม 2 สำนักสืบสวนและปราบปราม ในฐานะหน่วยงานที่ปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามทางทะเลของกรมศุลกากรยังทำงานในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อบูรณาการปัจจัยในการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดคือการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงทางทะเลของประเทศ เช่น การร่วมมือกับกรมสรรพสามิตในการกำกับควบคุมดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่อง (โครงการน้ำมันเขียว) ซึ่งเป็นการปฏิบัติการในการสนับสนุนส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของกิจการประมงของไทย หรือการเข้าเป็นหน่วยงานหลักในการปฏิบัติการของศูนย์ประสานงานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) ซึ่งเป็นภารกิจที่เกี่ยวกับการจัดการปัญหาภัยคุกคามทางทะเลรูปแบบใหม่ เช่น ปัญหาการลักลอบนำเข้า – ส่งออกสินค้าต้องห้าม อาชญากรรมในเขตน่านน้ำไทย ความปลอดภัยทางทะเล การสนับสนุนคุ้มครองเส้นทางการค้าระหว่างประเทศทางทะเล การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและชายฝั่ง รวมถึงการรับมือและบรรเทาทุกข์จากภัยธรรมชาติหรืออุบัติเหตุในท้องทะเล เป็นต้น

ด้วยความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ที่เปลี่ยนแปลงไปของกรมศุลกากร งานด้านการป้องกันและปราบปรามทางทะเลของกรมศุลกากรได้แสดงให้เห็นแล้วว่ากรมศุลกากรสามารถเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศและปกป้องสังคมได้จริง และด้วยการมุ่งมั่นพัฒนาศักยภาพของหน่วยปฏิบัติงานทั้งด้านบุคลากรและเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เชื่อได้ว่าในอนาคตกรมศุลกากรจะมีศักยภาพในการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่น คุ้มครองสุจริตชนให้สามารถทำการค้าระหว่างประเทศได้อย่างเต็มที่ เป็นกำลังสำคัญของประเทศในการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงของชาติทางทะเล และพร้อมต่อการรับมือภัยคุกคามทะเลในรูปแบบใหม่อีกด้วย

มาตรการป้องกันและปราบปรามของกรมศุลกากร

ถึงแม้ว่าการทำงานของกรมศุลกากรในปัจจุบันจะต่างจากในอดีตไปมาก จากที่เน้นการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐมาเป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้า แต่กรมศุลกากรก็มิได้ละเลยหน้าที่ในการปกป้องสังคม โดยได้มีนโยบายมุ่งเน้นในการปราบปรามสินค้าลักลอบและหลีกเลี่ยง ข้อห้าม ข้อจำกัด การลักลอบนำเข้ายาเสพติดรวมทั้งสารตั้งต้น การลักลอบนำเข้า-ส่งออก รวมถึงการนำเข้าซึ่งอาวุธทำลายล้างสูง (WMD) การลักลอบนำเข้า-ส่งออกสัตว์ป่าโดยเฉพาะสัตว์ป่าตามอนุสัญญาระหว่างประเทศ (CITES) การลักลอบนำเข้าสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึงการลักลอบนำเข้าพืชผลเกษตรตามฤดูกาลเพื่อปกป้องสังคม สิ่งแวดล้อม และสร้างความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีอากร โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับช่องทางเข้า-ออก ทั่วประเทศ และได้มีการดำเนินการเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามของกรมฯ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้

1. กรมศุลกากรได้มีการจัดทำแผนงานป้องกันและปราบปรามสินค้าต่างๆ และมีการประเมินผล เพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรม อาทิ เช่น

- แผนงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและสารตั้งต้นซึ่งรัฐบาลได้กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ โดยให้องค์กรที่เกี่ยวข้องทุกระดับให้ความร่วมมือ ประสานและสร้างเครือข่ายด้านการข่าว และร่วมมือในการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อสกัดกั้นยาเสพติด สารเคมี และสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติด โดยการจัดฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้เกิดความรู้ด้านยาเสพติดและสารตั้งต้น สนับสนุนอุปกรณ์ด้านยาเสพติดพร้อมให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานศุลกากรทุกแห่ง ให้หน่วยงานจัดเก็บที่มีการนำเข้า-ส่งออกสินค้าจัดทำ Profile บริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับสารตั้งต้นที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด และประชาสัมพันธ์เชิงรุกและให้แถลงข่าวเมื่อมีการจับกุมเพื่อให้ประชาชนรับทราบระยะเวลาดำเนินการตลอดปีงบประมาณและดำเนินการในทุกเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของศุลกากร

- แผนงานป้องกันและปราบปรามพืชเกษตรเพื่อป้องกันการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรและพืชไร่ ในช่วงที่มีผลผลิตสินค้าเกษตรและพืชไร่ของประเทศเพื่อนบ้านออกสู่ตลาดเนื่องจากราคาดผลิตภายในประเทศไทยนั้นสูงกว่าผลผลิตจากประเทศเพื่อนบ้าน เป็นเหตุจูงใจทำให้มีการลักลอบนำเข้าสินค้านี้ดังกล่าวบริเวณชายแดนซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อเกษตรกรไทย กรมศุลกากรจึงได้ดำเนินการสืบสวนและปฏิบัติการด้านการข่าวเกี่ยวกับแหล่งที่มา เส้นทาง การลักลอบ สถานที่จัดเก็บ และแหล่งจำหน่ายตามพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง ออกตรวจค้นรถยนต์รับจ้าง รถบรรทุก และยานพาหนะอื่น ๆ ตามจุดตรวจศุลกากรในพื้นที่ต่าง ๆ

- แผนงานป้องกันและปราบปรามสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญามีระยะเวลาดำเนินการตลอดปี โดยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจในด้านทรัพย์สินทางปัญญา และรับรู้แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของกรมศุลกากร โดยการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ และจัดทำเว็บไซต์ด้านทรัพย์สินทางปัญญา (www.iprcustoms.com) และจัดตั้งศูนย์ประสานงานทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลความรู้ และตัวอย่างสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญานอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญเช่น การจัดการฝึกอบรมร่วมกับภาคเอกชนตัวแทนเจ้าของสิทธิเกี่ยวกับการจำแนกสินค้าจริงและปลอม ให้แก่เจ้าหน้าที่ศุลกากร

- แผนงานป้องกันและปราบปรามปฏิบัติการพิเศษในช่วงเทศกาลคริสต์มาส ปีใหม่และตรุษจีนดำเนินการในช่วงเทศกาลเนื่องจากเป็นช่วงที่ประชาชนทั่วไปมีความต้องการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคเพื่อเป็นของขวัญของขวัญและเฉลิมฉลองในช่วงเทศกาล ทำให้พ่อค้าฉวยโอกาสนำสินค้าเข้ามาขายโดยผิดกฎหมาย ซึ่งจะเป็นผลผู้ประกอบการโดยสุจริต และเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ดังนั้นกรมศุลกากรได้มอบหมายให้ทุกหน่วยงานและพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการลักลอบ ทำการสกัดกั้นและจับกุมการลักลอบนำเข้าสินค้าด้วยการออกลาดตระเวนตรวจค้นยานพาหนะ ร้านค้า โรงเก็บสินค้าและสถานที่ต้องสงสัยหรือเชื่อได้ว่าจะมีสินค้าลักลอบนำมาเก็บหรือซุกซ่อนอยู่

2. กรมศุลกากรได้นำวิธีการที่เป็นมาตรฐานสากลและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินการสืบสวนและปราบปราม อาทิต

- การนำเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้ในการควบคุมทางศุลกากร เช่น เครื่องเอกซเรย์, CCTV โดยในปัจจุบันกรมศุลกากรนำระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์มาใช้แทนการเปิดตรวจทางกายภาพ
- การใช้หลักการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) เพื่อการควบคุมทางศุลกากร
- การดำเนินการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อย (Post Clearance Audit)
- การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติการ ด้านการสืบสวนและปราบปรามโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย เช่นการสืบหาข่าว วิธีการลักลอบ แหล่งจำหน่ายสินค้า

3. กรมศุลกากรได้ทำการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การตรวจสอบข้อมูลเป้าหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น

- กรมการปกครองเพื่อตรวจสอบทะเบียนบัตรประชาชน ที่อยู่ บุคคลในทะเบียนบ้าน
- กรมการขนส่งเพื่อตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ผู้ถือกรรมสิทธิ์ และผู้ครอบครอง
- สำนักงาน ปปส.เพื่อตรวจสอบข้อมูลประวัติการกระทำความผิดด้านยาเสพติด

4. กรมศุลกากรได้มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน อาทิ

- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงาน ปปส. โดยร่วมมือปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปราม ด้านการข่าว
- ศุลกากรต่างประเทศโดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านศุลกากร
- ตัวแทนเจ้าของสิทธิ์โดยการร่วมมือจัดฝึกอบรม ให้ความรู้ และปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ศุลกากรในการตรวจสอบสิทธิ์เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา

สิ่งต่างๆที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นมาตรการการป้องกันและปราบปรามเพื่อตรวจสอบ ควบคุมการผ่านเข้า ออกของสินค้าที่ได้มีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัย และในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการเป็นประตูหน้าด้านของประเทศ เราจะไม่หยุดยั้งในการทำงานเพื่อปกป้องดูแลไม่ให้สิ่งไม่พึงประสงค์ผ่านเข้า - ออกมายังประเทศของเราได้ดังวิสัยทัศน์ที่ว่า “ศุลกากรมาตรฐานโลก เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศและปกป้องสังคม”

แลไปข้างหน้าสู่อนาคตของเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการควบคุมทางศุลกากร

สภาพปัญหาที่ท้าทายกรมศุลกากร

เมื่อมองแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยเมื่อก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างเต็มรูปแบบในอนาคตข้างหน้า สิ่งที่เราท่านพอจะคาดหมายได้อย่างชัดเจนคือการเคลื่อนย้ายสินค้าและผู้คนผ่านเขตแดนทางบกเพิ่มมากขึ้น ซึ่งนอกจากจะเป็นผลดีกับเศรษฐกิจโดยรวมของทุกประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แล้ว ก็น่าจะมีผลกระทบในด้านลบเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ผลกระทบประการแรกคือ ปัญหาการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาหรือผ่านประเทศไทยไปยังประเทศที่สาม ประการที่สองคือ การลักลอบนำอาวุธหรือของต้องห้ามที่เป็นภัยต่อความมั่นคง ตลอดจนความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเข้ามาในประเทศไทยหรือใช้ประเทศไทยเป็นเส้นทางผ่านไปยังประเทศที่สาม และประการสุดท้าย คือ ปริมาณงานด้านการควบคุมทางศุลกากรที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดดจนเกินกำลังของเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด

เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการควบคุมทางศุลกากรในอนาคต

เทคโนโลยีที่กรมศุลกากรใช้สนับสนุนภารกิจด้านการควบคุมทางศุลกากรในปัจจุบัน ได้แก่ ระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์ และ ระบบโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV System) ยังคงเป็นเทคโนโลยีหลักที่จำเป็นต้องใช้งานอย่างต่อเนื่องในอนาคต ซึ่งกรมศุลกากรควรจะต้องจัดหาเพิ่มเติมเพื่อติดตั้งให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และสามารถรองรับปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ อย่างรวดเร็วของโลกยุคไฮเทคในปัจจุบัน ทำให้เห็นแนวโน้มของเทคโนโลยีใหม่ที่คาดว่าจะนำมาใช้ในการควบคุมทางศุลกากรในอนาคต ดังนี้

1. ระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์ (Container X-Ray Inspection System) แบบ Drive-through

Drive-through Scanner Type

ในอดีตที่ผ่านมา กรมศุลกากร ประสบปัญหาเกี่ยวกับการติดตั้งระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์ ซึ่งต้องการพื้นที่ในการติดตั้งค่อนข้างมาก ไม่สอดคล้องกับสภาพสถานที่ของสำนักงานศุลกากรและด่านศุลกากรหลายแห่งที่ค่อนข้างคับแคบ และการฉายรังสีในช่วงเวลา ส่งผลให้เกิดจรรยาบรรณขัดแย้งเนื่องจากความคับคั่งของรถบรรทุกที่มักจะเดินทางมาถึงสำนักงานหรือด่านศุลกากรพร้อมกัน ดังนั้น เครื่องเอกซเรย์ที่ใช้พื้นที่ติดตั้งน้อยลงและสามารถฉายรังสีตรวจสอบได้อย่างรวดเร็ว จึงเป็นผลผลิตที่น่าจะนำมาใช้งานได้เหมาะสมและแก้ปัญหาดังกล่าวได้ เพราะระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์ แบบ Drive-through เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีการตรวจสอบแยกความแตกต่างระหว่างหัวเก๋งรถบรรทุกกับส่วนของการบรรทุกที่อยู่ด้านหลัง และจะสั่งการให้ระบบฉายรังสีเมื่อหัวเก๋งผ่านไปแล้ว ผู้ขับรถไม่จำเป็นต้องหยุดและลงจากรถเมื่อมีการฉายรังสี สามารถขับเคลื่อนรถบรรทุกอย่างช้าๆ ผ่านการฉายรังสีของเครื่องเอกซเรย์รุ่นดังกล่าวเพื่อเข้าไปในพื้นที่ควบคุมของศุลกากรได้โดยสะดวก รวดเร็ว

2. ระบบโทรทัศน์วงจรปิด (Closed Circuit Television System : CCTV System) และเทคโนโลยีอื่นที่เหมาะสมกับการควบคุมทางศุลกากร

ในปัจจุบัน กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV Camera) มีการใช้งานอย่างหลากหลาย และกลายเป็นเทคโนโลยีที่ขาดไม่ได้ในโลกยุคปัจจุบันไปแล้ว เพราะมันเป็นเครื่องมือที่ช่วยป้องปรามการก่ออาชญากรรม ตลอดจนสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงในทางคดีในกรณีที่เกิดเหตุอาชญากรรมแล้วได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตาม ระบบโทรทัศน์วงจรปิดและเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่กรมศุลกากรใช้งานอยู่ในปัจจุบัน เป็นเทคโนโลยีที่มีการผลิตออกสู่ท้องตลาดเกินกว่า 5 ปี เริ่มล้าสมัยและอุปกรณ์บางชนิดได้ถูกถอดออกจากสายงานการผลิตแล้ว ดังนั้น กรมศุลกากรจึงจำเป็นต้องเตรียมทำการศึกษา วิเคราะห์ และพิจารณาจัดหาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้งานทดแทนของเดิม ทั้งนี้ เทคโนโลยีที่ถูกคาดหวังว่าอาจจะอยู่ในข่ายการพิจารณานำมาใช้งานกับภารกิจด้านการควบคุมทางศุลกากรในอนาคต ได้แก่

1. กล้องโทรทัศน์วงจรปิด แบบ Full High Definition ซึ่งให้ภาพคมชัดกว่ากล้องรุ่นเดิมหลายเท่า ในบางรุ่น มีความละเอียดคมชัดถึงระดับเห็นหน้าบุคคลได้อย่างชัดเจนเมื่อมีการขยายภาพที่ถ่ายแบบมุมกว้างลงไปดูรายละเอียดของบุคคลที่เดินอยู่ในภาพ

ภาพแสดงตัวอย่างกล้อง CCTV แบบ Full HD ผนวกอุปกรณ์สำหรับบันทึกภาพแบบ Night Vision

2. กล้องโทรทัศน์วงจรปิด แบบ Night Vision เป็นเทคโนโลยีผสมผสานการทำงานของกล้องกับรังสีอินฟราเรด หรือ เลเซอร์ ที่มีการพัฒนาให้ราคาต่ำลงจนสามารถจัดหามาใช้งานได้ง่ายขึ้น กล้องบางรุ่น สามารถดึงภาพในเวลากลางคืนมาทำการตรวจสอบได้อย่างชัดเจน ถึงแม้พื้นที่ที่ตรวจสอบอยู่ในระยะไกลถึง 2 กิโลเมตรก็ตาม

3. การนำเทคโนโลยีการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบของการร่วมใช้ (Share) พื้นที่จัดเก็บ หรือ ระบบ Cloud มาผสมผสานกับการจัดเก็บข้อมูลแยกตามหน่วยงานแบบเดิม (Local Site) อาจเป็นแนวทางในการบริหารจัดการพื้นที่จัดเก็บข้อมูลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต ยกตัวอย่าง เช่น การตั้งระบบ Cloud ที่จังหวัดเชียงราย เพียงจุดเดียว เพื่อให้ด่านศุลกากรแม่สาย ด่านศุลกากรเชียงแสน และด่านศุลกากรเชียงของ ใช้จัดเก็บข้อมูลร่วมกันอาจลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บได้ดีกว่าการแยกติดตั้ง Hard disk เพื่อจัดเก็บในแต่ละด่าน เพราะหากแยกจัดเก็บและมีพื้นที่เหลือก็จะไม่สามารถนำส่วนที่เหลือไปแบ่งปันให้หน่วยงานอื่นร่วมใช้ได้เหมือนการจัดเก็บแบบระบบ Cloud

ภาพแสดงตัวอย่างการร่วมใช้ทรัพยากรของระบบ Cloud

Tablet และ Smart Phone

4. Web Conference ในปัจจุบัน อุปกรณ์ Tablet และ Smart Phone รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ต มีราคาต่ำลง ดังนั้น การทำเทคโนโลยี Web Conference มาใช้ในการประชุมทางไกลหรือติดต่อสื่อสารระหว่างบุคลากรของกรมศุลกากรด้วย Tablet หรือ Smart Phone แทนการใช้ระบบ Video Conference แบบเดิม จึงเป็นทางเลือกที่น่าจะช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานแก่เจ้าหน้าที่ศุลกากรและประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางตลอดจนการติดต่อสื่อสารได้ดียิ่งขึ้นด้วย

ภาพแสดงตัวอย่างของ e-lock

3. ระบบติดตามทางศุลกากร (Tracking System)

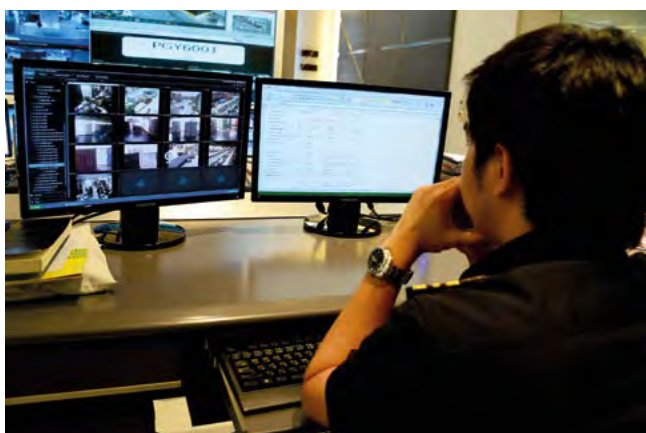
ในปัจจุบัน เทคโนโลยี RFID และ GPS ได้ถูกนำมาผสมผสานกันให้กลายเป็นอุปกรณ์ตัวใหม่ที่บางคนเรียกว่า e-Lock หรือ e-Seal และมีราคาที่ถูกลงกว่าเดิมค่อนข้างมาก เทคโนโลยีดังกล่าว สามารถนำมาใช้ในการกิจการตรวจสอบติดตาม ยานพาหนะ ตลอดจนรถบรรทุกสินค้า ที่มีการนำเข้า ส่ง ออก และนำผ่าน ประเทศไทย เมื่อเข้าสู่ยุค AEC ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ในอนาคตกรมศุลกากรพิจารณาปรับเปลี่ยนโครงการติดตั้งระบบติดตามทางศุลกากร (Tracking System) จากเดิมที่ลงทุนติดตั้งเฉพาะ Server รับข้อมูลจากภาคเอกชนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการเพื่อแลกกับสิทธิประโยชน์ทางศุลกากร มาเป็นการลงทุนติดตั้งอุปกรณ์ให้ครบถ้วนทั้งระบบและบังคับใช้กับผู้เคลื่อนย้ายสินค้ารวมทั้งยานพาหนะที่ผ่านเข้ามาในประเทศอย่างครบถ้วนทุกราย เพื่อช่วยสนับสนุนให้การภารกิจด้านการควบคุมทางศุลกากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

บทสรุป

ในความเป็นจริงของโลกยุคปัจจุบัน ยังมีเทคโนโลยีใหม่ๆอีกมากมายหลายชนิด ที่อาจนำมาใช้ในการควบคุมทางศุลกากรได้ ยกตัวอย่างเช่น อากาศยานไร้คนขับที่ใช้ในการลาดตระเวนแทนคน เป็นต้น แต่เมื่อพิจารณาตามหลักทางสายกลาง มีความพอประมาณ มีเหตุมีผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ภายใต้กรอบของการใช้ความรู้ สติปัญญา และประสบการณ์ในการวิเคราะห์แล้ว เทคโนโลยีที่กล่าวมาข้างต้นก็น่าจะเพียงพอต่อการที่กรมศุลกากรจะนำมาใช้ในการควบคุมทางศุลกากรได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

ที่มาของการบริหารความเสี่ยง

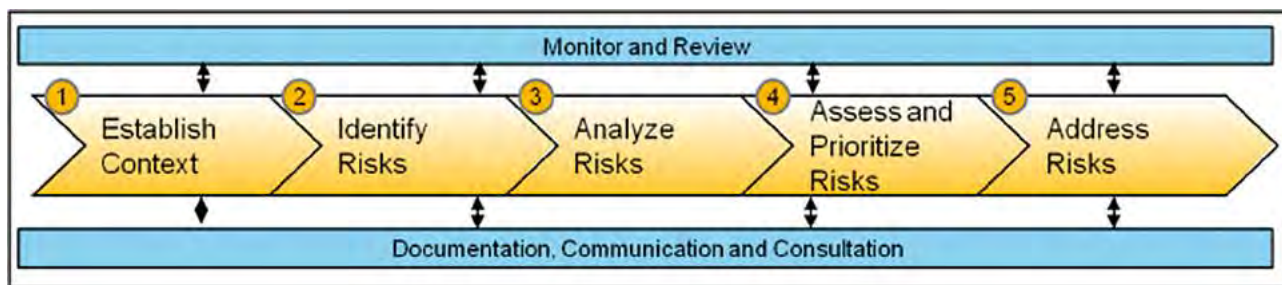
บทบาทและภารกิจที่สำคัญของกรมศุลกากรทั่วโลกคือ การอำนวยความสะดวกทางการค้าและการควบคุมทางศุลกากร เพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยอันตรายต่างๆ ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ในสถานการณ์ทางการค้าปัจจุบันที่ นับวันจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ขณะที่การแข่งขันทางการค้า ระหว่างประเทศก็เข้มข้นขึ้นเช่นกัน โดยงานศุลกากรจำเป็นต้องเพิ่มความสามารถในการรองรับปริมาณการนำเข้าและส่งออกที่สูงขึ้น ประกอบกับต้องบริหารจัดการลดขั้นตอนการผ่านพิธีการศุลกากรให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ ขณะที่ยังคงต้องแสวงหามาตรการเพื่อป้องกันการลักลอบหลีกเลี่ยงทางศุลกากรควบคู่กันไป โดยต้องประสานจุดสมดุลของการบริการและการควบคุมทางศุลกากรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นระบบควบคุมทางศุลกากรจึงเป็นเครื่องมือในการช่วยตรวจสอบการกระทำผิดทางศุลกากรในลักษณะต่างๆ โดยกรมศุลกากรได้นำเทคนิคการบริหารความเสี่ยงมาใช้ ซึ่งหลักการนี้เป็นการวิเคราะห์และแบ่งระดับของผู้ประกอบการจากการตรวจสอบข้อเท็จจริง ทั้งจากข้อมูลในการประกอบธุรกิจและเอกสารทางการค้า เป็นต้น เช่น ผู้ประกอบการระดับมาตรฐานเออีโอ (Authorized Economic Operator : AEO) ซึ่งจะนำไปสู่อัตราตรวจสอบที่น้อยลง

แนวคิด/หลักการ

องค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization : WCO) ได้กำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงขึ้น เพื่อตอบสนองตามหลักการข้อ 6.3 ของสนธิสัญญาเกียวโตฉบับแก้ไข¹ โดยระบุขั้นตอนและกระบวนการปฏิบัติ ซึ่งจะให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่ศุลกากรในการรับรู้ถึงสินค้าที่เคลื่อนไหวและมีความเสี่ยงอยู่ในปัจจุบัน และเป็น 1 ใน 7 ประเด็นสำคัญในอนุสัญญาเกียวโตฉบับแก้ไขที่จะช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้า

- 1 - หลักการข้อ 6.3 คือ ในการควบคุมทางศุลกากร ศุลกากรควรจะนำหลักบริหารความเสี่ยงมาใช้
- สนธิสัญญาเกียวโต (ฉบับแก้ไข) คือ อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยพิธีการศุลกากรที่เรียบง่ายและสอดคล้องกัน (The International Convention on the Simplification and Harmonization of Customs Procedures)

รูปภาพแสดงขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงขององค์การศุลกากรโลก (WCO)

กระบวนการบริหารความเสี่ยงตาม WCO กำหนดไว้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่

1. การสร้างบริบทความเสี่ยง : ความสำคัญของสินค้า การควบคุมการนำเข้า-ส่งออก ผู้โดยสาร
2. การกำหนดความเสี่ยง : การปกป้องรายได้จากภาษีอากร เช่น การสำแดงราคาต่ำ การสำแดงถิ่นกำเนิดสินค้าเป็นเท็จ รวมถึงสินค้าต้องห้าม ต้องจำกัด
3. การวิเคราะห์ความเสี่ยง : วิเคราะห์ถึงโอกาสและความเป็นไปได้ของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น
4. การประเมินและจัดลำดับความเสี่ยงที่สำคัญ : ประเมินผลกระทบและผลต่อเนื่องของความเสี่ยงที่เกิดขึ้น
5. การระบุความเสี่ยง : กำหนดมาตรการและระดับความเสี่ยง เช่น อยู่ในระดับที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ

นอกเหนือจากขั้นตอนดังกล่าวแล้ว การบริหารความเสี่ยงจำเป็นต้องมีการติดตามตรวจสอบและตรวจทานอย่างต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบว่าความเสี่ยงที่กำหนดไว้นั้นถูกต้องและมีประสิทธิภาพหรือไม่

วิวัฒนาการด้านบริหารความเสี่ยงของกรมศุลกากร

ปี พ.ศ. 2540 กรมศุลกากรได้เริ่มนำระบบคอมพิวเตอร์ EDI (Electronic Data Interchange) มาใช้ในการอำนวยความสะดวกในด้านพิธีการศุลกากรและการตรวจปล่อยสินค้าที่นำเข้าและส่งออก เพื่อลดต้นทุนให้ผู้นำเข้า-ส่งออก เป็นการส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันทางการค้าและเพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีของการบริการศุลกากร ในการผ่านพิธีการทางศุลกากรและการตรวจปล่อยสินค้า

กรมศุลกากรตระหนักถึงความจำเป็นต้องมีข้อมูลเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการจัดเก็บอากรให้มีประสิทธิภาพ จึงได้มีนโยบายให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งเริ่มนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการเลือกตรวจใบขนสินค้า

ในการเตรียมความพร้อม กรมฯ จึงได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ (workshop) ด้านการบริหารความเสี่ยงที่ประเทศออสเตรเลีย และนำแนวทางการบริหารความเสี่ยงของประเทศออสเตรเลีย (ตามมาตราฐาน WCO) มาใช้ จากนั้นได้จัดทำแผนพัฒนาระบบการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ด้วยการนำแนวทางของระบบ Numerically Integrated Profiling System (NIPs) ของสหรัฐอเมริกามาเป็นแบบในการประยุกต์ใช้ โดยการทบทวนเพื่อหา Risk Indicator (ตัวบ่งชี้ความเสี่ยง) เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดเงื่อนไข (Criteria) ในคอมพิวเตอร์ระบบโปรไฟล์ (Computer Profiling System) สำหรับคัดกรองใบขนสินค้าที่อยู่ในเกณฑ์มีความเสี่ยง ทั้งใบขนสินค้าขาเข้าและใบขนสินค้าขาออกเพื่อตรวจสอบสินค้าทางกายภาพ (Physical Inspection) ต่อไป

ในระยะแรก คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกรมศุลกากรประกอบด้วย รองอธิบดีฝ่ายปราบปรามเป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักที่มีหน้าที่ในการรับผิดชอบการตรวจปล่อยสินค้าขาเข้า-ขาออก ที่มีปริมาณใบขนสินค้ามากเป็นกรมการ โดยมีผู้อำนวยการส่วนตรวจสอบอากรเป็นเลขานุการคณะกรรมการ ต่อมาได้มีการยกระดับส่วนตรวจสอบอากรขึ้นเป็นสำนักตรวจสอบอากร (เป็นไปตามคำแนะนำของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ : IMF) เพื่อให้มีหน่วยงานรับผิดชอบในการปราบปรามการฉ้อฉลค่าภาษีอากร จึงได้มีการปรับปรุงคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงใหม่ คือให้ผู้อำนวยการสำนัก

ตรวจสอบอากรเป็นประธาน และมีหัวหน้าหน่วยงานในสำนักตรวจสอบอากรเป็นกรรมการ เหตุที่งานด้านการบริหารความเสี่ยงมาอยู่ภายใต้สังกัดสำนักตรวจสอบอากร เนื่องจากใช้แนวทางเดียวกันกับการจัดโครงสร้างหน่วยงานของศุลกากรออสเตรเลีย และเป็นข้อเสนอของกองทุนการเงินระหว่างประเทศให้สำนักตรวจสอบอากรกำกับดูแล เพราะเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อยจึงเป็นหน่วยงานที่รวมแหล่งข้อมูลทางการค้าของผู้ประกอบการค้าระหว่างประเทศ ทำให้สำนักตรวจสอบอากรทราบถึงกระบวนการด้านการค้าระหว่างประเทศของผู้ประกอบการได้โดยตลอด เริ่มตั้งแต่การติดต่อสั่งซื้อสินค้า กระบวนการและวิธีการชำระสินค้าสินค้า พิธีการศุลกากร การนำสินค้าเข้าเก็บในคลังสินค้า และการจำหน่ายสินค้า รวมถึงระบบทางบัญชีของผู้ประกอบการ ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่สามารถประสานงานและใช้ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังกล่าวนั้นมาใช้ในการวิเคราะห์และดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยงได้สะดวก และยังเป็นหน่วยงานกลางที่ไม่ได้มีส่วนได้เสียในกระบวนการการตรวจปล่อยสินค้า

ต่อมาได้มีการพัฒนาสู่ระบบ e-customs ซึ่งภายหลังพัฒนาเป็นระบบ Thai Customs Electronic System (TCES) และการปรับโครงสร้างของกรมฯ กำหนดให้มีการจัดตั้งส่วนบริหารความเสี่ยงขึ้นโดยตรง เพื่อเป็นหน่วยงานกลางกำหนดเงื่อนไขหลัก (Central Profile) ในการเลือกตรวจสินค้าทางกายภาพ อนึ่ง สำหรับสำนักที่รับผิดชอบในการตรวจปล่อยสินค้า จะมีคณะทำงานดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยงในการกำหนดเงื่อนไข (Criteria) เลือกตรวจชนิดสินค้าที่มีการนำเข้า-ส่งออกในเขตอำนาจที่รับผิดชอบเข้าในระบบโปรไฟล์เช่นเดียวกัน (Local Profile) และหากเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่นำเข้า-ส่งออก ก็สามารถนำมาใช้งานให้ครอบคลุมทั้งหมดได้ในขณะเดียวกัน หน่วย Central Profile จะคอยบริหารและให้คำแนะนำในการจัดทำแก่หน่วย Local Profile ด้วยเช่นกัน

ระบบปัจจุบันได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งเงื่อนไขและ Application เงื่อนไขกำกับดูแลโดย สำนักตรวจสอบอากร สำหรับ Application กำกับดูแลโดย สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยปฏิบัติตามแนวทางการบริหารความเสี่ยงของ

ประเทศออสเตรเลียซึ่งสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดไว้ใน Revised Kyoto Convention ของ WCO

การบริหารความเสี่ยงของกรมศุลกากรในปัจจุบัน

เพื่อให้การจัดทำ Central Profile กำหนดเป้าหมายการกระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการข่าว บ่งชี้เป้าหมาย แนวโน้มและวิธีการใหม่ๆ ในการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างทันทั่วถึง รวมถึงมีประโยชน์ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาการจัดการความเสี่ยง การควบคุมทางศุลกากรและการจัดเก็บรายได้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กรมฯ ได้มีคำสั่งให้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงจัดทำ Central Profile กรมศุลกากร ซึ่งเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างสำนักตรวจสอบอากร และ สำนักสืบสวนและปราบปราม กำหนดให้มีการจัดทำ Central Profile ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนของการจัดทำโปรไฟล์ที่มีลักษณะความเสี่ยงคงที่ (Static Risk) ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่มีปัจจัยความเสี่ยงที่ไม่แปรเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อมมากนัก เช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับการนำเข้าสินค้าต้องห้ามต้องจำกัด สินค้าที่ต้องมีใบอนุญาตการนำเข้า มอบหมายให้สำนักตรวจสอบอากรรับผิดชอบ

ส่วนของการจัดทำโปรไฟล์ที่มีลักษณะความเสี่ยงพลวัต (Dynamic Risk) ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่มีองค์ประกอบหรือปัจจัยความเสี่ยงที่เป็นผลกระทบมาจากสภาพแวดล้อมที่แปรเปลี่ยนตามสถานการณ์ สอดคล้องกับการข่าวที่เป็นปัจจุบัน สามารถดำเนินการตรวจร่วมใบขนสินค้าที่ติดโปรไฟล์ และนำมาประเมินผลได้อย่างทันทั่วถึง มอบหมายให้สำนักสืบสวนและปราบปราม และสำนักตรวจสอบอากรเป็นผู้รับผิดชอบ

กรมศุลกากรกับการปกป้องสังคมจากการลักลอบยาเสพติด

นอกเหนือจากภารกิจด้านการพัฒนาศักยภาพระบบศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้าแล้ว ภารกิจที่สำคัญอีกประการหนึ่งของกรมศุลกากรคือภารกิจด้านการปกป้องสังคม ด้วยการเฝ้าระวัง ติดตามและตรวจสอบการลักลอบนำเข้า - ส่งออกที่ผิดกฎหมายในด้านต่าง ๆ โดยปัญหา ยาเสพติดถือเป็นอีกภัยหนึ่งที่ไม่สามารถกำจัดได้โดยง่ายและจำเป็นต้องเฝ้าระวัง พร้อมทั้งจัดทำมาตรการแก้ไขที่เหมาะสม เนื่องจากเป็นปัญหาใหญ่ในระดับประเทศและนานาชาติ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมไทยและสังคมโลก ด้วยเหตุนี้ประเทศต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหายาเสพติดจึงพยายามจัดทำมาตรการในการสกัดกั้นการลักลอบยาเสพติด สารเสพติด รวมทั้งสารตั้งต้นสำหรับการผลิตยาเสพติดจาก ขบวนการค้ายาเสพติดที่พัฒนาไปสู่องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่มีเครือข่ายอยู่ในประเทศซึ่งเป็นแหล่งผลิต แหล่งเสฟซึ่งครอบคลุมทุกภูมิภาค โดยกระบวนการเคลื่อนย้ายยาเสพติดมีความซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยเหตุนี้การต่อสู้กับขบวนการลักลอบยาเสพติดข้ามชาติจึงเป็นหน้าที่หลักของกรมศุลกากรในแต่ละปี ยาเสพติดประเภทต่าง ๆ ถูกสกัดกั้นมิให้เข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมากจากรายงานสถิติการจับกุมการลักลอบยาเสพติดทั่วประเทศในปีงบประมาณ 2555 - 2557 (มีนาคม) ของศุลกากรไทย พบว่าสถานการณ์การลักลอบยาเสพติดยังคงมีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง โดยที่ผ่านมามีการลักลอบยาเสพติดประเภทต่างๆ เข้าประเทศ อาทิ ไอซ์ เฮโรอีน และ โคเคน เป็นต้น โดยในปีงบประมาณ 2555 พบการลักลอบยาเสพติด จำนวนรวม 339 คดี (ไอซ์ 29 คดี โคเคน 2 คดี) ปีงบประมาณ 2556 พบการลักลอบ ยาเสพติด จำนวนรวม 341 คดี (ไอซ์ 32 คดี โคเคน 13 คดี เฮโรอีน 2 คดี) และ ปีงบประมาณ 2557 (1 ตุลาคม 2556 - 31 มีนาคม 2557) พบการลักลอบยาเสพติด จำนวนรวม 191 คดี (ไอซ์ 26 คดี เฮโรอีน 6 คดี โคเคน 4 คดี) เป็นต้น

กรมศุลกากรได้จัดตั้งหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบทางด้าน การสืบสวนและปราบปรามการลักลอบยาเสพติดขึ้นมา โดยเฉพาะ ได้แก่ ส่วนสืบสวนปราบปรามที่ 3 สำนักสืบสวนและปราบปราม พร้อมทั้งกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาใช้ในการแก้ปัญหาเพื่อดำเนินการสืบสวนและปราบปรามสกัดกั้นยาเสพติด โดยมีหน้าที่หลักได้แก่ การเป็นศูนย์กลางปฏิบัติการ การประสานงานในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ

ป้องกันและปราบปรามขบวนการค้ายาเสพติดข้ามชาติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (บช.ปส.) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สตม.) หน่วยงานต่างประเทศ เช่น Customs Attache ของประเทศต่าง ๆ U.S. Drug Enforcement Administration (DEA), Regional Intelligence Liaison Office for Asia and the Pacific (RILO A/P) รวมถึงการสกัดกั้นการลักลอบยาเสพติดเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรทางท่าอากาศยาน ด้านพรมแดนการสืบสวนขยายผลเพื่อจับกุมขบวนการค้ายาเสพติดตลอดจนการพัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้และความเชี่ยวชาญในงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามขบวนการลักลอบยาเสพติด

กลยุทธ์และมาตรการที่ศุลกากรไทยใช้ในการป้องกันการลักลอบยาเสพติด

1. เอกสารแจ้งเตือน (Alert & Warning messages)

การจัดทำเอกสารแจ้งเตือน (Alert & Warning messages) แนวโน้มการลักลอบหรือการซุกซ่อนยาเสพติดในรูปแบบใหม่ๆ โดยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ อาทิ Customs Enforcement Network Website: CEN Website บทความหรือบทวิเคราะห์จาก Regional Intelligence Liaison Office for Asia and the Pacific (RILO A/P) รวมถึงข้อมูลการข่าวจากศุลกากรต่างประเทศและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องส่งไปยังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโดยตรง และเผยแพร่ทาง Intranet

2. การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

การบริหารความเสี่ยงเป็นเทคนิคที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อระบุตัวบุคคล สินค้าที่มีความเกี่ยวเนื่องกับยาเสพติด

3. ความร่วมมือด้านการสืบสวนและปราบปรามกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ศุลกากรไทยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลการข่าวและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกันกับหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) กองบัญชาการตำรวจ

ปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ(บช.ปส.) สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (สตม.)หน่วยงานต่างประเทศ เช่น Customs Attache ของประเทศต่าง ๆ U.S. Drug Enforcement Administration (DEA),Regional Intelligence Liaison Office for Asia and the Pacific (RILO A/P) ของสหรัฐอเมริกาโดยตรงทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

4. การสนับสนุนทางวิชาการในปฏิบัติการทางข้อมูลการข่าว

ศุลกากรไทยได้รับการสนับสนุนทางวิชาการจากหลายประเทศในรูปแบบของการฝึกอบรมด้านข้อมูลการข่าวและการสืบสวนปราบปรามการลักลอบยาเสพติดทั้งภายในและภายนอกประเทศ นอกจากนี้ สำนักสืบสวนและปราบปราม จัดทำโครงการความรู้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามจุดผ่านแดนต่าง ๆ ให้มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการลักลอบยาเสพติดอย่างต่อเนื่องด้วย

5. แผนปฏิบัติการเกี่ยวกับการป้องกันการลักลอบยาเสพติด

ภายใต้แผนปฏิบัติการดังกล่าวประเทศสมาชิกศุลกากรในระดับภูมิภาคร่วมกันสืบสวนจับกุมการลักลอบยาเสพติดสารตั้งต้น รวมทั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด

6. ข้อมูลและข้อมูลการข่าว

ศุลกากรไทยได้นำระบบ Customs Enforcement Network (CEN) มาใช้เนื่องจากระบบดังกล่าวมีฐานข้อมูลการจับกุมการลักลอบทุกประเภท ซึ่งข้อมูลจะถูกนำลงในฐานข้อมูลเพื่อการแลกเปลี่ยนระหว่างกันโดยหน่วยงานศุลกากรที่เป็นประเทศสมาชิกภายใต้ World Customs Organization (WCO) โดยฐานข้อมูลดังกล่าวจะถูกนำมาคัดกรองและวิเคราะห์เพื่อหาแนวโน้มการลักลอบ แนวโน้มการซุกซ่อนและเส้นทางลักลอบใหม่ๆ รวมทั้งการขนส่งในลักษณะที่แตกต่างจากเดิม เป็นต้น

7. การใช้เทคโนโลยี

ศุลกากรไทยได้นำอุปกรณ์และเครื่องมือที่มีเทคโนโลยีทันสมัยเข้ามาปรับใช้ให้เหมาะสม โดยในปัจจุบันมีเครื่อง Body X-Ray เครื่อง X-Ray สัมภาระผู้โดยสารตามจุดตรวจสำคัญทั้งด่านพรมแดนและสนามบินนานาชาติ เพื่อทำการตรวจสอบผู้โดยสารและสัมภาระที่มีความเสี่ยงสูง อีกทั้งมีอุปกรณ์ตรวจทดสอบยาเสพติด อาทิ เครื่องทดสอบสาร HAZMAT ID เป็นต้น

มาตรการต่าง ๆ ที่กรมศุลกากรกำหนดและนำมาใช้ส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของศุลกากรไทยมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับในเวทีโลก

ซุกซ่อนในแกนหลอดด้าย

ลักษณะซุกซ่อนการกระทำความผิดการลักลอบยาเสพติด

ซุกซ่อนในกระเป๋าเดินทาง

ซุกซ่อนในร่างกาย (กลืนลงท้อง)

ซุกซ่อนในคัมภีร์และหนังสือ

ซุกซ่อนในขวดแชมพู

ซุกซ่อนในมวยผม

ซุกซ่อนในรูปหล่อ ดอกไม้ กรอบรูป

ซุกซ่อนพันรอบร่างกาย

ผู้บริหารกรมศุลกากร แลงข่าวการจับกุมยาเสพติด

บทบาทของกรมศุลกากรในการควบคุม การลักลอบค้าสัตว์ป่าและพืชป่าที่ผิดกฎหมาย

บทบาทในการปกป้องสังคมของกรมศุลกากรนั้น เป็นไปเพื่อป้องกันและดูแลสังคมจากสิ่งอันไม่พึงปรารถนา ต่างๆ ซึ่งหนึ่งในนั้น คือ สินค้าที่ละเมิดอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Convention of International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora : CITES) เรียกแบบย่อว่า “ไซเตส” หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าอนุสัญญาวอชิงตัน (Washington Convention) ซึ่งประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเป็นภาคีในอนุสัญญา เมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2526 นับแต่นั้นประเทศไทยจึงต้องดำเนินการอนุวัติการให้เป็นไปตามพันธกรณีของอนุสัญญาไซเตส

ไซเตสมีเป้าหมายเพื่อสร้างความมั่นใจว่าการค้าระหว่างประเทศซึ่งพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อความอยู่รอดของชนิดพันธุ์นั้นๆ ในธรรมชาติโดยเน้นทรัพยากรสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ หรือมีการคุกคาม ทำให้ปริมาณลดลงจนอาจเป็นเหตุให้สูญพันธุ์ การอนุรักษ์กระทำโดยการสร้างเครือข่ายทั่วโลกในการควบคุมการค้าระหว่างประเทศทั้งสัตว์ป่าและพืชป่าที่มีชีวิต ตลอดจนซากและผลิตภัณฑ์ แต่การควบคุมของไซเตส จะไม่ควบคุมการค้าภายในประเทศสำหรับชนิดพันธุ์ท้องถิ่น (Native Species) โดยการควบคุมใช้ระบบใบอนุญาต (License System) สำหรับการนำเข้า (Import) ส่งออก (Export) นำผ่าน (Transit) และส่งกลับออกไป (Re-Export) ชนิดพันธุ์ของสัตว์ป่าและพืชป่าที่ควบคุม จะระบุไว้ในบัญชีหมายเลข 1, 2, 3 (Appendix I,II,III) ของอนุสัญญาไซเตส

การดำเนินงานตามพันธกรณีตามอนุสัญญาไซเตสของประเทศไทยในปัจจุบัน ใช้กฎหมายหลักสองฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่รองรับในส่วนของสัตว์ป่า และพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2535 (ฉบับที่ 2) ที่รองรับในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพืช และ

อาศัยกฎหมายอื่นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและส่งออก อาทิ พระราชบัญญัติการส่งออกปศุสัตว์และการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 กรมศุลกากรในฐานะหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย จึงเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้อนุสัญญาไซเตสร่วมกับหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบหลัก ได้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช (สัตว์ป่า) กรมวิชาการเกษตร (พืช) กรมประมง (สัตว์น้ำ)

ในความร่วมมือระหว่างหน่วยงานนั้น นอกจากการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายในประเทศแล้ว กรมศุลกากรยังได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานระหว่างประเทศต่างๆ อาทิ องค์การศุลกากรโลก (WCO) หน่วยงานตำรวจสากล (INTERPOL) หรือหน่วยงาน NGOs อาทิ มูลนิธิ FREELAND ภายใต้เงินทุนสนับสนุนของสหรัฐอเมริกา เครือข่ายเฝ้าระวังการค้าสัตว์ป่า TRAFFIC Organization ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ และเป็นไปตามอนุสัญญาไซเตสและสอดคล้องกับกฎหมายของกรมศุลกากร จึงมีการแต่งตั้งคณะทำงานประสานงานการป้องกันและปราบปรามสินค้าที่ละเมิดอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (คปส.) ขึ้น

การประชุมที่เกี่ยวข้องกับการประสานงานไซเตสภายในประเทศนั้น กรมศุลกากรได้เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ และการประชุมเครือข่ายการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสัตว์ป่าและพืชป่าแห่งประเทศไทย (Thailand-WEN) ในส่วนการประชุมที่เกี่ยวกับการประสานงานระหว่างประเทศ ได้แก่ การประชุมเครือข่ายการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสัตว์ป่าและพืชป่าแห่งภูมิภาคอาเซียน (The Meeting of the ASEAN Wildlife Enforcement Network

: ASEAN-WEN) การประชุมตำรวจสากลว่าด้วยอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Interpol) และการประชุมสมัยสามัญภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CoP) นอกจากนี้ประเทศไทยยังได้มีการจัดทำความร่วมมือทวิภาคีระหว่างมาเลเซีย – ไทย และระหว่างสปป.ลาว – ไทย ด้วย ซึ่งกรมศุลกากรให้ความร่วมมือในการดำเนินการตลอดมา

การป้องกันและปราบปรามสินค้าที่ละเมิดอนุสัญญาไซเตสนั้น ความร่วมมือภายในกรมศุลกากรก็มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดเช่นกัน แม้กรมศุลกากรจะมีนโยบายเข้มงวดกวัดขั่นปราบปรามผู้กระทำความผิด แต่ด้วยพฤติกรรมการลักลอบของผู้กระทำความผิดมีลักษณะเป็นขบวนการ มีการปรับเปลี่ยนวิธีการและเส้นทางที่ลักลอบนำเข้าและส่งออกอยู่เสมอ หรือการสำแดงเท็จในใบขนสินค้าเป็นสินค้าประเภทอื่นๆ ทั้งข้อจำกัดในด้านอัตราค่าลงเจ้าหน้าที่ อุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้สนับสนุนการปฏิบัติการ จึงเป็นการยากที่จะป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดได้ทั้งหมด แต่กระนั้นด้วยความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ ผลการจับกุมสินค้าที่ละเมิดอนุสัญญาไซเตสของกรมศุลกากรก็เป็นที่น่าพอใจเช่นกัน (ปีงบประมาณ 2550 – เมษายน 2557 จับกุมผู้กระทำความผิดได้ 307 ราย รวมมูลค่าของกลาง 885,756,663 บาท)

ประมวลภาพการจับกุมของลักลอบหนีศุลกากร ของต้องห้าม ต้องกักตุน และสิ่งผิดกฎหมายต่างๆ

บทบาทกรมศุลกากรกับการป้องกัน การลักลอบสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

ทราบหรือไม่ว่าสินค้าที่เราใช้กันอยู่ทุกวันนี้เป็น “ของแท้หรือของปลอม” นับเป็นประเด็นที่น่าคิดและต้องใช้ความระมัดระวังในการบริโภคสินค้า แต่ความต้องการบริโภคสินค้าโดยไม่ได้นิ่งถึงความปลอดภัยเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ประกอบการที่ไม่สุจริตกระทำการปลอมและเลียนแบบสินค้ามาจำหน่ายในท้องตลาด การกระทำในลักษณะเช่นนี้จัดเป็น “การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา” ซึ่งกลายเป็นปัญหาสำคัญในปัจจุบัน

กรมศุลกากร ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการจัดเก็บภาษีอากรจากของที่นำเข้ามาในและส่งออกนอกประเทศ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจการป้องกันและปราบปรามสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาด้วย โดย **สำนักสืบสวนและปราบปราม** เป็นหน่วยงานหลักที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และเพื่อเป็นการสนับสนุนภารกิจของกรมศุลกากรในการป้องกันและปราบปรามปัญหาดังกล่าว สำนักสืบสวนและปราบปรามได้จัดตั้งหน่วยงานเฉพาะชื่อ “ศูนย์ประสานงานทรัพย์สินทางปัญญา” เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2552 เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาของกรมศุลกากร

นับตั้งแต่การก่อตั้ง ศูนย์ประสานงานทรัพย์สินทางปัญญา ได้ดำเนินการกิจด้านทรัพย์สินทางปัญญาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านทรัพย์สินทางปัญญาให้กับประชาชน การจัดอบรมเกี่ยวกับการแยกแยะสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาให้กับเจ้าหน้าที่ศุลกากร ต้อนรับคณะผู้ศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอกทั้งในและต่างประเทศ มีความร่วมมือกับกรมทรัพย์สินทางปัญญาและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการทำลายของกลางร่วมกัน เป็นต้น

มาทำความรู้จัก ศูนย์ประสานงานทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มเติมได้ที่ www.iprcustoms.com หรือจะแวะเวียนมาเยี่ยมชมศูนย์ฯ ได้ที่สำนักสืบสวนและปราบปราม อาคาร 2 ชั้น 2 ซึ่งจัดทำเป็นห้องเรียนรู้ด้านทรัพย์สินทางปัญญาโดยมีตัวอย่างสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาให้ศึกษาเป็นความรู้

ประมวลภาพการทำลายสินค้าลิขสิทธิ์ และทรัพย์สินทางปัญญา

ด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร

กรมศุลกากรได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับมาตรการด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรเป็นอย่างมาก เพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระต้นทุนจากการต้องชำระค่าภาษีอากรของผู้ประกอบการและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศและตอบสนองนโยบายรัฐบาลทางด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ จึงได้ปรับปรุงและพัฒนามาตรการด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรขึ้น ดังปรากฏตามกฎหมายศุลกากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กรมศุลกากรได้จัดให้มีหน่วยงานกลางขึ้นเป็นการเฉพาะคือ สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรเพื่อให้บริการหลักด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามกฎหมายศุลกากร คือ การคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ คลังสินค้าทัณฑ์บน เขตปลอดอากร และตามพระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. 2524 สำหรับการชดเชยค่าภาษีอากรอนึ่ง สำหรับการให้บริการด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอีก 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 และพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2550 กรมศุลกากรได้มอบหมายให้สำนักงานศุลกากรทุกพื้นที่เป็นผู้ให้บริการหลักอีกด้วย

1. การคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

การคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 แก้ไขเพิ่มเติมตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 328 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 เป็นการคืนเงินอากรขาเข้าที่ผู้นำของเข้า (ผู้มีสิทธิขอคืนอากร) ได้ชำระไว้ด้วยเงินสดหรือใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคาร หรือการวางประกันทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Guarantee Deposit) หรือหนังสือค้ำประกันของกระทรวงการคลัง แทนการชำระอากรขาเข้าที่ต้องเสีย สำหรับของที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ เพื่อใช้ผลิต หรือผสม หรือประกอบ หรือบรรจุเป็นของที่ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ภายใน 1 ปี นับแต่วันที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร และต้องยื่นขอคืนอากรภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ส่งของออกไป ซึ่งปริมาณของที่นำเข้าซึ่งใช้ในการผลิต หรือผสม หรือประกอบ หรือบรรจุเป็นของที่ส่งออกไปให้ถือตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีเห็นชอบหรือประกาศกำหนดอันได้แก่ สูตรการผลิตของแต่ละผลิตภัณฑ์

2. คลังสินค้าทัณฑ์บน

คลังสินค้าทัณฑ์บน คือ คลังสินค้าที่อธิบดีกรมศุลกากร อนุมัติให้จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 8 และมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 อันเป็นหนึ่งใน มาตรการทางภาษีศุลกากรในการส่งเสริมการส่งออก สนับสนุน การประกอบอุตสาหกรรมการผลิต การกระจายสินค้า การ บรรจุหรือแบ่งบรรจุ การขนถ่ายสินค้า และการค้าระหว่าง ประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการ โดยได้ รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรสำหรับของที่นำเข้ามาจากต่าง ประเทศและเก็บในคลังสินค้าทัณฑ์บนเพื่อส่งออกไปยังต่าง ประเทศ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะส่งออกในสภาพเดิมที่นำเข้าหรือสภาพ

ที่ได้ผลิต ผสม หรือประกอบเป็นอย่างอื่น เป็นไปตามหลัก เกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด อาทิ การยกเว้นอากรขา เข้าและขาออกสำหรับของที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ การโอน ย้ายของไปยังคลังสินค้าทัณฑ์บนอื่นหรือเขตปลอดอากรหรือ เขตประกอบการเสรีหรือผู้ที่ได้รับสิทธิตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยผู้ที่ได้รับอนุมัติจัดตั้งคลังสินค้า ทัณฑ์บนต้องเสียค่าธรรมเนียมประจำปีตามอัตราที่กำหนดใน กฎกระทรวง ปัจจุบันคลังสินค้าทัณฑ์บนตามกฎหมายศุลกากร แบ่งออกเป็น 9 ประเภท จำนวน 215 คลัง ดังนี้

ประเภทคลังสินค้าทัณฑ์บน	จำนวน (คลัง)
1. คลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไป	39
2. คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้า	109
3. คลังสินค้าทัณฑ์บนสำหรับเก็บน้ำมัน (คสน.)	-
4. คลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไปสำหรับจัดแสดงสินค้าหรือนิทรรศการ (คสท.)	4
5. คลังสินค้าทัณฑ์บนสำหรับอยู่ซ่อมหรือสร้างเรือ	13
6. คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากร	26
7. คลังเก็บของสำหรับร้านค้าปลอดอากร	7
8. เขตคลังสินค้าทัณฑ์บนสำหรับประกอบการค้าเสรีที่ปราศจากภาระทางภาษีอากร	14
9. คลังเสบียงทัณฑ์บน	3
รวม	215

ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2557

3. เขตปลอดอากร

เขตปลอดอากร คือ เขตพื้นที่ที่อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจอนุมัติให้จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 97 ตรี แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช 2469 แก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543 ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ โดยของที่นำเข้าไปในเขตดังกล่าวจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ อธิบดีมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ

และเงื่อนไขในการยื่นคำขอและการอนุมัติให้จัดตั้งเขตปลอดอากร ซึ่งผู้ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งเขตปลอดอากรต้องเสียค่าธรรมเนียมประจำปีตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยกฎกระทรวง เขตปลอดอากรเป็นมาตรการทางภาษีอากรที่สำคัญมาตรการหนึ่งในการสนับสนุนการส่งเสริมการส่งออกและการผลิตทดแทนการนำเข้า อันจะทำให้เกิดการอำนวยความสะดวกทางการค้า มีความโปร่งใส และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยเขตปลอดอากรเป็นดินแดนส่วนหนึ่งในราชอาณาจักรที่ถือเสมือนอยู่นอกเขตทางศุลกากร (Customs Territory) และไม่อยู่ในการควบคุมทางศุลกากรปกติ (Unusual Customs Control) การให้ถือว่าเขตปลอดอากรอยู่นอกเขตทางศุลกากร (Customs Territory) ดังกล่าว จึงมีผลให้เป็นพื้นที่ที่ปลอดจากภาระทางภาษีอากร (Customs duties and taxes) กล่าวคือ ของที่นำเข้าไปในพื้นที่ดังกล่าวจะถือเสมือนว่ายังมิได้นำเข้ามาในราชอาณาจักร และของที่ส่งออกออกจากพื้นที่ดังกล่าวโดยมิได้ไปยังภาคต่างประเทศจะถือเสมือนว่าเป็นการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ในทางกลับกันหากมีการนำของในราชอาณาจักรเข้าไปในพื้นที่ดังกล่าวจะเสมือนเป็นการส่งออกนอกราชอาณาจักร หากเป็นการเชื่อมโยงด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรก็จะส่งผลต่อการคืนอากรและยกเว้นอากรได้ด้วย ปัจจุบันมีเขตปลอดอากรเปิดดำเนินการจำนวน 74 เขต และมีผู้ประกอบการในเขตปลอดอากรทั้งสิ้น 319 บริษัท ดังนี้

ลำดับที่	รหัส	ประเภท	ผู้จัดตั้ง เขตปลอดอากร (จำนวนเขต)	ผู้ประกอบการ ในเขตปลอดอากร (จำนวนบริษัท)
1	51	พาณิชย์กรรม	25	91
2	52	อุตสาหกรรมผลิตผสมประกอบ	5	137
3	53	อุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมแบ่งบรรจุ	34	58
4	54	ครัวการบิน	3	3
5	55	เขตปลอดอากรท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ	1	22
6	56	ซ่อมหรือสร้างอากาศยานหรือเรือ	3	3
7	57	ปิโตรเลียม	3	5
รวมทั้งหมด			74	319

ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน 2557

4. การชดเชยค่าภาษีอากร

การชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าส่งออกเป็นมาตรการส่งเสริมการส่งออกของรัฐมาตรการเดียวที่สามารถใช้สิทธิประโยชน์จากการใช้ปัจจัยการผลิตในประเทศได้สะดวก และมีต้นทุนต่ำ เมื่อเทียบกับการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรอื่น ๆ และทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถใช้สิทธิประโยชน์ได้ เนื่องจากการขอใช้สิทธิประโยชน์ในขั้นตอนการส่งออกที่ไม่ยุ่งยาก และไม่มีข้อจำกัดในสถานที่ตั้งประกอบการ และประเภทกิจการ ซึ่งตามพระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. 2524 กำหนดให้ผู้มีสิทธิได้รับชดเชยค่าภาษีอากร คือ ผู้ทำการส่งออกตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือการขายสินค้าภายในประเทศให้แก่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศและการขายสินค้าให้แก่องค์การระหว่างประเทศหรือหน่วยงานที่มีสิทธินำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรโดยได้รับการยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร โดยได้รับชดเชยค่าภาษีอากรในรูปบัตรภาษีกรมศุลกากรรับผิดชอบในการออกบัตรภาษีให้แก่ผู้ใช้สิทธิประโยชน์ชดเชยค่าภาษีอากร บัตรภาษีนี้สามารถนำไปชำระค่าภาษีอากรที่กรมศุลกากร กรมสรรพากร และกรมสรรพสามิตจัดเก็บ หรือจัดเก็บแทนราชการส่วนท้องถิ่นหรือภาษีหัก ณ ที่จ่าย ซึ่งผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยมีหน้าที่ต้องเสีย

ปัจจุบัน การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรได้มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาขึ้นอย่างมากมาย กล่าวโดยสรุปได้ ดังนี้

1. มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร (e-Tax Incentives) มาใช้ควบคู่กับการปรับโครงสร้างใบขนสินค้ารูปแบบใหม่เมื่อ 1 มีนาคม 2556 โดยมีการออกแบบใบขนสินค้ารูปแบบใหม่เพื่อรองรับทั้งใบขนสินค้าสำหรับ ASEAN และการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรทุกประเภท กล่าวคือได้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร (e-Tax Incentives) มาใช้ ทั้งในขั้นตอนการนำเข้า การส่งออก การโอนย้ายระหว่างสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรต่าง ๆ กัน (การต่อสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรจากสิทธิประโยชน์หนึ่งไปอีกสิทธิประโยชน์หนึ่ง) การนำของที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรมาบริโภคภายในประเทศ ตลอดจนการพัฒนากระบวนการเงินสำหรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร

2. มีการจัดทำระบบทะเบียนผู้ใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร ซึ่งการลงทะเบียนผู้ใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรจะแยกเป็นแต่ละประเภทของสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร คือ ประเภทคีนอากรตามมาตรา 19 ทวิ คลังสินค้าทัณฑ์บน เขตปลอดอากรและเขตประกอบการเสรี พร้อมกำหนดเป็นเลขทะเบียน 14 หลัก (หลักที่ 1 ประเภทสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร หลักที่ 2-3 ประเภทย่อยของแต่ละสิทธิประโยชน์หลัก หลักที่ 4-6 รหัสจังหวัด หลักที่ 7-10 running รหัสผู้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร หลักที่ 11-14 running รหัส Factory Number 4 หลัก เฉพาะกรณีผู้จัดตั้งเขตปลอดอากรผู้จัดตั้งเขตประกอบการเสรี จะมีค่า “0000”) สำหรับประเภทการชดเชยค่าภาษีอากรและการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ให้ใช้เลข VAT ID แทน ซึ่งระบบทะเบียนสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรดังกล่าวนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกต่อการตรวจสอบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรยิ่งขึ้น

3. มีการนำระบบการวางประกันอิเล็กทรอนิกส์ (e-Guarantee Deposit) มาใช้ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถวางเงินประกันค่าภาษีอากร และได้รับคืนเงินประกันดังกล่าวผ่านธนาคารทางระบบอิเล็กทรอนิกส์

4. มีการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ Authorized Economic Operators (AEO) ในชั้นตอนยื่น สุตการผลิตตามมาตรา 19 ทวิ โดยการลดระยะเวลาดำเนินการพิจารณาสุตรการผลิตจาก 15 วัน เป็น 3 วัน นอกจากนี้ ยังมีแนวทางให้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับรองสุตรการผลิต หรือให้ผู้ประกอบการรับรองตนเองได้

5. สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรมีการปรับ โครงสร้างใหม่ตาม คป.1/2557 ทำให้ลักษณะงานด้านการคิน อากรตามมาตรา 19 ทวิ แยกออกเป็น 6 ฝ่ายตามประเภท อุตสาหกรรม ซึ่งจะดำเนินการทั้งการขออนุมัติหลักการ การ อนุมัติสุตรการผลิต การคินค่าภาษีอากร การเรียกเก็บค่าภาษี อากร กระจายอยู่ในทุกฝ่าย ทำให้มีลักษณะความเป็นมืออาชีพ (Professional) ช่วยให้ผู้ประกอบการได้รับความสะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น

6. มีการจัดตั้งฝ่ายสุตรคลังสินค้าทัณฑ์บนขึ้นเป็นการ เฉพาะเพื่อจัดทำสุตรการผลิตสำหรับคลังสินค้าทัณฑ์บน ประเภทโรงผลิตสินค้าแยกจากสุตรการผลิตตามมาตรา 19 ทวิ โดยมีแนวคิดว่างสุตรการผลิตสำหรับคลังสินค้าทัณฑ์บน ประเภทโรงผลิตสินค้าควรแตกต่างจากสุตรการผลิตสำหรับ การคินอากรตามมาตรา 19 ทวิ เนื่องจากคลังสินค้าทัณฑ์บน ประเภทโรงผลิตสินค้ามีระบบควบคุม ตรวจสอบบัญชีอยู่แล้ว ดังนั้นสุตรการผลิตสำหรับคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิต สินค้าควรมีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับการดำเนินธุรกรรม ของผู้ประกอบการแต่ละราย อาทิเช่น สุตการผลิตสำหรับ คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้าของอุตสาหกรรมยานยนต์ อาจใช้ Bill of Material (BOM) มาทดแทนได้

7. มีการศึกษาเพื่อนำระบบบัญชี Debit มาใช้ในการ ชดเชยค่าภาษีอากร จากเดิมการอนุมัติเงินชดเชยค่าภาษีอากร จะจ่ายในรูปบัตรภาษีซึ่งจะมีการปรับเปลี่ยนเป็นโอนเงิน ชดเชยค่าภาษีอากรเข้าไปในระบบบัญชี Debit ของผู้ได้รับเงิน ชดเชยแต่ละรายที่กรมศุลกากรกำหนดให้มีการลงทะเบียนเลขที่ บัญชีไว้ ซึ่งระบบบัญชี Debit ดังกล่าวสามารถเชื่อมโยงกับ หน่วยงานราชการอื่น เช่น กรมสรรพากร กรมสรรพสามิต ทำให้การตรวจสอบข้อมูลและการรับชำระภาษีอากรผ่านทาง ระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้โดยหักจากบัญชี Debit ของผู้ได้รับเงิน ชดเชยแต่ละราย ทำให้ผู้ขอรับเงินชดเชยได้รับความสะดวก รวดเร็วไม่ต้องมารับบัตรภาษีที่กรมศุลกากรเพื่อนำไปใช้ชำระ ค่าภาษีอากร ณ 3 กรมภาษี และทำให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ลดระยะเวลาในการตรวจสอบและประหยังบประมาณในการ พิมพ์บัตรภาษี

8. มีการจัดทำโครงการสำรวจข้อมูลการลงทุนของ ผู้ประกอบการที่ใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามกฎหมาย ศุลกากร คือ การคินอากรตามมาตรา 19 ทวิ คลังสินค้า ทัณฑ์บนและเขตปลอดอากร ซึ่งเป็นมาตรการในการส่งเสริม การส่งออกและผลิตทดแทนการนำเข้า ซึ่งสำนักสิทธิประโยชน์ ทางภาษีอากรได้ดำเนินการจัดทำเป็นแผนงาน/โครงการ ประจำปีงบประมาณ 2557 ตลอดจนมีแผนงาน/โครงการที่อยู่ ระหว่างการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้สิทธิประโยชน์ ทางภาษีอากรของผู้ประกอบการอีกด้วย

ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

เหลียวหลัง มองอดีต (ผลงานที่ผ่านมา)

ปัจจุบันกรมศุลกากร ต้องเผชิญกับความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรอบด้าน ทั้งภายในและภายนอก ทำให้ต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงาน รวมทั้งมีกำลังคนที่มีคุณภาพ เพื่อให้องค์กรสามารถฝ่าฟันวิกฤติที่เผชิญอยู่ในปัจจุบัน และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต **กรมศุลกากร จึงให้ความสำคัญกับการกิจด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล**อย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการบริหารทรัพยากรบุคคลเชิงกลยุทธ์ (Strategic Human Resources Management) เพื่อขับเคลื่อนภารกิจให้บรรลุผลตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของกรมศุลกากร คือ “**ศุลกากรมาตรฐานโลก**” โดยมี **แผนกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล** ที่จัดทำขึ้นตามกรอบมาตรฐานความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Scorecard) **5 มิติ** ตามที่สำนักงาน ก.พ. กำหนดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานบุคคลและพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ และมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของกรมศุลกากร ที่ปรับเปลี่ยนบทบาทไปอย่างรวดเร็ว สู่หน่วยงานที่อำนวยความสะดวกทางการค้า ส่งเสริมการลงทุน และปกป้องสังคม

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา กรมศุลกากร โดยสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล ได้มุ่งมั่นดำเนินงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่การสรรหา บรรจุ แต่งตั้งอย่างเป็นระบบ ประเมินผลงานและค่าตอบแทนที่เป็นธรรม จัดสวัสดิการและคุณภาพชีวิตการทำงานที่เหมาะสม และส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ทักษะ และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายและยุทธศาสตร์ของกรมศุลกากร โดยได้ดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานบุคคล (Human Resource Management : HRM)

การบริหารงานบุคคลในปัจจุบันสำนักงาน ก.พ. ได้มอบอำนาจให้กระทรวงและกรมเป็นผู้ดำเนินการได้เองในหลายๆ เรื่อง อาทิ อำนาจในการจัดโครงสร้างระบบงาน การกำหนดตำแหน่ง การสรรหา การประเมินผลงาน และการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้น นับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2552 เป็นต้นมา กรมศุลกากรได้ดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ดังนี้

1.1 จัดโครงสร้างการแบ่งงานภายในและอัตรากำลังให้เหมาะสมกับภารกิจของส่วนราชการ

- ปีงบประมาณ 2555 จัดโครงสร้างการแบ่งงานภายในของด้านศุลกากรทุกแห่งเป็นมาตรฐานเดียวกัน เนื่องจากแต่เดิม ด้านศุลกากรไม่มีโครงสร้างการแบ่งงานภายใน ทำให้การบริหารงานไม่ชัดเจนขาดความคล่องตัว จึงได้จัดโครงสร้างการแบ่งงานภายในแบ่งเป็นส่วนและฝ่าย คือ 1. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป 2. ส่วนบริการศุลกากร (มี 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายบริการศุลกากรที่ 1 และ ฝ่ายบริการศุลกากรที่ 2) และ 3. ส่วนควบคุมทางศุลกากร (มี 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายสืบสวนและปราบปราม และฝ่ายควบคุมและตรวจสอบทางศุลกากร) พร้อมทั้งจัดอัตรากำลังให้เหมาะสมเพื่อรองรับภารกิจของด้านศุลกากรในการอำนวยความสะดวกทางการค้าชายแดน และเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

- ปีงบประมาณ 2556 ปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งงานภายในของส่วนราชการระดับสำนักและกลุ่มงาน (รวม 20 สำนัก 2 กลุ่มงาน) โดยจัดโครงสร้างการแบ่งงานภายในแบ่งเป็นระดับส่วนและฝ่ายเช่นเดียวกับด้านศุลกากร โดยจัดสายการบังคับบัญชาในทางบริหารแบ่งออกเป็น 3 ชั้น (Layer)

คือ ระดับสำนัก ระดับส่วน และระดับฝ่าย พร้อมทั้งเกลี่ยอัตรา กำลังให้เหมาะสมกับภารกิจของส่วนราชการที่เปลี่ยนแปลงไป

1.2 ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง ให้มีความเหมาะสม กับลักษณะงาน หน้าที่ความรับผิดชอบและโครงสร้างการแบ่ง งานภายในของส่วนราชการ ดังนี้

- **ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งนายด่านศุลกากร** จาก ประเภทอำนาจการระดับต้น เป็นอำนาจการระดับสูง จำนวน 21 ตำแหน่ง ซึ่งแต่เดิม กรมฯ มีตำแหน่งนายด่านศุลกากรประเภท อำนาจการระดับต้น อยู่เพียง 20 ตำแหน่งนั้น ต่อมาใน ปีงบประมาณ 2553 ได้มีการปรับปรุงตำแหน่งเพิ่มจำนวน 11 ตำแหน่งในปีงบประมาณ 2554 – 2555 ปรับปรุงตำแหน่ง เพิ่มอีกจำนวน 10 ตำแหน่ง ทำให้ปัจจุบันมีตำแหน่งนายด่าน ศุลกากรประเภทอำนาจการสูง จำนวน 41 ตำแหน่ง จากด่าน ศุลกากรที่มีทั้งหมด 48 ตำแหน่ง โดยนายด่านศุลกากรประเภท อำนาจการระดับต้น ที่เหลือ 5 ตำแหน่ง อยู่ระหว่างขอปรับปรุง ตำแหน่งเป็นประเภทอำนาจการระดับสูง และด่านศุลกากร ที่ตั้งขึ้นใหม่ 2 แห่ง คือ ด่านศุลกากรบูเกเตา และด่านศุลกากร ช่องสะงำ อยู่ระหว่างขอกำหนดตำแหน่งนายด่านศุลกากร ประเภทอำนาจการระดับต้น

- **กำหนดตำแหน่งระดับเชี่ยวชาญ** เพื่อทำหน้าที่เป็น ผู้เชี่ยวชาญในงานศุลกากรด้านต่างๆ ในการให้คำปรึกษา แนะนำ และเสนอความเห็นแก่ผู้บริหารและหัวหน้าส่วน ราชการ ซึ่งแต่เดิม กรมศุลกากรมีตำแหน่งระดับเชี่ยวชาญ เฉพาะหน่วยงานทางวิชาการ เช่น สมต. สพก. สมพ. และ สกม. เพียง 12 ตำแหน่งเท่านั้น ต่อมาในปีงบประมาณ 2553 - 2554 ได้ขอกำหนดตำแหน่งระดับเชี่ยวชาญให้หน่วยงานทางวิชาการ และหน่วยงานปฏิบัติการ จำนวน 18 ตำแหน่ง และใน ปีงบประมาณ 2555 ขอกำหนดตำแหน่งระดับเชี่ยวชาญเพิ่ม ให้หน่วยงานทางวิชาการและหน่วยงานขึ้นตรงต่ออธิบดีอีก จำนวน 7 ตำแหน่ง คือ สบพ. สมต. สพก. กตบ. และ กพบ. ทำให้ปัจจุบันกรมฯ มีตำแหน่งระดับเชี่ยวชาญทั้งหมด จำนวน 37 ตำแหน่ง ครอบคลุมทุกส่วนราชการระดับสำนัก สำนักงาน และกลุ่มงาน ของกรมศุลกากร

- **ปรับปรุงตำแหน่งระดับชำนาญการพิเศษ** ให้แก่ ส่วนราชการระดับสำนัก สำนักงาน และด่านศุลกากร ตาม โครงสร้างการแบ่งงานภายในและภารกิจความรับผิดชอบของ ส่วนราชการ โดยปีงบประมาณ 2555 ได้ขอกำหนดตำแหน่ง ระดับชำนาญการพิเศษ (ผู้ช่วยนายด่านศุลกากร) ให้ด่าน ศุลกากรที่เป็นตำแหน่งระดับอำนาจการสูง จำนวน 11 ตำแหน่ง และขอกำหนดตำแหน่งระดับชำนาญการพิเศษ (ผู้อำนวยการ ศูนย์ให้บริการศุลกากร) จำนวน 1 ตำแหน่ง และในปี 2556 มีการปรับปรุงการจัดโครงสร้างการแบ่งงานภายในของส่วน ราชการระดับสำนักและกลุ่มงาน จึงขอกำหนดตำแหน่งระดับ ชำนาญการพิเศษ ให้ส่วนราชการระดับสำนักและสำนักงาน เพิ่มอีก จำนวน 22 อัตรา ทำให้ปัจจุบันกรมศุลกากรมีตำแหน่ง ระดับชำนาญการพิเศษทั้งหมด จำนวน 164 ตำแหน่ง

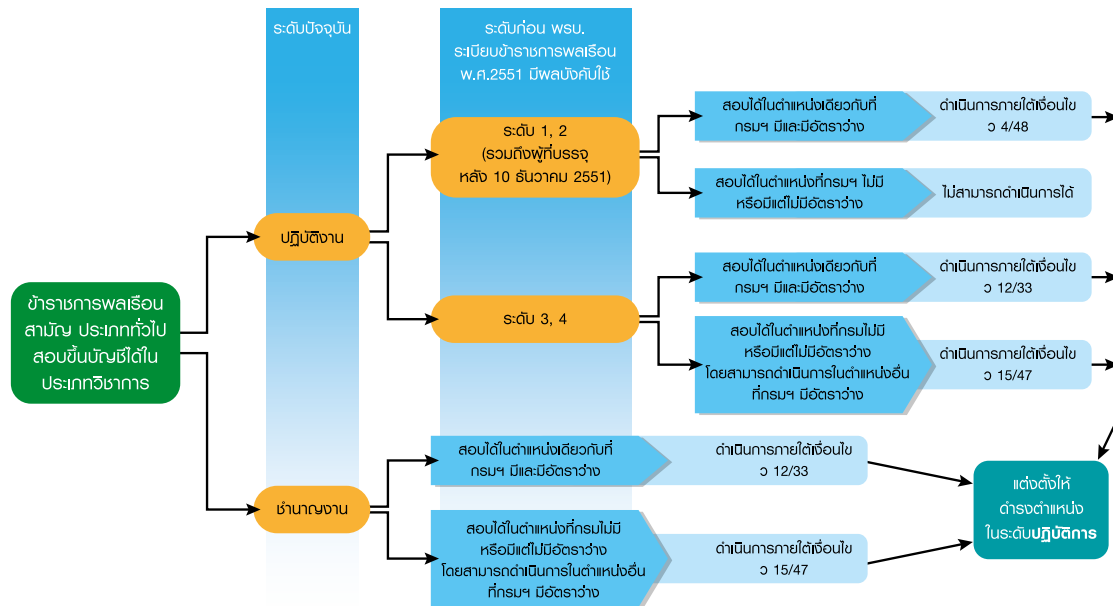
1.3 การสลายตำแหน่งหัวหน้างาน เพื่อให้สอดคล้อง กับการจัดระบบงานภายในและลดสายการบังคับบัญชาให้สั้นลง มีลักษณะแบนราบ (Flat) ทำให้มีความคล่องตัวในการ บริหารงาน สามารถใช้กำลังคนอย่างคุ้มค่าและเหมาะสมกับ ภารกิจของส่วนราชการ ซึ่งแต่เดิม ตำแหน่งหัวหน้างานนั้น ถูกกำหนดไว้ด้วยกรอบตำแหน่ง (ระดับชำนาญการ) และการ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ (JD) ของเลขที่ตำแหน่งให้ ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานโดยการสลายตำแหน่งหัวหน้างาน ในกรมศุลกากร ได้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2556 ซึ่งมีตำแหน่งหัวหน้างานประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ทั้งหมดจำนวน 154 อัตรา และได้เสนอ อ.ก.พ. กรมศุลกากร และ อ.ก.พ. กระทรวงการคลัง พิจารณาเห็นชอบการขอปรับปรุง กรอบตำแหน่งหัวหน้างานที่ว่างจาก ประเภทวิชาการ ระดับ ชำนาญการ เป็นระดับปฏิบัติการหรือชำนาญการ เพื่อสรรหา บุคคลบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งทดแทน ซึ่งจะทำให้กรมฯ มีอัตรากำลังข้าราชการระดับผู้ปฏิบัติเพิ่มมากขึ้น

1.4 การสรรหาบุคลากร (Recruitment) เข้าสู่ ตำแหน่งอย่างเป็นระบบ โดยนำ “ระบบคลังข้อสอบ” ซึ่งเป็น นวัตกรรมเข้ามาใช้ในการสอบแข่งขันคัดกรองบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ บรรจุเข้ารับราชการอย่างได้มาตรฐาน โปร่งใส และเป็นธรรม เพื่อให้ได้บุคลากรที่มีคุณภาพเข้าสู่ระบบ ราชการ นอกจากนี้ กรมศุลกากรยังได้มีการสรรหาบุคลากร เข้าสู่ตำแหน่งด้วยวิธีการอื่น ๆ เพื่อความสะดวกรวดเร็วและ

ประหยัคงบประมาณของทางราชการ เช่น กรณีตำแหน่งที่ไม่ใช่สายงานหลักของกรมฯ หรือตำแหน่งที่มีอัตราว่างจำนวนน้อย ดำเนินการสรรหาโดยการขอใช้บัญชีผู้สอบแข่งขันได้จากส่วนราชการอื่นที่มีการสอบขึ้นบัญชีในตำแหน่งนั้นไว้ หรือรับโอนข้าราชการจากส่วนราชการอื่นมาบรรจุในตำแหน่งที่ว่าง เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังได้สรรหาบุคลากรภายในกรมฯ เข้าสู่ตำแหน่งว่าง โดยให้ข้าราชการประเภททั่วไป ที่ไปสอบแข่งขันและขึ้นบัญชีในตำแหน่งประเภทวิชาการจากส่วนราชการอื่นสามารถยื่นคำขอเปลี่ยนตำแหน่งจากประเภททั่วไป เป็นตำแหน่งประเภทวิชาการได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด (ตาม ว.12/2533 ว.15/2547 และ ว.4/2548)

การพิจารณาเลื่อนขั้นของบุคคล เพื่อจำแนกว่าบุคคลใดจะต้องดำเนินการตามหนังสือเวียนฉบับใด สามารถพิจารณาได้ตามแผนภาพต่อไปนี้

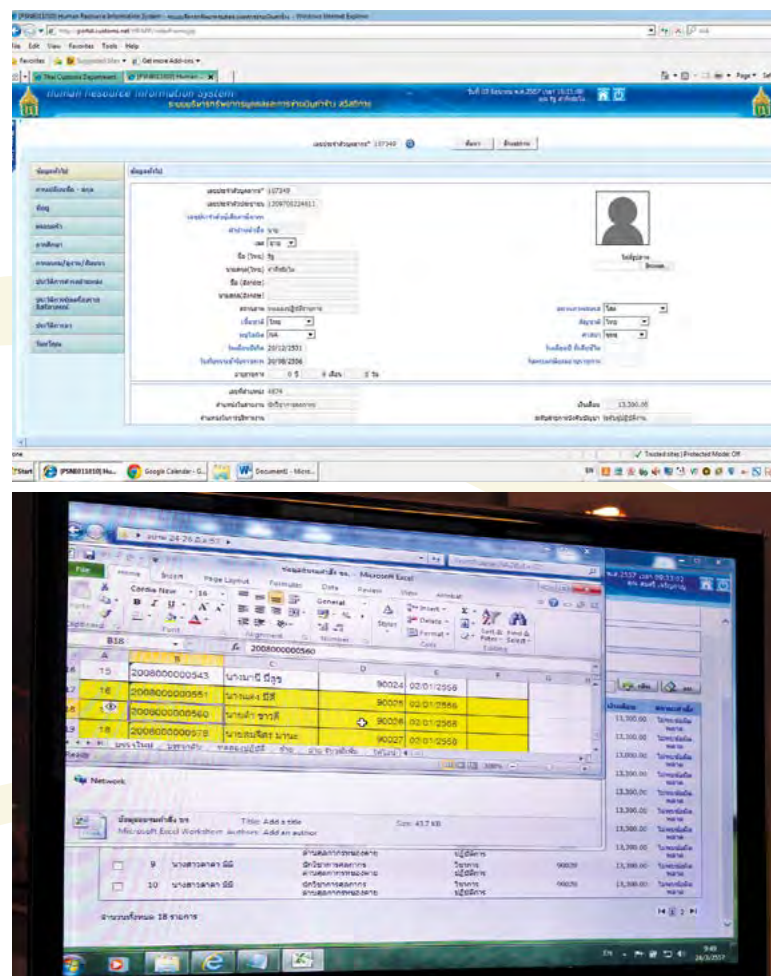
1.5 แต่งตั้ง โยกย้าย และเลื่อนระดับข้าราชการ ในช่วงที่ผ่านมาได้ดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งตามโครงสร้างการแบ่งงานภายในของส่วนราชการระดับสำนัก กลุ่มงาน และด้านบุคลากรที่ปรับปรุงใหม่ และพิจารณาโยกย้ายข้าราชการเพื่อสับเปลี่ยนหมุนเวียนให้มีทักษะและประสบการณ์ในงานบุคลากรที่หลากหลาย พร้อมทั้งสนับสนุนให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในตำแหน่งงานราชการ โดยดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้ารับการประเมินผลงานและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับที่สูงขึ้น เช่น ตำแหน่งประเภทระดับชำนาญงาน ระดับชำนาญการ ระดับชำนาญการพิเศษ และระดับเชี่ยวชาญ ตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น และระดับสูง และตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น เป็นต้น

1.6 กำหนดเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) เพื่อให้บุคลากรตำแหน่งงานต่างๆ ได้มีโอกาสเติบโตก้าวหน้าในสายงานอย่างเท่าเทียมกัน โดยกำหนดเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ในตำแหน่งที่สำคัญและเป็นสายงานหลักของกรมศิลปากร อาทิ ตำแหน่งผู้บริหาร ตำแหน่งในสายงานนักวิชาการศิลปากร เพื่อใช้เป็น

แนวทางในการบริหารงานบุคคลและสร้างความก้าวหน้าให้แก่ข้าราชการ พร้อมทั้งปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งโยกย้าย และเลื่อนระดับตำแหน่งที่สูงขึ้นให้มีความเหมาะสม โปร่งใส และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด

1.7 พัฒนาการประเมินผลงานและค่าตอบแทน โดยนำระบบการบริหารผลการปฏิบัติราชการ (Performance Management) ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนด (ตาม ว.20/2552) เข้ามาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติราชการเพื่อเลื่อนเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทน โดยพิจารณา 2 องค์ประกอบ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของงาน (Performance) และพฤติกรรมการปฏิบัติราชการหรือสมรรถนะ (Competency) โดยมีผู้บริหารเป็นคณะกรรมการบริหารการเงิน และหัวหน้าส่วนราชการระดับสำนักและกลุ่มงาน เป็นคณะกรรมการพิจารณาการเลื่อนเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทน โดยพิจารณาการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง เพื่อให้กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติราชการและการเลื่อนเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนเป็นไปอย่างเหมาะสม โปร่งใส และเป็นธรรม

1.8 พัฒนาระบบสารสนเทศด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (Human Resource Information System : HRIS) ภายใต้ “โครงการพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลและการจ่ายเงินค่าจ้าง สวัสดิการกรมศุลกากร” เพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงานแก่กรมศุลกากรในการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่างๆ ให้เกิดความถูกต้อง สะดวก และรวดเร็ว นับตั้งแต่การสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย การประเมินผลการปฏิบัติราชการเพื่อเลื่อนเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทน การให้สิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่างๆ รวมทั้งการจัดทำฐานข้อมูลและจัดเก็บข้อมูลบุคลากรเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับระบบงานอื่นๆ ที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร ซึ่งหากโครงการดังกล่าวได้พัฒนาเสร็จสมบูรณ์แล้ว สำนักบริหารทรัพยากรบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ประโยชน์จาก Application & Hardware ที่มีความทันสมัย สามารถประมวลผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว และช่วยลดข้อผิดพลาดของผู้ปฏิบัติงาน (Human error) ซึ่งการพัฒนาระบบฯ ดังกล่าวทำให้การบริหารทรัพยากรบุคคลของกรมศุลกากรมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อองค์กรมากยิ่งขึ้น

2. ด้านการพัฒนาบุคลากร (Human Resource Development: HRD)

“การพัฒนาบุคลากร” เป็นงานสำคัญที่ต้องดำเนินการควบคู่กับการบริหารงานบุคคล เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร กรมศุลกากร โดยสถาบันวิทยาการศุลกากร สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล ได้มุ่งมั่นดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาบุคลากรของกรมศุลกากรอย่างเป็นระบบ พร้อมกับจัดหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนาในหัวข้อวิชาที่เกี่ยวกับงานวิชาชีพของศุลกากรและงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ และทักษะในการปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งการพัฒนาสมรรถนะต่างๆ ที่จำเป็นในการทำงาน และมุ่งเน้นส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

ในการพัฒนาบุคลากร ได้ดำเนินการโดยใช้กลยุทธ์ “การพัฒนาบุคลากรตามแนวทาง หลักสูตรการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับระดับสมรรถนะและระดับตำแหน่งของข้าราชการ” ควบคู่ไปกับ “การพัฒนาบุคลากรโดยหน่วยงาน

ด้วยรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม” ได้แก่ การสอนงาน (Coaching) การพัฒนาในขณะปฏิบัติงาน (On the Job Training) และการกำหนดให้หน่วยงานส่งเสริมและสนับสนุนให้ข้าราชการมีจำนวนวันที่ได้รับการพัฒนาต่อปี (Man-Day) โดยมีการจัดการฝึกอบรมสัมมนาภายในองค์กร เช่น หลักสูตรพัฒนาความรู้และทักษะในการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากร หลักสูตรการประเมินราคาศุลกากร หลักสูตรกฎหมายและระเบียบพิธีการศุลกากร หลักสูตรสัมมนานายด่านศุลกากร หลักสูตรการพัฒนาข้าราชการพลเรือนสามัญที่อยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ เป็นต้น รวมทั้งการส่งข้าราชการเข้ารับการฝึกอบรมสัมมนา ดูงาน ณ หน่วยงานภายนอกทั้งในประเทศและต่างประเทศ

นอกจากนี้ กรมศุลกากร ยังได้ประสานความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานศุลกากรและองค์กรต่างประเทศในกรอบความร่วมมือต่างๆ เช่น โครงการความร่วมมือจากรัฐบาลญี่ปุ่น (JICA) ในการส่งเสริมความโปร่งใสของการดำเนินงานศุลกากรด้านพิกัดศุลกากรและราคาศุลกากร และการจัดตั้งสำนักงานเสริมสร้างขีดความสามารถประจำภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกขององค์การศุลกากรโลก (ROCB A/P) ที่กรมศุลกากร เป็นต้น

3. ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม (Morality and Ethics Enhancement)

กรมศุลกากร ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง โดยมีการจัดทำข้อบังคับจรรยาข้าราชการกรมศุลกากรและคู่มือ การปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีและนำไปประพฤติ ปฏิบัติตนในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อให้ได้ผลงานบรรลุ ตามเป้าหมายขององค์กร โดยให้มีส่วนร่วมในการดำเนิน โครงการและกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ดังนี้

- จัดกิจกรรมส่งเสริมให้มีการปฏิบัติธรรมในโอกาส ต่างๆ เพื่อนำหลักธรรม คำสอนในพระพุทธศาสนามาประยุกต์ ใช้ในการทำงานและการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน เพื่อนำมา ซึ่งความสุข ความสำเร็จ ในหน้าที่การงานและการดำรงชีวิต

- จัดอบรมความรู้ด้านจริยธรรมและวินัยให้แก่ ข้าราชการบรรจุใหม่ เพื่อให้รับทราบประมวลจริยธรรม จรรยา และวินัยข้าราชการ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำอันเป็นการ ฝ่าฝืนจริยธรรมหรือกระทำผิดวินัย อันจะนำไปสู่การถูกลงโทษ

- จัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม และ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบภายใต้แนวคิด “VIRTUE NEVER DIES : ความดีไม่มีวันตาย” เพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติแก่ข้าราชการพลเรือนดีเด่น และผู้ประพฤติปฏิบัติ ตนชอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

- ดำเนินโครงการความดีที่ฝากไว้ เพื่อให้ข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างของกรมศุลกากรที่จะเกษียณอายุ ราชการผู้เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ ได้ถ่ายทอด และส่งต่อความดีไปยังเจ้าหน้าที่ศุลกากรที่ยังปฏิบัติหน้าที่รับ ใช้ราชการและประชาชนต่อไป

- โครงการหนังสือเสียงเพื่อคนตาบอด เพื่อส่งเสริมให้ บุคลากรมีจิตอาสาในการเข้าร่วมทำกิจกรรมบันทึกเสียงอ่าน หนังสือและส่งมอบไฟล์เสียงให้กับห้องสมุดคนตาบอด รวมทั้ง สิ้นจำนวน 35 เล่ม ให้ผู้พิการทางสายตาได้ใช้ประโยชน์ในการ ถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านทางสื่อหนังสือเสียงดังกล่าว

4. ด้านการดูแลสิทธิประโยชน์และคุณภาพชีวิตการทำงาน (Privilege and Quality of Work Life)

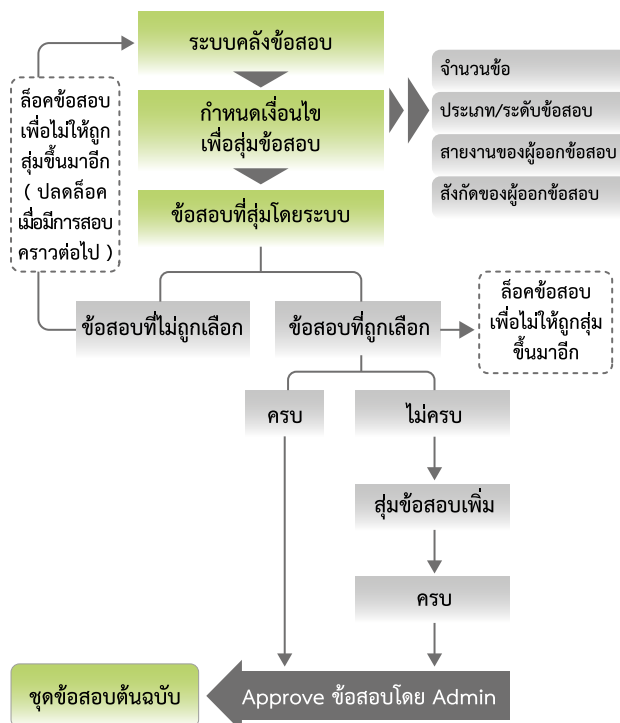
กรมศุลกากรให้ความสำคัญและมุ่งเน้นในการดูแลสิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่าง ๆ ที่บุคลากรพึงจะได้รับจากทางราชการอย่างครอบคลุมและทั่วถึง พร้อมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น โดยจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพประจำปีให้แก่บุคลากร มอบทุนการศึกษาจากกองทุน 120 ปี ของกรมศุลกากร การให้กู้ยืมเงินจากกองทุนสวัสดิการข้าราชการ กรมศุลกากร และสหกรณ์กรมศุลกากร การให้ความช่วยเหลือบุคลากรที่ประสบภัยจากการปฏิบัติหน้าที่หรือสาธารณภัยต่าง ๆ การมอบรางวัลเพื่อยกย่อง เชิดชูเกียรติแก่ข้าราชการพลเรือนดีเด่น และผู้ประพฤติปฏิบัติตนชอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งการจัดกีฬาและกิจกรรมสันทนาการ เพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมศุลกากร โดยมีคณะกรรมการสวัสดิการกรมศุลกากร

และคณะกรรมการพิจารณาสิทธิประโยชน์ของข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง สังกัดกรมศุลกากร เป็นผู้พิจารณาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรกรมศุลกากรได้รับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ อย่างถูกต้องและเป็นธรรม นอกจากนี้ กรมศุลกากรได้สำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของบุคลากรในการบริหารงานของกรมฯ ในปี พ.ศ. 2553-2555 โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2555 กรมฯ ได้สำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลทั่วทั้งองค์กร (ร้อยละ 98 ของบุคลากรทั้งหมด) เพื่อรับฟังความคิดเห็นและนำข้อเสนอแนะต่างๆ ไปปรับปรุงและพัฒนาให้การบริหารทรัพยากรบุคคลของกรมศุลกากรเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และทำให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานและมีความผูกพันต่อองค์กรมากยิ่งขึ้น

5. ด้านนวัตกรรมการบริหารทรัพยากรบุคคล (HRM Innovation)

“นวัตกรรมคลังข้อสอบของกรมศุลกากร” เป็นการพัฒนารูปแบบการสรรหาบุคลากรอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐาน ลดขั้นตอนการทำงาน และป้องกันการทุจริตในการสอบแข่งขัน ทำให้กระบวนการสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการในกรมศุลกากรมีความโปร่งใส เป็นธรรมและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ โดยมีการจัดทำ **ระบบคลังข้อสอบของกรมศุลกากร** ขึ้นเป็นครั้งแรก และได้ใช้ข้อสอบจากระบบคลังข้อสอบของกรมศุลกากร ในการสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการ ประเภทข้าราชการ เมื่อปีงบประมาณ 2556 ในการสอบ 2 ครั้ง ได้แก่ การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุ และแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ ในตำแหน่งนักวิชาการศุลกากร ระดับปฏิบัติการ และตำแหน่งเจ้าพนักงานศุลกากร ระดับปฏิบัติงาน โดยมีการพัฒนาระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการคัดเลือกข้อสอบ มีระบบการจัดเก็บและบริหารจัดการคลังข้อสอบอย่างเป็นระบบ และมีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลหลายชั้น เพื่อป้องกันการทุจริตและสร้างความโปร่งใส มีมาตรฐานในการคัดเลือกข้อสอบ ซึ่งจะทำให้การเปิดสอบแข่งขันของกรมศุลกากร ในแต่ละครั้ง มีความโปร่งใส มีกระบวนการทำงานที่เป็นมาตรฐาน มีความน่าเชื่อถือ และสามารถตรวจสอบได้

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ 2555 – 2556) กรมศุลกากร โดยสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล ได้มุ่งมั่นในการบริหารทรัพยากรบุคคล มาอย่างต่อเนื่อง โดยมีผลสัมฤทธิ์ของการทำงานเป็นที่ประจักษ์ดังกล่าวข้างต้น ส่งผลให้กรมศุลกากรได้รับรางวัล “ส่วนราชการส่งเสริมการบริหารทรัพยากรบุคคลดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2557 จากมูลนิธิ พันเอกจินดา ณ สงขลา” อันเป็นผลมาจากการดำเนินงานอย่างครอบคลุม ทั้งด้านการบริหารงานบุคคล การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และการดูแลสิทธิประโยชน์และคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงาน รวมทั้งมีการคิดค้นนวัตกรรม “คลังข้อสอบของกรมศุลกากร” เข้ามาใช้ในการสอบแข่งขันเพื่อสรรหาบุคคลที่มีคุณภาพบรรจุเข้ารับราชการในกรมศุลกากรอย่างมีมาตรฐาน โปร่งใส และเป็นธรรม ซึ่งเป็นเกียรติและความภาคภูมิใจแก่กรมศุลกากรเป็นอย่างยิ่ง และจะเป็นขวัญกำลังใจ ให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในการมุ่งมั่นทำงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ตามอุดมการณ์ “สพท. เพื่อกรมศุลกากร” อย่างเต็มขีดความสามารถต่อไป

แลหน้า มุ่งสู่นาคต (ก้าวต่อไปในอนาคต)

กรมศุลกากร จะมุ่งมั่นในการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างต่อเนื่อง ตามแนวทางที่กำหนดในแผนกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล และแผนพัฒนาบุคลากร เพื่อสรรหาและรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีคุณภาพ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมความก้าวหน้าในงานราชการ และคุณธรรม จริยธรรม พร้อมทั้งดูแลสิทธิประโยชน์และคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงาน เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและความผูกพันในองค์กร ให้แก่บุคลากรของกรมศุลกากร โดยก้าวต่อไปในอนาคต (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557) จะดำเนินการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานบุคคล (Human Resource Management : HRM)

1.1 ปรับโครงสร้างส่วนราชการ โดยยกระดับศูนย์บริการท่าอากาศยานดอนเมือง ซึ่งปัจจุบันเป็นหน่วยงานระดับส่วน สังกัดสำนักงานศุลกากรกรุงเทพ ให้มีฐานะเป็นส่วนราชการระดับสำนัก ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมศุลกากร กระทรวงการคลัง พ.ศ. 2551 เพื่อให้เหมาะสมกับภารกิจและพื้นที่ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้น

1.2 ปรับปรุงการกำหนดตำแหน่ง เพื่อรองรับภารกิจ และพื้นที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการ อาทิ

- เร่งรัดการขอปรับปรุงตำแหน่งนายด่านศุลกากรจากประเภทอำนวยการระดับต้น เป็นอำนวยการระดับสูง ให้แก่ด่านศุลกากรที่เหลืออีก 5 ด่าน ได้แก่ ด่านศุลกากรเชียงดาว ด่านศุลกากรชุมพร ด่านศุลกากรนครศรีธรรมราช ด่านศุลกากรปัตตานี และด่านศุลกากรบ้านประกอบ

- กำหนดตำแหน่งนายด่านศุลกากรประเภทอำนวยการระดับต้น ให้แก่ด่านศุลกากรที่ตั้งขึ้นใหม่ คือ ด่านศุลกากรบูเกะตา และด่านศุลกากรช่องสะงำ

- ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลและความเป็นไปได้ในการขอกำหนดตำแหน่งในต่างประเทศ

1.3 สรรหาบุคลากรเข้ารับราชการ ในอัตราที่ว่าง ทั้งประเภทข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างชั่วคราว โดยการเปิดสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก และสรรหาโดยวิธีอื่น ๆ เช่น การขอใช้บัญชีผู้สอบแข่งขันได้จากส่วนราชการอื่น ๆ การรับโอน เป็นต้น

1.4 ดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการเพื่อดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ได้แก่ ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ และระดับเชี่ยวชาญ ตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง และตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น

2. ด้านการพัฒนาบุคลากร (Human Resource Development: HRD)

2.1 มุ่งมั่นการพัฒนาบุคลากรตามหลักสมรรถนะ (Competency-Based Development) เพื่อให้มีทักษะความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และพัฒนากำลังคนรุ่นใหม่ เพื่อทดแทนกำลังคนรุ่นเก่าที่จะเกษียณอายุราชการในแต่ละปีจำนวนมาก รวมทั้งเตรียมกำลังคนคุณภาพ เพื่อเข้าเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

2.2 พัฒนาหลักสูตรและวิธีการฝึกอบรมรูปแบบใหม่ ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะและสมรรถนะในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรอย่างเป็นมืออาชีพมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดนโยบายและส่งเสริมให้หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นจะดำเนินการพัฒนาบุคลากรภายในหน่วยงานด้วยรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น การพัฒนาในขณะปฏิบัติงาน (On the Job Training) การสอนงาน (Coaching) และการพัฒนาด้วยตนเอง (Self Learning)

2.3 ฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการบรรจุใหม่ ประเภทวิชาการ ตำแหน่งนักวิชาการศุลกากร ระดับปฏิบัติการ เพื่อสร้างกำลังคนคุณภาพรุ่นใหม่ให้มีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

3. ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม (Morality and Ethics Enhancement)

กรมศุลกากร จะมุ่งมั่นในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม รวมทั้งปลูกฝังความคิดและจิตสำนึกในค่านิยมความเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐที่ดีให้แก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง เพื่อให้บุคลากรเป็นคนดี มีศีลธรรม มีทัศนคติที่ดีในการทำงานอย่างมีอุดมการณ์ เพื่อประโยชน์ของทางราชการ พร้อมทั้งยกย่องข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างที่เป็นแบบอย่างที่ดี เช่น การจัดทำ “โครงการคนดีศรีศุลกากร” และ “โครงการส่งเสริมให้บุคลากรศึกษาธรรมะทางศาสนา” ซึ่งจะดำเนินการในงบประมาณ 2557 และติดตามสอดส่องบุคลากรให้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการอย่างสม่ำเสมอ มิให้ประพฤติปฏิบัติตนนอกกรอบระเบียบปฏิบัติที่จะส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่กรมศุลกากรและระบบราชการ

ประมวลภาพการพัฒนาทีมงาน และส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานของสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

เหลียวหลัง

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

กรมศุลกากร เป็นส่วนราชการสังกัด กระทรวงการคลัง มีหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านการจัดหารายได้ให้แก่รัฐ และการให้บริการอำนวยความสะดวกด้านการค้าระหว่างประเทศ ตลอดจนการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากรเพื่อปกป้องสังคมและประโยชน์ของประเทศ

ซึ่งแต่เดิมนั้น การปฏิบัติพิธีการศุลกากรในการนำเข้า-ส่งออก เป็นการผ่านพิธีการแบบ Manual ในรูปแบบของเอกสาร โดยขั้นตอนจะเริ่มตั้งแต่ผู้ประกอบการกรอกข้อมูล Invoice และเอกสารประกอบอื่น ๆ ลงในใบขนสินค้า และนำใบขนสินค้าพร้อมเอกสารแนบ มายื่นให้แก่เจ้าหน้าที่พิธีการ ณ ที่ทำการศุลกากร เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบบัตรตัวอย่างลายมือชื่อเจ้าของหรือผู้จัดการ หรือผู้รับมอบอำนาจ และออกเลขที่ใบขนสินค้าพร้อมลงนามรับรอง จากนั้นเจ้าหน้าที่ประเมินอากรจะตรวจสอบพิกัดอัตราอากรเพื่อประเมินอากรและสั่งการตรวจ ผู้ประกอบการจึงจะนำใบขนสินค้าที่ผ่านพิธีการไปยื่น และชำระอากรหรือเงินประกัน ณ ที่ทำการศุลกากร จากนั้นนำเอกสารไปยื่นให้แก่เจ้าหน้าที่ศุลกากรที่โรงพักสินค้า เพื่อกำหนดชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจปล่อยสินค้า และทำการตรวจปล่อยสินค้า ต่อมากรมศุลกากรได้ตระหนักถึงความสำคัญในการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงานภายในองค์กร เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการให้บริการแก่ผู้ประกอบการค้า ในการนำเข้า - ส่งออก โดยได้เริ่มนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งานตั้งแต่ปี 2527 เป็นต้นมา และได้มีการพัฒนา ปรับปรุงระบบให้ทันสมัย และสามารถรองรับการให้บริการผู้ประกอบการค้าอย่างมีประสิทธิภาพมาอย่างต่อเนื่อง

กรมศุลกากรเล็งเห็นว่าการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมเข้ามาใช้เป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญยิ่งสำหรับรองรับการค้าระหว่างประเทศในขณะนั้น ซึ่งนอกจากจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและสมรรถนะในการบริหารงานของกรมศุลกากรแล้ว ยังเป็นการสนองนโยบายของรัฐในการรองรับการขยาย

ตัวทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศในอนาคต และส่งเสริมให้ภาคเอกชนสามารถแข่งขันในตลาดการค้ากับต่างประเทศได้ ในปี 2539 กรมศุลกากรจึงได้พัฒนาระบบ EDI (Electronic Data Interchange) สำหรับการรับ - ส่ง ข้อมูลใบขนสินค้า และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามมาตรฐานสากลของ UN/EDIFACT โดยขั้นตอนการผ่านพิธีการนั้นผู้ส่งออก ผู้นำเข้า และตัวแทนออกของต้องจัดเตรียมใบขนสินค้าภายในสำนักงานของตน แล้วส่งข้อมูลใบขนสินค้าในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์มายังกรมศุลกากรโดยผ่านระบบ EDI ซึ่งกรมศุลกากรจะสามารถตรวจสอบความถูกต้องของใบขนสินค้าทางระบบ EDI ได้ทันที ถ้าข้อมูลถูกต้องแล้ว ตัวแทนออกของสามารถจัดพิมพ์ใบขนสินค้า และเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ และนำมายื่น ณ ที่ทำการกรมศุลกากรเพื่อชำระอากรและตรวจปล่อยสินค้าต่อไป โดยกรมศุลกากรได้มีการใช้งานระบบ EDI แบบเต็มรูปแบบมาตั้งแต่ปี 2543 แต่จะเห็นว่าการใช้ระบบ EDI นั้น ยังคงมีการใช้เอกสารควบคู่กันไปด้วย เนื่องจากในขณะนั้นยังไม่มีกฎหมายที่รองรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และเจ้าหน้าที่ยังคงต้องบันทึกข้อมูลการนำเข้า/ส่งออกจากสำเนาใบขนสินค้า เพื่อนำไปประมวลผล และออกรายงานสถิติการค้าระหว่างประเทศต่อไป

ปี 2546 กรมศุลกากรได้ขออนุมัติโครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการศุลกากร ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ งบประมาณปี 2546 - 2549 โดยทำการเปลี่ยนเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (Migration) ให้สามารถรองรับการขยายตัวทางการค้าได้ในอนาคต และพิจารณาที่จะนำเทคโนโลยี Web-based Application มาทำการปรับปรุงระบบงานต่างๆ โดยจัดทำโครงการพัฒนาคอมพิวเตอร์ออกเป็น 2 ระยะ คือ ในปี 2546-2547 ดำเนินการ Covert ระบบงานเดิมจากเครื่อง MAINFRAME ซึ่งเป็นระบบปิด มายังเครื่องคอมพิวเตอร์แบบ Unix ซึ่งเป็นระบบเปิด โดยใช้ ORACLE เป็นระบบฐานข้อมูล และ

ในปี 2548-2549 ดำเนินการ Redesign ระบบงานเพื่อให้ทุกขั้นตอนในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรใช้ระบบคอมพิวเตอร์ทั้งหมด เพื่อให้พิธีการศุลกากรเป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสาร (e-Customs) และพิจารณาลด/เลิกการใช้เอกสารที่ไม่จำเป็น (Paperless/Less paper)

ปี 2547 กรมศุลกากรมีการนำเทคโนโลยีเครื่องเอกซเรย์ตู้คอนเทนเนอร์มาช่วยในการตรวจสอบสินค้า โดยไม่ต้องเปิดตรวจตู้คอนเทนเนอร์ เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็วและโปร่งใส เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากร ป้องกันและปราบปรามการลักลอบหนีภาษีศุลกากร อีกทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกด้านการค้าระหว่างประเทศ

และกรมศุลกากรได้ปรับปรุงระบบเทคโนโลยีควบคุมทางศุลกากรให้มีความทันสมัยโดยใช้ระบบ CCTV เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบติดตาม บุคคล สินค้า ยานพาหนะ สามารถสกัดกั้นหรือป้องกันเหตุร้ายได้ล่วงหน้า อีกทั้งเป็นระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติเพื่อช่วยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ให้ทราบถึงเหตุการณ์ผิดปกติและเข้าตรวจสอบได้ทันที

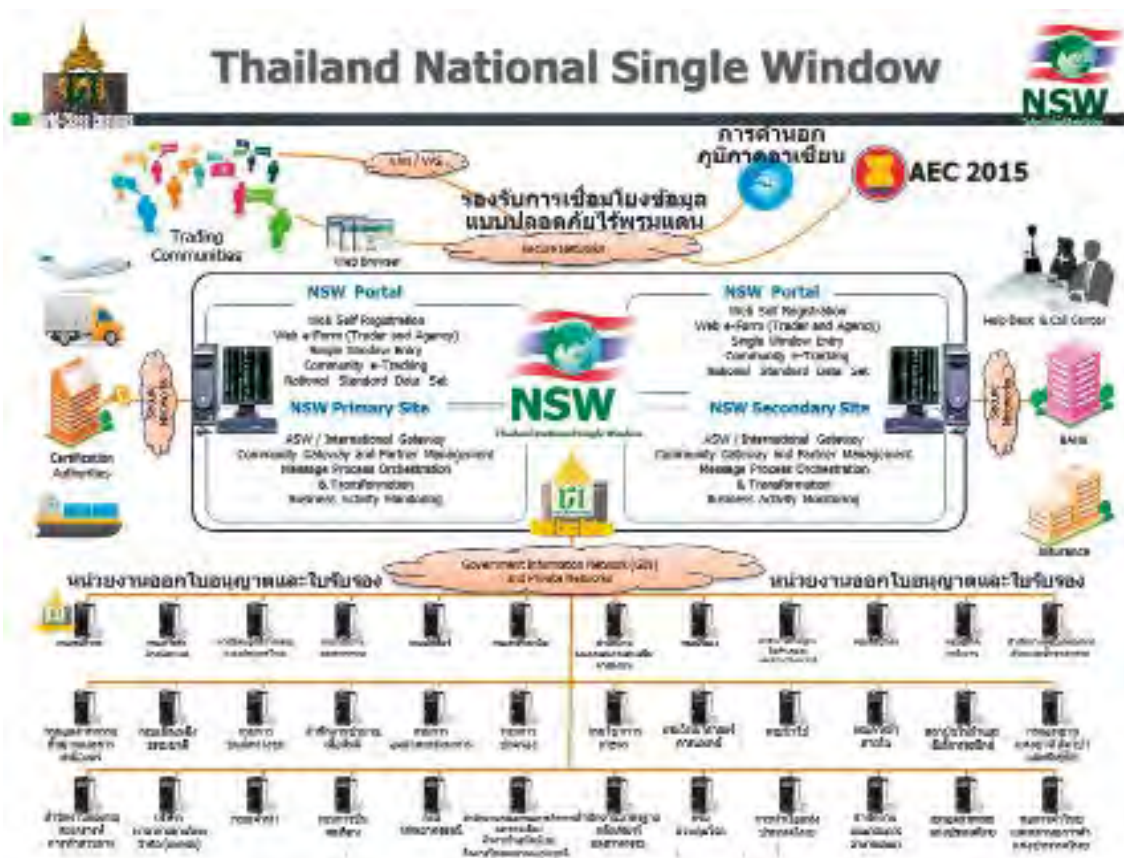
ปี 2548 กรมศุลกากรได้มีนโยบายเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีให้ก้าวสู่ความเป็นศุลกากรระดับโลก โดยนำเทคโนโลยี ebXML (Electronic Business eXtensible Markup Language) มาใช้งานในระบบพิธีการศุลกากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานศุลกากรให้เป็นมาตรฐานสากล และอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ โดยเรียกว่าระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสาร หรือระบบ e-Customs

ทิศทางการพัฒนาระบบ e-Customs นั้น มุ่งเน้นเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อผลักดันไปสู่วิสัยทัศน์ “ศุลกากรมาตรฐานโลก เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศและปกป้องสังคม” โดยมีหลักการให้บริการในรูปแบบ 4 ท คือ ทันที ทุกเวลา ทุกที่ ทั่วไทย

ระบบ e-Customs เป็นกระบวนการที่ผู้ประกอบการติดต่อทำธุรกรรมกับกรมศุลกากร โดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด เช่น การใช้มาตรฐาน ebXML/XML และ WCO Data Set ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล และการใช้ลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Signature) กำกับเพื่อความปลอดภัยในการส่งข้อมูลต่าง ๆ เป็นต้น ระบบ e-Customs ได้ให้บริการอย่างเต็มรูปแบบในปี 2551 เป็นต้นมา และต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเรียกกระบวนการให้บริการพิธีการศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ จาก “e-Customs” เป็น Thai Customs Electronic System “TCES” เพื่อความเป็นสากลและสอดคล้องกับนานาประเทศ

กรมศุลกากรได้พัฒนาระบบ Risk Management โดยใช้ระบบ Profile ซึ่งเป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับสร้างเงื่อนไขการตรวจสอบข้อมูล โดยที่ระบบ Profile จะมีการเชื่อมโยงกับระบบงานต่าง ๆ ที่ส่งข้อมูลเข้ามาตรวจสอบเงื่อนไข เช่น ระบบพิธีการใบขนสินค้า ระบบตรวจปล่อยสินค้า ดังนั้น ระบบ Profile จะช่วยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศุลกากรให้สามารถตรวจสอบข้อมูลที่ต้องการได้ทันทีที่มีข้อมูลเข้ามาในระบบคอมพิวเตอร์ของกรมศุลกากร เช่น ต้องการตรวจสอบกลุ่มสินค้า ผู้ประกอบการ หรือ ประเภทกิจการค้าที่มีความเสี่ยงสูงในการลักลอบหลีกเลี่ยงภาษีศุลกากร และให้ระบบแจ้งให้ทราบทันที โดยการสร้างเงื่อนไขสำหรับตรวจสอบข้อมูลไว้ในระบบ Profile ซึ่งในการจัดสร้างเงื่อนไข Profile สามารถแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ Central Profile และ Local Profile เมื่อผู้นำเข้า-ส่งออกผ่านพิธีการใบขนสินค้า หรือตัวแทนเรือยื่นรายงานเรือเข้าและบัญชีสินค้า ทางอิเล็กทรอนิกส์ ระบบจะส่งข้อมูลใบขนสินค้า เข้าไปในระบบ Profile เพื่อตรวจสอบกับเงื่อนไข หลังจากนั้นระบบ Profile จะแจ้งผลการตรวจสอบกลับมายังระบบที่ส่งข้อมูลเข้าไปตรวจสอบเงื่อนไข เพื่อแจ้งให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรดำเนินการในขั้นตอนต่อไป ตามเงื่อนไขที่หน่วยงานศุลกากรกำหนดไว้ในระบบ Profile เพื่อจัดกลุ่มใบขนสินค้าเป็น 2 กลุ่ม คือ ให้เปิดตรวจ (Red Line) หรือให้ยกเว้นการตรวจ (Green Line)

นอกจากนี้ กรมศุลกากรยังได้ดำเนินการตามนโยบายและภารกิจที่ได้รับมอบหมายตามนโยบายของรัฐบาล ในการจัดตั้งระบบ National Single Window (NSW) ทำหน้าที่เป็นระบบกลางในการเชื่อมโยงข้อมูลของประเทศที่เกี่ยวข้องกับการการนำเข้า - ส่งออก และโลจิสติกส์ ตามแผนพัฒนาโลจิสติกส์ของประเทศไทย โดยปัจจุบันระบบ NSW พร้อมให้บริการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ตั้งแต่ไตรมาส 4 ของปี 2554 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นระบบบริการแบบอัตโนมัติและกึ่งอัตโนมัติควบคู่ไปกับการปฏิรูปกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ และการลดเอกสารที่ไม่จำเป็น โดยอำนวยความสะดวกให้ผู้ให้บริการ (เช่น ผู้ประกอบการนำเข้า - ส่งออก ตัวแทนออกของ ตัวแทนผู้รับขนส่งสินค้า บริษัทเรือ สายการบิน ธนาคาร เป็นต้น) สามารถทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กับหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนทางอิเล็กทรอนิกส์แบบปลอดภัยและไร้เอกสาร เช่น การจัดเตรียมข้อมูลเพียงครั้งเดียวในการขอใบอนุญาตและใบรับรองทางอิเล็กทรอนิกส์ และการปฏิบัติพิธีการศุลกากรใบขนสินค้าและชำระค่าภาษีอากรแบบอัตโนมัติ การใช้ข้อมูลร่วมกันกับทุกองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลใบอนุญาตและใบรับรองระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เพื่อลดต้นทุนของสินค้า การบริการ และแรงงาน รวมถึงการยกระดับความสามารถในการแข่งขัน และการอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าและโลจิสติกส์ตลอดกระบวนการค้าระหว่างประเทศ โดยมีแผนภาพการเชื่อมโยงข้อมูลแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานผ่านระบบ NSW ดังรูป

แผนภาพ ระบบ National Single Window

ผลจากการพัฒนา ปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน และการให้บริการด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ กรมศุลกากรได้รับรางวัลอันเป็นเกียรติยศ และความภาคภูมิใจ ดังนี้

1. รางวัลนวัตกรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลงกระทรวง การคลัง ประจำปีงบประมาณ 2552 (MOF INNOVATION AWARDS 2009) ประเภทการให้บริการประชาชนและ หน่วยงานภายนอก จากกระทรวงการคลัง : ระบบ e-Customs สำหรับการนำเข้า - ส่งออกแบบไร้เอกสาร

2. รางวัลชนะเลิศประเภทการให้บริการประชาชน ประจำปีงบประมาณ 2552 จากสำนักงาน ก.พ.ร. : ระบบ e-Customs ระบบการนำเข้า - ส่งออกแบบไร้เอกสาร

3. รางวัลรองชนะเลิศระดับกรม จากการประกวดรางวัล เพชรขวัญรักษ์ ครั้งที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2553 จาก กระทรวงการคลัง : ระบบการติดตามสถานะการผ่านพิธีการ ศุลกากรบนอินเทอร์เน็ต (e-Tracking)

4. รางวัลชนะเลิศระดับจังหวัด จากการประกวดรางวัล เพชรขวัญรักษ์ ครั้งที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2553 จาก กระทรวงการคลัง : โครงการ e-Express สำหรับการนำเข้า-ส่งออกของเร่งด่วนแบบไร้เอกสาร

5. รางวัลชนะเลิศระดับกรม จากการประกวดรางวัล เพชรวายุภักดิ์ ครั้งที่ 3 ประจำปีงบประมาณ 2554 จาก กระทรวงการคลัง : โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ ตรวจปล่อยสินค้า (e-Inspection)

6. รางวัลชมเชย จากการประกวดรางวัลเพชรวายุภักดิ์ ครั้งที่ 3 ประจำปีงบประมาณ 2554 จาก กระทรวงการคลัง : ระบบติดตามทางศุลกากร

7. รางวัลคุณภาพการให้บริการประชาชนระดับดีเด่น ประจำปี 2553 ประเภทรางวัลนวัตกรรมการให้บริการ ใน กระบวนการให้บริการเพื่อการนำเข้า - ส่งออกสินค้าเร่งด่วน

8. รางวัลชนะเลิศระดับกรม จากการประกวดรางวัล เพชรวายุภักดิ์ ครั้งที่ 4 ประจำปีงบประมาณ 2555 จาก กระทรวงการคลัง : โครงการ National Single Window ของ ประเทศซึ่งจะเป็นแรงผลักดันให้กรมศุลกากรพัฒนา และยกระดับการให้บริการอย่างต่อเนื่องต่อไปในอนาคต

แลหน้า

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจุบันกรมศุลกากรมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานให้สอดคล้องกับความเป็น “ศุลกากรมาตรฐานโลก เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศและปกป้องสังคม” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถกำหนดกรอบ ในการดำเนินงานได้อย่างชัดเจนภายใต้วิสัยทัศน์ พันธกิจ และ ยุทธศาสตร์ของกรมศุลกากร โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พัฒนาเทคนิคการตรวจสอบควบคุม ให้มีความเป็นสากลและทันสมัยอยู่ตลอดเวลา การประสานความร่วมมือแบบยั่งยืนกับภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง การนำระบบเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนในการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่ระบบการทำงานแบบไร้เอกสาร พร้อมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของระบบเครือข่าย (Network) เพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานและการพัฒนาระบบงานไปสู่ทิศทางและแผนงานที่กำหนดไว้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และเพื่อรองรับและอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการ อีกทั้งเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและความปลอดภัยทางสังคม

กรมฯ ได้วางแผนงานที่จะดำเนินงานต่อไปในอนาคต เพื่อปรับปรุง พัฒนา และเพิ่มขีดความสามารถของระบบสารสนเทศ ให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โดยมีโครงการต่าง ๆ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ และจะมีการดำเนินการในอนาคตตามกรอบและนโยบายในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ ปีงบประมาณ 2557 – 2561 เช่น

1. โครงการระบบบริหารจัดการความปลอดภัยระบบเครือข่ายของกรมศุลกากร (ปีงบประมาณ 2557)

ปัจจุบันเทคโนโลยีของโทรศัพท์มือถือ (Mobile Phone หรือ Cell Phone หรือ Smart Phone) และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์พกพาขนาดเล็ก (PDA, Tablet) มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนสามารถทำงานและมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานในปัจจุบันสำหรับการใช้งานบางประเภท และเป็นที่ยอมรับแพร่หลายและมีการนำมาประยุกต์ในการปฏิบัติงานและให้บริการเป็นจำนวนมาก ซึ่งในส่วนองกรมฯ เอง ได้มีการประยุกต์และนำเทคโนโลยีของอุปกรณ์ Tablet มาร่วมใช้งานในการให้บริการของกรมฯ ในโครงการนำร่องการตรวจปล่อยสินค้านอกสถานที่และงานที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นมา แต่กรมฯ ยังไม่มีระบบบริหารจัดการการควบคุม ตรวจสอบและป้องกันการเชื่อมต่อของระบบเครือข่ายของกรมฯ ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจทำให้มีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ Mobile Phone หรือ Cell Phone หรือ Smart Phone) และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์พกพาขนาดเล็ก (PDA, Tablet) ที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมต่อกับระบบเครือข่ายมาเชื่อมต่อเข้ากับระบบเครือข่ายและอาจเกิดส่งผลกระทบและการความเสียหายต่อข้อมูล การใช้งานของเจ้าหน้าที่ และการทำงานของกรมฯ ได้ กรมฯ จึงได้จัดหาระบบบริหารจัดการความปลอดภัยระบบเครือข่ายของกรมศุลกากร ที่ส่วนกลาง (รวมถึงหน่วยงานของกรมฯ ในพื้นที่บริเวณท่าเรือกรุงเทพ) เพื่อควบคุม ตรวจสอบ ป้องกันและบริหารจัดการระบบเครือข่ายของกรมฯ ที่ส่วนกลางให้มีความปลอดภัย นำเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ รองรับการเชื่อมต่อจากเครื่องคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่ต้องเชื่อมต่อเข้ากับระบบเครือข่ายของกรมฯ หรือได้รับอนุญาตให้เชื่อมต่อเข้ากับระบบเครือข่ายของกรมฯ

2. โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลสารสนเทศของกรมศุลกากร (ปีงบประมาณ 2557)

เนื่องจากจำนวนปริมาณข้อมูลในฐานข้อมูลสารสนเทศของกรมฯ ซึ่งได้ทำการจัดเก็บข้อมูลมาตั้งแต่ปี 2547 จนถึงปัจจุบัน มีจำนวนมากและยังคงเพิ่มขึ้นในทุกๆปี ทำให้พื้นที่ในฐานข้อมูลสารสนเทศของกรมฯ สำหรับใช้จัดเก็บข้อมูลของทุกระบบงาน มีจำนวนจำกัด และคาดว่าหากไม่มีการจัดหาพื้นที่สำหรับจัดเก็บข้อมูลให้กับฐานข้อมูลสารสนเทศของกรมฯ เพิ่มเติม

อาจทำให้พื้นที่ที่เหลืออยู่ไม่เพียงพอต่อการบริหารและจัดการฐานข้อมูลสารสนเทศของกรมฯ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลสารสนเทศที่มีการดำเนินการต่างๆ รวมถึงกิจกรรมที่ต่อเนื่อง อาจทำงานหรือตอบสนองล่าช้าตามไปด้วยเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจทำให้ภาพรวมการให้บริการของกรมฯ มีประสิทธิภาพน้อยลง และส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศได้ และเพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นได้ดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการฐานข้อมูลสารสนเทศของกรมศุลกากร ขึ้นมาเพื่อรองรับและแก้ไขปัญหาล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นดังกล่าว โดยการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องและ Software ซึ่งรวมถึงระบบ Application Software ด้วย เพื่อทำการจัดเก็บข้อมูลและบริหารจัดการฐานข้อมูลสารสนเทศของกรมฯ และคาดว่าโครงการฯ จะสามารถรองรับปริมาณข้อมูลของกรมฯ ในการบริหารจัดการฐานข้อมูลสารสนเทศได้ไม่น้อยกว่า 10 ปี ซึ่งจะช่วยให้ปัญหาดังกล่าวหมดไป ซึ่งจะยังผลให้ภาพรวมของการบริการต่างๆ ของกรมฯ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือในการดำเนินการมากยิ่งขึ้น

3. โครงการพัฒนาระบบขดเชยอากรด้วยบัญชีเดบิตเพื่อรองรับการชำระค่าภาษีอากรของ 3 กรมภาษี (ปีงบประมาณ 2557)

ตามที่กระทรวงการคลังได้มีนโยบายในการกำหนดเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรเดียว (Tax Single ID) ของ 3 กรมภาษี ได้แก่ กรมสรรพสามิต กรมสรรพากร และกรมศุลกากร โดยการนำเลขประจำตัวผู้เสียภาษี 13 หลักมาใช้แทนเลขประจำตัวผู้เสียภาษี 10 หลักนั้น กรมฯ ได้มีการปรับปรุงระบบงานหลักด้านการผ่านพิธีการของกรมฯ ไปแล้ว แต่ยังมีระบบงานต่อเนื่องบางระบบ เช่น ระบบงานบัตรภาษีบน Internet ยังไม่ได้รับการปรับปรุงให้รองรับกรณีดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมโครงสร้างฐานข้อมูลระบบบัตรภาษีให้รองรับการจัดเก็บข้อมูลเลขประจำตัวผู้เสียภาษี 13 หลัก เพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการรับชำระค่าภาษีอากรของ 3 กรมภาษีด้วยบัญชีเดบิตของระบบขดเชยอากรผ่าน NSW ให้สามารถอำนวยความสะดวกรวดเร็วให้แก่ผู้ประกอบการได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. โครงการปรับปรุงระบบบัตรภาษีบน Internet รองรับเลขประจำตัวผู้เสียภาษี 13 หลัก (ปีงบประมาณ 2557)

ในการผ่านพิธีการศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น ผู้ประกอบการบางรายจะมีการนำข้อมูลไปใช้สิทธิประโยชน์ในการขอขดเชยอากร ซึ่งการขดเชยค่าภาษีอากรนั้น เป็นมาตรการช่วยเหลือทางภาษีอากรของรัฐอย่างหนึ่งที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการส่งออกเพื่อลดต้นทุนการผลิตทำให้สามารถส่งสินค้าไปแข่งขันกับสินค้าต่างประเทศ โดยระบบขดเชยอากรที่กรมฯ ใช้งานอยู่ในปัจจุบันเป็นระบบการทำงานแบบ Client Sever ไม่ทันสมัยและไม่มีการ Maintenance ระบบงานอย่างต่อเนื่อง

กรมฯ ได้นำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการกระบวนการขดเชยค่าภาษีอากร ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การรับชุดคำขอขดเชย การตรวจสอบชุดคำขอฯ การอนุมัติชุดคำขอฯ และการพิมพ์บัตรภาษีและจ่ายบัตรภาษี ซึ่งการนำบัตรภาษีมาใช้งานจะมีขั้นตอนต่างๆ เกิดขึ้นมากมายและมีค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์/จ่ายบัตรภาษี รวมทั้งจะต้องมีเจ้าหน้าที่เข้ามาเกี่ยวข้องทุกขั้นตอน เพื่อดูแลระบบการทำงาน นอกจากนี้ยังไม่รองรับการเชื่อมโยงของ 3 กรมภาษีในการแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยส่งผ่าน National Single Window สำหรับการชำระค่าภาษีอากร ทำให้ไม่สะดวกต่อการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวางฎีกาต่อไปจึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมโครงสร้างฐานข้อมูลระบบบัตรภาษีให้รองรับการจัดเก็บข้อมูลเลขประจำตัวผู้เสียภาษี 13 หลัก เป็นการสนับสนุนการทำงานในระบบงานที่ต่อเนื่องจากระบบงานหลัก ช่วยให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่รับชำระด้วยบัตรภาษีสามารถส่งข้อมูลการใช้บัตรภาษีมายังกรมศุลกากรได้โดยสะดวกและถูกต้อง

5. โครงการปรับปรุงระบบ TCES รองรับการเปลี่ยนแปลงการคำนวณค่าภาษีสุรา (ปีงบประมาณ 2557)

ตามที่กรมสรรพสามิตได้ออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสุรา พ.ศ. 2453 (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2556 แก้ไขวิธีการจัดเก็บภาษีสุราจากเดิมคำนวณภาษีสุราการนำเข้าจากวิธีคำนวณภาษีตามอัตรามูลค่าเปรียบเทียบกับภาษีที่คำนวณตามปริมาณ หากภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีใดสูงกว่าให้

จัดเก็บภาษีตามวิธีนั้น โดยปรับปรุงเป็นการคำนวณภาษีสุราที่ต้องเสียทั้งตามมูลค่าและตามปริมาณ โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 กันยายน 2556 เป็นต้นไปนั้น เพื่อให้ระบบพิธีการศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสารสามารถดำเนินงานเพื่อรองรับพระราชกำหนดฯ ดังกล่าวได้ จึงต้องมีการปรับปรุงโปรแกรมในระบบ e-Import และ e-Export ที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณภาษีสรรพสามิตสุราทั้งหมดและปรับปรุงจอภาพช่วยคำนวณภาษีโดยมีอัตราภาษีและวิธีการคำนวณตามที่กฎหมายสรรพสามิตกำหนด

6. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการตรวจปล่อยสินค้าระยะที่ 2 (ปีงบประมาณ 2558)

เนื่องจากกรมฯมีการพัฒนาระบบงานต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปแบบ Web Based และมีการนำระบบพิธีการศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสารมาให้บริการเกี่ยวกับการนำเข้า - ส่งออก ฉะนั้น เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์จะต้องมีประสิทธิภาพสูงเพื่อรองรับระบบงานต่าง ๆ ของกรมฯได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการเปลี่ยนทดแทนเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงที่มีอายุการใช้งานเกินกว่า 5 ปี และจัดหาเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งานเพื่อให้รองรับกับระบบงานของกรมฯ และสามารถให้บริการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ/ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไปได้อย่างรวดเร็ว

7. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบสถิติสินค้าและคลังข้อมูล (ปีงบประมาณ 2558)

เพื่อจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งที่เป็น Hardware และ Software สำหรับนำมาใช้บริหารจัดการให้ระบบสถิติสินค้าและบริการสืบค้นข้อมูลใบขนสินค้า สามารถทำงานได้ทุกวันตลอด 24 ชั่วโมง อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรวบรวมข้อมูลสถิติสินค้า การนำเข้า/ส่งออก ตามโครงสร้างข้อมูลใหม่ในระบบเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานศุลกากรด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร (e-Tax Incentives) และระบบพิธีการศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์สำหรับของถ่ายลำ และการขนส่งต่อเนื่องเปลี่ยนถ่ายยานพาหนะ (e-Transition) เพื่อให้ข้อมูลที่ความสมบูรณ์ สามารถนำมาใช้วิเคราะห์และนำข้อมูลที่มีอยู่มาสนับสนุน เพื่อใช้ในการบริหาร

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อหน่วยงานภาครัฐที่ต้องใช้ข้อมูลใบขนสินค้าในกระบวนการปฏิบัติ สามารถสืบค้นข้อมูลใบขนสินค้าได้โดยผ่านระบบ และเพื่อเป็นเครื่องมือในการให้หน่วยงานภายในของกรมฯ สามารถใช้ข้อมูลวิเคราะห์ และวางแผน เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ และการบริหารได้ทันที

8. โครงการเปลี่ยนทดแทนและเพิ่มเติมเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่าย (ระยะที่ 1 ปีงบประมาณ 2558 และระยะที่ 2 ปีงบประมาณ 2559) และโครงการเปลี่ยนทดแทนเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ลูกข่าย (ระยะที่ 1 ปีงบประมาณ 2560 และระยะที่ 2 ปีงบประมาณ 2561)

ตามที่กรมฯ ได้ปรับโครงสร้างการบริหารงานและกำหนดขอบเขตงานใหม่ที่มีงานการให้บริการแบบครบวงจร (One Stop Service) รวมทั้งมีการพัฒนาระบบงานต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก เพื่อรองรับการให้บริการด้านพิธีการศุลกากรแก่ประชาชนภายนอก และการทำงานภายในองค์กรของเจ้าหน้าที่กรมฯ ตลอดจนมีการพัฒนาระบบงานใหม่เกิดขึ้นในอนาคตอย่างต่อเนื่องจำนวนหลายระบบ โดยเจ้าหน้าที่ของกรมฯที่ปฏิบัติงานตามสำนักงานของหน่วยงานต่าง ๆ หรือด้านศุลกากรของกรมฯ นั้น สามารถให้บริการและใช้งานในระบบ On-Line Real Time ได้ทั้งในสำนักงานฯ หรือด้านศุลกากรที่มีการติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมโยงมายังระบบคอมพิวเตอร์ ศูนย์คอมพิวเตอร์กรมศุลกากรที่คลองเตย ฉะนั้น เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงจะต้องมีประสิทธิภาพสูงเพื่อรองรับระบบงานต่าง ๆ ของกรมฯ ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์บางส่วนที่ติดตั้งอยู่เดิมมีขีดความสามารถที่จำกัด และไม่รองรับการทำงาน Web base ทำให้การปฏิบัติพิธีการศุลกากรไม่มีความคล่องตัว และอาจไม่สามารถให้บริการตามการรับประกันเวลาในการปฏิบัติงาน และตามคำรับรองที่กรมศุลกากร ลงนามกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

จากปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว กรมฯ จึงมีความจำเป็นต้องจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงเพื่อทดแทนของเดิมซึ่งผ่านการใช้งานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี และจัดหาเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอต่อการใช้งานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและให้บริการของกรมศุลกากรให้ผู้ประกอบการ ผู้นำเข้า - ส่งออก ได้รับความ

สะดวก รวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น จากการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และให้บริการดังกล่าวยังผลให้ผู้ประกอบการ ผู้นำเข้า - ส่งออก สามารถนำเข้า - ส่งออกสินค้าได้มากยิ่งขึ้น เป็นไปตามยุทธศาสตร์ของกรมศุลกากรด้านอำนวยความสะดวกทางการค้า

9. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพอุปกรณ์เครือข่ายเพื่อรองรับการใช้งาน IPv6 (ปีงบประมาณ 2558)

เพื่อให้กรมฯมีความพร้อมในการเข้าสู่ IPv6 และเตรียมความพร้อมเพื่อให้ระบบเครือข่ายสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีดังกล่าวได้อย่างทันทั่วทั้ง โดยไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของกรมฯรวมทั้งเพื่อให้สามารถบริหารจัดการเครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดความเสี่ยงในการใช้งานและการให้บริการ กรมฯจึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงอุปกรณ์เครือข่ายจากเดิมที่รองรับเฉพาะ IPv4 ไปสู่ IPv6 ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพระบบเครือข่าย และเพิ่มระบบรักษาความปลอดภัยในการใช้งานของระบบเครือข่ายมากยิ่งขึ้น เพื่อให้บริการงานอิเล็กทรอนิกส์บนระบบอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

10. โครงการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในการใช้ Internet (ปีงบประมาณ 2558)

กรมฯได้มีนโยบายให้เจ้าหน้าที่ของกรมฯสามารถเข้าถึงบริการ และใช้งาน Internet ได้ทุกคน ทุกระดับ เพื่อสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถสืบค้นข้อมูลและเข้าถึง Website ต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากปัจจุบัน ภัยคุกคามต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการใช้งาน Internet มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งภัยคุกคามดังกล่าวล้วนแต่เป็นสาเหตุที่ทำให้ระบบ Internet ของกรมฯไม่สามารถให้บริการได้ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องจัดหา ระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในการใช้ Internet มาติดตั้งและใช้งาน เพื่อให้ระบบ Internet ของกรมฯ สามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสะดวกรวดเร็วและมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

11. โครงการพัฒนาฐานข้อมูลอัตราศุลกากรสำหรับบุคคลทั่วไปทาง Internet (ปีงบประมาณ 2558)

เนื่องจากกรมฯได้มีการใช้งานระบบฐานข้อมูลอัตราศุลกากร (Integrated Tariff Database) มาตั้งแต่ปี 2550 จนถึงปัจจุบัน โดยให้บริการค้นหาพิกัดศุลกากรและข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งทาง Internet และ Intranet ของกรมฯ ซึ่งในปัจจุบันนั้นมีความจำเป็นต้องปรับปรุง และปรับเปลี่ยนระบบคอมพิวเตอร์ Server ใหม่ โดยการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ Server พร้อมติดตั้ง Software สำหรับจัดการระบบแม่ข่าย รวมถึงติดตั้งโปรแกรมจัดการฐานข้อมูล Oracle Database management software (Unlimited License) และดำเนินการ Upgrade/Transfer Database ฐานข้อมูลพิกัดศุลกากร เพื่อให้ผู้ประกอบการและบุคคลทั่วไปสามารถบริการสืบค้นพิกัดศุลกากรได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพทำให้ดำเนินการขั้นตอนพิธีการศุลกากรได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

12. โครงการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์แบบพกพา (Tablet) (ปีงบประมาณ 2560)

ตามที่กรมฯได้มีการจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการตรวจสอบปล่อยสินค้าโดยได้มีการจัดซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์แบบพกพา (Tablet) เพื่อนำมาเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบปล่อยสินค้าทั่วประเทศทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการเพื่อการนำเข้า-ส่งออก ลดขั้นตอนการยื่นเอกสารใบขนสินค้าเพื่อใช้ในการตรวจสอบสินค้า และยังลดต้นทุนของผู้ประกอบการด้านการจัดทำเอกสาร อีกทั้ง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบปล่อยสินค้า สามารถใช้ระบบงานของกรมฯ ได้ทั้งในและนอกสถานที่ทำงานของกรมฯ แบบ On-Line Real Time โดยใช้ระบบงานกรมฯผ่านสัญญาณระบบเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือสัญญาณระบบเครือข่ายไร้สาย (Wireless Network) ของกรมฯ

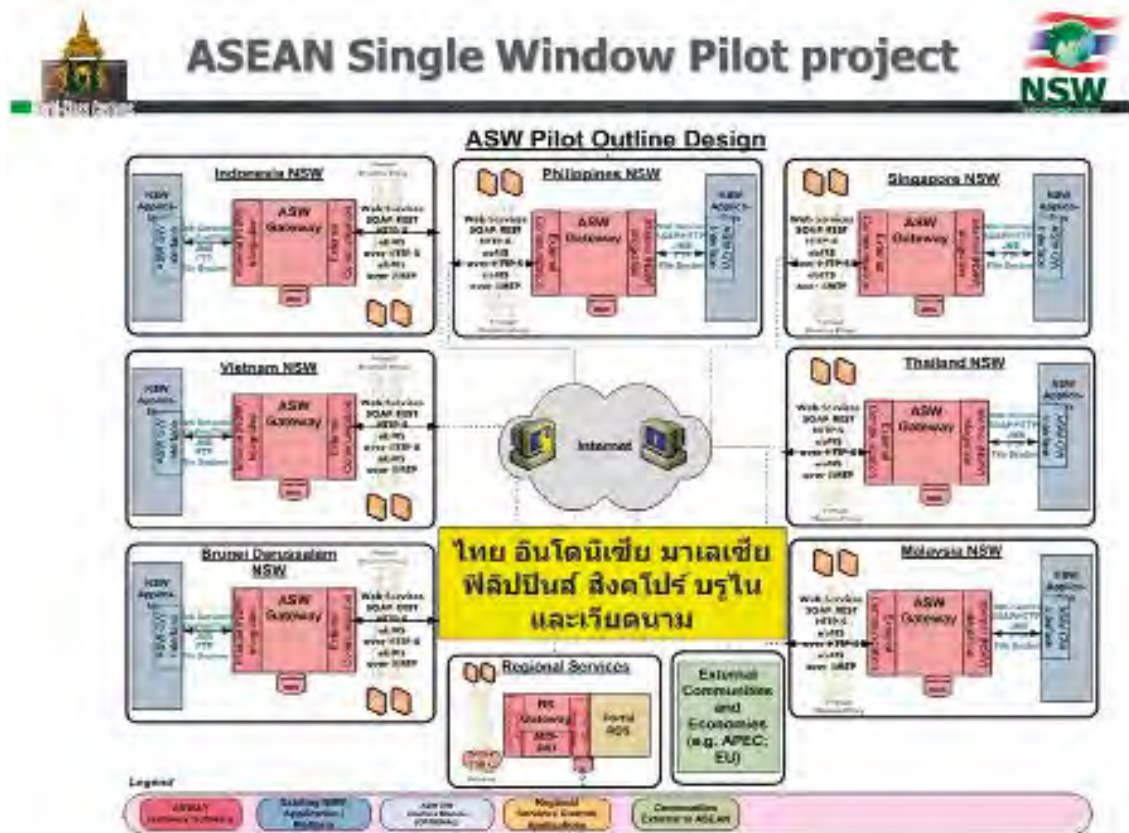
แต่เนื่องจากปัจจุบัน พบว่าภัยคุกคามต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นสามารถแฝงตัวเข้ามาอยู่ในอุปกรณ์คอมพิวเตอร์แบบพกพา (Tablet) และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งภัยคุกคามดังกล่าวนี้ล้วนแต่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหายกับกรมฯ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องจัดหา ระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัยการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์แบบพกพา (Tablet) มาติดตั้งและใช้งาน เพื่อ

ให้การให้บริการตรวจสอบปล่อยสินค้าของกรมฯ สามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสะดวกรวดเร็วและมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ นอกจากกรมศุลกากรจะพัฒนาระบบสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการนำเข้า-ส่งออก และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนทั่วไปอย่างต่อเนื่องแล้ว กรมฯ ยังมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) โดยได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อเตรียมการรองรับการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economics Community) ตามคำสั่งกรมฯที่ 236/2554 เพื่อทำการศึกษา วิเคราะห์ และ

พิจารณาเสนอแนะยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงานของกรมศุลกากรในการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายระเบียบปฏิบัติแนวทางการปฏิบัติพิธีการศุลกากร การควบคุมทางศุลกากร การกำหนดที่ทำการด่านพรมแดนเพื่อสนับสนุนและรองรับการรวมตัวดังกล่าวด้วย โดยในขณะนี้ มีแผนงานโครงการต่าง ๆ ในด้านเทคโนโลยีที่กรมฯ ดำเนินการแล้วและอยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อสนับสนุนการรวมกลุ่มดังกล่าว เช่น

1. โครงการจัดตั้งการให้บริการระบบ (National Single Window : NSW) ของประเทศ

2. โครงการการนำร่องการแลกเปลี่ยนข้อมูลใบขนสินค้าอาเซียน (ASEAN Customs Declaration Document: ACDD) และใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าของอาเซียน ATIGA Form D เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยนำร่องแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่าง 6 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ บรูไน ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม

3. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบติดตามทางศุลกากร (Tracking System) ระบบโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV System) และระบบเทคโนโลยีอื่นที่เหมาะสมกับการควบคุมทางศุลกากร เพื่อใช้ในการตรวจสอบสินค้าผ่านแดน โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาระบบ RFID, ระบบ GPS และระบบ CCTV เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการตรวจสอบ ติดตามการเคลื่อนย้ายของสินค้า เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาประเมินผลหรือกำหนดเงื่อนไขความเสี่ยง ทั้งนี้ ระบบฯ จะเป็นเครื่องมือในการลดปริมาณและป้องกันการลักลอบหรือหลีกเลี่ยงหนีศุลกากร เสริมสร้างการบูรณาการของข้อมูลในองค์กรเพื่อการควบคุมทางศุลกากร ในมิติใหม่ที่มีมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกทางการค้า

4. โครงการนำระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่องเอ็กซเรย์มาใช้ในการตรวจสอบสินค้าผ่านแดน เพื่อพัฒนาระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่อง X-ray เป็นการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการตรวจสอบสินค้า โดยไม่ต้องเปิดตรวจตู้คอนเทนเนอร์ ซึ่งมีการเสาะหาเทคโนโลยีใหม่เข้ามาอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบสินค้าด้วยเครื่อง X-ray และเพื่อให้ผู้ประกอบการได้รับความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

จะเห็นว่ากรมฯ ได้พัฒนาระบบสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการนำเข้า - ส่งออก และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนทั่วไปมาอย่างต่อเนื่อง โดยปรับปรุง พัฒนา และเพิ่มขีดความสามารถของระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และจะยังคงทำอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในทุก ๆ ด้าน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายสื่อสารที่เพียงพอ และทันสมัย ให้ครอบคลุมทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค อย่างกว้างขวางและทั่วถึง รองรับการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ทันเวลา รวมทั้งปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบงานคอมพิวเตอร์ ให้รองรับต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เพื่อให้สอดคล้อง และตอบสนองตามนโยบายและภารกิจขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องในอนาคต

เรื่องน่าสนใจ

วิวัฒนาการเครื่องแบบพิเศษพนักงานศุลกากร

เครื่องแบบพิเศษพนักงานศุลกากร

เป็นเครื่องแบบที่กำหนดขึ้นมาเป็นพิเศษนอกเหนือจากเครื่องแบบข้าราชการพลเรือนทั่ว ๆ ไป โดยให้ข้าราชการใช้สวมใส่ตามความเหมาะสมกับภารกิจและพื้นที่ การปฏิบัติงานของแต่ละส่วน เพื่อความสง่างามและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวให้แก่ข้าราชการกรมศุลกากรที่แตกต่างไปจากข้าราชการในหน่วยงานอื่น ๆ เนื่องจากการกิจของเจ้าหน้าที่ศุลกากรเป็นภารกิจที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้า-ออกประเทศไทยโดยตรง ซึ่งต้องทำหน้าที่ในการตรวจค้นบุคคล สิ่งของสัมภาระ หรือยานพาหนะ ที่ทำอากาศยานระหว่างประเทศ ทำเรือสากล ด้านศุลกากร หรือจุดผ่านแดนทางบก รวมทั้งต้องดำเนินการตามแบบอย่างสากลที่ทั่วโลกปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนแก่ชาวต่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทย

การแต่งเครื่องแบบพิเศษพนักงานศุลกากร ได้มีความเป็นมาตั้งแต่อดีตนับแต่เจ้าพระยาภาสกรวงศ์ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมศุลกากรเป็นคนแรก ในปี พ.ศ. 2422 ซึ่งในเวลานั้นยังไม่มีมีการออกเป็นกฎระเบียบที่ชัดเจน ต่อมาได้เริ่มเห็นรูปลักษณะของการแต่งเครื่องแบบพิเศษชัดเจนขึ้น เมื่อมีการตราพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2478 ออกใช้ โดยนายกรัฐมนตรีอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ออกกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 3 ลงวันที่ 18 กันยายน 2479 กำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับพนักงานศุลกากรขึ้น ในสมัยที่ ม.จ.วิวัฒนไชย ไซยนต์ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมศุลกากร (พ.ศ. 2478 – พ.ศ. 2481) และมีวิวัฒนาการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษให้เหมาะสมกับกาลสมัยและสภาพงานศุลกากรที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดมานับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2481 - พ.ศ. 2539 (ดูรายละเอียด

จากหนังสือที่ระลึกกรมศุลกากรครบรอบ 120 ปี) โดยมีการออกกฎสำนักนายกรัฐมนตรีแก้ไขเพิ่มเติมเครื่องแบบพิเศษพนักงานศุลกากร ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช 2478 มาแล้วทั้งหมดจำนวน 7 ฉบับ ดังนี้

1. กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2482)
2. กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2484)
3. กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 29 (พ.ศ. 2486)
4. กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 49 (พ.ศ. 2500)
5. กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 69 (พ.ศ. 2521)
6. กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 77 (พ.ศ. 2533)

กำหนดรูปแบบของหมวกทรงอ่อนมีกะบัง สีน้ำเงินดำ เพื่อให้พนักงานศุลกากรสวมใส่ในการปฏิบัติงานของแต่ละส่วน นอกเหนือจากหมวกทรงหม้อตาลที่ใช้กับเครื่องแบบปกติ

7. กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 85 (พ.ศ. 2539) กำหนดเครื่องหมายรูปอาร์ม เพื่อให้พนักงานศุลกากรที่ปฏิบัติงานประจำ ณ ทำอากาศยานระหว่างประเทศ ใช้ติดที่กึ่งกลางของแขนเสื้อด้านซ้ายของเครื่องแบบทูนีคสีน้ำเงินดำ (หรือที่นิยมเรียกว่า “ชุดบลู”) และเครื่องแบบทำงานสีขาว (หรือที่นิยมเรียกว่า “ชุดขาว”) สำหรับพนักงานศุลกากรชาย และเครื่องแบบทำงานที่เป็นชุดลำลอง เสื้อแขนสั้นสีขาวและกระโปรงหรือกางเกงขาวยาว สำหรับพนักงานศุลกากรหญิง

การแต่งเครื่องแบบพิเศษพนักงานศุลกากรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้กำหนดขึ้นตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 69 (พ.ศ. 2521) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช 2478 โดยได้กำหนดรูปแบบการแต่งเครื่องแบบพิเศษเอาไว้ และให้อำนาจอธิบดี

ในการปฏิบัติงานของพนักงานสุกลางแต่ละส่วนนั้น จะใช้รูปแบบพิเศษประเภทรูปแบบทำงาน ซึ่งมี 3 สี ได้แก่ รูปแบบทำงานสีขาว สีฟ้า และสีน้ำเงินดำ สำหรับ พนักงานสุกลางชายที่ปฏิบัติงานด้านการตรวจสินค้า การ ป้องกันและปราบปราม การตรวจบุคคล สิ่งของ และยาน พาหนะ ณ ท่าเทียบท่าเรือ สถานที่ตรวจสินค้านำเข้า-ส่งออก และด่านสุกลางทั่วประเทศ จะนิยมใช้รูปแบบทำงานชนิด ที่เป็นเสื้อแขนสั้นหรือแขนยาว และกางเกงขายาวสีน้ำเงินดำ สวมใส่ในการปฏิบัติงานเป็นส่วนใหญ่ สำหรับพนักงาน สุกลางหญิง จะนิยมใช้รูปแบบทำงานที่เป็นชุดลาลอง ที่เป็นเสื้อแขนสั้นสีขาว และกระโปรงหรือกางเกงขายาวสีน้ำเงิน ดำ สวมใส่ในการปฏิบัติงาน

137

นอกจากนี้ พนักงานศุลกากรชายและหญิงที่ปฏิบัติงานตรวจผู้โดยสารเข้า-ออก ณ ท่าอากาศยานนานาชาติระหว่างประเทศ และสนามบินศุลกากร จะนิยมใช้เครื่องแบบกันหนาวที่เป็นเครื่องแบบทูนีคสีน้ำเงินดำ (หรือที่นิยมเรียกว่า “ชุดบลู”) สวมใส่ในการปฏิบัติงาน เพื่อความสง่างามและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่แตกต่างไปจากหน่วยงานอื่น นอกจากนี้ พนักงานศุลกากรชาย จะนิยมใช้เครื่องแบบทำงานสีขาว ชนิดที่เป็นเสื้อแขนสั้นและกางเกงขายาวสีขาว (หรือที่นิยมเรียกว่า “ชุดขาว”) สวมใส่ในการปฏิบัติงานอีกชุดหนึ่งด้วย และสำหรับพนักงานศุลกากรหญิง จะนิยมใช้เครื่องแบบทำงานชุดลำลอง สวมใส่ในการปฏิบัติงานนอกเหนือจากเครื่องแบบทูนีคสีน้ำเงินดำเช่นเดียวกัน

เครื่องแบบทูนีคสีน้ำเงินดำ (ชุดบลู) และเครื่องแบบทำงานสีขาว

ต่อมาในปี พ.ศ. 2551 สำนักงาน ก.พ. ได้มีการยกเลิกระบบ “ซี” จากเดิมซึ่งจำแนกตำแหน่ง ตามระดับมาตรฐานกลางมี 11 ระดับ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 และปรับเปลี่ยนมาใช้ระบบจำแนกตำแหน่งตามกลุ่มลักษณะงานมี 4 ประเภท ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ทำให้มีผลกระทบต่อการแต่งเครื่องแบบพิเศษตามที่กำหนดไว้ในกฎสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับดังกล่าว ประกอบกับสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดและปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษของส่วนราชการ ได้เสนอแนวทางการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษของส่วนราชการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา และมีมติเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2553 เห็นชอบแนวทางการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษของส่วนราชการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราฐของเครื่องแบบพิเศษ โดยให้ส่วนราชการที่มีเครื่องแบบพิเศษอยู่แล้วหรือที่จะกำหนดขึ้นใหม่ สามารถกำหนดการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราฐของเครื่องแบบพิเศษได้ 3 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 แบ่งออกเป็น 4 ชั้น ได้แก่

- ชั้น 1 ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน
- ชั้น 2 ประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ
- ชั้น 3 ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการ ระดับต้น
- ชั้น 4 ประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ ประเภทอำนวยการ ระดับสูง และประเภทบริหาร ระดับต้นและระดับสูง

แนวทางที่ 2 แบ่งออกเป็น 5 ชั้น ได้แก่

- ชั้น 1 ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน
- ชั้น 2 ประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ
- ชั้น 3 ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการ ระดับต้น
- ชั้น 4 ประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ ประเภทอำนวยการ ระดับสูง และประเภทบริหาร ระดับต้น
- ชั้น 5 ประเภทวิชาการ ระดับทรงคุณวุฒิ และประเภทบริหาร ระดับสูง

แนวทางที่ 3 แบ่งออกเป็น 7 ชั้น ได้แก่

- ชั้น 1 ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน
- ชั้น 2 ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ
- ชั้น 3 ประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน
- ชั้น 4 ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
- ชั้น 5 ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการ ระดับต้น
- ชั้น 6 ประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ ประเภทอำนวยการ ระดับสูง และประเภทบริหาร ระดับต้น
- ชั้น 7 ประเภทวิชาการ ระดับทรงคุณวุฒิ และประเภทบริหาร ระดับสูง

และในการปรับปรุงรูปแบบพิเศษของส่วนราชการ นั้นให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองการกำหนดรูปแบบพิเศษของส่วนราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับการปรับปรุงหรือกำหนดรูปแบบพิเศษของแต่ละส่วนราชการ ก่อนจะเสนอร่างกฎหมายให้คณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาเห็นชอบต่อไป

สำหรับการปรับปรุงรูปแบบพิเศษพนักงานตุลาการ ตามที่กำหนดไว้ในกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 69 ลงวันที่ 25 กันยายน 2521 นั้น ได้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรีของรูปแบบพิเศษ โดยแบ่งเป็น 7 ชั้น ตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2553 และเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภทและระดับตำแหน่งของข้าราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ซึ่งสรุปสาระสำคัญในการปรับปรุง ดังนี้

1. ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ให้ประดับอินทรีบนเสื้อท่อนบนขนาดพิเศษ 2 แถบ **ระดับชำนาญงาน** ให้ประดับอินทรีบนเสื้อท่อนบนขนาดพิเศษ 3 แถบ **ระดับอาวุโส** ให้ประดับอินทรีบนเสื้อท่อนบนขนาดพิเศษ 4 แถบ และ**ระดับทักษะพิเศษ** ให้ประดับอินทรีบนเสื้อท่อนบนขนาดพิเศษ มีตรา กศก ไชว์รูปลายกนกและพระเกี้ยวสีเงิน มีข้อชัยพฤกษ์โลหะสีเงินโอบ กศก ไชว์รูปลายกนก 1 ข้อ

2. ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ให้ประดับอินทรีบนเสื้อท่อนบนขนาดพิเศษ 2 แถบ และเสื้อท่อนบนขนาดเล็ก 1 แถบ อยู่ตรงกลาง **ระดับชำนาญการ** ให้ประดับอินทรีบนเสื้อท่อนบนขนาดพิเศษ 4 แถบ **ระดับชำนาญการพิเศษ** ให้ประดับอินทรีบนเสื้อท่อนบนขนาดพิเศษ มีตรา กศก ไชว์รูปลายกนกและพระเกี้ยวสีเงิน ไม่มีข้อชัยพฤกษ์ **ระดับเชี่ยวชาญ** ให้ประดับอินทรีบนเสื้อท่อนบนขนาดพิเศษ มีตรา กศก ไชว์รูปลายกนกและพระเกี้ยวสีเงิน มีข้อชัยพฤกษ์โลหะโอบ กศก ไชว์รูปลายกนก สีเงิน 1 ข้อ และระดับทรงคุณวุฒิ ให้ประดับอินทรีบนเสื้อท่อนบนขนาดพิเศษ มีตรา กศก ไชว์รูปลายกนกและพระเกี้ยวสีเงิน มีข้อชัยพฤกษ์โลหะโอบ กศก ไชว์รูปลายกนกสีเงิน 2 ข้อ (ซึ่งเป็นแบบที่กำหนดขึ้นใหม่เพิ่มเติม)

3. ประเภทอำนวยการ ระดับต้น ให้ประดับอินทรีบนเสื้อท่อนบนขนาดพิเศษมีตรา กศก ไชว์รูปลายกนกและพระเกี้ยวสีเงิน ไม่มีข้อชัยพฤกษ์ และ**อำนวยการระดับสูง** ให้ประดับอินทรีบนเสื้อท่อนบนขนาดพิเศษ มีตรา กศก ไชว์รูปลายกนกและพระเกี้ยวสีเงิน มีข้อชัยพฤกษ์โลหะโอบ กศก ไชว์รูปลายกนกสีเงิน 1 ข้อ

4. ประเภทบริหาร ระดับต้น ให้ประดับอินทรีบนเสื้อท่อนบนขนาดพิเศษ มีตรา กศก ไชว์รูปลายกนกและพระเกี้ยวสีเงิน มีข้อชัยพฤกษ์โลหะโอบ กศก ไชว์รูปลายกนกสีเงิน 1 ข้อ และ**บริหารระดับสูง** ให้ประดับอินทรีบนเสื้อท่อนบนขนาดพิเศษ มีตรา กศก ไชว์รูปลายกนกและพระเกี้ยวสีเงิน มีข้อชัยพฤกษ์โลหะโอบ กศก ไชว์รูปลายกนกสีเงิน 2 ข้อ (ซึ่งเป็นแบบที่กำหนดขึ้นใหม่เพิ่มเติม)

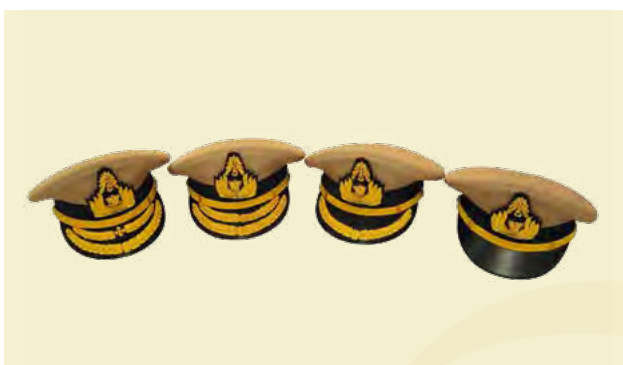

การประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราสำหรับเครื่องแบบพิเศษพนักงานศุลกากร (ปรับปรุงใหม่)

ชั้น	ประเภทและระดับตำแหน่ง	รายละเอียดของเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรา (โดยย่อ)
7	ประเภทบริหาร : ระดับสูง ประเภทวิชาการ : ระดับทรงคุณวุฒิ	 แถบขนาดพิเศษ / ตรา กศก ไขว้รูปลายกนกและพระเกี้ยวสีเงิน / มีข้อชัยพฤกษ์โลหะสีเงินโอบ กศก ไขว้รูปลายกนก 2 ข้อ
6	ประเภทบริหาร : ระดับต้น ประเภทอำนวยการ : ระดับสูง ประเภทวิชาการ : ระดับเชี่ยวชาญ ประเภททั่วไป : ระดับทักษะพิเศษ	 แถบขนาดพิเศษ / ตรา กศก ไขว้รูปลายกนกและพระเกี้ยวสีเงิน / มีข้อชัยพฤกษ์โลหะสีเงินโอบ กศก ไขว้รูปลายกนก 1 ข้อ
5	ประเภทบริหาร : ระดับต้น ประเภทวิชาการ : ระดับชำนาญการพิเศษ	 แถบขนาดพิเศษ / ตรา กศก ไขว้รูปลายกนก และพระเกี้ยวสีเงิน / ไม่มีข้อชัยพฤกษ์
4	ประเภทวิชาการ : ระดับชำนาญการ ประเภททั่วไป : ระดับอาวุโส	 แถบขนาดใหญ่ 4 แถบ / ตรา กศก ไขว้รูปลายกนก และพระเกี้ยว ปักด้วยดันทอง
3	ประเภททั่วไป : ระดับชำนาญงาน	 แถบขนาดใหญ่ 3 แถบ / ตรา กศก ไขว้รูปลายกนก และพระเกี้ยว ปักด้วยดันทอง
2	ประเภทวิชาการ : ระดับปฏิบัติการ	 แถบขนาดใหญ่ 2 แถบ และแถบเล็ก 1 แถบ / ตรา กศก ไขว้รูปลายกนก และพระเกี้ยว ปักด้วยดันทอง
1	ประเภททั่วไป : ระดับปฏิบัติงาน	 แถบขนาดใหญ่ 2 แถบ / ตรา กศก ไขว้รูปลายกนก และพระเกี้ยว ปักด้วยดันทอง

นอกจากนี้ กรมฯ ยังได้ดำเนินการปรับปรุงหมวดทรงอ่อนมีกะบังสีน้ำเงินดำที่ใช้ในปัจจุบัน ตามที่กำหนดไว้ในกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 77 (พ.ศ. 2533) ซึ่งอยู่มี 7 ระดับ แบ่งตามระบบ “ซี” เดิมที่ถูกยกเลิกแล้ว โดยได้กำหนดหมวดทรงอ่อนมีกะบังสีน้ำเงินดำรูปแบบใหม่ มี 2 แบบ คือ แบบภาษาไทย และแบบภาษาอังกฤษ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ สอดคล้องกับระบบจำแนกตำแหน่งใหม่ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และเพื่อความทันสมัย สวยงาม และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวเมื่อพนักงานศุลกากรได้สวมใส่ในการปฏิบัติงาน สำหรับหมวดทรงอ่อนมีกะบังสีน้ำเงินดำแบบภาษาไทย ที่ด้านหน้าของหมวกปักด้วยไหมสีเหลืองทองเหลือง มีคำว่า “ศุลกากร” ด้านหลังหมวกมีคำว่า “กรมศุลกากร” และหมวดทรงอ่อนมีกะบังสีน้ำเงินดำแบบภาษาอังกฤษ ที่ด้านหน้าของหมวกปักด้วยไหมสีเหลืองทองเหลือง มีคำว่า “CUSTOMS” ด้านหลังหมวกมีคำว่า “THAI CUSTOMS” และได้กำหนดให้ข้าราชการแต่ละประเภทและระดับใช้หมวดทรงอ่อนมีกะบังไว้ ดังนี้

1. ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน และระดับชำนาญงาน ให้ใช้หมวดทรงอ่อนมีกะบังสีน้ำเงินดำ ที่ขอบโค้งของกะบังหมวก ไม่มีช้อยพฤกษ์ และระดับอาวุโส ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกปักช้อยพฤกษ์ด้วยไหมสีทองเหลืองเงาซ้าย-ขวาด้านละ 1 ช้อย และระดับทักษะพิเศษ ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกปักช้อยพฤกษ์ด้วยไหมสีทองเหลืองเงาซ้าย-ขวาด้านละ 2 ช้อย วางช้อยใหญ่อยู่ด้านล่างและช้อยเล็กอยู่ด้านบน มีดอกใหญ่ 1 ดอก และมีใบเล็ก 4 ใบ ประดับอยู่ตรงกลางระหว่างช้อยพฤกษ์

2. ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ให้ใช้หมวดทรงอ่อนมีกะบังสีน้ำเงินดำ ที่ขอบโค้งของกะบังหมวก ไม่มีช้อยพฤกษ์ ระดับชำนาญการ ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกปักช้อยพฤกษ์ด้วยไหมสีทองเหลืองเงาซ้าย-ขวาด้านละ 1 ช้อย ระดับชำนาญการพิเศษ ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกปักช้อยพฤกษ์ด้วยไหมสีทองเหลืองเงาซ้าย-ขวาด้านละ 2 ช้อย วางช้อยใหญ่อยู่ด้านล่างและช้อยเล็กอยู่ด้านบน ระดับเชี่ยวชาญ และระดับทรงคุณวุฒิ ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกปักช้อยพฤกษ์ด้วยไหมสีทองเหลืองเงาซ้าย-ขวาด้านละ 2 ช้อย วางช้อยใหญ่อยู่ด้านล่างและช้อยเล็กอยู่ด้านบน มีดอกใหญ่ 1 ดอก และมีใบเล็ก 4 ใบ ประดับอยู่ตรงกลางระหว่างช้อยพฤกษ์

3. ประเภทอำนวยการ ระดับต้น ให้ใช้หมวดทรงอ่อนมีกะบังสีน้ำเงินดำ ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกปักช้อยพฤกษ์สีทองเหลืองเงาซ้าย-ขวาด้านละ 2 ช้อย วางช้อยใหญ่อยู่ด้านล่างและช้อยเล็กอยู่ด้านบน และอำนวยการระดับสูง ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกปักช้อยพฤกษ์สีทองเหลืองเงาซ้าย-ขวาด้านละ 2 ช้อย วางช้อยใหญ่อยู่ด้านล่างและช้อยเล็กอยู่ด้านบน มีดอกใหญ่ 1 ดอก และมีใบเล็ก 4 ใบ ประดับอยู่ตรงกลางระหว่างช้อยพฤกษ์

4. ประเภทบริหาร ระดับต้น และบริหารระดับสูง กำหนดให้ใช้หมวดทรงอ่อนมีกะบัง ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกปักช้อยพฤกษ์สีทองเหลืองเงาซ้าย-ขวาด้านละ 2 ช้อย วางช้อยใหญ่อยู่ด้านล่างและช้อยเล็ก อยู่ด้านบน มีดอกใหญ่ 1 ดอก และมีใบเล็ก 4 ใบ ประดับอยู่ตรงกลางระหว่างช้อยพฤกษ์

ตารางแสดงรูปแบบหมวกทรงอ่อนมีกะบังสีน้ำเงินดำ (ปรับปรุงใหม่)

ระดับ	ประเภทและระดับตำแหน่ง	รูปแบบหมวกทรงอ่อนมีกะบังสีน้ำเงินดำ	
4	ประเภทบริหาร : ระดับสูง และระดับต้น ประเภทอำนวยการ : ระดับสูง ประเภทวิชาการ : ระดับทรงคุณวุฒิ และระดับเชี่ยวชาญ ประเภททั่วไป : ระดับทักษะพิเศษ		ตราหน้าหมวกปักด้วยไหมสีเหลืองทอง เป็นรูปตราสัญลักษณ์กรมศุลกากร/ ด้านล่างตราสัญลักษณ์ปักด้วยไหมสีเหลืองทอง มี 2 แบบ คือ แบบภาษาไทย คำว่า “ศุลกากร” และแบบภาษาอังกฤษคำว่า “CUSTOMS”/ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกปักช่อชัยพฤกษ์สีทองซ้าย-ขวาด้านละ 2 ช่อ มีดอกใหญ่ 1 ดอก และมีใบเล็ก 4 ใบ ประดับอยู่ตรงกลาง
			
3	ประเภทอำนวยการ : ระดับต้น ประเภทวิชาการ : ระดับชำนาญการพิเศษ		ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกปักช่อชัยพฤกษ์สีทองเหลืองเงาซ้าย-ขวาด้านละ 2 ช่อ ไม่มีดอกใหญ่ประดับอยู่ตรงกลาง
			
2	ประเภทวิชาการ : ระดับชำนาญการ ประเภททั่วไป : ระดับอาวุโส		ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกปักช่อชัยพฤกษ์สีทองเหลืองเงาซ้าย-ขวาด้านละ 1 ช่อ ไม่มีดอกใหญ่ประดับอยู่ตรงกลาง
			
1	ประเภทวิชาการ : ระดับปฏิบัติการ ประเภททั่วไป : ระดับปฏิบัติงาน และระดับชำนาญงาน		ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกไม่มีช่อชัยพฤกษ์
			

การปรับปรุงรูปแบบพิเศษพนักงานศุลกากรครั้งนี้ ได้ดำเนินการยกร่าง “กฎสำนักนายกรัฐมนตรื ว่าด้วยรูปแบบพิเศษสำหรับข้าราชการกรมศุลกากร พ.ศ....” เสนอให้คณะกรรมการกลั่นกรองการกำหนดรูปแบบพิเศษของส่วนราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาเรียบร้อยแล้ว และขณะนี้อยู่ระหว่างนำร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรืฉบับดังกล่าว เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบในลำดับต่อไป

อนึ่ง เมื่อกฎสำนักนายกรัฐมนตรืว่าด้วยรูปแบบพิเศษสำหรับข้าราชการกรมศุลกากรฉบับใหม่ มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายเรียบร้อยแล้ว ข้าราชการกรมศุลกากรทุกตำแหน่งจะต้องแต่งรูปแบบพิเศษพนักงานศุลกากรและประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราฐนุ พร้อมทั้งใช้หมวกทรงอ่อนมีกะบังสีน้ำเงินดำตามที่กฎสำนักนายกรัฐมนตรืฉบับใหม่กำหนดไว้ เพื่อความเรียบร้อย สง่างามและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของข้าราชการกรมศุลกากรที่ปฏิบัติงานในแต่ละส่วนต่อไป

ศูนย์บริการศุลกากร (Customs Care Center)

ความเป็นมา

จากอดีตที่ผ่านมากรมศุลกากรได้มีหน่วยงานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารของกรมศุลกากรและแก้ไขปัญหาทางด้านศุลกากรให้กับผู้ประกอบการหรือประชาชนผู้มาติดต่อได้แก่

1. ศูนย์ปฏิบัติการ Call Center 1164 ภายใต้สังกัดของสำนักบริหารกลาง ตามคำสั่งกรมศุลกากร ที่ 44/2547 ลงวันที่ 28 มกราคม 2547

2. การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของกรมศุลกากร ตามคำสั่งสำนักบริหารกลาง ที่ 4/2551 ลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2551

3. การจัดตั้งคลินิกศุลกากร (Customs Clinic) ตามคำสั่งกรมศุลกากร ที่ 146/2552 ลงวันที่ 4 สิงหาคม 2552 และประกาศกรมศุลกากร ที่ 47/2552 ลงวันที่ 4 สิงหาคม 2552

ต่อมากรมศุลกากรเห็นสมควรรวมศูนย์บริการข้อมูลศุลกากรเพื่อให้การดำเนินกระบวนการทางศุลกากรเป็นหน่วยงานเดียว เพื่อลดความซ้ำซ้อนของงาน ทำให้การบริหารจัดการมีความสะดวกและมีประสิทธิภาพที่ได้มาตรฐาน สามารถช่วยเหลือผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับการศุลกากรได้อย่างสะดวก รวดเร็วและทั่วถึงให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้นจากการติดต่อราชการกรมศุลกากรหรือสามารถจัดสรรทรัพยากรบุคคลและงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกและเสริมสร้างความเข้าใจอันถูกต้องให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร จึงได้มีคำสั่งกรมศุลกากรที่ 61/2553 ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2553 จัดตั้ง “**กลุ่มงานคลินิกศุลกากร**” และให้ยกเลิกศูนย์ปฏิบัติการ Call Center 1164 ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของกรมศุลกากร และคลินิกศุลกากร (Customs Clinic)

กลุ่มงานคลินิกศุลกากรได้ดำเนินการมาระยะหนึ่ง กรมศุลกากรได้มีคำสั่งที่ 241/2554 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2554 ให้ยกเลิกคำสั่งกรมศุลกากร ที่ 61/2553 ลงวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2553 เรื่อง จัดตั้งกลุ่มงานคลินิกศุลกากร และให้จัดตั้ง **ศูนย์บริการศุลกากร (Customs Care Center : CCC)** ให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้อำนวยการ

สำนักบริหารกลางมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไปในการติดต่อสอบถามข้อมูลปรึกษาหารือ ขอคำแนะนำ หรือติดตามในเรื่องใดๆ เกี่ยวกับงานศุลกากร รวมทั้งรับแจ้งและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อให้การติดต่อกับกรมศุลกากรและการผ่านพิธีการศุลกากรเป็นไปอย่างถูกต้องและเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการผ่านพิธีการศุลกากรและกระบวนการทางศุลกากรต่างๆ ตลอดจนเพื่อให้การบริการประชาชนเป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

ต่อมาได้มีมติ อ.ก.พ.กระทรวงการคลัง ในการประชุมครั้งที่ 3/2555 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2555 เห็นชอบการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งงานภายในสำนักบริหารกลาง ซึ่งกรมศุลกากรได้มีคำสั่งทั่วไปกรมศุลกากร ที่ 52/2555 ลงวันที่ 21 กันยายน 2555 ปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งงานภายในโดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของศูนย์บริการศุลกากรสำนักบริหารกลาง

ภายหลังได้มีมติ อ.ก.พ.กระทรวงการคลัง ในการประชุมครั้งที่ 4/2556 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2556 ให้ความเห็นชอบการจัดโครงสร้างการแบ่งงานภายในของส่วนราชการจำนวน 20 สำนัก และ 2 กลุ่มงานของกรมศุลกากร เพื่อความเหมาะสมและรองรับกับภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบของส่วนราชการ ซึ่งกรมศุลกากรได้มีคำสั่งกรมศุลกากร ที่ 2/2557 ลงวันที่ 7 มกราคม 2557 กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของศูนย์บริการศุลกากรอีกครั้ง

หน้าที่และความรับผิดชอบของศูนย์บริการศุลกากร (Customs Care Center : CCC)

1) เป็นศูนย์ให้บริการข้อมูลแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service) โดยมีการเชื่อมโยงกับจุดรับแจ้งของกรมศุลกากรตามสำนัก/สำนักงานศุลกากรและด่านศุลกากรทุกแห่งทั่วประเทศ

2) ให้บริการข้อมูลข่าวสารและตอบคำถามทั่วไปเกี่ยวกับการศุลกากร และเป็นศูนย์ให้บริการข้อมูลข่าวสารของกรมศุลกากร

3) ให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อให้การติดต่อกรมศุลกากร และการผ่านพิธีการศุลกากรเป็นไปอย่างถูกต้อง

4) รับแจ้งและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการผ่านพิธีการศุลกากร และกระบวนการทางศุลกากรต่างๆ

5) รับผิดชอบการดำเนินงานของ Call Center โทร. 1164 และบริการข้อมูลข่าวสารของกรมศุลกากร

6) ให้ความร่วมมือแก่ส่วนราชการอื่นๆ ที่มีการจัดตั้ง ศูนย์บริการข้อมูล หรือศูนย์ให้บริการ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า-ส่งออก

7) รวบรวมและจัดการองค์ความรู้ของศุลกากร เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ในงานศุลกากร ให้แก่เจ้าหน้าที่ศุลกากร และบุคคลทั่วไปทราบอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบันผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ อย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์ เผยแพร่ลงในเว็บไซต์และระบบอินเทอร์เน็ตของกรมศุลกากร เพื่อเป็นองค์ความรู้ในงานศุลกากรต่อไป

8) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

ช่องทางการติดต่อ

ศูนย์บริการศุลกากร ได้จัดช่องทางที่ผู้รับบริการสามารถติดต่อขอรับบริการได้ 3 ช่องทาง ดังนี้

1) สายด่วนบริการศุลกากร (Customs Call Center) โทร. 1164

- ระบบตอบรับอัตโนมัติ (MR) การรับข้อมูลผ่านเครื่องโทรสาร (Fax on Demand) ตลอด 24 ชั่วโมง และตอบรับโดยพนักงานโทรศัพท์ที่จ้างจากภายนอก (Outsource) โดยให้บริการตั้งแต่ 08.00 – 17.00 น.

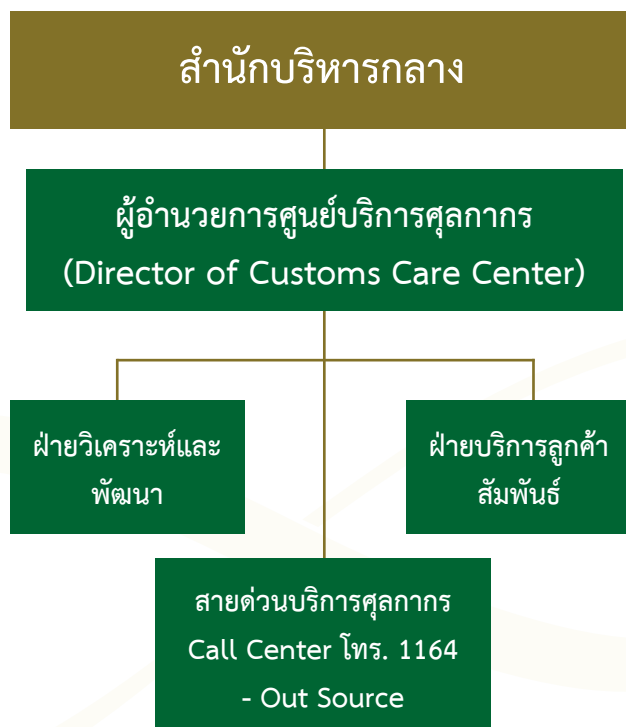
- บริการตอบโดยเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์บริการศุลกากร ทุกวันทำการจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.30 – 16.30 น. (ยกเว้นวันหยุดราชการ)

2) สอบถามผ่านระบบรับคำถามอัตโนมัติทางเว็บไซต์ www.customs.go.th หัวข้อ “ศูนย์บริการศุลกากร Customs Care Center” และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ email: 1164@customs.go.th และหนังสือสอบถามส่งไปที่ ศูนย์บริการศุลกากร อาคารเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา ชั้น 1 กรมศุลกากร ถนนสุนทรโกษา คลองเตย 10110

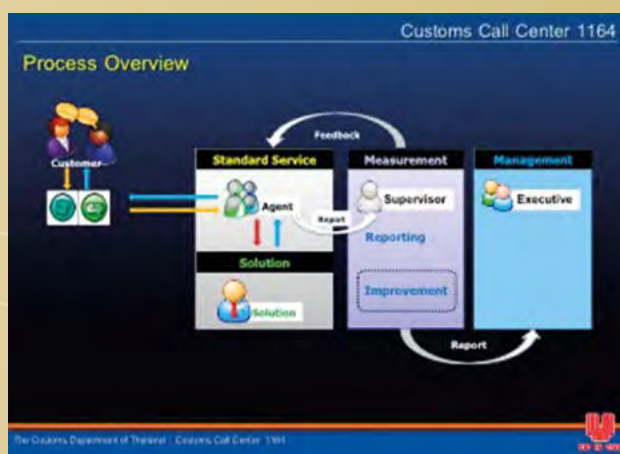
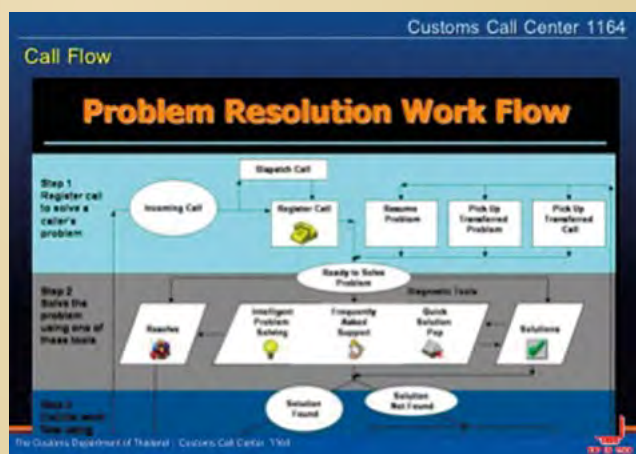
3) ติดต่อด้วยตนเอง ณ ศูนย์บริการศุลกากร อาคารเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา ชั้น 1 กรมศุลกากร ในเวลาราชการ

แผนผังโครงสร้างองค์กร

ศูนย์บริการศุลกากร (Customs Care Center)

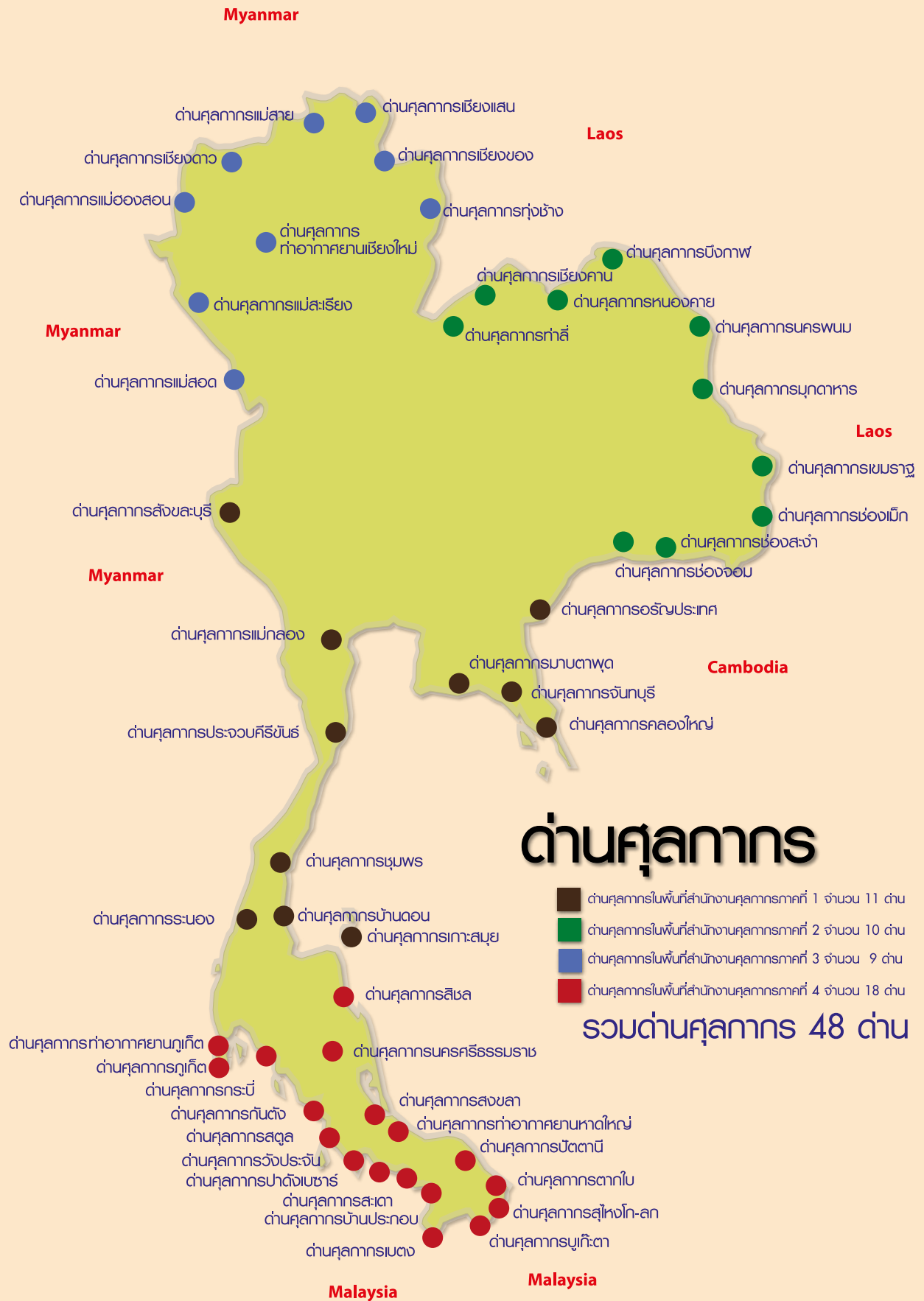
แผนภาพกระบวนการดำเนินงานของ Customs Call Center 1164

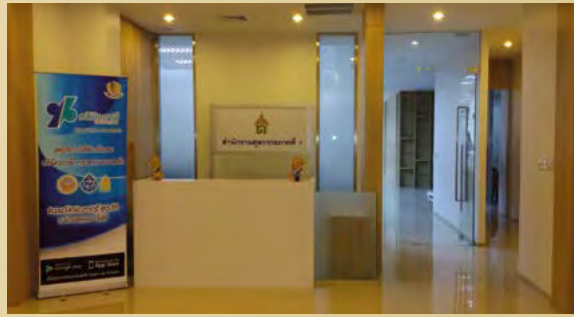
จากบทบาทหน้าที่ดังกล่าว ศูนย์บริการศุลกากรได้ตระหนักและยึดมั่นในนโยบายของกรมศุลกากรที่จะร่วมมือ ร่วมใจ ในการแก้ไขปัญหาทางด้านศุลกากรไม่ว่าจะเป็นเรื่องความไม่เข้าใจในด้านพิธีการศุลกากร กฎหมายหรือระเบียบ หรืออุปสรรค ที่เกิดจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมาได้สร้างความพึงพอใจให้กับผู้ประกอบการและประชาชน ที่มาติดต่อเป็นอย่างดี แม้ว่าศูนย์บริการศุลกากรจะเป็นหน่วยงาน ที่เริ่มก่อตั้งได้ไม่นาน แต่ก็เป็หน่วยงานที่มีความภาคภูมิใจ ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับกรมศุลกากร และยังคงมุ่งมั่นที่จะพัฒนางานของศูนย์บริการศุลกากร ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี พ.ศ. 2558 และมุ่งสู่การเป็นศุลกากรที่ได้ มาตรฐานโลก ตามวิสัยทัศน์ของกรมศุลกากรต่อไป

แผนที่แสดงที่ตั้งด้านบุคลากร

ด่านศุลกากรในพื้นที่สำนักงานศุลกากรภาคที่ 1

สำนักงานศุลกากรภาคที่ 1

1. ด่านศุลกากรมาปทาพุด

2. ด่านศุลกากรอรัญประเทศ

3. ด่านศุลกากรระนอง

4. ด่านศุลกากรคลองใหญ่

5. ด่านศุลกากรสังขละบุรี

6. ด่านศุลกากรแม่ฮ่องสอน

7. ด่านศุลกากรประจวบคีรีขันธ์

8. ด่านศุลกากรชุมพร

9. ด่านศุลกากรบ้านดอน

10. ด่านศุลกากรจันทบุรี

11. ด่านศุลกากรเกาะสมุย

ด้านบุคลากรในพื้นที่สำนักงานศุลกากรภาคที่ 2

สำนักงานศุลกากรภาคที่ 2

1. ด้านศุลกากรหนองคาย

2. ด้านศุลกากรมุกดาหาร

3. ด้านศุลกากรช่องเม็ก

4. ด้านศุลกากรบึงกาฬ

5. ด้านศุลกากรท่าลี่

6. ด้านศุลกากรเชียงคาน

7. ด้านศุลกากรช่องจอม

8. ด้านศุลกากรเขมราฐ

9. ด้านศุลกากรช่องสะงำ

ด่านศุลกากรในพื้นที่สำนักงานศุลกากรภาคที่ 3

สำนักงานศุลกากรภาคที่ 3

1. ด่านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่

2. ด่านศุลกากรแม่สาย

3. ด่านศุลกากรเชียงแสน

4. ด่านศุลกากรแม่สอด

5. ด่านศุลกากรเชียงดาว

6. ด่านศุลกากรเชียงของ

7. ด่านศุลกากรแม่ฮ่องสอน

8. ด่านศุลกากรแม่สะเรียง

9. ด่านศุลกากรทุ่งช้าง

ด่านศุลกากรในพื้นที่สำนักงานศุลกากรภาคที่ 4

สำนักงานศุลกากรภาคที่ 4

1. ด่านศุลกากรปาดังเบซาร์

2. ด่านศุลกากรสะเดา

3. ด่านศุลกากรสุโขทัย-โก-ลก

4. ด่านศุลกากรสงขลา

5. ด่านศุลกากรท่าอากาศยานหาดใหญ่

6. ด่านศุลกากรภูเก็ต

7. ด่านศุลกากรท่าอากาศยานภูเก็ต

8. ด่านศุลกากรเบตง

9. ด่านศุลกากรตากใบ

ด่านศุลกากรในพื้นที่สำนักงานศุลกากรภาคที่ 4 (ต่อ)

10. ด่านศุลกากรสตูล

11. ด่านศุลกากรกันตัง

12. ด่านศุลกากรกระบุรี

13. ด่านศุลกากรนครศรีธรรมราช

14. ด่านศุลกากรลิซล

15. ด่านศุลกากรปัตตานี

16. ด่านศุลกากรวังประจัน

17. ด่านศุลกากรบ้านประกอบ

18. ด่านศุลกากรบูเกะตา

การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านศุลกากร

โครงการภายใต้แผนการลงทุนด้านการคมนาคม และขนส่งของประเทศ

ด้านศุลกากรในปัจจุบัน

ในปัจจุบันด้านศุลกากรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาไปตามความสำคัญของการเปิดจุดผ่านแดนแต่ละจุดแต่ละแห่ง ตามวงเงินงบประมาณของทางราชการ เป็นการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานแบบค่อยเป็นค่อยไป ในการปรับปรุงและพัฒนาด้านศุลกากร จึงถูกผนวกเข้ากับโครงการหลักของหน่วยงานอื่น เช่น โครงการของจังหวัด กรมทางหลวง องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น รวมทั้งในส่วนที่กรมศุลกากรดำเนินการเอง ดังนั้น การปรับปรุงและพัฒนาจึงมักเป็นแบบมาตรฐานเดียวกัน ตลอดจนมุมมองในด้านการบริหารจัดการด้านชายแดน ปัจจุบันกรมศุลกากรมีด้านศุลกากร 48 แห่ง ด้านพรมแดน 45 แห่ง จุดผ่านแดนถาวร 42 แห่ง จุดผ่านแดนชั่วคราว 3 แห่ง และ จุดผ่อนปรน 56 แห่ง

แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านศุลกากร

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านศุลกากรที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต ต้องสอดคล้องรองรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและขนส่งของประเทศ รองรับการค้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยต้องมีพื้นที่ที่กว้างขวางเพียงพอการให้บริการขนส่ง การบริการผู้โดยสารเดินทางระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน พื้นที่ปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องวางรูปแบบให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยมีแนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ดังนี้

1. ด้านชายแดนมาตรฐาน (C.I.Q Standard Functions)

ด้านชายแดนทุกแห่งควรมีองค์ประกอบที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน (C.I.Q Standard Functions) เป็นมาตรฐานสากล ซึ่งในการเปิดจุดผ่านแดนถาวรระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน จำเป็นต้องจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานไว้รองรับการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง รองรับการให้บริการตรวจปล่อยสินค้า และการให้บริการผู้โดยสารผ่านเข้าออก กรมศุลกากรจึงได้กำหนดโครงสร้างพื้นฐานด้านชายแดนเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยจำแนกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1.1 พื้นที่ส่วนปฏิบัติการ (Operation Zone)

เป็นพื้นที่ปฏิบัติการให้บริการผ่านด้านชายแดนระหว่างประเทศ เป็นพื้นที่ปฏิบัติงานเฉพาะกิจ สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการผ่านแดน มีการเปิด-ปิดทำการตามเวลาที่กำหนด โดยแบ่งพื้นที่บริการให้ชัดเจน ระหว่างส่วนบริการผู้โดยสาร และส่วนบริการตรวจปล่อยสินค้า

1.1.1 ส่วนบริการผู้โดยสาร (Passenger Terminal) เป็นอาคารขนาดใหญ่เพื่อบริการผู้โดยสารเดินทางผ่านเข้าออก ทั้งโดยรถยนต์ส่วนบุคคล และโดยรถโดยสาร ภายในอาคารบริการผู้โดยสาร ประกอบด้วย ห้องโถงพักคอยพร้อมบริการ

ห้องน้ำ ห้องพิธีกรรมทางศาสนา เคาน์เตอร์ตรวจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง เคาน์เตอร์ตรวจศุลกากร และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ร้านค้า OTOP และ Duty Free Shop ภายนอกอาคารเป็นพื้นที่ตรวจยานพาหนะทั้งรถยนต์ส่วนบุคคล รถโดยสาร และรถจักรยานยนต์ (ถ้ามี)

1.1.2 ส่วนบริการตรวจสินค้า (Cargo Terminal) เป็นอาคารบริการตรวจปล่อยสินค้า พื้นที่จอดรถบรรทุกสินค้า และตู้คอนเทนเนอร์สินค้า พื้นที่ขนถ่าย-เปลี่ยนถ่ายและพักคอย อาคาร X-ray ตู้คอนเทนเนอร์สินค้า

การแบ่งแยกพื้นที่ให้ชัดเจนเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน ป้องกันมิให้เกิดความแออัดในการใช้พื้นที่ และรองรับการขยายพื้นที่บริการในอนาคตได้ตามสถานการณ์

1.2 พื้นที่ส่วนอำนวยการและสนับสนุน (Office & Supporting Zone)

เป็นพื้นที่แยกออกมาจากส่วนปฏิบัติการ (Operation Zone) เพื่อเป็นที่ตั้งสำนักงานของหน่วยงานต่างๆ ที่จำเป็นต้องมาตั้งสำนักงานในการให้บริการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานด้านศุลกากร สำนักงานด้านตรวจคนเข้าเมือง และหน่วยงานอื่นที่จำเป็น อาคารศูนย์ประชุมหน่วยงานชายแดน อาคารเก็บสินค้าและของกลาง เป็นต้น

1.3 พื้นที่ส่วนพักอาศัย (Residence Zone)

เป็นพื้นที่แยกออกไปจาก 2 ส่วนแรก เพื่อจัดเป็นที่พักอาศัยสำหรับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานในพื้นที่บริการ (Operation Zone) พร้อมจัดสรรสิ่งปลูกสร้างประกอบ เช่น อาคารสโมสรสันทนาการ สนามกีฬา และพักผ่อน เป็นต้น

2. ด้านศุลกากรมาตรฐาน

นอกจากด้านศุลกากรที่ตั้งบริเวณชายแดนแล้ว ยังมีด้านศุลกากรที่ตั้งอยู่ตามเส้นทางคมนาคมขนส่ง ที่มีได้ติดต่อกับชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน ด้านศุลกากรเหล่านี้ได้ก่อสร้างมาเป็นเวลายาวนาน สภาพชำรุดทรุดโทรม แม้จะมีได้อยู่บนเส้นทางหลักของ AEC หรือด้านบริเวณชายแดน แต่ก็มีความสำคัญเพราะการติดต่อและให้บริการศุลกากร สามารถกระทำได้ทุกด้านศุลกากรทั่วประเทศซึ่งกรมศุลกากรได้พัฒนาเป็นระบบศุลกากรไร้เอกสารให้บริการในระบบอิเล็กทรอนิกส์เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของกรมศุลกากรทั่วไป รวมทั้งการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. อาคารที่พักอาศัยแบบมาตรฐาน

ด้านศุลกากรทุกแห่งจะต้องจัดพื้นที่เพื่อเป็นที่พักอาศัยของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เนื่องจากที่ตั้งของด้านศุลกากรทุกแห่ง ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณชายแดน และยังต้องปฏิบัติงานบริการตลอดเวลา ไม่สะดวกในการเดินทาง จึงจัดให้มีอาคารพักอาศัยอยู่ภายในบริเวณด้านศุลกากร หรือบริเวณใกล้เคียงพร้อมสิ่งปลูกสร้างเพื่ออำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามสมควร

โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านศุลกากรที่อยู่ในแผนดำเนินงาน

กรมศุลกากรได้เสนอแผนงานโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านศุลกากร เพื่อขับเคลื่อนตามนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางและขนส่งไปสู่ศูนย์กลางของภูมิภาคทั่วประเทศและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อบรรจุในแผนงานโครงการเงินกู้ หรือเงินงบประมาณ เพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านศุลกากร ประกอบด้วย

1. โครงการพัฒนาด้านศุลกากรบริเวณชายแดนตามแบบมาตรฐาน C.I.Q. ได้แก่

- 1.1 โครงการก่อสร้างด้านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่
- 1.2 โครงการก่อสร้างด้านศุลกากรแม่สอดแห่งใหม่
- 1.3 โครงการก่อสร้างด้านศุลกากรบริเวณจุดผ่านแดนถาวรบ้านพุน้ำร้อน จังหวัดกาญจนบุรี
- 1.4 โครงการก่อสร้างด้านศุลกากรบริเวณจุดผ่านแดนใหม่บ้านหนองเอี่ยน อรัญประเทศจังหวัดสระแก้ว
- 1.5 โครงการก่อสร้างด้านศุลกากรบริเวณจุดผ่านแดนถาวรบ้านภูตุ้ จังหวัดอุดรธานี
- 1.6 โครงการก่อสร้างด้านศุลกากรบริเวณจุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น จังหวัดน่าน
- 1.7 โครงการก่อสร้างด้านศุลกากรบริเวณจุดผ่านแดนใหม่บ้านฮวก จังหวัดพะเยา
- 1.8 โครงการก่อสร้างด้านศุลกากรบริเวณจุดผ่านแดนใหม่สิงขร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- 1.9 โครงการก่อสร้างด้านศุลกากรบริเวณจุดผ่านแดนใหม่จังหวัดบึงกาฬ (สะพานข้ามแม่น้ำโขง)
- 1.10 โครงการก่อสร้างด้านศุลกากรช่องจอมแห่งใหม่

2. โครงการพัฒนาปรับปรุงด้านศุลกากรเดิม ด้านอาคารที่ทำการ อาคารพักอาศัยและสิ่งปลูกสร้างประกอบ ได้แก่

- 2.1 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรสุโขทัย-โก-ลก
- 2.2 โครงการพัฒนาสำนักงานศุลกากรภาคที่ 4
- 2.3 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรสีชล
- 2.4 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรบ้านดอน
- 2.5 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรชุมพร
- 2.6 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรประจวบคีรีขันธ์
- 2.7 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรจันทบุรี
- 2.8 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรมุกดาหาร
- 2.9 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรนครพนม
- 2.10 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรหนองคาย
- 2.11 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรเชียงของ
- 2.12 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรเชียงแสน
- 2.13 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรทุ่งช้าง

3. กลุ่มโครงการพัฒนาด้านศุลกากรบนเส้นทางเชื่อมโยงรอง ท่าเรือและท่าอากาศยาน

เป็นกลุ่มด้านศุลกากรที่ตั้งอยู่ในเส้นทางต่อเนื่อง เป็น
เส้นทางย่อยในการขนส่งสินค้าไปยังเส้นทางหลัก ของ AEC ซึ่ง
มีทั้งภารกิจที่เป็นด่านนำเข้า-ส่งออกทางบกบริเวณชายแดน
ทางท่าเรือออกสู่ต่างประเทศโดยตรง ทางท่าอากาศยานภายใน
ประเทศที่มีเที่ยวบินต่างประเทศเช่นเดียวกับท่าอากาศยาน
สุวรรณภูมิ กรมศุลกากรได้กำหนดโครงการย่อยเพื่อพัฒนา
ด้านศุลกากรต่าง ๆ ได้แก่

- 3.1 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรบ้านประกอบ
- 3.2 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรบูเก๊ะตา ระยะที่ 3
- 3.3 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรเบตง
- 3.4 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรปางดงเบซาร์
- 3.5 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรท่าอากาศยานหาดใหญ่
- 3.6 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรตากใบ
- 3.7 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรสตูล
- 3.8 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรกระบี่
- 3.9 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรภูเก็ต
- 3.10 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรท่าอากาศยานภูเก็ต
- 3.11 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรเขมราฐ
- 3.12 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรบึงกาฬ
- 3.13 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรท่าลี่
- 3.14 โครงการพัฒนาสำนักงานศุลกากรภาคที่ 2
- 3.15 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรท่าอากาศยานเชียงใหม่
(ฝ่ายบริการศุลกากรลำพูน)
- 3.16 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรแม่ฮ่องสอน
- 3.17 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรเชียงใหม่
- 3.18 โครงการพัฒนาด้านพรมแดนบ้านฮวก
(ด้านศุลกากรเชียงของ)
- 3.19 โครงการพัฒนาด้านศุลกากรช่องจอม

▲ โมเดลด้านศุลกากรสะเดา (แห่งใหม่)

▲ อาคารสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและศุลกากรทั้งขาเข้า
และขาออก สะพานมิตรภาพ 4 (เชียงของ - ห้วยทราย)

โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือศุลกากร และประภาคาร

โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือศุลกากรระนอง

การก่อสร้างท่าเทียบเรือศุลกากรระนอง เป็นโครงการที่กรมศุลกากรบูรณาการร่วมกับจังหวัดระนอง กองทัพเรือ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นท่าเรือสำหรับการท่องเที่ยว และการค้าชายแดน ซึ่งนอกจากกรมศุลกากรจะบรรลุดูประสงค์ ในการมีท่าเทียบเรือที่มีศักยภาพในการจอดพักและส่งกำลังบำรุงเรือตรวจการณ์ทางทะเลแล้ว ยังสามารถร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ตลอดจนภาคเอกชนมาใช้ประโยชน์เป็นท่าเทียบเรือเพื่อการท่องเที่ยว การค้าชายแดนริมแม่น้ำกระบุรี บริเวณบ้านเขานางหงส์ หมู่ที่ 5 ตำบลปากน้ำ อำเภอมือง จังหวัดระนอง โดยใช้เงินงบประมาณในการก่อสร้างเป็นเงินทั้งสิ้น 85.683 ล้านบาท

อาคารประภาคารของท่าเทียบเรือศุลกากรระนอง มีความสูง 48.5 เมตร สูง 9 ชั้น เป็นประภาคารสูงที่สุดในประเทศไทย มีลิฟต์ขึ้น-ลง ความจุ 1,000 กิโลกรัม (ประมาณ 15 คน) ยอดประภาคารเป็นจุดชมวิวที่สามารถมองเห็นทิวทัศน์อันสวยงามของทะเลอันดามันและพื้นที่จังหวัดเกาะสองฝั่งพม่าชัดเจน และได้รับพระราชทานชื่อประภาคารว่า “ประภาคารเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐” “His Majesty The King's 80th Birthday Anniversary Lighthouse (5th December 2007)” พร้อมทั้งประดับตราสัญลักษณ์งานเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสสมโภชฉลองเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ที่ป้ายชื่อประภาคาร และมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐

โครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือศุลกากรเกาะสีชัง

เดิมกรมศุลกากรมีท่าจอดเรือบนเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นท่าเทียบเรือชนิดหินถมทึบลงไปในทะเล ที่ทอดเรือภายนอกเกาะสีชัง แต่เมื่อน้ำทะเลลดลงต่ำสุดไม่สามารถจอดเรือได้เพราะน้ำตื้นและพื้นทะเลเป็นโขดหิน ทำให้เรือที่เข้าจอดเสียหาย เนื่องจากท้องเรือหรืออุปกรณ์ขับเคลื่อนกระทบกับโขดหิน ประกอบกับตัวสะพานเดิมใกล้ชิดกับสะพานท่าเทียบเรือของเทศบาลตำบลเกาะสีชังมาก ถ้าต่อสะพานยื่นออกไปจะทำให้ช่องว่างสำหรับการนำเรือเข้าจอดหรือ นำเรือออกจากท่าไม่เพียงพออาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของผู้สัญจรเข้า – ออก บริเวณท่าเทียบเรือของเทศบาลได้ และท่าเทียบเรือเดิมมีสภาพเก่าชำรุดมากแล้ว

กรมชลประทานจึงได้จัดทำโครงการก่อสร้างท่าเทียบเรือชลประทานเกาะสีชัง และด้วยความอนุเคราะห์จากสำนักงานสิ่งแวดล้อมองค์การสะพานปลาที่ได้ออกแบบและจัดหาสถานที่เพื่อทำการก่อสร้างท่าเทียบเรือใหม่ ตั้งอยู่ที่ เกาะสีชัง หมู่ที่ 4 ตำบลท่าเววรงค์ อำเภอกะสีชัง จังหวัดชลบุรี

เงินงบประมาณในการก่อสร้างเป็นเงินทั้งสิ้น 194,999,444 บาท การตรวจการจ้าง ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2555 ซึ่งห่างจากจุดเดิมแต่มีบริเวณกว้างและมีที่ว่างพอสำหรับใช้ในการจอดเทียบเรือโดยสะดวก โดยเฉพาะในขณะที่มีคลื่นพายุรุนแรง อีกทั้งมีประการอยู่หน้าท่าเทียบเรือเพื่อเป็นจุดสังเกตการณ์ในการตรวจตราภารกิจของกรมชลประทาน นอกจากนี้ ยังมีการสร้างแนวเขื่อนเพื่อป้องกันคลื่นป้องกันตลิ่งพัง สะพานท่าเทียบเรือเป็นรูปแบบโปร่งน้ำทะเลสามารถไหลผ่านได้สะดวก และยังใช้เป็นจุดชมทัศนียภาพของท้องทะเลได้อีกด้วย ท่าเทียบเรือชลประทานเกาะสีชังที่สร้างใหม่ เป็นไปตามรูปแบบการก่อสร้างโดยสรุป ประกอบด้วยตัวสะพานด้านขวามีสะพานเชื่อมต่อแบบก้างปลา 2 แถบ ซ้าย-ขวา ใช้จอดเรือขนาดเล็กได้ไม่น้อยกว่า 8 ลำ ตัวสะพานแบบก้างปลากว้าง 4 เมตร ความยาวโดยรวมทั้งสิ้น 139 เมตร ตัวสะพานท่าเทียบเรือมีราวกันตกทั้ง 2 ข้างริมสะพานด้านขวามีทางคนเดินพร้อมหลังคาปิดคลุมกว้าง 1.5 เมตร เฉพาะตัวสะพานกว้าง 4.5 เมตร รวมความกว้างของตัวสะพานและทางคนเดินเป็น 6 เมตร สามารถจอดเรือขนาดใหญ่ไม่เกิน 500 ตันกรอสส์ได้ประมาณ 3 ลำ มีเสาเหล็กกันกระแทกสะพานทุกจุดที่ใช้จอดเรือ ความยาวของตัวสะพาน 165 เมตร หน้าที่ยื่นออกไปอีก 10 เมตร

หอประภาคารด้านล่างเป็นปล่องกลมโคนใหญ่ปลายเรียวสูง 5 ชั้น ด้านบนเป็นเก๋งจีนประติมากรรมแบบจีน 2 ชั้น เป็นหอติดตั้งไฟสัญญาณประติมากรรมแบบจีนเพื่อให้สอดคล้องกับเก๋งจีนด้านล่าง ริมชายทะเลทำเขื่อนกันดินสูง 3 เมตร ถมทรายพื้นลานแล้วปูทับด้วยอิฐบล็อก ปูถนน และมีอุปกรณ์ประกอบอื่นๆ ที่จำเป็น เช่น เคนยก ถังเก็บน้ำจืด ถังเก็บน้ำมัน เป็นต้น และได้รับพระราชทานชื่อประภาคารว่า

“ประภาคารเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา”

“The Lighthouse in Commemoration of His Majesty the King’s 7th cycle Birthday Anniversary”

พร้อมทั้งประดับตราสัญลักษณ์งานเฉลิมพระเกียรติ

โรงเรียนสุลการ

โรงเรียนสุลการ เป็นสถาบันการศึกษาวิชาการเกี่ยวกับ
กรมสุลการ ให้การศึกษาวิชากฎหมายสุลการ กฎหมายพิกต์
อัตรสุลการ ตลอดจนกฎหมาย กฎระเบียบการชำระระหว่าง
ประเทศ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรมสุลการ จัดตั้ง
ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบุคลากรสำหรับรับเข้าทำงาน
ในกรมสุลการโดยเฉพาะ โดยการสอนให้มีความรู้ ความสามารถ
มีประสิทธิภาพ เป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรม และเชี่ยวชาญ
ในงานด้านพิธีการสุลการ การจัดเก็บภาษีอากร การป้องกัน
และปราบปรามการลักลอบหนีสุลการ บุคลากรที่สำเร็จการ
ศึกษาจากโรงเรียนสุลการตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันถือเป็นกำลัง
สำคัญของกรมสุลการ เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ประสบ
ความสำเร็จในการทำงานรับใช้กรมสุลการ มีผลงานสร้างชื่อ
เสียงเป็นที่ประจักษ์และยอมรับมาโดยตลอด

ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน สุลการ

ปี พ.ศ. 2448 พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าพร้อมพงศ์
อิทธิราช อธิบดีกรมสุลการ มีดำริสั่งการให้จัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรก
โดยใช้ชื่อว่า โรงเรียนสุลการ กำหนดหลักสูตรศึกษา 2 ปี
มีนักเรียน จำนวน 30 คน แต่เปิดดำเนินการเรียนการสอนได้
เพียงรุ่นเดียวก็มีเหตุให้ต้องหยุดการเรียนการสอนไป

ต่อมา ปี พ.ศ. 2483 นาวาอากาศเอกหลวงกาจสงคราม
อธิบดีกรมสุลการในสมัยนั้น ได้ดำริให้มีการรื้อฟื้นจัดตั้ง
โรงเรียนสุลการขึ้นอีกครั้งโดยมีหลวงไพรัชชนกิจ (แดง พุมวิภาต)
หัวหน้ากองสถิติเป็นผู้ดำเนินการโรงเรียน หลักสูตรการศึกษา
2 ปี มีนักเรียน จำนวน 60 คน เปิดดำเนินการเรียนการสอน
ได้เพียงรุ่นเดียว โรงเรียนสุลการก็ต้องหยุดการเรียนการสอน
ไปอีกครั้งหนึ่ง

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2502 ม.ล. ดิเรกฤทธิ์ สนิทวงศ์
ขณะดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองวิชาการและนายยุทธดนัย ชินะโชติ
หัวหน้าสาขาปราบปรามและรักษาการตำแหน่งสารวัตรใหญ่
ได้ร่วมกันรื้อฟื้นจัดตั้งโรงเรียนสุลการขึ้นมาใหม่ สมัย

พล.ต.อ.อรุณสิทธิ์ สิริสุนทร เป็นอธิบดีกรมสุลการ โดยใน
ครั้งนี้ใช้ชื่อสถาบันการศึกษาวิชาการสุลการใหม่ว่า **โรงเรียน
สุลการักษ์** มีหลักสูตรการเรียนการสอน 2 ปี และรับผู้มีความรู้
สอบไล่ไม่ต่ำกว่าชั้นประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วอาจบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการ
พลเรือนตำแหน่ง **“พลสุลการักษ์”** โดยมี ม.ล.ดิเรกฤทธิ์ เป็น
ผู้อำนวยการโรงเรียน และนายยุทธดนัย เป็นรองผู้อำนวยการ
ซึ่ง ม.ล.ดิเรกฤทธิ์ นับได้ว่าเป็นผู้มีคุณูปการอันใหญ่หลวงแก่
โรงเรียนและนักเรียนสุลการักษ์ในรุ่นต่อๆ มา และเป็นผู้ให้การ
อุปถัมภ์ในกิจกรรมของโรงเรียนสุลการักษ์ตลอดมาจนถึงวันที่
โรงเรียนหยุดการเรียนการสอนชั่วคราวอีกครั้ง เมื่อปี พ.ศ. 2518
รวมเวลาที่โรงเรียนสุลการักษ์ได้เปิดการเรียนการสอนมาได้ 14 รุ่น
ผลิตนักเรียนสุลการักษ์ออกไปรับใช้กรมสุลการ ประมาณ
1,300 คน โรงเรียนก็ต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงอีกครั้ง

ในปี พ.ศ. 2520 กรมสุลการ โดยอนุมัติสำนักงาน ก.พ.
ได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรการศึกษาจากเดิม 2 ปี เหลือเพียง 1 ปี
พร้อมกับเปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนสุลการักษ์เป็น **โรงเรียน
สุลการ** ดังเช่นชื่อเดิมที่ใช้ก่อตั้งโรงเรียนในครั้งแรก รับผู้จบ
การศึกษาประโยคมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ม.ศ.5) หรือเทียบเท่า
เข้าศึกษา เมื่อศึกษาจบอาจได้รับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน
สามัญระดับ 1 ในกรมสุลการ ตำแหน่ง **“เจ้าหน้าที่สุลการ”**
โดยเริ่มรับนักเรียนเข้าศึกษารุ่นแรกในปี พ.ศ. 2520 เรียกว่า
นักเรียนสุลการ รุ่น 1 แต่ชาวสุลการนิยมนับต่อจากเดิมว่า
นักเรียนสุลการักษ์ รุ่น 15 โรงเรียนสุลการในยุคนี้เปิดดำเนินการ
เรียนการสอนติดต่อกันได้ 6 ปี จำนวน 6 รุ่น ผลิตนักเรียน
และบรรจุเข้ารับราชการในกรมสุลการได้อีกประมาณ 500
คน ก็ถูกสภาการณข้อจำกัดด้านการเพิ่มอัตรากำลังคนของ
ก.พ. เป็นเหตุให้ต้องยุบเลิกโรงเรียนไปอีกครั้งหลังจากนักเรียน
สุลการักษ์ รุ่น 20 เรียนจบเป็นรุ่นสุดท้ายในปี พ.ศ. 2526

โรงเรียนสุลการ เป็นสถาบันการศึกษาวิชาการหรือ
วิชาชีพเฉพาะทางด้านงานสุลการ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง
จะเห็นได้จากอดีตที่ผ่านมาผู้บริหารระดับสูงรวมถึงอธิบดี
กรมสุลการหลายๆ ท่านได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของสถาบัน
โรงเรียนสุลการที่เป็นแหล่งสร้างและหล่อหลอมเป่าหลอม

สร้างนักเรียนศุลการักษ์ให้เป็นบุคลากรกรมศุลกากรที่
ทรงคุณค่า นำความภาคภูมิใจมาสู่กรมศุลกากรอย่างต่อเนื่อง
เสมอมา

แนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียน ศุลกากรขึ้นใหม่

ปัจจุบันประเทศไทยยังขาดสถานศึกษาหรือสถาบัน
การศึกษาทางด้านพิธีการศุลกากรที่มีคุณภาพ และสมบูรณ์แบบ
ที่นับเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานและการพัฒนาของ
ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ (กรมศุลกากร)
ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไป ทำให้มีปัญหาในการ
ดำเนินพิธีการศุลกากร ซึ่งที่ผ่านมามีเพียงโรงเรียนศุลกากร
เท่านั้น ที่สอนบุคลากรให้มีความรู้อย่างลึกซึ้งในด้านกฎหมาย
ศุลกากร พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร หลักเกณฑ์การ
ตีความพิกัดอัตราศุลกากร หลักสูตรการป้องกันและปราบปราม
การลักลอบหนีศุลกากร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่กรมศุลกากร
จะต้องวางแผนการเตรียมความพร้อมทางด้านบุคลากร

หากกรมศุลกากรสามารถจัดตั้งโรงเรียนศุลกากรขึ้นมา
เพื่อสอนและรับบุคลากรเข้าสู่ระบบราชการของกรมศุลกากร
ในตำแหน่ง **เจ้าพนักงานศุลกากร** โดยเฉพาะ เหมือนในอดีต
ที่ผ่านมา เนื่องจากเป็นตำแหน่งที่กรมศุลกากรไม่สามารถ
ขอใช้บัญชีจากส่วนราชการอื่นที่สอบขึ้นบัญชีมาแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งได้ และเมื่อมีตำแหน่งว่าง กรมศุลกากรจะต้องเปิด
สอบเป็นครั้งๆ ไป ซึ่งทำให้เสียเวลา และเสียงบประมาณใน
การดำเนินการจัดสอบที่สูงมาก ทั้งยังต้องผ่านการอบรมและ
ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเป็นเวลานานพอสมควร
เนื่องจากไม่มีพื้นฐานความรู้ด้านวิชาชีพศุลกากร และงานอื่น
ที่เกี่ยวข้องมาก่อน การจัดตั้งโรงเรียนศุลกากรจะทำให้ได้
บุคลากรที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ทันทีที่จบจาก
โรงเรียนศุลกากร ซึ่งจะประโยชน์แก่ทางราชการ และ
เป็นการเตรียมบุคลากรเพื่อทดแทนและรองรับการ
เปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุของข้าราชการ ตามแผนบริหาร
กำลังคนได้เป็นอย่างดี สอดรับกับอัตราการเกษียณอายุราชการ
ใน 15 ปีข้างหน้า ปีละประมาณ 50 คน จึงมีแนวคิดที่จะจัดตั้ง
โรงเรียนศุลกากรขึ้นใหม่ เพื่อสนองตอบต่อการแก้ปัญหา
ดังกล่าวข้างต้น

จากเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว สำนักบริหาร
ทรัพยากรบุคคล และสถาบันวิทยาการศุลกากร จึงต้องเตรียม
การ โดยเสนอแนวคิดในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของ
โรงเรียนศุลกากรที่มีความเหมาะสมระหว่างหลักสูตร
พาณิชย์การ (ปวช.) บางส่วน หลักสูตรที่กำหนดโดยสำนักงาน
ก.พ. และวิชาตามความต้องการของกรมศุลกากร (Customs
Specification) เพื่อให้เป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับงานของ
กรมศุลกากร อันจะก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการเรียนการสอน
และเป็นการเตรียมบุคลากรเข้าสู่กรมศุลกากรอย่างมีคุณภาพ
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิภาพในการบริหารกำลังคน
ของกรมศุลกากรในอนาคต

แนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนศุลกากรขึ้นใหม่ จะประสบ
ความสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับนโยบายของกรมศุลกากร ซึ่งสำนัก
บริหารทรัพยากรบุคคล และสถาบันวิทยาการศุลกากร จะต้อง
จัดทำแผนงานโครงการ โดยมีหลักการ เหตุผล รายละเอียด
หลักสูตร วิธีการดำเนินการ และวิเคราะห์โครงการทั้งในด้าน
งบประมาณความเหมาะสมและความคุ้มค่าของโครงการ
เพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารในการตัดสินใจ และดำเนินการให้
ประสบผลสำเร็จเป็นรูปธรรม เพื่อประโยชน์ทางราชการต่อไป

ภาพอาคารโรงเรียนศุลกากร

อนุสรณ์เสารั่ว
โรงเรียนศุลการักษ์
ตั้งอยู่ด้านหลัง
ส่วนสืบสวนปราบปราม 2
สำนักสืบสวนและ
ปราบปราม

เครื่องแบบนักเรียนบุคลากร

พิธีไหว้ครูและประดับอินทรธนู

ภาพพิธีมอบประกาศนียบัตร

ภาพบรรยากาศหลังพิธีมอบประกาศนียบัตร

ภาพบรรยากาศการฝึกแถวและออกกำลังกาย

ภาพการเรียนวิชาพลศึกษา (ศิลปะการป้องกันตัว)

ชมรมสายสัมพันธ์ศุลกากร

ชมรมสายสัมพันธ์ศุลกากรคืออะไร

นายสมใจนึก เองตระกูล อดีตปลัดกระทรวงการคลัง ขณะดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมศุลกากร ได้ปรารภว่าอดีตข้าราชการ และพนักงานที่เคยรับราชการในกรมศุลกากร (หมายถึงผู้ที่เกษียณอายุจากกรมศุลกากรหรือผู้ที่ยังไม่เกษียณอายุแต่จากกรมศุลกากรไปด้วยเหตุใดก็ตาม) เป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูง และมีประโยชน์ต่อกรมศุลกากรเป็นอย่างยิ่ง แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ท่านเหล่านั้น หลังจากเกษียณอายุหรือจากกรมศุลกากรไปแล้ว ส่วนมากไม่ค่อยแวะเวียนมาเยี่ยมกรมศุลกากร จึงได้ประชุมปรึกษากันจัดตั้งเป็นชมรมขึ้นให้ชื่อว่า **ชมรมสายสัมพันธ์ศุลกากร** เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2542 เพื่อให้ผู้เคยรับราชการในกรมศุลกากรใช้เป็นศูนย์กลางในการกลับมาเยี่ยมเยียนกรมศุลกากรบ้างตามแต่โอกาสจะอำนวย โดยมีสถานที่ตั้งอยู่ ณ สโมสรศุลกากรชั้นล่าง มีนายวันชัย ปุสเสด็จ เป็นประธานชมรมคนแรก และคณะกรรมการบริหารรวม 36 คน ปัจจุบัน มีนายสุภกิจ ดุลยพิชช์ เป็นประธานคนที่ 2

ชมรมฯ ได้ทำอะไรไปบ้าง ชมรมฯ ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อผู้เคยรับราชการในกรมศุลกากรมาโดยตลอด อาทิ จัดให้มีการพบปะสังสรรค์กันปีละ 3 ครั้ง รวมทั้งการจัดทำจุลสารแจกจ่ายสมาชิกทุก 3 เดือน เป็นต้น และยังจะจัดกิจกรรมอื่น ๆ อีกต่อไปในอนาคต ในส่วนของคณะกรรมการบริหารนั้นได้ประชุมกันทุกเดือนเพื่อพิจารณาหาแนวทางพัฒนาชมรมให้มีประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป

ชมรมฯ มีรายได้-รายจ่ายอย่างไรบ้าง รายได้ของชมรมได้มาจากค่าบำรุงจากสมาชิกและรายได้อื่น ๆ เช่น การจัดการแข่งขันกอล์ฟ การแข่งขันโบว์ลิ่ง รวมทั้งการจำหน่ายเสื้อของชมรมฯ รวมทั้งการได้รับการสนับสนุนจากแหล่งอื่น ๆ เป็นครั้งคราว ส่วนรายจ่ายประจำ ได้แก่ รายจ่ายในการบริหารงาน เช่น เงินเดือนเจ้าหน้าที่ชมรมฯ จำนวน 2 คน การจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็น ค่าใช้จ่ายจัดเลี้ยงในการพบปะสังสรรค์ตามที่กล่าวข้างต้น ค่าช่วยเหลืองานศพแก่สมาชิกที่ถึงแก่กรรม รายละ 5,000 บาท **ค่าใช้จ่ายการจัดทำจุลสารแจกสมาชิก**

ค่าใช้จ่ายในการจัดทำหนังสือทำเนียบผู้เคยรับราชการในกรมศุลกากรแจกจ่ายแก่ผู้เคยรับราชการในกรมศุลกากรทุกคน(ขณะนี้ประมาณ 945 คน) โดยไม่คิดมูลค่า เป็นต้น ส่วนกรรมการบริหารชมรมฯ ทั้ง 36 คน ต่างก็ทำงานด้วยความเสียสละทั้งกาย กำลังความคิด บ่อยครั้งยังต้องใช้กำลังเงินด้วย โดยไม่ได้รับผลประโยชน์ใดๆ ทั้งสิ้นและยังต้องชำระค่าบำรุงเช่นเดียวกับสมาชิกทั่วไป ในส่วนของรายได้ชมรมฯ ยังได้รับความอนุเคราะห์จากกรมศุลกากรอีกทางหนึ่งด้วย

ขณะนี้สมาชิกกี่คน และต้องเสียค่าบำรุงเท่าใด ขณะนี้มีสมาชิกของชมรมฯ ประมาณ 945 คนและชำระค่าบำรุง ดังนี้

- 1.ค่าบำรุงรายปี ปีละ 500 บาท
- 2.ค่าบำรุงตลอดชีพ (ชำระครั้งเดียว 3,000 บาท)

เป็นสมาชิกชมรมฯแล้วจะได้อะไรตอบแทน คຸ່ມกับค่าบำรุงที่เสียไปหรือไม่ สมาชิกชมรมฯ ได้รับผลตอบแทนบางประการจากชมรมฯ เช่น จัดให้มีการพบปะสังสรรค์รับประทานอาหารร่วมกัน ปีละ 3 ครั้งในวันพฤหัสบดี สัปดาห์แรกของเดือนกุมภาพันธ์ เดือนมิถุนายน และเดือนตุลาคมของทุกปี ด้านสวัสดิการตามระเบียบของชมรมฯ เช่น กรณีเจ็บป่วยได้รับการเยี่ยมเยียนจากกรรมการ กรณีถึงแก่กรรมจะได้รับความช่วยเหลือ กรณีประสบภัยพิบัติจะได้รับความช่วยเหลือตามความจำเป็น เป็นต้น ส่วนจะคຸ່ມกับค่าบำรุงที่เสียไปหรือไม่นั้น การเป็นสมาชิกชมรมฯ ไม่ใช่ธุรกิจ จึงไม่อาจคำนวณความคຸ່ມค่าเป็นตัวเงินได้ แต่จะคຸ່ມค่าในด้านความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ และความอบอุ่น ที่จะพึงได้รับจากชมรมฯ และจากสมาชิกด้วยกัน

จะสมัครเป็นสมาชิกชมรมฯ ได้อย่างไร สมัครได้โดยกรอกข้อความในใบสมัครให้ครบถ้วนแล้ว

- 1.ไปยื่นใบสมัครพร้อมชำระเงินค่าบำรุงด้วยตนเอง ณ ที่ทำการของชมรมฯ ดังกล่าวข้างต้นในวันและเวลาราชการ
- 2.หากไม่สะดวกที่จะไปด้วยตนเอง สามารถส่งใบสมัคร

ไปที่ชมรมสายสัมพันธ์ศุลกากร สโมสรกรมศุลกากร คลองเตย กรุงเทพฯ 10110 ส่วนเงินค่าบำรุงก็สามารถโอนไปยังบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขากรมศุลกากร บัญชีเลขที่ 181-1-08136-3 ในนามชมรมสายสัมพันธ์ศุลกากร และส่งหลักฐานการโอนพร้อมระบุชื่อของท่านไปยังชมรมฯ หรือส่งโทรสารไปที่หมายเลข 02 667 7721

ผู้ที่ยังไม่เกษียณอายุราชการจากกรมศุลกากร มีสิทธิสมัครเป็นสมาชิกของชมรมฯหรือไม่และได้รับสิทธิอย่างไร
ข้อบังคับชมรมฯ ข้อ 5 ระบุว่าสมาชิกของชมรมมี 3 ประเภท คือ

1.สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้มีอุปการคุณแก่ชมรมฯ เป็นกรณีพิเศษ ตามที่คณะกรรมการบริหารของชมรมฯ พิจารณาเห็นสมควร

2.สมาชิกสามัญ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ซึ่งเคยรับราชการอยู่ในกรมศุลกากร

3.สมาชิกวิสามัญ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ซึ่งยังคงรับราชการอยู่ในกรมศุลกากร

กรมศุลกากร เห็นคุณค่าของบุคลากรที่เกษียณอายุราชการ สามารถทำประโยชน์และเป็นต้นแบบที่ดีแก่คนรุ่นหลังที่ยังคงรับราชการอยู่ จึงเป็นชมรมฯ ที่เชื่อมต่อระหว่างบุคคลที่เกษียณอายุราชการไปแล้ว และยังคงรับราชการอยู่ให้สามารถร่วมกันทำประโยชน์ให้กรมศุลกากรได้อย่างต่อเนื่องยาวนานตลอดไป

ประมวลภาพกิจกรรม การมีส่วนร่วมของชมรมสายสัมพันธ์ศุลกากรกับงานของกรมศุลกากร

ชมรมสายสัมพันธ์บุคลากร ร่วมกิจกรรมการประกวดรางวัลเพชรบุคลากร

โครงการพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคลและการจ่ายเงินค่าจ้าง สวัสดิการ กรมศุลกากร (Human Resource Information System : HRIS)

โครงการพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล ได้ถูกออกแบบและพัฒนาระบบขึ้นเพื่อ :

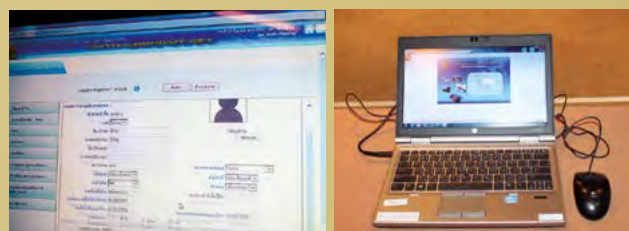
- พัฒนา Human Resource Information System เดิมที่ใช้งานมากกว่า 10 ปี ตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ที่กำหนดระบบตำแหน่งบุคลากรแบบพีซี (PC : Position Classification) ให้เป็นระบบที่สอดคล้องกับระบบบุคลากรภาครัฐแบบใหม่ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ที่เปลี่ยนระบบตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญเป็น 4 ประเภท คือ ประเภทบริหาร ประเภทอำนวยการ ประเภทวิชาการ และประเภททั่วไป

- พัฒนาเครื่องมือสำหรับเพิ่มศักยภาพแก่สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล (สบท.) ในการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย การฝึกอบรม การจัดทำมาตรฐานค่าตอบแทน การปรับปรุงระบบเงินเดือน สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ รวมถึงการจัดทำฐานข้อมูล และจัดเก็บข้อมูลบุคลากรทั้งหมดของกรมศุลกากร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับระบบงานอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร

- เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บข้อมูลให้เกิดความถูกต้อง ต่อเนื่อง ทันต่อความต้องการใช้งานข้อมูล เสริมสร้างมาตรฐานรูปแบบเอกสารที่ใช้งาน และใช้เป็นฐานข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหาร

ซึ่งเมื่อโครงการพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล และการจ่ายเงินค่าจ้างสวัสดิการ กรมศุลกากร (Human Resource Information System) ได้พัฒนาและสามารถปฏิบัติงานได้จริงแล้ว สำนักบริหารทรัพยากรบุคคลและหน่วยงานอื่น ๆ ของกรมศุลกากร จะได้รับประโยชน์จาก Application & Hardware ที่มีความเหมาะสม และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

ของเจ้าหน้าที่ในการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร สร้างมาตรฐานงานเอกสารให้เป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกันในทุกระดับ ลดข้อผิดพลาดจากปัญหาความไม่เชื่อมโยงข้อมูลที่มีอยู่เดิม ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารทรัพยากรบุคคลของกรมศุลกากร มีศักยภาพและเกิดประโยชน์ต่องานราชการยิ่งขึ้นไป

คลังข้อสอบของกรมศุลกากร

คลังข้อสอบ เป็นนวัตกรรมที่สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล (สบท.) กรมศุลกากร ได้นำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการสรรหาบุคลากรทั้งประเภทข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างชั่วคราวของกรมศุลกากร โดยนำระบบคลังข้อสอบมาใช้ในการจัดทำข้อสอบ ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือก ให้ได้มาซึ่งการสรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพ และมีความเหมาะสม ตรงกับความต้องการของกรมศุลกากร

การใช้ระบบคลังข้อสอบของกรมศุลกากร เป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ซึ่งจะช่วยลดขั้นตอนการทำงาน หรือกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการสอบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดระยะเวลาในการทำงานให้สั้นลง ลดขั้นตอนการทำงานที่เป็นช่องทางเปิดโอกาสให้มีการทุจริตในการสอบ ทำให้การสอบมีความโปร่งใส เป็นธรรม มีมาตรฐาน รวมไปถึงการมีข้อสอบที่มีคุณภาพ สามารถวัดความรู้ ความสามารถ และทักษะของผู้สมัครสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดทำ **“คลังข้อสอบของกรมศุลกากร”** มีองค์ประกอบหลักที่ต้องดำเนินการ 2 ส่วน คือ ข้อสอบ และระบบบริหารจัดการคลังข้อสอบ

1. ข้อสอบ องค์ประกอบสำคัญที่สุดในการจัดทำคลังข้อสอบคือ “ข้อสอบ” ซึ่งคลังข้อสอบจำเป็นจะต้องมีข้อสอบจำนวนมากเพียงพอต่อการใช้งานมีประเภทของข้อสอบที่หลากหลาย และมีระดับความยากง่ายที่เหมาะสมสำหรับการสอบในแต่ละระดับและสายงาน

ซึ่งในการจัดทำคลังข้อสอบของกรมฯ นั้น ได้มีการกำหนดกลุ่มผู้มีหน้าที่ออกข้อสอบที่ครอบคลุมบุคลากรทั้งภายในและภายนอกกรมศุลกากร ดังนี้

- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับศุลกากร เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน กำหนดให้กลุ่มข้าราชการระดับชำนาญการพิเศษผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการส่วน ผู้อำนวยการกลุ่ม/สำนัก/สำนักงานผู้เชี่ยวชาญ และนายด่านศุลกากร เป็นผู้ออกข้อสอบ

- ความรู้เกี่ยวกับงานที่ผู้ออกข้อสอบรับผิดชอบ หรือความรู้เฉพาะตำแหน่ง กำหนดให้กลุ่มข้าราชการระดับชำนาญการ

พิเศษผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการส่วน ผู้อำนวยการกลุ่ม สำนักสำนักงาน ผู้เชี่ยวชาญ และนายด่านศุลกากร เป็นผู้ออกข้อสอบ

- ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ กำหนดให้อาจารย์ประจำจากมหาวิทยาลัย เป็นผู้ออกข้อสอบ

- ความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ การค้าระหว่างประเทศ Logistics กำหนดให้อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย เป็นผู้ออกข้อสอบ

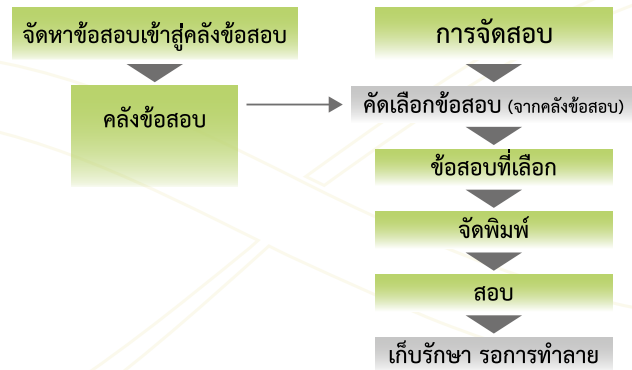
- ความรู้ด้านภาษาอังกฤษสำหรับทั้งผู้สอบที่มีคุณวุฒิในระดับปริญญาตรีและระดับต่ำกว่าปริญญาตรี กำหนดให้อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย เป็นผู้ออกข้อสอบ

- ความรู้ด้านภาษาอังกฤษเกี่ยวกับงานศุลกากร กำหนดให้กลุ่มข้าราชการระดับชำนาญการพิเศษผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการส่วนที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม ผู้ช่วยทูตกงสุล เป็นผู้ออกข้อสอบ

2. ระบบบริหารจัดการคลังข้อสอบ ในการจัดเก็บและบริหารจัดการคลังข้อสอบ มีความจำเป็นจะต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีหน่วยจัดเก็บข้อมูลที่มีขนาดความจุมากพอที่จะรองรับการขยายตัวของคลังข้อสอบต่อไปในอนาคต รวมทั้งต้องมีระบบรักษาความปลอดภัยในระดับสูงสุด ในส่วนของ Hardware ได้ดำเนินการจัดหาเครื่อง Server เพื่อใช้จัดเก็บข้อสอบทั้งหมด และในส่วนของ Software ได้มีการออกแบบและพัฒนาระบบในการบริหารจัดการคลังข้อสอบ อาทิ การนำเข้าข้อสอบ การตรวจสอบความถูกต้อง ระบบสุ่มข้อสอบเพื่อการคัดเลือกข้อสอบ ระบบรักษาความปลอดภัยหลายชั้น ระบบ Fire Wall การเข้ารหัสข้อสอบ การกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อสอบและระบบจัดการข้อสอบในส่วนต่าง ๆ การขอสิทธิ์เพื่อเข้าถึงข้อมูลในระดับลึก หรือขออนุญาตดำเนินการในส่วนสำคัญ การบันทึกและส่งออกข้อสอบในรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการจัดพิมพ์ข้อสอบ รวมถึงการบันทึกข้อมูลการใช้งานระบบในทุกขั้นตอนเพื่อประโยชน์ในการตรวจเช็ค ตรวจสอบ การใช้ดำเนินการในทุกขั้นตอนเพื่อความโปร่งใส

เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินการสอบเป็นไปด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม โปร่งใส นอกจากการพัฒนาระบบคลังข้อสอบของกรมศุลกากรแล้ว ยังมีการกำหนดขั้นตอนและการดำเนินกระบวนการคัดเลือกข้อสอบ รวมทั้งกระบวนการอื่นที่เกี่ยวข้องในการจัดสอบอย่างเข้มงวดและรัดกุมที่สุด โดยกรมฯ ได้เลือกใช้บริการบริษัทเอกชนที่ให้บริการเกี่ยวกับการจัดสอบครบวงจร มีประสบการณ์ในงานเกี่ยวกับการสอบมาอย่างยาวนาน มีระบบรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวดและเชื่อถือได้ว่าจะไม่มีการรั่วไหลของข้อมูลหรือข้อสอบ มีประสบการณ์ในการดำเนินการจัดสอบให้แก่หน่วยงานราชการที่มีการจัดสอบขนาดใหญ่ การพิมพ์ข้อสอบ การตรวจข้อสอบ ตลอดจนการทำลายข้อสอบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยมีระบบรักษาความปลอดภัยในแต่ละขั้นตอนในระดับที่รัดกุมที่สุด (ในขั้นตอนการจัดพิมพ์และการจัดเก็บข้อสอบ) และมีความมั่นใจว่าจะไม่มีความผิดพลาดเกิดขึ้น โดยเฉพาะขั้นตอนการตรวจข้อสอบที่มีการตรวจโดยระบบดิจิทัลผ่านการตรวจเช็คทั้งก่อนการตรวจ และการตรวจสอบผลภายหลังหลายชั้น โดยทั้งเจ้าหน้าที่ของเอกชน และเจ้าหน้าที่ของกรมฯ เอง นอกจากนี้ในการจัดพิมพ์ข้อสอบจะกระทำในพื้นที่ปิด มีการรักษาความปลอดภัยรอบบริเวณอย่างเข้มงวดรัดกุม มีการเก็บตัวผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตัดการติดต่อสื่อสารทุกชนิด และให้อยู่ในพื้นที่จนกว่าการสอบจะเสร็จสิ้น มีการจัดเรียงข้อสอบและตัวเลือกแบบสุ่มเพื่อให้ได้ชุดของข้อสอบจำนวนมากกว่า 1 ชุด ดังนั้น ผู้ที่นั่งสอบในบริเวณใกล้เคียงหรือรอบด้านผู้เข้าสอบแต่ละคนก็จะได้ข้อสอบที่ไม่เหมือนกัน ป้องกันการลอกข้อสอบในกรณีที่นั่งสอบใกล้กัน ทั้งนี้ในการสุ่มข้อสอบที่ได้กล่าวมาจะถูกควบคุมโดยระบบบาร์โค้ดควบคู่กับการระบายชุดรหัสข้อสอบของผู้เข้าสอบเอง ซึ่งหากผู้เข้าสอบระบายรหัสดังกล่าวถูกต้องตรงตามชุดข้อสอบก็จะมั่นใจได้ว่าจะไม่มีความผิดพลาดในขั้นตอนการตรวจผลคะแนนสอบเกิดขึ้น

แผนผังสรุปกระบวนการทำงาน เมื่อมีการจัดทำคลังข้อสอบ

ในปี พ.ศ. 2556 ได้มีการใช้ข้อสอบผ่านระบบคลังข้อสอบของกรมฯ ไปแล้ว ในการสอบ 2 ครั้ง ดังนี้

- 1) การสรรหาและเลือกสรรบุคคลทั่วไปและคนพิการเพื่อจัดจ้างเป็นพนักงานราชการใน 10 สายงาน ได้แก่ ตำแหน่งกะลาสี ตำแหน่งช่างเครื่องเรือ ตำแหน่งต้นกล ตำแหน่งนายท้ายเรือกลชายทะเล ตำแหน่งนายท้ายเรือกลลำน้ำ ตำแหน่งนายเรือ ตำแหน่งศุลกากรักษ์ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ ตำแหน่งพนักงานประจำสำนักงาน และเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน (ตำแหน่งสำหรับคนพิการ)
- 2) การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ และตำแหน่งเจ้าพนักงานศุลกากรปฏิบัติงาน
- 3) การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งเจ้าพนักงานศุลกากรปฏิบัติงาน และตำแหน่งพนักงานเดินเรือปฏิบัติงาน

ในปัจจุบัน แม้คลังข้อสอบของกรมศุลกากรจะแล้วเสร็จและมีการใช้งานไปแล้ว แต่สำนักบริหารทรัพยากรบุคคลยังคงดำเนินการพัฒนาคลังข้อสอบฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความยั่งยืนในการใช้งานระยะยาว โดยการพัฒนาระบบคลังข้อสอบของกรมศุลกากรในระยะที่ 2 นอกจากการดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงคลังข้อสอบ ทั้ง Application ที่จะช่วยในการบริหารจัดการข้อสอบ และตัวข้อสอบในฐานข้อมูลข้อสอบเพื่อใช้ในการสอบสรรหาบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความปลอดภัยมากขึ้นแล้ว ยังจะมีการพัฒนาเพื่อให้เป็นระบบคลังข้อสอบ ที่ใช้งานเพื่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของกรมศุลกากร อันจะยังประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการต่อไป

ข้อสอบที่ปิดผนึกป้องกันการรั่วไหล
จัดส่งยังสนามสอบ

ผู้บริหารกรมศุลกากรเยี่ยมชมการเก็บตัวคณะกรรมการ
จัดทำข้อสอบ และการดำเนินการจัดทำข้อสอบ
ณ สบพ. อาคาร 120 ปี ชั้น 9

ภาพอุปกรณ์ระบบคลังข้อสอบ
และการดำเนินการจัดทำคลังข้อสอบ

การรักษาความปลอดภัยคลังข้อสอบ
ก่อนจัดส่งไปยังโรงพิมพ์

การทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย
หลังสอบผ่านข้อเขียน

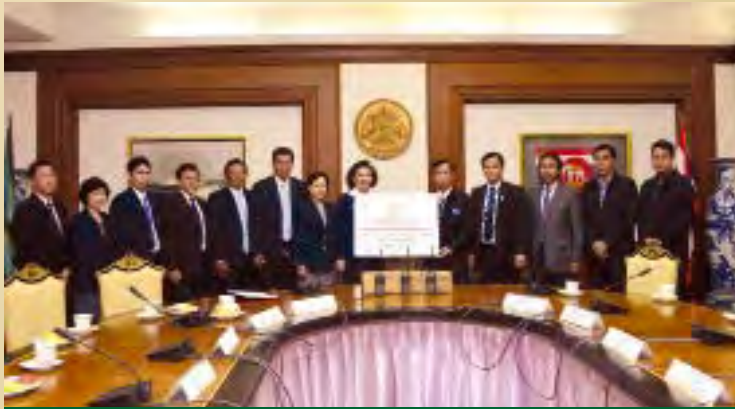
กิจกรรมเพื่อสังคม (CSR) Corporate Social Responsibility

นางเบญจา หลุยเจริญ อธิบดีกรมศุลกากร มอบ
รถจักรยาน จำนวน 150 คัน ให้แก่ครอบครัวข่าว 3 ตาม
โครงการ “จักรยานยืมเรียน” ณ บริเวณหน้าอาคาร 1
กรมศุลกากร เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2555

นางเบญจา หลุยเจริญ อธิบดีกรมศุลกากร มอบ
ข้าวเปลือกให้แก่กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี ค่ายพระยาสุร
ธรรมาดา เพื่อสนับสนุนกองกำลังในการปฏิบัติหน้าที่
ณ ด่านพรมแดนมุกดาหาร เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2556

นางเบญจา หลุยเจริญ อธิบดีกรมศุลกากร มอบเครื่องวิทยุสื่อสารคมนาคมและอุปกรณ์ จำนวน 200 เครื่อง ให้แก่นายชูศักดิ์ ปรีพยุญญ รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อใช้ประโยชน์ในทางราชการของ ป.ป.ช. ต่อไป ณ ห้องประชุมอนุমানราชชน กรมศุลกากร เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2556

นางเบญจา หลุยเจริญ อธิบดีกรมศุลกากร มอบคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ต่อพ่วงเพื่อใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานฯ ให้แก่กองทัพบกที่ 1 ส่วนมัสกวัน กองพลทหารราบที่ 5 ค่ายเทพสตรี ศรีสุนทร กองร้อยยกพลขึ้นบกและยุทธบริการ กองเรือยุทธการ และทัพเรือภาคที่ 1 ณ ศูนย์แถลงข่าวกรมศุลกากร อาคาร 1 เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2556

กิจกรรมเพื่อสังคม (CSR) Corporate Social Responsibility

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

บุตร-ธิดา ผู้สื่อข่าวประจำปี 2556

นายยุทธนา หิมากร ณ ระนอง อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เป็นประธานในพิธีมอบทุนการศึกษาบุตร-ธิดา ผู้สื่อข่าวประจำปี 2556 ซึ่งสมาคมผู้สื่อข่าวและช่างภาพอาชีวศึกษาแห่งประเทศไทย จัดขึ้นเพื่อสนับสนุนให้บุตร-ธิดา ผู้สื่อข่าวได้มีการศึกษาเล่าเรียนที่สูงขึ้น เป็นอนาคตของประเทศชาติ ในภายภาคหน้า ณ ห้องประชุมใหญ่ กองบัญชาการตำรวจนครบาล เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2556

นายราชมพ ศิริสุภอรรถ อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ มอบเงินทุนและสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัยในชุมชนร่มเกล้า (ชมรมคลองเตยลือค 5) เขตคลองเตย ณ บริเวณศูนย์เยาวชนคลองเตยลือค 5 เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2556

กรมศุลกากร มอบของกลางวิทยุสื่อสาร เพื่อใช้ปฏิบัติงานในกองทัพบ

นายราชม ศรีสกุลวรรธ อธิบดีกรมศุลกากร มอบของกลางวิทยุสื่อสารยี่ห้อ ICOM รุ่น IC-V8 พร้อมแท่นชาร์จให้แก่กองทัพบภาคที่ 1 จำนวน 174 ชุด กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร จำนวน 50 ชุด และฝ่ายส่งกำลังบำรุง ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก จำนวน 50 ชุด เพื่อใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของกองทัพต่อไป ณ ห้องประชุม สสป. เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2556

กิจกรรมเพื่อสังคม (CSR) Corporate Social Responsibility

นายไพศาล ชื่นจิตร รองอธิบดีกรมศุลกากร เป็นประธานในพิธีรับมอบการโอนรถยนต์กรมศุลกากร เพื่อนำไปใช้ในราชการของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) จำนวน 24 คัน ณ ลานจอดรถยนต์หน้าคลังของกลาง กรมศุลกากร เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2557

มอบโครงการ CSR ปรับปรุงลานกีฬา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนน้องใหม่

นายราเมศ ศรีศุภอรรถ อธิบดีกรมศุลกากร เป็นประธานในพิธีส่งมอบโครงการ CSR ปรับปรุงลานกีฬา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนน้องใหม่ ในบริเวณชุมชนคลองเตย ซึ่งได้รับงบประมาณปรับปรุงจากสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลและมูลนิธินักเรียนเก่าศุลการักษ์ โดยมีผู้บริหารข้าราชการกรมศุลกากร และประชาชนในชุมชนคลองเตยร่วมพิธีฯ เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2557

ประมวลภาพกิจกรรมเพื่อสังคมของกรมศุลกากร

ประมวลภาพกิจกรรมเพื่อสังคมของกรมศุลกากร

ประมวลภาพกิจกรรมเพื่อสังคมของกรมศุลกากร

การแข่งขันกีฬาเยาวชนภักดีสัมพันธ์ 2555

กิจกรรมกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภายใน และภายนอก

รางวัลที่กรมศุลกากรได้รับในรอบ 10 ปี ที่ผ่านมา

รางวัล “ความสำเร็จของการดำเนินงานส่งเสริมจริยธรรมและธรรมาภิบาลในภาครัฐ ประจำปี 2550”

นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ อธิบดีกรมศุลกากร เข้ารับรางวัล “ความสำเร็จของการดำเนินงานส่งเสริมจริยธรรมและธรรมาภิบาลในภาครัฐ ประจำปี 2550” จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2550

WWF มอบประกาศเกียรติคุณในการอนุรักษ์เสือ

ตัวแทนจาก WWF มอบประกาศเกียรติคุณให้แก่เจ้าหน้าที่กรมศุลกากร เพื่อประกาศชื่นชมความดีในการอนุรักษ์เสือ ณ ห้องอนุमानราชชน กรมศุลกากร เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2551

โครงการข้าราชการยอดเยี่ยม ประจำปี 2551

นายราชมพ ศรีศุภอรรถ ผู้อำนวยการสำนักสืบสวน และปราบปราม กรมศุลกากร เป็นตัวแทนกรมศุลกากร รับโล่รางวัลจากนายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย รัฐมนตรีว่าการประจำสำนักนายกรัฐมนตรี จากผลงานในด้านสืบสวนและจับกุม “คดีจับกุมบุหรี่ต่างประเทศ” จากสมาคมผู้สื่อข่าวและช่างภาพ อาชญากรรมแห่งประเทศไทย ในโครงการข้าราชการยอดเยี่ยม ประจำปี 2551 ณ สโมสรตำรวจ ถนนวิภาวดี-รังสิต เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2552

สำนักงานปราบปรามยาเสพติด สหรัฐอเมริกา (DEA) มอบประกาศ เกียรติคุณในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ให้ ความช่วยเหลือด้านการปราบปราม ยาเสพติดเป็นอย่างดี

สำนักงานปราบปรามยาเสพติดสหรัฐอเมริกา (DEA) มอบประกาศเกียรติคุณแก่ นายวิสุทธิ ศรีสุพรรณ อธิบดี กรมศุลกากร พร้อมเจ้าหน้าที่ศุลกากร 14 ราย ในฐานะที่เป็น หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือด้านการปราบปรามยาเสพติด จนประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ณ ห้องอนุमानราชชน กรมศุลกากร เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2552

ตัวแทนเจ้าของสิทธิ์ มอบประกาศเกียรติคุณ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานปราบปรามด้านการลักลอบละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

กรมศุลกากร รับมอบโล่ประกาศเกียรติคุณจากตัวแทนเจ้าของสิทธิ์ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานปราบปรามด้านการลักลอบละเมิดสิทธิทรัพย์สินทางปัญญา ณ ห้องอนุमानราชชน เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2552

กรมศุลกากรรับรางวัลคุณภาพ การให้บริการประชาชนระดับดีเด่น ประเภท “นวัตกรรมการให้บริการ”

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี มอบรางวัลคุณภาพการให้บริการประชาชนระดับดีเด่น ประเภท “นวัตกรรมการให้บริการ” ในกระบวนการให้บริการเพื่อการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเร่งด่วนแก่นาย ประสงค์ พูนธเนศ อธิบดีกรมศุลกากรในพิธีการมอบรางวัลคุณภาพการให้บริการประชาชน และรางวัลมาตรฐานศูนย์บริการร่วม/เคาน์เตอร์บริการประชาชน ประจำปี 2553 ณ หอประชุมกองทัพเรือ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2553

กรมศุลกากร ได้รับรางวัลเพชรวายุภักษ์ ครั้งที่ 2 (MOF INNOVATION AWARD 2010)

นายประสงค์ พูนธเนศ อธิบดีกรมศุลกากร ได้รับรางวัลชนะเลิศ ประเภท ระดับจังหวัด ในการประกวดรางวัลเพชรวายุภักษ์ ครั้งที่ 2 (MOF INNOVATION AWARD 2010) จาก นายกรณ์ จาติกวณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งสำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ได้พัฒนานวัตกรรมทำให้บริการทางศุลกากรสำหรับการนำเข้า-ส่งออก สินค้าเร่งด่วน (Express Consignments) ภายใต้โครงการ e-Express สำหรับการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเร่งด่วนแบบไร้เอกสาร เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2554

องค์การศุลกากรโลกมอบเกียรติบัตรแก่ผู้มีผลงานดีเด่นด้านส่งเสริมการติดต่อสื่อสาร

องค์การศุลกากรโลกมอบเกียรติบัตรแก่ผู้มีผลงานดีเด่นด้านส่งเสริมการติดต่อสื่อสาร และความร่วมมือทางศุลกากร เนื่องในวันศุลกากรสากล จำนวน 10 ราย ณ บริเวณห้องโถงอาคาร 1 กรมศุลกากร เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2555

กรมศุลกากรคว้ารางวัลชนะเลิศ เพชรวายุภักษ์ ประจำปี 2554

กรมศุลกากรคว้ารางวัลชนะเลิศเพชรวายุภักษ์ ประจำปี 2554 ประเภทหน่วยงานระดับกรม โครงการ “เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการตรวจสอบปล่อยสินค้า” (e-Inspection) และรางวัลชมเชย ประเภทหน่วยงานระดับกรม โครงการ “ระบบติดตามทางศุลกากร Customs Control Technology : Tracking System ในงานประกาศรางวัลเพชรวายุภักษ์ ประจำปี 2554 ณ ห้องประชุม พระอุเทน 1 ชั้น 2 กรมสรรพากร เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2555

กรมศุลกากรรับมอบ ประกาศเกียรติคุณ รับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับพื้นฐาน (Certified FL) จาก สำนักงาน ก.พ.ร.

นางกรศิริ พิณรัตน์ ที่ปรึกษาด้านภาษีอากรและสิทธิประโยชน์ เข้ารับมอบ ประกาศเกียรติคุณ รับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับพื้นฐาน (Certified FL) ปีพ.ศ. 2555 และการชี้แจงแนวทางการสมัครรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐรายหมวด โดยมีนายชัยณรงค์ อินทรมิทรัพย์ กรรมการ ก.พ.ร. และประธาน อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารภาครัฐ เป็นประธาน ณ ห้องเมจิก 3 ชั้น 2 โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2555

รางวัลประกาศเกียรติคุณบัญชีภาครัฐ ดีเด่น โครงการประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านบัญชีของส่วนราชการระดับกรมฯ ประจำปีงบประมาณ 2554

กรมศุลกากรได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณบัญชีภาครัฐดีเด่น โครงการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการระดับกรม ประจำปีงบประมาณ 2554 (Public Accounting Award 2012) ซึ่งมอบแก่ส่วนราชการระดับกรม ที่ผ่านการประเมินผลงานการปฏิบัติงานด้านการบัญชีภาครัฐ ณ ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2555

รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ประจำปี พ.ศ.2555

นายณรินทร์ กัลยาณมิตร ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบสิทธิประโยชน์ทางศุลกากร เข้ารับมอบรางวัลบริการภาครัฐแห่งชาติ และรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ประจำปี พ.ศ.2555 จากนายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ณ ห้องวายุภักษ์ 2, 3 และ 4 ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2556

องค์การศุลกากรโลก มอบประกาศเกียรติคุณให้แก่ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร เนื่องในวันศุลกากรโลก

องค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization : WCO) มอบประกาศเกียรติคุณให้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร เนื่องในโอกาสวันศุลกากรโลก (International Customs Day) ซึ่งจัดขึ้นในวันที่ 26 มกราคมของทุกปี ให้แก่ผู้ที่มีผลงานดีเด่นในแต่ละปี ตามที่องค์การศุลกากรโลกกำหนด

กรมศุลกากร ชนะเลิศการประกวดรางวัลเพชรวายุภักซ์ ครั้งที่ 4 (ระดับกรม) ประจำปีงบประมาณ 2555

นายทุนศักดิ์ เล็กอุทัย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง มอบรางวัลชนะเลิศระดับกรม ประเภทนวัตกรรม การให้บริการประชาชนและหน่วยงานภายนอก ให้นางเบญจาทูลย์เจริญ อธิบดีกรมศุลกากร ในพิธีมอบรางวัลเพชรวายุภักซ์ ครั้งที่ 4 (4th MOF Innovation Awards 2012) ณ ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรมรามารการ์เด็นส์ เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2556

การประกวดรางวัลเพชรวายุภักซ์ เป็นรางวัลที่กระทรวงการคลังจัดขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริม กระตุ้น และสร้างแรงจูงใจให้หน่วยงานและบุคลากรในสังกัดกระทรวงการคลังเกิดความตื่นตัวในการพัฒนา ปรับปรุง นำเสนอรูปแบบการให้บริการที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและประชาชนภายใต้ภารกิจหลักตามยุทธศาสตร์ของกระทรวงการคลังอย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งรางวัลออกเป็น 3 กลุ่ม คือ **กลุ่มหน่วยงานระดับกรม** มี 2 ประเภทรางวัล ได้แก่ รางวัลนวัตกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และรางวัลนวัตกรรมการให้บริการประชาชนและหน่วยงานภายนอก **กลุ่มหน่วยงานระดับพื้นที่และส่วนภูมิภาค** มี 1 ประเภทรางวัล ได้แก่ ประเภทรางวัลนวัตกรรมสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และ **กลุ่มที่ 3 กลุ่มรายบุคคล/คณะบุคคล** มี 1 ประเภทรางวัล ได้แก่ ประเภทรางวัลแนวคิดใหม่ในการพัฒนางานของกระทรวงการคลัง

ในปี พ.ศ.2556 เป็นการประกวดรางวัลเพชรวายุภักซ์ ครั้งที่ 4 (4th MOF Innovation Awards 2012) ซึ่งกรมศุลกากรได้ส่งผลงานเข้าประกวดจำนวน 4 ผลงาน ได้แก่ โครงการ National Single Windows ของประเทศ โดยสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติพิธีการศุลกากร ของสำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพ (Easy To Do – Easy To Go) โดยนายวิจักขณ์ อภิรักษ์นันท์ชัย ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพและคณะบุคคล โครงการ e-Advance Ruling on Valuation “การวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ” โดยนายชัยยุทธ คำคุณ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร พร้อมนางสาวอุไร เชิงชาญกิจ ผู้ประสานข้อมูลและโครงการ Air Customs Procedures Information System (ACPIS) โดยนางสาวสรุยา ตั้งจิตวิริยานนท์

สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร ซึ่งในครั้งที่ 4 นี้ กรมศุลกากรคว้ารางวัลมาได้ 3 รางวัล ได้แก่ รางวัลชนะเลิศระดับกรม ผลงานโครงการ National Single Windows ของประเทศ รางวัลรองชนะเลิศระดับพื้นที่และส่วนภูมิภาค ผลงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติพิธีการศุลกากรของสำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพ (Easy To Do – Easy To Go) และรางวัลชมเชยระดับกรม ผลงานโครงการ e-Advance Ruling on Valuation “การวินิจฉัยราคาศุลกากรล่วงหน้าและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ”

กรมศุลกากรชนะเลิศการประกวดภาพถ่ายจาก wco

นางฉวีวรรณ คงเจริญกิจกุล ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาและบริหารจัดการจัดเก็บภาษี เป็นผู้แทนประเทศไทย เข้ารับรางวัลภาพถ่ายยอดเยี่ยมขององค์การศุลกากรโลก ประจำปี 2556 ภายใต้หัวข้อ “Customs officers in action” ณ สำนักงานองค์การศุลกากรโลก กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2556

ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ การดำเนินงานเพื่อลดและเลิกการใช้ สารทำลายชั้นบรรยากาศโอโซน

นายยุทธนา หิมาการณ รองอธิบดี รักษาการอธิบดี
กรมศุลกากร ร่วมพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการ
ดำเนินงานเพื่อลดและเลิกการใช้สารทำลายชั้นบรรยากาศ
โอโซน ประเภทไฮโดรคลอโรฟลูออโรคาร์บอน (HCFCs)
ร่วมกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม และรับโล่เกียรติคุณในฐานะ
องค์กรที่ให้ความร่วมมือในการลดและเลิกใช้สารทำลาย
ชั้นบรรยากาศโอโซน ณ โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค เมื่อวันที่
12 กรกฎาคม 2556

กรมศุลกากร รับโล่ประกาศเกียรติคุณ ในฐานะที่เป็นหน่วยงาน ที่นำร่องใช้ ระบบมาตรฐาน NPMS

นายยุทธนา หิมาการณ รองอธิบดีกรมศุลกากร ได้รับ
มอบหมายจากอธิบดีกรมศุลกากร เข้ารับโล่ประกาศเกียรติคุณ
ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหรือองค์กรที่นำร่องใช้ระบบมาตรฐาน
กลางข้อความการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (National
Payment Message Standard : NPMS) ไปใช้เพื่อให้บริการ
ชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ จากสมาคมสื่อสารการเงินระหว่าง
ธนาคารนานาชาติ (SWIFT) และสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทาง
อิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ณ ห้องบอลรูม 1 โรงแรม
เซอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2556

รางวัลดัชนีวัดความโปร่งใส ของหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ.2555

นายชูชัย อุดมโภชน รองอธิบดีกรมศุลกากร เป็นผู้แทนกรมศุลกากร รับโล่ประกาศเกียรติคุณดัชนีวัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ.2555 จากผลการประเมินระดับความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ตามดัชนีความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐโดยศาสตราจารย์พิเศษ วิชา มหาคุณ เป็นประธานในพิธีมอบรางวัลดัชนีวัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ.2555 วันพุธที่ 11 ธันวาคม 2556 ณ ห้องนนทบุรี 2 อาคาร 4 สำนักงาน ป.ป.ช.(สนามบินน้ำ) จ.นนทบุรี

กรมศุลกากร ครว้า 3 รางวัล การบริการ ภาครัฐแห่งชาติ ประจำปี 2556

นายไพศาล ชื่นจิตร รองอธิบดีกรมศุลกากร พร้อมด้วยนายพงษ์ศักดิ์ ธนะวัฒนนานนท์ ส่วนบริการศุลกากร 1 สำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพ เข้ารับรางวัลบริการภาครัฐแห่งชาติ ประจำปี 2556 ประเภทรางวัลการพัฒนาการบริการที่เป็นเลิศระดับดี โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติพิธีการศุลกากรของสำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพ (Easy To Do – Easy To Go) จากนายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รองนายกรัฐมนตรี นางศุภลักษณ์ เอี่ยมวงศ์สานต์ พร้อมด้วยนางสมาลี สมมโนทยาน กลุ่มพัฒนาระบบราชการ เข้ารับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) หมวด 4 ด้านการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานขององค์กรและการจัดการความรู้ และนายมานิช รอดสม ผู้เชี่ยวชาญด้านการควบคุมทางศุลกากร สำนักงานศุลกากรภาคที่ 1 พร้อมด้วยนางกาญจนา สุวานิช ส่วนพิธีการศุลกากร สำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศุลกากร เข้ารับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) หมวด 6 ด้านกระบวนการคุณภาพและนวัตกรรม ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้จัดพิธีมอบรางวัลดังกล่าว ณ สโมสรกองทัพเรือ เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2556

รางวัลส่วนราชการส่งเสริมการบริหารทรัพยากรบุคคลดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2557 จากมูลนิธิ พันเอกจินดา ณ สงขลา

ในปี พ.ศ. 2557 มูลนิธิ พันเอกจินดา ณ สงขลา ซึ่งได้รับการก่อตั้งเพื่อเป็นอนุสรณ์แด่พันเอกจินดา ณ สงขลา อดีตเลขาธิการ ก.พ. ได้มีการสรรหาและคัดเลือกส่วนราชการ ระดับกรม จากกระทรวง กรม ฝ่ายพลเรือน และจังหวัด ที่มีผลงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลดีเด่น เพื่อเผยแพร่ประกาศเกียรติคุณให้ปรากฏและยกย่องเป็นตัวอย่าง ซึ่งในปีดังกล่าว มูลนิธิฯ ได้สรรหาและคัดเลือกส่วนราชการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการฯ กำหนด โดยมีส่วนราชการที่ได้รับรางวัล จำนวน 3 หน่วยงาน ได้แก่ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม และกรมศุลกากร กระทรวงการคลัง โดยมีกำหนดการรับรางวัล พร้อมทั้งจัดนิทรรศการเพื่อแสดงผลงานดีเด่น รวมถึงแสดงวิดิทัศน์นำเสนอผลงาน ในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2557 แต่เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองที่ไม่ปกติในขณะนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการฯ จึงได้มีมติให้เลื่อนกำหนดการจัดงานออกไป โดยจะนัดรับมอบรางวัล ณ ห้องประชุม พันเอกจินดา ณ สงขลา อาคารศูนย์สัมมนา สำนักงาน ก.พ. จังหวัดนนทบุรี

รางวัลดังกล่าวนับเป็นรางวัลแห่งความภาคภูมิใจที่กรมศุลกากรโดยสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล (สบท.) ได้ดำเนินการจนเป็นที่ปรากฏอย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา (ปี 2555 - 2556) ทั้งด้านการบริหารงานบุคคล การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม การดูแลสิทธิประโยชน์และคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงาน รวมทั้งมีการนำนวัตกรรมคลังข้อสอบเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเพื่อตอบโจทย์ด้านความโปร่งใสและเป็นธรรม จึงส่งผลให้กรมศุลกากรได้รับรางวัลดังกล่าว โดยมีรายละเอียดผลการดำเนินการในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการบริหารงานบุคคล สบท. ได้มีส่วนสำคัญต่อการขับเคลื่อนภารกิจของกรมศุลกากรให้บรรลุผลสำเร็จ ด้วยการกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคล ตามหลัก “HR Scorecard” พร้อมทั้งการจัดโครงสร้างระบบงานและปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งให้เหมาะสมกับภารกิจและหน้าที่

ความรับผิดชอบของส่วนราชการ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการปฏิบัติราชการให้บรรลุตามเป้าหมายและยุทธศาสตร์ของกรมศุลกากร และยังได้มีการดำเนินการยกเลิกตำแหน่งหัวหน้งงานเพื่อให้มีสายการบังคับบัญชาที่สั้นลง ทำให้สามารถวางแผนและบริหารกำลังคนได้อย่างคุ้มค่า นอกจากนี้ ยังได้มุ่งเน้นการสรรหาบุคลากรเข้าสู่ตำแหน่งอย่างมีคุณภาพ โดยนำ “ระบบคลังข้อสอบ” เข้ามาใช้ในการสอบแข่งขันเพื่อคัดกรองบุคคลบรรจุเข้ารับราชการอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ปรับปรุงเส้นทางความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน เพื่อให้บุคลากรได้มีโอกาสเติบโตก้าวหน้าในสายงานอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งได้จัดให้มี “ศูนย์ให้คำปรึกษาด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล” เพื่อรับฟังปัญหา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการดำเนินการบริหารงานบุคคลให้มีความเหมาะสม โปร่งใส และเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

ด้านการพัฒนาบุคลากร สบท. ได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ด้วยการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ พร้อมกับจัดหลักสูตรฝึกอบรม สัมมนา ในหัวข้อวิชาที่เกี่ยวกับวิชาชีพ ศุลกากรและงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการพัฒนาสมรรถนะต่างๆ ที่จำเป็น และเน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเตรียมพร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC นอกจากนี้ กรมศุลกากรยังได้ดำเนินการประสานความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานศุลกากรและองค์กรต่างประเทศ ในกรอบความร่วมมือต่างๆ เช่น โครงการความร่วมมือจากรัฐบาลญี่ปุ่นในการส่งเสริมความโปร่งใสของการดำเนินงานศุลกากรด้านพิกัดศุลกากรและราคาศุลกากร และการจัดตั้งสำนักงานเสริมสร้างขีดความสามารถบุคลากรภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกขององค์การศุลกากรโลก (ROCB A/P) ที่กรมศุลกากร เป็นต้น

ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม สบท. ได้ส่งเสริมให้บุคลากรของกรมศุลกากรมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการอย่างสม่ำเสมอ ทั้งการจัดอบรมความรู้ด้านจริยธรรมและวินัย การปฏิบัติธรรมในโอกาสต่างๆ เช่น การอบรมความรู้ด้านจริยธรรมและวินัย แก่ผู้เข้าปฏิบัติงานใหม่ การปฏิบัติธรรมในโอกาสต่างๆ เพื่อให้เข้าใจหลักธรรม คำสอนในพระพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ในการทำงานและการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน การจัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม และการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ ภายใต้แนวคิด “VIRTUE NEVER DIES : ความดีไม่มีวันตาย” และ โครงการความดีที่ฝากไว้ เป็นต้น

ด้านการดูแลสิทธิประโยชน์และคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงาน สบท. ได้ดำเนินการในลักษณะต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมสิทธิประโยชน์และพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงาน เช่น การจัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพประจำปี การมอบทุนการศึกษาจากกองทุน 120 ปี การให้กู้ยืมเงินจากเงินทุนสวัสดิการข้าราชการกรมศุลกากรและสหกรณ์กรมศุลกากร การให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรที่ประสบภัยจากการปฏิบัติหน้าที่หรือสาธารณะภัยต่างๆ การจัดกีฬาและกิจกรรมสันทนาการ การมอบรางวัลเชิดชูเกียรติแก่ข้าราชการพลเรือนดีเด่น และผู้ประพฤติปฏิบัติตนชอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของบุคลากรอย่างทั่วถึงทั้งองค์กร เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคลในด้านต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น

ด้านนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคล สบท. ได้นำนวัตกรรม “คลังข้อสอบ” เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการสรรหาบุคลากรเข้าสู่กรมศุลกากร ลดกระบวนการจัดทำข้อสอบ ตัดขั้นตอนที่อาจเปิดโอกาสให้มีการทุจริต ทำให้การสอบมีความโปร่งใส ได้มาตรฐาน และเป็นธรรม รวมทั้งได้บุคลากรที่มีคุณภาพเข้าสู่ระบบราชการ ภายใต้หลักการที่ว่า “คลังข้อสอบ ตอบโจทย์ความโปร่งใส” เห็นได้จากการใช้ระบบคลังข้อสอบในการสอบเมื่อปี พ.ศ. 2556 ที่ได้รับการกล่าวขวัญในทางที่ดี มีเสียงชื่นชมจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยไม่มีคำร้องเรียน หรือข้อครหาเกี่ยวกับการทุจริตในการสอบหรือความไม่โปร่งใสแต่อย่างใด

จากผลสัมฤทธิ์ของการทำงานอันเป็นที่ประจักษ์ดังที่กล่าวไปแล้ว จึงส่งผลให้กรมศุลกากร โดยสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล (สบท.) ได้รับรางวัล “ส่วนราชการส่งเสริมการบริหารทรัพยากรบุคคลดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2557 จากมูลนิธิ พันเอกจินดา ณ สงขลา” ซึ่งนับเป็นเกียรติยศและความภาคภูมิใจ แก่สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล (สบท.) เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะเป็นขวัญและกำลังใจให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในการรักษามาตรฐานพร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลตามอุดมการณ์ “สบท. เพื่อกรมศุลกากร” อย่างเต็มที่ต่อไป

รายนามผู้สนับสนุนการจัดทำหนังสือ เนื่องในวโรกาสวันสถาปนากรมศุลกากร ครบรอบ 140 ปี

ลำดับ	รายนามผู้สนับสนุน	จำนวนเงิน
1	ข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ	120,000
2	ข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง	120,000
3	ข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง สำนักงานศุลกากรลาดกระบัง	100,000
4	ข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง สำนักงานศุลกากรภาคที่ 1	100,000
5	ข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง สำนักงานศุลกากรภาคที่ 2	100,000
6	ข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง สำนักงานศุลกากรภาคที่ 3	100,000
7	ข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง สำนักงานศุลกากรภาคที่ 4	100,000
8	มูลนิธิรักเรียนเก่าศุลการักษ์ (นายสมชาย พูลสวัสดิ์)	50,000
9	ฝ่ายสืบสวนและปราบปรามที่ 1 สำนักสืบสวนและปราบปราม	45,000
10	เจ้าหน้าที่ส่วนบริการศุลกากร 2 สำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพ	30,000
11	ศุลการักษ์ รุ่นที่ 14	30,000
12	ฝ่ายสืบสวนและปราบปราม สำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพ	20,000
13	สโมสรฟุตบอลยาสูบ - ศุลกากร	20,000
14	ชมรมกอล์ฟนายด่าน	20,000
15	บริษัท คิง เพาเวอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	20,000
16	บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน)	20,000
17	บริษัท ไทยสแตนเลย์การไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	20,000
18	PTT GLOBAL CHEMICAL PCL	15,000
19	ศุลการักษ์ รุ่นที่ 15	10,000
20	ศุลการักษ์ รุ่นที่ 18	10,000
21	ศุลการักษ์ รุ่นที่ 20	10,000
22	ศุลการักษ์ รุ่นที่ 23	10,000
23	บริษัท จิบูอิน (ประเทศไทย) จำกัด	10,000
24	บริษัท สมบูรณ์ แอ็ดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	10,000
25	บริษัท สยามไวเนอรี่ เทรตติ้งพลัส จำกัด	10,000

ลำดับ	รายนามผู้สนับสนุน	จำนวนเงิน
26	บริษัท พี.พี.ไนน์ จำกัด	10,000
27	บริษัท วี.ที.ซี.บี. จำกัด	10,000
28	บริษัท อะคูเทคท์ จำกัด	10,000
29	บริษัท เกื้อพลิชฐ์ จำกัด	10,000
30	บริษัท เอนโก ไทย จำกัด	10,000
31	บริษัท ไตกิน อินดัสทรีส์ (ประเทศไทย) จำกัด	10,000
32	บริษัท โตโยต้า ออโต้เว็คส จำกัด	10,000
33	บริษัท สหไทย เทอร์มินอล จำกัด	10,000
34	นายกรณ์ กาญจนวัฒน์ (RICHS IMPORT EXPORT)	10,000
35	นายนิโรจน์ ธรรมโสภณ	10,000
36	คุณพรวิ อนันท์ธนากุล	10,000
37	นายยุทธนา ชื่นตระกูล	10,000
38	คุณอนุพงษ์ สุทธิธารา	10,000
39	ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม	10,000
40	ศุลกากรักษ์ รุ่นที่ 22	8,000
41	บริษัท บาซินี เอนเตอร์ไพรส์ จำกัด	5,000
42	บริษัท นากาเซ่ (ประเทศไทย) จำกัด	5,000
43	บริษัท ลีอกวิน แอร์ พลัสโอเซียน (ไทยแลนด์) จำกัด	5,000
44	บริษัท อะคูเทคท์ จำกัด	5,000
45	บริษัท เดลต้า ไทยรุ่ง จำกัด	5,000
46	บริษัท เคทูเอส จำกัด	5,000
47	บริษัท เอเวียท เน็ทเวิร์คส (ประเทศไทย) จำกัด	5,000
48	บริษัท เอส เค เอฟ (ประเทศไทย) จำกัด	5,000
49	บริษัท แอสโก้ เฮียบเส็ง เอ็นจิเนียริง จำกัด	5,000
50	ACER COMPUTER Co.,Ltd.	5,000
51	HITACHI HIGH-TECHNOLOGIES (THAILAND) LTD.	5,000
52	VANTEC WORLD TRANSPORT Co.,Ltd.	5,000
53	หจก. สุเจริญชัยซีบีบี เซอร์วิส	5,000
54	รศ.พ.ต.อ. ดร.ชัชพันธ์ ลิ้มเดิมพงษ์	5,000
55	คุณศรัณย์ วิจิตรทิพย์	5,000
56	คุณศักดิ์นันท์ มิตรประยูร	5,000
57	คุณอดิศักดิ์ มิตรประยูร	5,000

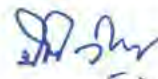
ในนามของกรมศุลกากร ขอขอบคุณผู้ให้การสนับสนุนการจัดทำหนังสือเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนากรมศุลกากร ครบรอบ 140 ปี ไว้ ณ ที่นี้

คณะผู้จัดทำ

ที่ กค ๐๕๐๑/ว ๑๗๕

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับสำนัก สำนักงาน กลุ่ม และด้านบุคลากรทุกแห่ง เพื่อโปรดทราบ

๑๗ เมษายน ๒๕๕๗

(นายนิติ วิทยาเต็ม)

ผู้อำนวยการส่วนเลขานุการกรม ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมศิลปากร

(สำเนา)

คำสั่งคณะกรรมการจัดงานเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนากรมศิลปากรครบรอบ ๑๔๐ ปี

ที่ ๑ /๒๕๕๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำหนังสือที่ระลึกเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนากรมศิลปากรครบรอบ ๑๔๐ ปี

ด้วยกรมศิลปากรจะจัดทำหนังสือเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนากรมศิลปากรครบรอบ ๑๔๐ ปี เพื่อเป็นที่ระลึก พร้อมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกรมศิลปากร และเพื่อให้การจัดทำหนังสือเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สมบูรณ์ จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

๑. แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำหนังสือที่ระลึกเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนากรมศิลปากรครบรอบ ๑๔๐ ปี ประกอบด้วย

๑.๑ นายบุญเทียม โชควัฒน ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล ประธานคณะทำงาน	
๑.๒ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง	คณะทำงาน
๑.๓ ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนและปราบปราม หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๔ ผู้อำนวยการสำนักแผนและการต่างประเทศ หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๕ ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๖ ผู้อำนวยการสำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๗ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๘ ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบอากร หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๙ ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปากรกรุงเทพ หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๐ ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปากรท่าเรือกรุงเทพ หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๑ ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปากรภาคที่ ๑ หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๒ ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปากรตรวจสินค้าท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๓ ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปากรท่าเรือแหลมฉบัง หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๔ ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานพิธีการและราคาศิลปากร หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๕ ผู้อำนวยการสำนักพิทักษ์ตราศิลปากร หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๖ ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปากรตรวจสินค้าลาดกระบัง หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑.๑๗ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีการควบคุมศิลปากร	คณะทำงาน
๑.๑๘ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	คณะทำงาน
๑.๑๙ ผู้อำนวยการส่วนบริหารงบประมาณและบัญชี	คณะทำงาน
๑.๒๐ ผู้อำนวยการศูนย์บริการศิลปากร	คณะทำงาน
๑.๒๑ ผู้อำนวยการส่วนเลขานุการกรม	คณะทำงาน

/๑.๒๒ น.ส.ประภาพรณ...

๑.๒๒ น.ส.ประภาพรณ ดวงชัย	ผู้อำนวยการส่วนสื่อสารองค์กร	คณะทำงานและเลขานุการ
๑.๒๓ นางปณณภา ตอสุพรรณ	หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์	คณะทำงานและผ.เลขานุการ
๑.๒๔ น.ส.ปราณี รัตนปิมทะ	หัวหน้าฝ่ายองค์กรสัมพันธ์	คณะทำงานและผ.เลขานุการ
๑.๒๕ น.ส.อุษณีย์ ม่วยอารีย์	นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ	คณะทำงานและผ.เลขานุการ
๑.๒๖ นายภาสกร ใจซื่อ	นักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ	คณะทำงานและผ.เลขานุการ
๑.๒๗ น.ส.ธัญวลัย หงส์ทอง	นักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ	คณะทำงานและผ.เลขานุการ
๑.๒๘ น.ส.ภัทรีศิกาน ขายเกตุ	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ	คณะทำงานและผ.เลขานุการ
๑.๒๙ นายรัฐ คำภีร์ธัมโม	นักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ	คณะทำงานและผ.เลขานุการ
๑.๓๐ น.ส.อรดี สิงคะอุดม	นักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ	คณะทำงานและผ.เลขานุการ
๑.๓๑ นายประดิษฐ์ เพชรดา	เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาชำนาญงาน	คณะทำงานและผ.เลขานุการ
๑.๓๒ นายศรัณย์ ศรีน้อย	นายช่างศิลป์	คณะทำงานและผ.เลขานุการ

๒. ให้คณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ๒.๑ กำหนดขอบเขต รูปแบบ และสรุปรวบรวมเนื้อหาเพื่อจัดทำเป็นรูปเล่มหนังสือ
- ๒.๒ กำหนดจำนวนการจัดพิมพ์ พร้อมทั้งพิจารณาจัดจ้างผู้พิมพ์หนังสือ
- ๒.๓ ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกรมฯ เพื่อจัดหาเงินทุนสนับสนุนการจัดพิมพ์หนังสือ
- ๒.๔ ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. ให้สำนัก สำนักงาน กลุ่มงาน และเจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากร ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของคณะทำงานฯ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

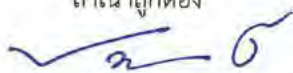
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗

ลงชื่อ ยุทธนา หิมากรณ
(นายยุทธนา หิมากรณ)
ประธานคณะกรรมการจัดงาน

เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนากรมศุลกากรครบรอบ ๑๔๐ ปี

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวประภาพรณ ดวงชัย)
นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ

ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือครบรอบ 140 ปี กรมศุลกากร

อำนวยการจัดทำ

นายบุญเทียม โชควัฒน

เรียบเรียงข้อมูล บทความ พิสูจน์อักษร ประสานงาน

นายเจษฎา อริยฉัตรกุล	นายสุรชาติ จันทวีชรากร
นายชาญชัย ขอบชื่นชม	นายวรวิทย์ วิบูลย์ศิริชัย
นายเสรี ไทยจงรักษ์	นายประยุทธ์ มณีโชติ
นางไพรินทร์ ศุภกรโกศัย	นางกฤติกา ปั้นประเสริฐ
นายชัยนต์ เอกะโรหิต	นายวิจักขณ์ อภิรักษ์นันท์ชัย
นายชัยยุทธ คำคุณ	นายสุวัฒน์ ดั่งปั้น
นายณนดล เทศประสิทธิ์	นายศักดิ์ ยศแสนย์
นายภาสวิชัย แสงอินทร์	นายชุตติวัฒน์ วรรณผล
นางชลิดา พันธกระวี	นายจำเริญ โพธิยอด
นางมาลี สุมโนทยาน	นายบุญสืบ บุญญกนก
นางกิจจาลักษณ์ ศรีนุศาสตร์	นางชนิษฐา โพธิยอด
นายสมพร หลงปาน	นายไชยทัต นิวาตะบุตร
นายอดิสรณ์ สิทธิชอบธรรม	นางกาญจนา สุวานิโช
นายสถาพร เนตรมุกดา	น.ส.จินตนา คงเมือง
น.ส.เรวดี เนตรศิริ	นายบุญเลิศ โชควัฒน
นายนิติ วิทยาเต็ม	น.ส.ประภาพรรณ ดวงชัย
นางธนพรรณ เทียนส่องแสง	นายชาติรี กุศลปฏิการ
นางปณณภา ตอสุพรรณ	น.ส.อัจฉรา โพธิ์พันธุ์
นางปราณี ทาทอง	น.ส.บราลี รัตนปิณฑะ
นายณภา สุขเกษม	น.ส.ศักดิ์ศรี พุกพันธุ์
นายศิวกฤษฏ์ เจนวิพิชัย	นายสุวิทย์ พุฒเมือง
นายกรณ์ชัย ปัญญาวัฒนพงศ์	นางชนัยพร พูนน้อย
นางอรรพรรณ เพ็ญสุภา	นายพงษ์ธร จำแสน
น.ส.กุลภัสสรณ์ ธนารุณ	นางอุบล เพ็งจันทร์
น.ส.พจนีย์ สุรกาญจน์กุล	น.ส.อภิญา ปัญญาชีวะ
น.ส.นันทน์ภรณ์ จันทรมิตร	น.ส.อโนมา อินชื่นใจ
นายจักรพันธ์ กองตา	นายพรวิทย์ อุทัยรัฐนิกุล
น.ส.รุ่งรัตน์ ผูกประยูร	นางอัญชลี อินโต
น.ส.ภัทริกา จินดาโรจน์	นายกิตติพงษ์ ศิริพงษ์
นางอุบล ผิวทอง	น.ส.กานต์พิชชา สารเทพ
น.ส.ผการัตน์ ประจักษ์พันธุ์	นายบุรภัทร์ แสงพันธ์

ถ่ายภาพ ลำดับภาพ รูปเล่ม

น.ส.อุษณีย์ ม่วยอารีย์	น.ส.ภัทรีศิกาน ขายเกต	นายวุฒนะกันต์ ใจเชื้อ
นายประดิษฐ์ เพชรดา	น.ส.อรดี สิงคะอุดม	นายรัฐ คำภิรธัมโม

ขอขอบคุณ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน รวมทั้งผู้ที่มีได้ระบุนามที่มีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือเล่มนี้